

N Á R O D N Á R A D A S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y
VII. volebné obdobie

VLÁDNY NÁVRH

ZÁKON

z 2019,

**ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších
predpisov a niektoré ďalšie zákony**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení zákona č. 58/1969 Zb., zákona č. 131/1982 Zb., zákona č. 94/1988 Zb., zákona č. 188/1988 Zb., zákona č. 87/1990 Zb., zákona č. 105/1990 Zb., zákona č. 116/1990 Zb., zákona č. 87/1991 Zb., zákona č. 509/1991 Zb., zákona č. 264/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z. z., zákona č. 153/1997 Z. z., zákona č. 211/1997 Z. z., zákona č. 252/1999 Z. z., zákona č. 218/2000 Z. z., zákona č. 261/2001 Z. z., zákona č. 281/2001 Z. z., zákona č. 23/2002 Z. z., zákona č. 34/2002 Z. z., zákona č. 95/2002 Z. z., zákona č. 184/2002 Z. z., zákona č. 215/2002 Z. z., zákona č. 526/2002 Z. z., zákona č. 504/2003 Z. z., zákona č. 515/2003 Z. z., zákona č. 150/2004 Z. z., zákona č. 404/2004 Z. z., zákona č. 635/2004 Z. z., zákona č. 171/2005 Z. z., zákona č. 266/2005 Z. z., zákona č. 336/2005 Z. z., zákona č. 118/2006 Z. z., zákona č. 188/2006 Z. z., zákona č. 84/2007 Z. z., zákona č. 335/2007 Z. z., zákona č. 568/2007 Z. z., zákona č. 214/2008 Z. z., zákona č. 379/2008 Z. z., zákona č. 477/2008 Z. z., zákona č. 186/2009 Z. z., zákona č. 575/2009 Z. z., zákona č. 129/2010 Z. z., zákona č. 546/2010 Z. z., zákona č. 130/2011 Z. z., zákona č. 161/2011 Z. z., zákona č. 69/2012 Z. z., zákona č. 180/2013 Z. z., zákona č. 102/2014 Z. z., zákona č. 106/2014 Z. z., zákona č. 335/2014 Z. z., zákona č. 39/2015 Z. z., zákona č. 117/2015 Z. z., zákona č. 239/2015 Z. z., zákona č. 273/2015 Z. z., zákona č. 438/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 170/2018 Z. z., zákona č. 184/2018 Z. z. a zákona č. 213/2018 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 odseku 1 sa vypúšťa odkaz „¹⁾“.
2. V § 2 odsek 3 znie:
„(3) Každý si môže slobodne upraviť pomery odchyľne od zákona; dbá pritom na slobodu, dôstojnosť a práva iných.“.

3. V § 2 sa vkladá nový odsek 4, ktorý znie:

„(4) Od zákona sa nemožno odchýliť len vtedy, ak by to podľa rozumnej úvahy a s prihliadnutím na všeobecný ľudský cit pre dobro a spravodlivosť odporovalo dobrým mravom alebo spoločenskému zmyslu zákona.“.

4. Za § 2 sa vkladá nový § 2a, ktorý znie:

„§ 2a

V občianskoprávných vzťahoch sa predpokladá, že každý je schopný uvažovať a cítiť ako priemerne spôsobilá ľudská bytosť.“.

5. Ustanovenie § 13 znie:

„§ 13

Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti a aby sa odstránili následky týchto zásahov.“.

6. Štvrtá hlava prvej časti vrátane nadpisu znie:

„ŠTVRTÁ HLAVA PRÁVNE ÚKONY

Prvý diel

Všeobecné ustanovenia

§ 34

Právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

§ 35

Prejavenie vôle

(1) Vôľu možno prejaviť konaním alebo opomenutím; môže sa stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcela strana prejsť.

(2) Mlčanie alebo nečinnosť samy o sebe neznamenajú prejav vôle, ak nie je dohodnuté inak.

§ 36

Podmienka

(1) Vznik, zmenu alebo zánik práva či povinnosti možno viazať na splnenie podmienky. Na nemožnú podmienku, na ktorú je zánik práva alebo povinnosti viazaný, sa neprihliada.

(2) Podmienka je odkladacia, ak od jej splnenia závisí, či právne následky úkonu nastanú. Podmienka je rozvázovacia, ak od jej splnenia závisí, či následky, ktoré už nastali, pominú.

(3) Po splnení rozvázovacej podmienky sú strany povinné vrátiť si navzájom poskytnuté plnenia.

(4) Na splnenie podmienky sa neprihliada, ak jej splnenie spôsobí zámerne strana, ktorá nemala právo tak urobiť a ktorej je jej splnenie na prospech.

(5) Ak z právneho úkonu alebo z jeho povahy nevyplýva niečo iné, predpokladá sa, že podmienka je odkladacia.

§ 37

Určenie času

(1) Ak je účinnosť právneho úkonu viazaná na začiatok doby, použijú sa obdobne ustanovenia o odkladacej podmienke.

(2) Ak je účinnosť právneho úkonu obmedzená koncom doby, použijú sa obdobne ustanovenia o rozvázovacej podmienke.

§ 38

(1) Prejav vôle pôsobí voči neprítomnej osobe od okamihu, keď jej dôjde; to neplatí, ak odvolanie prejavu vôle dôjde osobe, ktorej je prejav vôle určený, skôr alebo aspoň súčasne s prejavom vôle.

(2) Účinky dôjdenia prejavu vôle nastanú aj vtedy, ak druhá strana dôjdenie vedome zmari.

(3) Ak prejav vôle dôjde zmenený vplyvom prostriedkov, ktoré navrhovateľ použil, alebo iných okolností, ktoré nastali počas jeho prepravy, posudzuje sa podľa ustanovení o omyle.

§ 39

Výklad právnych úkonov

(1) Prejav vôle sa vykladá podľa úmyslu konajúcej osoby, ak tento úmysel bol strane, ktorej je prejav vôle určený, známy alebo jej musel byť známy.

(2) V prípadoch, keď prejav vôle nemožno vyložiť podľa odseku 1, vykladá sa prejav vôle podľa rozumného významu, ktorý by mu spravidla prikladala osoba v postavení osoby, ktorej bol prejav vôle určený.

(3) Pri výklade vôle podľa odsekov 1 a 2 sa vezme náležitý zreteľ na všetky okolnosti súvisiace s prejavom vôle, včítane rokovania o uzavretí zmluvy a praxe, ktorú strany medzi sebou zaviedli, ako aj následného správania sa strán, pokiaľ to pripúšťa povaha vecí.

(4) Prejav vôle, ktorý obsahuje výraz pripúšťajúci rôzny výklad, treba pri pochybnostiach vykladať na ťarchu strany, ktorá ako prvá v konaní tento výraz použila.

(5) Pri pochybnostiach o obsahu právnych vzťahov medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktoré sa spravujú týmto zákonom, sa použije výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

(6) Pri výklade prejavu vôle v obchodných záväzkoch sa prihliada aj na obchodné zvyklosti zachovávané všeobecne v príslušnom obchodnom odvetví, pokiaľ nie sú v rozpore s obsahom zmluvy alebo so zákonom.

(7) Výklad prejavu vôle môže byť aj v rozpore s jazykovým prejavom.

Forma právnych úkonov

§ 40

(1) Ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon, je neplatný.

(2) Písomnú formu musia mať zmluvy o prevode nehnuteľnosti a iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon; v týchto prípadoch musí mať písomnú formu aj zmena alebo zrušenie zmluvy.

(3) Na uzavretie zmluvy v písomnej forme stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu. Ak ide o zmluvu o prevode nehnuteľnosti, musia byť prejavy strán na tej istej listine.

§ 41

Ak aspoň jedna strana pri rokovaní o uzavretí zmluvy prejaví vôľu, aby sa zmluva uzavrela v písomnej forme, predpokladá sa, že pokiaľ zmluva nie je uzavretá v písomnej forme, nemajú strany úmysel byť ňou viazané. To isté platí, ak písomne uzavretá zmluva obsahuje ustanovenie, že sa môže meniť alebo zrušiť iba dohodou strán v písomnej forme.

§ 42

(1) Písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis

ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

(2) Písomná forma je zachovaná, ak je právny úkon urobený elektronickou poštou alebo inými elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie obsahu právneho úkonu a určenie osoby, ktorá právny úkon urobila.

(3) Ak je právny úkon urobený elektronickými prostriedkami z elektronickej adresy, ktorú osoba v predchádzajúcom styku využívala alebo ktorú ako svoju elektronickú adresu uviedla, predpokladá sa, že ide o právny úkon urobený touto osobou.

(4) Písomná forma je zachovaná vždy, ak právny úkon urobený elektronickými prostriedkami je podpísaný kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou.

(5) Na právne úkony uskutočnené elektronickými prostriedkami, podpísané kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo kvalifikovanou elektronickou pečaťou a opatrené kvalifikovanou elektronickou časovou pečiatkou sa osvedčenie pravosti podpisu nevyžaduje.

(6) Na písomné právne úkony tých, ktorí nemôžu čítať a písať, je potrebná úradná zápisnica. Úradná zápisnica sa nevyžaduje, ak má ten, kto nemôže čítať alebo písať, schopnosť oboznámiť sa s obsahom právneho úkonu s pomocou prístrojov alebo špeciálnych pomôcok alebo prostredníctvom inej osoby, ktorú si zvolí, a je schopný vlastnoručne listinu podpísať.

(7) Písomná forma obchodných podmienok je zachovaná, ak sa stávajú súčasťou písomne uzavretej zmluvy.

Neplatnosť právnych úkonov

§ 43

V pochybnostiach sa predpokladá, že právny úkon je platný.

§ 44

(1) Právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

(2) Právny úkon nie je neplatný pre chyby v písaní a počítaní, ak je jeho význam nepochybný.

§ 45

(1) Právny úkon, ktorého predmetom je plnenie od počiatku nemožné, je neplatný.

(2) Plnenie sa nepovažuje za nemožné, ak ho možno poskytnúť pomocou inej osoby, najmä ak sa plnenie týka vecí, ktoré sú vo vlastníctve tretej osoby.

§ 46

(1) Neplatný je právny úkon, pokiaľ ten, kto ho urobil, nemal spôsobilosť na právne úkony.

(2) Takisto je neplatný právny úkon osoby konajúcej v duševnej poruche, ktorá ju robí na tento právny úkon neschopnou.

§ 47

Platnosť právneho úkonu nie je dotknutá tým, že sa určitej osobe zakázalo vykonávať určitú činnosť alebo že určitá osoba nemá oprávnenie na výkon určitej činnosti.

§ 48

Neplatný je právny úkon, ktorý sa zjavne prieči dobrým mravom alebo zjavne narušuje verejný poriadok, ako aj právny úkon, ktorý odporuje zákonu, ak to zmysel a účel zákona vyžaduje.

§ 49

Úžera

Neplatný je právny úkon urobený fyzickou osobou nepodnikateľom, pri ktorom niekto zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany a dá sebe alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere.

§ 50

Omyl

(1) Právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba urobila na základe omylu v skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca, a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť.

(2) Strana sa však nemôže dovoliť neplatnosti právneho úkonu, ak

- a) podľa okolností bol jej omyl neospravedlňiteľný,
- b) riziko omylu prevzala na seba alebo ho mala znášať vzhľadom na okolnosti, alebo
- c) sa na základe skutočností zakladajúcich omyl môže domáhať nárokov z nesplnenia zmluvy.

(3) Omyl v pohnútke nerobí právny úkon neplatným.

§ 51

Podvod

Právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba urobila na základe omylu, a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala úmyselne; od tohto sa strany nemôžu odchýliť.

§ 52

(1) Ak ide o dôvod neplatnosti právneho úkonu spočívajúci v rozpore s ustanovením zákona, ktorého účelom je ochrana určitej osoby, považuje sa právny úkon za platný, pokiaľ sa táto osoba neplatnosti právneho úkonu nedovoľá; to neplatí, ak ide o rozpor s ustanovením zákona, ktorého priamym účelom je ochrana spotrebiteľov.

(2) Právo dovoliť sa neplatnosti právneho úkonu z dôvodov podľa ustanovení § 140, § 145 ods. 1 a § 1042 ods. 1 zanikne, ak ho oprávnená osoba nevyužije do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa omyle dozvedela, najneskôr však do troch rokov odo dňa, kedy bol právny úkon urobený.

(3) Právo dovoliť sa neplatnosti z dôvodu omylu zanikne, ak ho dotknutá strana nevyužije do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa o omyle dozvedela, najneskôr však do troch rokov, a v prípade podvodu do desiatich rokov, odo dňa, kedy právny úkon urobila.

(4) Neplatnosti sa nemôže dovolávať ten, komu ju možno pričítať na ťarchu.

§ 53

(1) Ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplyva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

(2) Ak je právny úkon v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom o cenách, je neplatný iba v rozsahu, v ktorom odporuje tomuto predpisu.

(3) Ak je súčasťou inak neplatnej zmluvy dohoda o voľbe práva alebo dohoda o riešení sporu medzi zmluvnými stranami, sú tieto dohody neplatné iba v prípade, že sa na ne vzťahuje dôvod neplatnosti. Neplatnosť týchto dohôd sa naopak netýka neplatnosti zmluvy, ktorej sú súčasťou.

§ 54

(1) Ak neplatný právny úkon má náležitosti iného právneho úkonu, ktorý je platný, možno sa naň odvolať, ak je z okolností zrejmé, že vyjadruje vôľu konajúcej osoby.

(2) Ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný úkon, ak to zodpovedá vôli strán a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Neplatnosti takého právneho úkonu sa nemožno dovolávať voči strane, ktorá ho považovala za nezastretý.

§ 55

Ak pre neplatnosť právneho úkonu vznikne škoda, zodpovedá sa za ňu podľa ustanovení tohto zákona o zodpovednosti za škodu.

Účinnosť právnych úkonov

§ 56

(1) Ak zákon ustanovuje, že k účinnosti zmluvy je potrebné rozhodnutie príslušného orgánu, je zmluva účinná týmto rozhodnutím.

(2) Ak sa do jedného roka od uzavretia zmluvy nepodal návrh na rozhodnutie podľa odseku 1, majú strany právo od zmluvy odstúpiť. To platí aj v prípade, že návrh bol zamietnutý.

§ 57

Účinnosť povinne zverejňovaných zmlúv

(1) Ak zákon ustanovuje povinné zverejnenie zmluvy, zmluva je účinná dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia.

(2) Strany si môžu dohodnúť, že zmluva nadobúda účinnosť neskôr po jej zverejnení.

(3) Zmluva uzavretá na účely odstránenia následkov mimoriadnej udalosti bezprostredne ohrozujúcej život, zdravie, majetok alebo životné prostredie, je účinná bez zverejnenia. Rovnako je bez zverejnenia účinné aj ustanovenie zmluvy, ktoré obsahuje informáciu, ktorá sa podľa osobitného zákona nespístupňuje.

(4) Ak sa do troch mesiacov od uzavretia zmluvy alebo od udelenia súhlasu, ak sa na jej platnosť vyžaduje súhlas príslušného orgánu, zmluva nezverejnila, majú strany právo od nej odstúpiť.

Druhý diel

Zmluvy

Prvý oddiel

Uzavieranie zmlúv

Rokovanie o zmluve

§ 58

Každý môže slobodne rokovať o uzavretí zmluvy a nezodpovedá za to, že sa dohoda nedosiahne. Ak však strana nepoctivo zaháji rokovania o uzavretí zmluvy alebo v nich nepoctivo pokračuje, zodpovedá za škodu, ktorú tým spôsobí druhej strane.

§ 59

(1) Ak si strany pri rokovaní o uzavretí zmluvy navzájom poskytnú informácie označené ako dôverné, nesmie strana, ktorej sa tieto informácie poskytli, prezradiť ich tretej osobe a ani ich použiť v rozpore s ich účelom pre svoje potreby, a to bez ohľadu na to, či dôjde k uzavretiu zmluvy, alebo nie.

(2) Informácie označené ako dôverné v zmluve, ktorá sa má zverejniť podľa zákona, sa nepovažujú za dôverné podľa odseku 1.

§ 60

Každá zo strán má dbať na to, aby sa pri formulácii zmluvy a pri úprave zmluvných vzťahov odstránilo všetko, čo by mohlo viesť ku vzniku rozporov.

Uzavretie zmluvy

§ 61

Zmluvu možno uzavrieť prijatím návrhu alebo takým konaním strán, z ktorého možno dostatočne vyvodiť prejav zhody ich vôle.

§ 62

(1) Prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy (ďalej len "návrh"), ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

(2) Návrh pôsobí od času, keď dôjde osobe, ktorej je určený.

(3) Dokiaľ nebola zmluva uzavretá, môže byť návrh odvolaný, ak odvolanie dôjde osobe, ktorej je určený, skôr, než táto osoba odoslala prijatie návrhu.

(4) Návrh nemôže byť odvolaný

- a) počas lehoty, ktorá je v ňom určená na prijatie, ibaže z jeho obsahu vyplýva právo ho odvolať aj pred uplynutím tejto lehoty, alebo
- b) ak je v ňom vyjadrená neodvolateľnosť.

§ 63

(1) Návrh, aj keď je neodvolateľný, zaniká

- a) uplynutím lehoty, ktorá v ňom bola určená na prijatie,
- b) uplynutím primeranej doby s prihliadnutím na povahu navrhovanej zmluvy a na rýchlosť prostriedkov, ktoré navrhovateľ použil pre zaslanie návrhu, alebo
- c) dôjdením prejavu o odmietnutí návrhu navrhovateľovi.

(2) Ústny návrh zaniká, ak sa neprijal ihneď, ibaže z jeho obsahu vyplýva niečo iné.

(3) Lehota na prijatie návrhu určená navrhovateľom v liste začína plynúť od dátumu v ňom uvedenom, a ak dátum v ňom nie je uvedený, od dátumu uvedeného na obálke. Lehota na prijatie návrhu určená navrhovateľom telefonicky alebo inými prostriedkami umožňujúcimi okamžité oznámenie začína plynúť od okamihu, keď návrh dôjde osobe, ktorej je určený.

§ 64

(1) Včasný súhlasný prejav vôle urobený osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

(2) Neskoré prijatie má napriek tomu účinky včasného prijatia, ak navrhovateľ o tom bez odkladu upovedomí osobu, ktorej bol návrh urobený, a to ústne alebo odoslaním správy.

(3) Ak z listu alebo inej písomnosti, ktoré vyjadrujú prijatie návrhu, vyplýva, že boli odoslané za takých okolností, že by došli navrhovateľovi včas, keby ich preprava prebiehala obvyklým spôsobom, má neskoré prijatie účinky včasného prijatia, ibaže navrhovateľ bez odkladu upovedomí ústne osobu, ktorej bol návrh určený, že považuje návrh za zaniknutý, alebo jej v tomto zmysle odošle správu.

§ 65

(1) Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh, ak zákon neustanovuje inak. Prijatím

návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

(2) Ak je návrh určený dvom alebo viacerým osobám, a z jeho obsahu vyplýva, že úmyslom navrhovateľa je, aby všetky osoby, ktorým je návrh určený, sa stali stranou zmluvy, je zmluva uzavretá, ak všetky tieto osoby návrh prijímú.

§ 66

Potvrdenie uzavretia zmluvy

(1) Uzavretie zmluvy v inej než písomnej forme môže ktorákoľvek zmluvná strana dodatočne písomne potvrdiť.

(2) Ak potvrdenie podľa odseku 1 obsahuje ďalšie alebo odlišné podmienky než tie, ktoré tvorili jej pôvodný obsah, stávajú sa súčasťou zmluvy; to neplatí, ak menia zmluvu podstatným spôsobom, alebo ak druhá strana bez zbytočného odkladu vyhlási, že s nimi nesúhlasí.

Dodatočné určenie obsahu zmluvy

§ 67

Dohoda o určitej časti zmluvy sa môže nahradiť dohodou strán o spôsobe umožňujúcom dodatočné určenie obsahu záväzku, ak tento spôsob nezávisí len od vôle jednej strany. Ak má chýbajúcu časť zmluvy určiť súd alebo určitá osoba, vyžaduje sa, aby dohoda mala písomnú formu, a platí obdobne § 69.

§ 68

Dohoda pri uzavieraní zmluvy, že určitá nepodstatná časť zmluvy sa medzi stranami dohodne dodatočne po jej uzavretí, sa považuje za podmienku účinnosti dohodnutej časti zmluvy, ibaže strany dali nepochybne najavo, že nedosiahnutie dodatočnej dohody o doplnení obsahu zmluvy nemá mať vplyv na účinnosť uzavretej zmluvy. Pri pochybnostiach má podmienka odkladacie účinky.

§ 69

(1) Strany sa môžu písomne dohodnúť, že určitú časť zmluvy určí súd alebo osoba určená v dohode.

(2) Časť zmluvy sa určí podľa účelu zrejme sledovaného uzavretím zmluvy, pričom sa prihliadne na okolnosti, za ktorých sa dojednala zmluva, ako aj na zásadu poctivého obchodného styku.

(3) Časť zmluvy určená súdom alebo treťou osobou sa stáva súčasťou zmluvy medzi stranami.

(4) Právo na určenie časti zmluvy súdom alebo treťou osobou zanikne, ak ho oprávnená strana neuplatní do jedného roka odo dňa, keď mohla o určenie časti zmluvy prvýkrát požiadať.

§ 70

Uzavretie zmluvy na dražbe

(1) Pri dražbe je zmluva uzavretá príklepom; ustanovenia osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.¹⁾

(2) Skoršiu ponuku ruší neskôr urobená vyššia ponuka, alebo skončenie dražby inak než príklepom.

§ 71

Obchodné podmienky

- (1) Obsah zmluvy alebo jej časť možno určiť aj odkazom na obchodné podmienky.
- (2) Ak právny predpis neustanovuje inak, obchodné podmienky sa stávajú súčasťou zmluvy, ak
 - a) zmluva na ich použitie výslovne odkazuje alebo, ak výslovný odkaz na ne je možný iba s neprimeranými ťažkosťami, bola na mieste, na ktorom došlo k uzavretiu zmluvy, jasne viditeľná informácia o ich použití, a
 - b) druhej zmluvnej strane bolo umožnené oboznámiť sa s ich obsahom primeraným spôsobom, najmä sprístupnením na mieste, na ktorom došlo k uzavretiu zmluvy alebo sprístupnením na webovom sídle zmluvnej strany, alebo možno vzhľadom na okolnosti a postavenie strán rozumne očakávať, že obchodné podmienky bežne používané v obchodnom styku sú im známe.
- (3) Odchylné dojednania majú prednosť pred znením obchodných podmienok.

§ 72

Kolízia obchodných podmienok

Ak strany odkážu v ponuke na uzavretie zmluvy a v jej prijatí na obchodné podmienky, ktoré si vzájomne odporujú, nemá odkaz v prijatí účinky, ibaže výslovne vylučuje použitie iných obchodných podmienok.

§ 73

Štandardné zmluvné podmienky

- (1) Štandardné zmluvné podmienky sú také zmluvné podmienky, ktoré boli vopred pripravené jednou stranou zmluvy na použitie vo viacerých prípadoch a boli použité bez toho, aby o ich obsahu predchádzalo rokovanie s druhou zmluvnou stranou.
- (2) Zmluvné podmienky, ktorých obsah mohla druhá strana reálne ovplyvniť bez toho, aby bola ohrozená možnosť uzavretia zmluvy (individuálne dojednania) majú prednosť pred znením štandardných zmluvných podmienok.

§ 74

Prekvapivé ustanovenia

Štandardné zmluvné podmienky, ktoré druhá strana s prihliadnutím na ich umiestnenie v texte, obsah či spôsob vyjadrenia nemohla rozumne očakávať, sa nestávajú súčasťou zmluvy, ibaže boli touto stranou výslovne prijaté.

§ 75

Závislé zmluvy

Ak sú uzavreté viaceré zmluvy pri tom istom rokovaní, alebo ak sú zahrnuté do jednej listiny, posudzuje sa každá z týchto zmlúv samostatne. Ak však z povahy alebo z účelu, ktorý je zmluvným stranám pri ich uzavretí známy, zrejme vyplýva, že sú na sebe vzájomne závislé, vznik každej z týchto zmlúv je podmienkou vzniku ostatných zmlúv. Zánik jednej z týchto zmlúv iným spôsobom než splnením alebo spôsobom nahrádzajúcim splnenie spôsobuje zánik ostatných závislých zmlúv.

Druhý oddiel

Obsah zmlúv

§ 76

Pomenované zmluvy

Na zmluvu, ktorej obsah zahŕňa podstatné náležitosti niektorej zo zmlúv uvedených v ôsmej hlave ôsmej časti tohto zákona (pomenované zmluvy), sa použijú ustanovenia upravujúce túto pomenovanú zmluvu.

§ 77

Nepomenované zmluvy

- (1) Strany môžu uzavrieť aj inú ako pomenovanú zmluvu.
- (2) Ak z nepomenovanej zmluvy nevyplýva inak, na záväzky z nej vznikajúce sa primerane použijú ustanovenia tohto zákona o pomenovanej zmluve, ktorá je im najbližšia.

§ 78

Zmiešané zmluvy

- (1) Strany môžu uzavrieť aj zmluvu obsahujúcu prvky rôznych pomenovaných zmlúv.
- (2) Ak zo zmiešanej zmluvy nevyplýva inak, na záväzky z nej vznikajúce sa primerane použijú ustanovenia tohto zákona o pomenovaných zmluvách, ktorých prvky táto zmluva obsahuje.

§ 79

Odplata

- (1) Ak zo zmluvy vyplýva, že je odplatná, avšak výška odplaty nie je určená a nie je dohodnutý ani spôsob jej určenia, platí, že odplata bola dohodnutá vo výške obvyklej v čase a mieste uzavretia zmluvy.
- (2) Ak je odplata určená s odkazom na iné skutočnosti, ktoré neexistujú alebo neskôr prestali existovať alebo sa stali nedostupnými, odplata sa určí podľa skutočností, ktoré najviac zodpovedajú pôvodne predpokladaným skutočnostiam.

Úroky

§ 80

Dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z peňažnej sumy (istina), len ak to bolo dohodnuté alebo stanovené zákonom.

§ 81

- (1) Ak osobitný predpis stanovuje najvyššiu prípustnú výšku úrokov a strany sa dohodli na vyššej výške, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššej prípustnej výške.
- (2) Ak výška úrokov nie je dohodnutá, určí sa podľa sadzby stanovenej osobitným predpisom, ak tento zákon neustanovuje inak.
- (3) V pochybnostiach platí, že dohodnutá výška úrokov sa týka ročného obdobia.

§ 82

- (1) Úroky sú splatné spolu s istinou, okrem úrokov z omeškania, ktoré sú splatné ihneď v deň trvania omeškania, za ktorý sa platia.
- (2) Ak je však istina splatná neskôr ako za rok, úroky sú splatné aj koncom každého kalendárneho roka.

§ 83

- (1) Splatné úroky sa nestávajú súčasťou istiny.
- (2) Ak však z dohody alebo právneho predpisu vyplýva, že sa úroky majú stať súčasťou istiny, stanú sa ňou v deň nasledujúci po ich splatnosti.
- (3) Dohoda o tom, že sa súčasťou istiny stávajú úroky z omeškania, je neplatná.

§ 84

Preddavok

Ak z okolností nevyplýva inak, to, čo niektorá strana plnila pred uzavretím zmluvy, sa považuje za preddavok.

Zmluva v prospech tretej osoby

§ 85

(1) Zmluva uzavretá v prospech tretej osoby musí obsahovať aspoň spôsob určenia tretej osoby.

(2) Platnosti zmluvy nebráni, ak tretia osoba v čase jej uzavretia ešte neexistuje.

§ 86

(1) Tretia osoba je zo zmluvy oprávnená okamihom, keď so zmluvou prejaví súhlas.

(2) Kým tretia osoba neprejaví súhlas, platí zmluva len medzi tými, ktorí ju uzavreli; právo na plnenie má strana, ktorá plnenie v prospech tretej osoby vyhradila, ak nebolo dohodnuté inak. To isté platí, ak tretia osoba súhlas so zmluvou odoprela.

§ 87

(1) Dlžník má voči tretej osobe tie isté námietky ako proti tomu, s kým zmluvu uzavrel.

(2) Proti pohľadávke tretej osoby môže započítať pohľadávku voči tomu, s kým zmluvu uzavrel, len ak ide o pohľadávku zo zmluvy v prospech tretej osoby.

§ 88

Zmluvné strany môžu zmluvu zmeniť alebo zrušiť, len kým tretia strana neprejaví so zmluvou súhlas.

§ 89

Zmluva o plnení tretej osoby

(1) Ak sa strana zaviazala zabezpečiť, že tretia osoba poskytne druhej strane určité plnenie alebo sa jej na toto plnenie zaviazá, zodpovedá za škodu spôsobenú druhej strane, ak zo zmluvy nevyplýva inak. Ak to neodporuje dohode alebo povahe plnenia, tejto zodpovednosti sa strana zbaví, ak druhej strane sama toto plnenie ponúkne.

(2) Ak sa strana zaviazala zabezpečiť, že tretia osoba poskytne druhej strane určité plnenie, zodpovedá podľa odseku 1 za škodu spôsobenú tým, že tretia osoba plnenie neposkytla. Ak sa však zaviazala len zabezpečiť, že tretia strana sa na toto plnenie zaviazá, zodpovedá podľa odseku 1 len za škodu spôsobenú tým, že druhá strana verila v poskytnutie plnenia.

§ 90

Zmluva o zbavení dlhu

(1) Ak sa strana zaviazala, že druhú stranu zbaví jej dlhu voči tretej osobe, je povinná zabezpečiť, že jej tretia osoba tento dlh odpustí (§ 770).

(2) Pokiaľ tretia osoba dlh neodpustí, dohoda podľa odseku 1 sa považuje za dohodu o prevzatí plnenia (§ 634).

Podriadenie pohľadávky

§ 91

Dlžník a veriteľ sa môžu písomne dohodnúť, že v prípade úpadku dlžníka alebo jeho zrušenia s likvidáciou sa všetky alebo určené pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi uspokoja až po uspokojení pohľadávok ostatných veriteľov dlžníka (ďalej len „podriadenie pohľadávky“).

§ 92

(1) Podriadenie pohľadávky sa vzťahuje aj na pohľadávku vzniknutú v dôsledku neplatnosti zmluvy, z ktorej podriadená pohľadávka vznikla (ďalej len „podriadená zmluva“).

(2) Podriadenie pohľadávky, ktoré bolo dohodnuté v neplatnej podriadenej zmluve, je neplatné, len ak sa aj naň vzťahuje dôvod neplatnosti.

§ 93

(1) Podriadenie pohľadávky možno dohodnúť na určitú dobu, najmenej však na tri roky, alebo na dobu neurčitú.

(2) Ak je podriadenie pohľadávky dohodnuté na dobu kratšiu ako tri roky, platí, že je dohodnuté na dobu troch rokov.

(3) Dohodu o podriadení pohľadávky nemožno zmeniť, nemožno ju zrušiť a záväzok, ktorý z nej vznikol, nemôže zaniknúť dohodou, odstúpením, zaplatením odstúpeného ani urovnaním.

§ 94

(1) Počas trvania podriadenia pohľadávky nie je možné

- a) spôsobiť zánik záväzku z podriadenej zmluvy dohodou, výpoveďou, odstúpením a zaplatením odstúpeného, ani skrátiť dobu jeho trvania,
- b) vzájomne započítať podriadenú pohľadávku a pohľadávku dlžníka z podriadenej zmluvy,
- c) pristúpiť k záväzku z podriadenej zmluvy ani prevziať dlh, ktorý z neho vznikol,
- d) zabezpečiť podriadenú pohľadávku.

(2) Právny úkon, ktorý je v rozpore s odsekom 1 je počas trvania podriadenia pohľadávky neúčinný.

(3) Pri postúpení podriadenej pohľadávky alebo pri inom jej prechode alebo prevode trvá podriadenie pohľadávky aj naďalej.

§ 95

(1) Podriadenie pohľadávky zaniká

- a) uplynutím doby, na ktorú bolo dohodnuté,
- b) uplynutím troch rokov od doručenia výpovede, ak bolo dohodnuté na neurčitú dobu,
- c) zrušením dlžníka bez likvidácie, ak je ním banka.

(2) Ak je však pred zánikom podriadenia pohľadávky podľa odseku 1 písm. a) a b) na majetok dlžníka vyhlásený konkurz, povolená reštrukturalizácia alebo dlžník vstúpi do likvidácie, podriadenie nezanikne pred zrušením konkurzu, splnením reštrukturalizačného plánu alebo pred skončením likvidácie.

Zmluva o budúcej zmluve

§ 96

Zmluva, v ktorej sa jedna alebo obe strany zaväzujú uzavrieť budúcu zmluvu, musí obsahovať podstatné náležitosti budúcej zmluvy.

§ 97

(1) Budúcou zmluvou môže byť aj zmluva s tretou osobou. Ustanovenie § 85 tu platí rovnako.

(2) Tretia osoba má právo požadovať uzavretie budúcej zmluvy, len ak to bolo v zmluve o budúcej zmluve dohodnuté.

§ 98

Zaviazaná strana je povinná uzavrieť budúcu zmluvu, ak ju na to vyzvala oprávnená strana, a to najneskôr do uplynutia dohodnutej lehoty, inak bez zbytočného odkladu.

§ 99

(1) Povinnosť zaviazanej strany uzavrieť budúcu zmluvu zanikne, ak ju na to oprávnená strana nevyzvala do uplynutia dohodnutej lehoty, inak do jedného roka od uzavretia zmluvy o budúcej zmluve.

(2) Povinnosť zaviazanej strany uzavrieť budúcu zmluvu zanikne aj vtedy, ak sa okolnosti, z ktorých strany pri uzavretí zmluvy o budúcej zmluve vychádzali, zmenili tak, že nemožno uzavretie budúcej zmluvy spravodlivo požadovať. To neplatí, ak zaviazaná strana túto zmenu okolností neoznámila oprávnenej strane bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o nej musela dozvedieť.

§ 99a

(1) Ak zaviazaná strana budúcu zmluvu včas neuzavrie, zodpovedá za škodu, ktorá druhej strane vznikla tým, že verila v uzavretie budúcej zmluvy.

(2) Ak však zmluva o budúcej zmluve bola uzavretá v písomnej forme, oprávnená strana sa môže domáhať náhrady škody spôsobenej neuzavretím budúcej zmluvy alebo uloženia povinnosti prejať vôľu s uzavretím budúcej zmluvy.

(3) Ak sa oprávnená strana domáha podľa odseku 2 uloženia povinnosti prejať vôľu, má právo na náhradu škody spôsobenej omeškaním. To neplatí, ak zaviazaná strana odmietla rokovať o uzavretí budúcej zmluvy z vážneho dôvodu.

§ 99b

(1) Ak sa strany v písomnej zmluve o budúcej zmluve dohodli, že budúca zmluva bude obsahovať úpravu určitých otázok, ale na ich obsahu sa nedohodli v lehote podľa § 99 ods. 1, oprávnená strana sa môže domáhať, aby obsah určil súd alebo osoba určená v dohode.

(2) Obsah podľa odseku 1 sa určí podľa účelu zrejme sledovaného uzavretím budúcej zmluvy. Prihliadne sa pritom na okolnosti, za ktorých bola zmluva o budúcej zmluve dohodnutá, a ak ide o obchodný záväzok, aj na zásadu poctivého obchodného styku.

(3) V žalobe o určenie obsahu podľa odseku 1 sa oprávnená strana môže domáhať aj uloženia povinnosti prejať vôľu s uzavretím budúcej zmluvy podľa § 99a ods. 2.

§ 99c

Práva na náhradu škody, na uloženie povinnosti prejať vôľu podľa § 99a a právo na určenie obsahu podľa § 99b sa premlčia za jeden rok od uplynutia lehoty podľa § 99 ods. 1.

Tretí oddiel Spotrebiteľské zmluvy

§ 99d

Spotrebiteľská zmluva

(1) Spotrebiteľskou zmluvou je zmluva uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorej predmetom je poskytnutie tovaru alebo služby dodávateľom spotrebiteľovi.

(2) Spotrebiteľskou zmluvou je aj zmluva, ktorou sa zabezpečujú záväzky zo spotrebiteľskej zmluvy, ako aj zmluva, ktorá upravuje práva a povinnosti strán vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy podľa odseku 1.

§ 99e

Spotrebiteľ a dodávateľ

(1) Spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzavretí spotrebiteľskej zmluvy konala s cieľom nevzťahujúcim sa k jej podnikaniu.

(2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzavretí spotrebiteľskej zmluvy konala s cieľom vzťahujúcim sa k jej podnikaniu.

§ 99f

Odchylné dojednania a vzdanie sa práv

(1) Od ustanovení tohto alebo iného zákona, ktorých priamym účelom je ochrana spotrebiteľa, sa nemožno odchyliť v neprospech spotrebiteľa, a to ani vtedy, ak bola spotrebiteľská zmluva uzavretá na základe iného zákona.

(2) Na prejav vôle, ktorým sa spotrebiteľ vopred vzdal svojich práv, vyplývajúcich z ustanovení tohto alebo iného zákona, ktorých priamym účelom je ochrana spotrebiteľov, sa neprihliada.

§ 99g

Písmo spotrebiteľskej zmluvy

(1) Ak je spotrebiteľská zmluva uzavretá v písomnej forme, predmet plnenia a jeho cena nesmú byť uvedené menším písmom ako iná časť zmluvy s výnimkou jej názvu a označenia jej častí.

(2) Znenie spotrebiteľskej zmluvy musí byť uvedené písmom, ktorého náležitosti ustanoví vykonávací predpis.

(3) Spotrebiteľská zmluva uzavretá v rozpore s odsekmi 1 a 2 je neplatná.

Neprijateľné zmluvné podmienky

§ 99h

(1) Neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy je neplatná.

(2) Neprijateľnou podmienkou podľa odseku 1 je taká podmienka, ktorá napriek požiadavke dobrej viery spôsobuje v neprospech spotrebiteľa značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, vyplývajúcich zo spotrebiteľskej zmluvy.

(3) Odsek 2 neplatí, ak ide o podmienku, ktorá

- a) sa týka hlavného predmetu spotrebiteľskej zmluvy, ak je vyjadrená zrozumiteľne,
- b) sa týka primeranosti ceny, ak je vyjadrená zrozumiteľne, alebo
- c) bola dohodnutá individuálne.

(4) Odsek 2 neplatí ani vtedy, ak podmienka zodpovedá ustanoveniam všeobecne záväzných právnych predpisov alebo ustanoveniam a zásadám medzinárodných dohovorov, ktorými je Slovenská republika viazaná, ak sa od tých ustanovení alebo zásad nemožno odchyliť.

§ 99i

(1) Ak dodávateľ nepreukáže opak, podmienky spotrebiteľskej zmluvy sa nepovažujú za individuálne dohodnuté.

(2) Podmienky spotrebiteľskej zmluvy, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť sa oboznámiť pred jej uzavretím, avšak nemohol ovplyvniť ich obsah, sa nepovažujú za individuálne dohodnuté.

§ 99j

Neprijateľnosť podmienky spotrebiteľskej zmluvy sa hodnotí so zreteľom na povahu plnenia a na všetky okolnosti súvisiace s jej uzavretím v čase jej uzavretia, ako aj na všetky ostatné jej podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí (§ 75).

§ 99k

Za splnenia podmienok podľa § 99h a § 99j sa za neprijateľné podmienky môžu považovať najmä podmienky spotrebiteľskej zmluvy, ktoré

- a) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo škoda na zdraví,
- b) v prípade čiastočného alebo úplného nesplnenia povinnosti zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa uplatňovať alebo domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať svoju pohľadávku voči dodávateľovi,
- c) spôsobujú, že zmluva je pre spotrebiteľa záväzná, hoci poskytnutie služby dodávateľom je podmienené podmienkou, ktorej splnenie závisí len od vôle dodávateľa,
- d) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevrátil plnenie v prípade, ak s ním spotrebiteľ neuzavrie zmluvu alebo ak od nej odstúpi, bez toho, aby priznali spotrebiteľovi právo na rovnocennú náhradu pre prípad, ak zmluvu zruší dodávateľ,
- e) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoju povinnosť, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením tejto povinnosti,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez dohodnutého alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú, alebo umožňujú dodávateľovi ponechať si cenu za neposkytnuté služby aj v prípade, že zmluvu zrušil dodávateľ,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej doby,
- h) predlžujú platnosť zmluvy uzavretej na dobu určitú po uplynutí tejto doby, ak spotrebiteľ nevyjadrí s predĺžením nesúhlas, pričom lehota na vyjadrenie tohto nesúhlasu je neprimerane krátka,
- i) neodvolateľne zaväzujú spotrebiteľa k dodržaniu podmienok, s ktorými sa nemohol skutočne oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- j) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvu bez dohodnutého dôvodu,
- k) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť akúkoľvek vlastnosť tovaru alebo služby bez dohodnutého dôvodu,
- l) určujú, že cena plnenia bude určená v čase jeho poskytnutia, alebo oprávňujú dodávateľa na zvýšenie ceny plnenia bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá pri uzavretí zmluvy je v čase zmeny podstatne prekročená,
- m) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo vykladať zmluvu iba dodávateľovi,
- n) umožňujú dodávateľovi neplniť povinnosti zo zmluvy, ktorú zaňho uzavrel jeho zástupca, alebo podmieňujú tieto povinnosti súladom s osobitnou formálnou požiadavkou, ktorej splnenie nezávisí od spotrebiteľa,
- o) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky povinnosti aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil svoje,
- p) umožňujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- q) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,
- r) obmedzujú prístup spotrebiteľa k dôkazom alebo mu ukladajú dôkazné bremeno, ktoré by inak neniesol,
- s) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

- t) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška záväzku vyplývajúca zo zmluvy v čase uzavretia dohody o poskytnutí zabezpečenia; ustanovenie § 646 tým nie je dotknuté,
- u) požadujú od spotrebiteľa plnenie za protiplnenie, ktorého poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,
- v) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou, aj keď pri jej uzavretí bolo zrejmé, že záväzky z nej vzniknuté možno splniť v podstatne kratšom čase,
- w) požadujú od spotrebiteľa plnenie, o ktorom spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorého poskytnutie nebolo v zmluve dohodnuté alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie,
- x) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo zmluvy alebo s ňou súvisiace, ktoré v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek povinnosti voči tretej osobe.

§ 99l

Niektoré ustanovenia o zabezpečení

(1) Záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno zabezpečiť prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva.

(2) V rámci výkonu záložného práva zabezpečujúceho záväzok zo spotrebiteľskej zmluvy sa záložný veriteľ môže uspokojiť len z výťažku z predaja zálohu na dražbe podľa osobitného zákona alebo z predaja zálohu podľa osobitných zákonov.

§ 99m

Nevyžiadané plnenie

(1) Ak poskytne dodávateľ spotrebiteľovi plnenie, ktoré si nevyžiadal ani neobjednal, spotrebiteľovi z toho nevyplyvajú voči dodávateľovi žiadne povinnosti, najmä nie je povinný plnenie vrátiť, uschovať ani zaň zaplatiť.

(2) Za nevyžiadané alebo neobjednané plnenie sa nepovažuje vadné plnenie spotrebiteľskej zmluvy.

§ 99n

Plnenie v splátkach

(1) Ak ide o dlh zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý sa má plniť v splátkach, môže dodávateľ požadovať splnenie celého dlhu, len ak to bolo dohodnuté alebo určené v rozhodnutí, a to za podmienky, že je spotrebiteľ v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace a že počas tohto omeškania dodávateľ spotrebiteľa na toto právo upozornil v lehote nie kratšej ako 15 dní.

(2) Ak právo podľa odseku 1 dodávateľ neuplatní, hoci naň dlžníka upozornil, môže toto právo uplatniť, ak sa dlžník dostane do omeškania s niektorou z ďalších splátok, ak ho na túto možnosť upozornil v lehote podľa odseku 1.

(3) V prípadoch podľa odseku 1 a 2 sa § 737 sa nepoužije.

§ 99o

Súvisiace plnenie

Dodávateľ nesmie sám alebo prostredníctvom tretej osoby ponúkať, vyžadovať, dojednávať, uzavierať alebo sprostredkovať uzavretie zmluvy, ktorá súvisí so spotrebiteľskou zmluvou a ktorej predmetom je čo i len sčasti plnenie, ktoré je dodávateľ povinný podľa

zákona alebo v súlade s povinnosťou náležitej starostlivosti poskytovať spotrebiteľovi aj bez takejto zmluvy.

§ 99p

Vrátenie plnenia po zrušení spotrebiteľskej zmluvy

(1) Ak spotrebiteľ vypovedal spotrebiteľskú zmluvu alebo od nej odstúpil z dôvodu, že dodávateľ zmenil zmluvné podmienky, a spotrebiteľovi tým vznikla povinnosť vrátiť dodávateľovi finančné prostriedky, dodávateľ je povinný ponúknuť spotrebiteľovi možnosť ich vrátenia v primeraných splátkach, ak osobitný zákon neustanovuje inak.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 má dodávateľ aj vtedy, ak vypovedal spotrebiteľskú zmluvu

- a) podľa § 99r ods. 1, alebo

- b) z dôvodov, ktoré nemožno pričítať spotrebiteľovi, ak to možno od dodávateľa spravodlivo požadovať.

(3) Ak sa dodávateľ a spotrebiteľ na podmienkach vrátenia podľa odsekov 1 a 2 nedohodnú, určí ich na návrh niektorého z nich súd.

Osobitné ustanovenia o niektorých zmluvných podmienkach

§ 99q

Ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata ani sankcia za porušenie povinnosti prevyšovať najvyššiu prípustnú hranicu ustanovenú vykonávacím predpisom.

§ 99r

(1) Za neprijateľnú podmienku podľa § 99k písm. g) sa nepovažuje podmienky spotrebiteľskej zmluvy uzavretej na dobu neurčitú, podľa ktorých si dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo vypovedať zmluvu bez poskytnutia výpovednej doby, ak bude výpoveď odôvodnená vážnym dôvodom. Vážnym dôvodom je vážny objektívny dôvod, ktorý dodávateľ nezapríčinil, nemohol predvídať ani odvrátiť a ktorý mu bráni v plnení spotrebiteľskej zmluvy. Vážny dôvod nemusí byť v zmluve vymedzený; musí však byť uvedený vo výpovedi.

(2) Za neprijateľnú podmienku podľa § 99k písm. j) sa nepovažuje podmienka spotrebiteľskej zmluvy, podľa ktorej si dodávateľ finančných služieb podľa osobitného predpisu vyhradzuje právo zmeniť úrokovú sadzbu alebo výšku iných poplatkov za finančné služby podľa osobitného predpisu, ktoré má platiť spotrebiteľ alebo dodávateľ, za podmienky, že sa dodávateľ v zmluve zaviazal o tom informovať spotrebiteľa bez zbytočného odkladu a že spotrebiteľ má právo bezplatne a s okamžitou účinnosťou zmluvu vypovedať.

§ 99s

Za neprijateľnú podmienku podľa § 99k písm. j) sa nepovažuje podmienka spotrebiteľskej zmluvy, podľa ktorej si dodávateľ vyhradzuje právo meniť podmienky zmluvy uzavretej na dobu neurčitú, vrátane meniť cenu, za podmienky, že sa dodávateľ v zmluve zaviazal o tom informovať spotrebiteľa v primeranej dobe vopred a že spotrebiteľ má právo bezplatne zmluvu vypovedať ku dňu účinnosti zmeny.

§ 99t

(1) Ustanovenia § 99k písm. g), i) a j) sa nepoužijú na spotrebiteľskú zmluvu, ktorej predmetom je

- a) obchod s prevoditeľnými cennými papiermi, finančnými nástrojmi a inými produktmi alebo službami, kde je cena závislá od pohybu kurzov a indexov na regulovanom trhu alebo od trhovej sadzby, na ktoré dodávateľ nemá vplyv, alebo

b) nákup alebo predaj cudzej meny, cestovných šekov alebo medzinárodné peňažné príkazy vystavené v cudzej mene.

(2) Ustanovenie § 99m písm. j) sa nevzťahuje na podmienku spotrebiteľskej zmluvy, ktorej obsahom je doložka o cenových indexoch, ak takúto doložku výslovne dovoľuje osobitný predpis a ak je spôsob úpravy ceny v tejto doložke výslovne opísaný.

Štvrtý oddiel Obchodné zmluvy

§ 99u Obchodná zmluva

Obchodnou zmluvou je zmluva, z ktorej vzniká obchodný záväzok (§ 489).

§ 99v Nekalé zmluvné podmienky a nekalá obchodná prax

(1) Zmluvné dojednanie týkajúce sa splatnosti peňažného dlhu, sadzby úroku z omeškania alebo paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, ktoré je v hrubom nepomere k právam a povinnostiam vyplývajúcim z obchodného záväzku pre veriteľa bez toho, aby preň existoval spravodlivý dôvod (ďalej len „nekalá zmluvná podmienka“), je neplatné.

(2) Obchodná prax, ktorú si strany medzi sebou zaviedli, týkajúca sa splatnosti peňažného dlhu, sadzby úroku z omeškania alebo paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky, ktorá zakladá hrubý nepomer v právach a povinnostiach vyplývajúcich z obchodného záväzku pre veriteľa bez toho, aby pre ňu existoval spravodlivý dôvod (ďalej len „nekalá obchodná prax“), je zakázaná.

(3) Zmluvné dojednanie alebo obchodná prax vylučujúca vznik nároku na úroky z omeškania alebo zmluvné dojednanie, alebo obchodná prax, ktorá vedie k tomu, že sa veriteľ vzdá nároku na úroky z omeškania ešte pred porušením zmluvnej povinnosti, sa považuje za nekalú zmluvnú podmienku alebo nekalú obchodnú prax. To platí rovnako aj pre zmluvné dojednanie alebo obchodnú prax vylučujúcu vznik nároku na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením pohľadávky podľa § 830, ak sa nepreukáže opak.

§ 99w

Na posúdenie, či ide o nekalú zmluvnú podmienku alebo nekalú obchodnú prax sú rozhodujúce všetky okolnosti, prípadu najmä

- a) súlad so zásadou poctivého obchodného styku,
- b) povaha predmetu plnenia,
- c) existencia spravodlivého dôvodu pre odchýlenie sa dlžníka od
 - 1. sadzby úroku z omeškania určenej osobitným predpisom,
 - 2. splatnosti peňažného záväzku dlžníka podľa § 738 a § 739,
 - 3. výšky náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky podľa § 830 ods. 2.

§ 99x

Neplatnosti nekalej zmluvnej podmienky alebo zákazu uplatňovania nekalej obchodnej praxe sa môže domáhať aj právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu záujmov podnikateľov.

§ 99y

(1) Ak súd vyhlásil zmluvné dojednanie za nekalú zmluvnú podmienku alebo zakázal nekalú obchodnú prax, je zmluvná strana, ktorá spôsobila neplatnosť zmluvného dojednania

alebo uplatňovala nekalú obchodnú prax, povinná zdržať sa ďalšieho používania nekalej zmluvnej podmienky alebo uplatňovania nekalej obchodnej praxe v ďalších obchodných záväzkoch; rovnakú povinnosť má aj jeho právny nástupca.

(2) Len čo sa začalo konanie v spore o zdržanie sa ďalšieho používania nekalej zmluvnej podmienky alebo uplatňovania nekalej obchodnej praxe alebo sa právoplatne skončilo rozhodnutím vo veci samej v prospech žalobcu, nie sú žaloby ďalších osôb z tých istých dôvodov v rozsahu priznaného nároku na zdržanie sa ďalšieho používania nekalej zmluvnej podmienky alebo uplatňovania nekalej obchodnej praxe prípustné; tieto osoby sú však oprávnené zúčastniť sa konania ako intervenienti na strane žalobcu.

§ 99z

Ak je zmluvné dojednanie neplatné alebo obchodná prax zakázaná, použijú sa na úpravu práv a povinností strán obchodného záväzku ustanovenia tohto zákona.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 1 znie:

„¹⁾ Napríklad zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov alebo zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

7. Ôsma hlava prvej časti vrátane nadpisu znie:

„ÔSMA HLAVA PREMLČANIE

Prvý diel

Všeobecné ustanovenia

§ 100

Predmet premlčania

Právo domáhať sa plnenia zo záväzku (nárok) podlieha premlčaniu.

§ 101

Všeobecná premlčacia lehota

Ak zákon neustanovuje inak, je premlčacia lehota tri roky.

§ 102

Premľčanie judikovaného nároku

Nárok priznaný rozhodnutím súdu sa premlčí za desať rokov odo dňa, keď sa rozhodnutie súdu stalo vykonateľným.

§ 103

Premľčanie nároku v prípade uznania dlhu

(1) Ak dlžník písomne uznal svoj dlh (§ 702), premlčí sa nárok veriteľa za desať rokov odo dňa, keď k uznaniu došlo; ak však dlžník v uznaní určil lehotu, do uplynutia ktorej dlh splní, nezačne premlčacia lehota plynúť pred uplynutím dlžníkom určenej lehoty.

(2) Pri úkonoch, ktoré majú účinky uznania dlhu (§ 703), sa nárok veriteľa premlčí za tri roky odo dňa, keď k takémuto úkonu došlo. Ak sa na nárok vzťahuje aj odsek 1, použije sa premlčacia lehota, ktorá má uplynúť neskôr.

§ 104

Dohoda o premlčacej lehote

(1) Strany si môžu dohodnúť kratšiu alebo dlhšiu premlčaciu lehotu než ustanovuje tento zákon, najmenej však jeden rok a najviac dvadsať rokov odo dňa, keď začne premlčacia lehota prvýkrát plynúť.

(2) Dohodu podľa odseku 1 nemožno uzavrieť v neprospech spotrebiteľa.

(3) Kratšiu premlčaciu lehotu než ustanovuje tento zákon nemožno dohodnúť pri nároku

- a) ktorý vyplýva z úmyselného porušenia povinnosti,
- b) na náhradu škody na zdraví alebo osobnej slobode,
- c) na náhradu škody pri usmrtení,
- d) na náhradu nemajetkovej škody sekundárnych obetí.

§ 105

Premľčanie nárokov zo záložného práva a zádržného práva

(1) Nárok zo záložného práva sa nepremľčí skôr než pohľadávka, ktorú záložné právo zabezpečuje.

(2) Nárok zo záložného práva k hnutelnej veci sa nepremľčí, ak má záložný veriteľ záloh u seba, alebo ho pre neho opatruje iná osoba.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa primerane použijú aj na premľčanie nároku zo zádržného práva.

§ 106

Premľčanie nároku zodpovedajúceho vecnému bremenu

Nárok zodpovedajúci vecnému bremenu sa premľčí, ak sa desať rokov nevykonával.

Druhý diel

Plynutie premlčacej lehoty

Základné ustanovenia

§ 107

(1) Premľčacia lehota začne plynúť dňom, keď možno nárok prvýkrát dôvodne uplatniť na súde.

(2) Pri nároku, ktorý sa neuplatňuje na súde, začne premlčacia lehota plynúť dňom, keď možno takýto nárok prvýkrát vykonať, ak zákon neustanovuje inak.

§ 108

(1) Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka nemá vplyv na plynutie premlčacej lehoty.

(2) Ak na dediča prešiel poručiteľov dlh, ktorý nebol v čase smrti poručiteľa premlčaný, neuplynie premlčacia lehota skôr než šesť mesiacov odo dňa, keď bolo dedičovi potvrdené nadobudnutie dedičstva alebo schválená dohoda dedičov o vyporiadaní dedičstva.

§ 109

Ak sa musí nárok najprv uplatniť u príslušnej osoby, začne premlčacia lehota plynúť odo dňa, keď bol nárok takto uplatnený.

§ 110

(1) Ak bolo dohodnuté plnenie po častiach, začne premlčacia lehota pre každý čiastkový dlh plynúť odo dňa jeho splatnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej časti stane splatným celý

dlh, začne premlčacia lehota pre celý dlh plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej časti, pre ktorú sa stal celý dlh splatným.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa primerane použije aj na premlčanie judikovaného nároku (§ 102) a na premlčanie nároku v prípade uznania dlhu (§ 103).

§ 111

Ak bolo určenie splatnosti prenechané veriteľovi (§ 735), alebo ak čas splnenia nie je určený (§ 738), začne premlčacia lehota plynúť od vzniku záväzku; bez ohľadu na to, kedy veriteľ požiadal dlžníka o splnenie dlhu. To neplatí, pokiaľ ide o nárok na výplatu vkladu počas trvania vkladového vzťahu alebo o nárok na výplatu sumy z bežného účtu počas trvania zmluvy o bežnom účte.

§ 112

Premľčanie nároku na príslušenstvo pohľadávky a na zmluvnú pokutu

(1) Ak zákon neustanovuje inak, nárok na príslušenstvo pohľadávky sa premlčí najneskôr spolu s pohľadávkou.

(2) Ak bol nárok priznaný rozhodnutím súdu alebo ak dlžník uznal svoj dlh, nepoužije sa desaťročná premlčacia lehota na príslušenstvo pohľadávky, ktoré sa stalo splatným po vykonateľnosti súdneho rozhodnutia alebo po uznaní dlhu; to platí aj na opakujúce sa plnenie.

(3) Nárok na zmluvnú pokutu sa premlčí najneskôr uplynutím troch rokov odo dňa, keď došlo prvýkrát k porušeniu povinnosti, z ktorého nárok vznikol, ak zo zákona alebo dohody strán nevyplýva iná premlčacia lehota.

§ 113

Premľčanie nároku na náhradu škody

Pri nároku na náhradu škody začne premlčacia lehota plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvedel alebo pri náležitej starostlivosti mohol dozvedieť o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Najneskôr sa nárok na náhradu škody premlčí za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o nárok na náhradu škody na zdravie alebo osobnej slobode, nárok na náhradu škody pri usmrtení, alebo o nárok na náhradu nemajetkovej škody sekundárnych obetí.

§ 114

Premľčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia

Pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia začne premlčacia lehota plynúť odo dňa, keď sa oprávnený dozvedel alebo pri náležitej starostlivosti mohol dozvedieť, že k bezdôvodnému obohateniu došlo, a kto je povinný ho vydať. Najneskôr sa nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia premlčí za desať rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo.

§ 114a

Premľčanie nároku na poistné plnenie

Pri nároku na poistné plnenie začne premlčacia lehota plynúť za jeden rok po poistnej udalosti.

Spočívanie premlčacej lehoty

§ 114b

(1) Ak veriteľ v premlčacej lehote uplatní nárok na súde a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia lehota počas súdneho konania neplynie. To platí aj o nároku, ktorý bol

priznaný exekučným titulom, ak veriteľ v premlčacej lehote podal návrh na vykonanie exekúcie.

(2) Pri nároku, ktorý sa neuplatňuje podľa odseku 1, nastanú účinky spočívania premlčacej lehoty, ak veriteľ v premlčacej lehote začne s výkonom tohto nároku a v jeho výkone riadne pokračuje.

§ 114c

Ak bol nárok v súdnom konaní uplatnený vzájomnou žalobou a veriteľ v jeho uplatňovaní riadne pokračuje, prestáva plynúť premlčacia lehota dňom, keď sa začalo súdne konanie ohľadne nároku, proti ktorému vzájomná žaloba smeruje, ak sa obidva nároky vzťahujú na tú istú zmluvu alebo na niekoľko zmlúv, ktoré sú z hľadiska ich účelu na sebe závislé; inak sa na nárok, uplatnený vzájomnou žalobou, primerane použije § 114b ods. 1.

§ 114d

Premľčanie medzi niektorými osobami

Ak nejde o opakujúce sa plnenie alebo príslušenstvo pohľadávky, premlčacia lehota neplynie

- a) medzi manželmi,
- b) medzi osobami žijúcimi v spoločnej domácnosti,
- c) medzi zákonným zástupcom a zastúpeným.

§ 114e

Ustanovenie zákonného zástupcu

Ak ide o nárok osoby, ktorá musí mať zákonného zástupcu, alebo o nárok proti takejto osobe, nezačne premlčacia lehota plynúť, dokiaľ jej nie je ustanovený zákonný zástupca. Už začatá premlčacia lehota plynie ďalej, avšak neskončí skôr, ako uplynie jeden rok odo dňa, keď bol takejto osobe ustanovený zákonný zástupca alebo keď prekážka pominula inak.

Tretí diel

Účinky premlčania

§ 114f

Základné ustanovenia

- (1) Uplynutím premlčacej lehoty sa nárok premlčí.
- (2) Po premlčaní nároku môže povinná osoba odmietnuť plniť; nemôže sa však z dôvodu premlčania domáhať vrátenia plnenia.

§ 114g

Námietka premlčania v súdnom konaní

(1) Na premlčanie prihliadne súd iba na námietku. Ak sa povinná osoba v konaní pred súdom premlčania dovoľá, nemožno premlčaný nárok veriteľovi priznať.

(2) Aj po premlčaní môže veriteľ v súdnom konaní uplatniť svoj nárok pri započítaní, ak bolo možné tento nárok započítať proti pohľadávke druhej strany pred uplynutím premlčacej lehoty.

(3) Ak sú strany povinné vrátiť si navzájom plnenie, ktoré nadobudli podľa neplatnej alebo zrušenej zmluvy, prihliadne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhá strana mohla premlčanie namietať; to platí aj v prípade, ak vzájomné plnenie alebo jeho časť zatiaľ poskytla iba jedna strana, alebo ak strany plnili navzájom v rôznom čase.

(4) Práva namietať premlčanie sa nemožno vopred vzdať.

§ 114h

Ak po uplynutí premlčacej lehoty namietne povinná osoba premlčanie nároku, ktorý sa neuplatňuje na súde, nemôže veriteľ takýto nárok vykonať. Ak je právo, z ktorého premlčaný nárok vyplýva, zapísané vo verejnom zozname alebo registri, možno ho vymazať na základe rozhodnutia súdu o tom, že tu takéto právo nie je.^{1b)} Ustanovenie § 114g ods. 4 sa použije primerane.

Štvrtý diel Osobitné ustanovenia

§ 114i

Obnovenie plynutia premlčacej lehoty

(1) Ak dlžník písomne uznal premlčaný dlh (§ 702), platí, že k premlčaniu nedošlo a odo dňa uznania dlhu začne plynúť nová trojročná premlčacia lehota; ak však dlžník v uznaní určil lehotu, do uplynutia ktorej dlh splní, nezačne premlčacia lehota plynúť pred uplynutím dlžníkom určenej lehoty.

(2) Ak bol rozhodnutím súdu priznaný premlčaný nárok, platí, že k premlčaniu nedošlo a nárok sa premlčuje podľa § 102.

§ 114j

Niektoré práva bez časového obmedzenia

Ak zákon neustanovuje inak, plynutie času nemá vplyv na

- a) právo na opakujúce sa alebo nepretržité plnenie, kým záväzok trvá; jednotlivé nároky z tohto práva však podliehajú premlčaniu,
- b) práva podľa § 126 a 127,
- c) právo vlastníka pozemku podľa § 135c,
- d) právo domáhať sa zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva,
- e) právo vlastníka stavby domáhať sa zriadenia vecného bremena podľa § 151o ods. 3.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 1b znie:

„^{1b)} § 137 písm. c) Civilného sporového poriadku.“

8. § 122 vrátane nadpisu znie:

„Počítanie času

§ 122

Časové jednotky

(1) Časový úsek je spravidla určený zákonom alebo dohodou zmluvných strán najmä podľa minút, hodín, dní, týždňov, mesiacov alebo rokov.

(2) Časový úsek určený podľa minút alebo hodín začína plynúť od skutočnosti rozhodujúcej pre jeho začiatok a končí jeho prirodzeným uplynutím.

(3) Časový úsek určený podľa dní, mesiacov alebo rokov začína plynúť začiatkom príslušného dňa a končí koncom príslušného dňa.

(4) Polovicou mesiaca sa rozumie pätnásť dní.

(5) Ak sa má uplatniť právo, vykonať úkon alebo splniť povinnosť

- a) bezodkladne, je potrebné ju splniť ihneď, ako to je možné,
- b) bez zbytočného odkladu, je potrebné ju splniť čo najskôr tak, aby inému nevznikla škoda; spravidla však do desiatich dní.

(6) Pokiaľ z ustálenej praxe medzi stranami nevyplýva niečo iné, rozumie sa na určenie času plnenia v zmluve výrazom

- a) „začiatkom obdobia“ prvých desať dní tohto obdobia,

- b) „v polovici mesiaca“ od desiateho do dvadsiateho dňa mesiaca,
- c) „v polovici štvrt'roka“ druhý mesiac štvrt'roka,
- d) „koncom obdobia“ posledných desať dní obdobia.“.

9. Za § 122 sa vkladajú nové § 122a až § 122d, ktoré vrátane nadpisov znejú:

„§ 122a

Lehota

(1) Lehota je časový úsek určený na uplatnenie práva, vykonanie úkonu alebo splnenie povinnosti, ktorý plynie bez prerušenia, ak nie je ustanovené inak.

(2) Lehota určená podľa dní začína plynúť dňom, ktorý bezprostredne nasleduje po skutočnosti, ktorá je rozhodujúca pre jej začiatok.

(3) Ak je lehota určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov, koniec lehoty pripadá na deň, ktorý sa pomenovaním alebo číslom zhoduje s dňom, v ktorom nastala skutočnosť rozhodujúca pre jej začiatok. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec lehoty na jeho posledný deň.

(4) Ak posledný deň lehoty pripadne na sobotu, nedeľu, štátny sviatok alebo iný deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň.

§ 122b

Doba

(1) Doba je časový úsek, ktorého uplynutie spôsobuje vznik, zmenu alebo zánik práva, povinnosti alebo právneho vzťahu. Doba plynie bez prerušenia.

(2) Doba určená podľa dní začína plynúť dňom, v ktorom nastala skutočnosť rozhodujúca pre jej začiatok.

(3) Ak je doba určená podľa týždňov, mesiacov alebo rokov, končí sa uplynutím jej posledného dňa. Ak nie je takýto deň v poslednom mesiaci, prípadne koniec doby na jeho posledný deň.

(4) Doba uplynie aj v prípade, ak jej posledný deň pripadne na sobotu, nedeľu, štátny sviatok alebo iný deň pracovného pokoja.

§ 122c

Termín

Termín je presne určený alebo určitelný okamih, v ktorom sa má niečo plniť.“.

10. Šiesta časť sa zrušuje.

11. Ôsma časť vrátane nadpisu znie:

**„ÔSMA ČASŤ
ZÁVÄZKOVÉ PRÁVO**

***PRVÁ HLAVA
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA***

**Prvý diel
Všeobecné ustanovenia**

§ 488

Podstata záväzku

(1) Záväzok je právny vzťah, z ktorého má veriteľ právo požadovať od dlžníka, aby niečo plnil (pohľadávka), a dlžník má povinnosť to splniť (dlh).

(2) Dlh môže spočívať v povinnosti niečo dať, niečo konať, niečoho sa zdržať alebo niečo trpieť (plnenie).

§ 489

Obchodný záväzok

- (1) Obchodným záväzkom je právny vzťah podľa § 488
- a) medzi podnikateľmi pri vykonávaní ich podnikateľskej činnosti,
 - b) medzi podnikateľom pri vykonávaní jeho podnikateľskej činnosti a subjektom verejného práva, ak sa záväzok týka zabezpečovania verejných potrieb alebo vlastnej prevádzky subjektu verejného práva.
- (2) Obchodným záväzkom je aj právny vzťah podľa § 488
- a) medzi zakladateľmi obchodnej spoločnosti, medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou, ako aj medzi spoločníkmi navzájom, pokiaľ tento vzťah vyplýva z účasti na spoločnosti,
 - b) medzi štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu spoločnosti a obchodnou spoločnosťou,
 - c) medzi členom dozorného orgánu spoločnosti a obchodnou spoločnosťou,
 - d) medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou pri zriaďovaní záležitostí spoločnosti,
 - e) medzi prokuristom a obchodnou spoločnosťou,
 - f) zo zmluvy, ktorou sa prevádza podiel spoločníka obchodnej spoločnosti,
 - g) medzi zakladateľmi družstva, medzi členom a družstvom, ako aj medzi členmi navzájom, pokiaľ tento vzťah vyplýva z členstva v družstve,
 - h) medzi členom štatutárneho orgánu družstva a družstvom,
 - i) medzi členom kontrolného orgánu družstva a družstvom,
 - j) medzi prokuristom a družstvom,
 - k) zo zmluvy, ktorou sa prevádzajú členské práva a povinnosti člena družstva,
 - l) zo zmluvy o tichom spoločenstve,
 - m) z burzových obchodov a ich sprostredkovania a z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov.

§ 490

Subjekt verejného práva

- (1) Na účely § 489 subjektom verejného práva je
- a) štátny orgán,
 - b) obec,
 - c) vyšší územný celok,
 - d) právnická osoba podľa odseku 2 alebo 3,
 - e) združenie právnických osôb, ktorého členom je aspoň jeden zo subjektov verejného práva uvedených v písm. a) až d).
- (2) Právnická osoba podľa odseku 1 písm. d) je osoba založená alebo zriadená na účel plnenia potrieb všeobecného záujmu, ktoré nemajú výrobný alebo obchodný charakter, a
- a) je úplne alebo z väčšinovej časti financovaná subjektom verejného práva podľa odseku 1 písm. a) až d),
 - b) je kontrolovaná subjektom verejného práva podľa odseku 1 písm. a) až d) alebo
 - c) subjekt verejného práva podľa odseku 1 písm. a) až d) vymenúva alebo volí viac ako polovicu členov jej riadiaceho alebo dozorného orgánu.
- (3) Na účely § 489 subjektom verejného práva sú aj štátne organizácie, ktoré nie sú podnikateľmi, pri uzavieraní zmlúv, z ktorých vyplýva, že ich obsahom je uspokojovanie verejných potrieb, a to aj keď nespĺňajú podmienky podľa odsekov 1 a 2.

§ 491

Na účely § 489 a § 490 je rozhodujúca povaha účastníkov pri vzniku záväzku.

§ 492

Právne dôvody vzniku záväzkov

Záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenia škody, z bezdôvodného obohatenia, z porušenia povinnosti a z iných skutočností uvedených v zákone.

§ 493

Kauza záväzku

(1) V právnom úkone, z ktorého vzniká záväzok, nemusí byť vyjadrený cieľ záväzku (kauza).

(2) Ak dlžník poprel existenciu kauzy, ktorá nebola vyjadrená v právnom úkone, z ktorého záväzok vznikol, jej existenciu preukazuje veriteľ. Ak však ide o záväzok z hromadne vydaného cenného papiera alebo záväzok, pri ktorom tak ustanovuje zákon, neexistenciu kauzy preukazuje dlžník, ak v takýchto prípadoch spája zákon s neexistenciou kauzy právne následky.

§ 494

Osobitné povinnosti strán

(1) Ak to vyplýva z obsahu alebo povahy záväzku, je každá strana povinná zohľadňovať práva a právom chránené záujmy druhej strany.

(2) Pri plnení povinností sú strany povinné poskytnúť si potrebnú súčinnosť.

(3) Ak tento zákon vyžaduje od strany dodržanie náležitej starostlivosti, strana je povinná dodržať starostlivosť všeobecne vyžadovanú pre daný typ záväzku a daný druh vzťahu medzi stranami, ak z okolností nevyplýva inak. Ak strana plní svoj dlh v rámci výkonu svojej podnikateľskej alebo odbornej činnosti, pod náležitou starostlivosťou sa rozumie odborná starostlivosť.

§ 495

Ustanovenia o zmluvách

Ustanovenia tohto zákona o záväzkoch, ktoré vznikajú zo zmlúv, sa primerane použijú aj na záväzky vznikajúce z iných právnych dôvodov, ak nie osobitnej úpravy.

Druhý diel

Mnohosť dlžníkov a veriteľov

Prvý oddiel

Solidárne záväzky

§ 496

Záväzok je solidárny, ak to vyplýva z právneho predpisu, z dohody strán alebo z povahy plnenia.

§ 497

Ak je na základe zmluvy na to isté plnenie spoločne zaviazaných viacero osôb, predpokladá sa, že sú zaviazané spoločne a nerozdielne (§ 499).

§ 498

Závazok môže byť solidárny aj vtedy, ak je každý z dlžníkov zaviazaný voči veriteľovi iným spôsobom alebo ak je dlžník zaviazaný iným spôsobom voči každému z veriteľov.

Solidárne dlhy

§ 499

Ak sú viacerí dlžníci zaviazaní veriteľovi spoločne a nerozdielne, veriteľ môže požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek z nich; je však povinný prijať plnenie aj od iného z dlžníkov.

§ 500

Splnenie dlhu jedným z dlžníkov pôsobí aj voči ostatným dlžníkom. To isté platí aj pre zánik záväzku započítaním a prijatím iného plnenia namiesto dlhovaného.

§ 501

Dlžník môže voči pohľadávke veriteľa použiť len svoje vlastné námietky a námietky spoločné všetkým dlžníkom.

§ 502

Ak z okolností nevyplýva inak, podiely všetkých dlžníkov na dlhu sú rovnaké.

§ 503

Dlžník, od ktorého veriteľ požaduje plnenie vo väčšom rozsahu, než zodpovedá jeho podielu, je povinný to bez zbytočného odkladu oznámiť ostatným dlžníkom. Môže od nich požadovať, aby dlh splnili podľa svojich podielov alebo aby ho v tomto rozsahu dlhu inak zbavili.

§ 504

(1) Ak dlžník splnil dlh vo väčšom rozsahu, než zodpovedá jeho podielu, môže od ostatných dlžníkov požadovať peňažnú náhradu podľa ich podielov, ako aj náhradu oprávnených nákladov spojených so splnením.

(2) Ostatní dlžníci však môžu voči nemu uplatniť spoločné námietky proti veriteľovej pohľadávke, ktoré dlžník neuplatnil, hoci tak urobiť mohol, ako aj vlastné námietky týkajúce sa platnosti ich záväzku. Iné vlastné námietky môžu uplatniť, len ak vyplývajú so skutočnosťami, ktoré museli byť dlžníkovi známe pri vzniku záväzku alebo na ktoré dal súhlas.

(3) Ak dlžník nesplnil oznamovaciu povinnosť podľa § 503, voči jeho právu na peňažné náhrady podľa odseku 1 môže druhý dlžník započítať svoju pohľadávku, ktorú mohol započítať voči veriteľovi, ak by bola oznamovacia povinnosť splnená. V takom prípade prejde táto pohľadávka voči veriteľovi v rozsahu započítania na dlžníka, ktorý dlh splnil.

(4) Ustanovenia odseku 1 až 3 sa použijú aj pri zániku záväzku započítaním alebo prijatím iného plnenia namiesto dlhovaného.

§ 505

(1) Zo zabezpečenia, ktorým dlžník zabezpečil veriteľovu pohľadávku, možno uspokojiť aj pohľadávku voči tomuto dlžníkovi na náhrady podľa § 504.

(2) Ak však nebola veriteľova pohľadávka úplne uspokojená, má pri uspokojení z tohto zabezpečenia prednosť pred pohľadávkou na náhrady podľa § 504.

§ 506

Ak nemôže niektorý z dlžníkov svoj podiel splniť podľa § 503 alebo poskytnúť náhrady podľa § 504, rozvrhne sa tento podiel na všetkých ostatných dlžníkoch pomerne podľa ich podielov. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia tým nie je dotknuté.

§ 507

(1) Pohľadávka dlžníka na náhrady podľa § 504 sa premlčí uplynutím lehoty, v ktorej by sa premlčala pohľadávka veriteľa voči dlžníkovi, od ktorého sa náhrady požadujú.

(2) Premlčanie však nenastane skôr ako po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa, v ktorom dlžník požadujúci náhradu splnil dlh veriteľovi, alebo odo dňa právoplatnosti rozhodnutia, ktorým mu bola uložená povinnosť splniť dlh veriteľovi, a to podľa toho, ktorý z týchto dní nastal skôr.

§ 508

Omeškanie veriteľa voči jednému z dlžníkov pôsobí aj voči ostatným veriteľom.

§ 509

Odpustením dlhu dohodnutým medzi veriteľom a jedným z dlžníkov alebo splynutím jedného z dlžníkov a veriteľa dlh zaniká len v rozsahu podielu tohto dlžníka. Ustanovenie § 506 tým nie je dotknuté.

§ 510

Postúpením pohľadávky prechádzajú na postupníka pohľadávky voči všetkým dlžníkom, a to aj v prípade, ak zo zmluvy o postúpení pohľadávky vyplýva, že sa vzťahuje na pohľadávku len voči jednému z nich.

§ 511

Iné skutočnosti ako tie uvedené v § 500 a v § 507 až § 510, ktoré sa týkajú len jedného alebo len niektorých z dlžníkov, najmä žiadosť o plnenie (§ 733, § 735), omeškanie s plnením, nesplnenie, zmeny v plynutí premlčacej lehoty, dohoda o zmene záväzku a uznanie dlhu, nepôsobia voči ostatným dlžníkom.

Solidárne pohľadávky

§ 512

(1) Ak sú viacerí veritelia oprávnení voči dlžníkovi spoločne a nerozdielne, môže ktorýkoľvek z nich požadovať od dlžníka celé plnenie a dlžník je oprávnený plniť celý dlh ktorémukkoľvek z nich.

(2) Ak však niektorý z veriteľov uplatní právo na splnenie žalobou, je dlžník povinný plniť tomuto veriteľovi, ibaže o podaní žaloby nevedel.

§ 513

Splnenie dlhu voči jednému z veriteľov pôsobí aj voči ostatným veriteľom. To isté platí aj pre zánik záväzku započítaním. Ustanovenie § 512 ods. 2 tým nie je dotknuté.

§ 514

Dlžník môže voči pohľadávke použiť len námietky uplatniteľné voči všetkým veriteľom a námietky, ktoré má voči veriteľovi, ktorému má plniť.

§ 515

Ak z okolností nevyplýva inak, podiely všetkých veriteľov na pohľadávke sú rovnaké.

§ 516

Veriteľ, ktorému sa plnilo, je povinný vyporiadať sa s ostatnými veriteľmi podľa ich podielov.

§ 517

(1) Pohľadávka veriteľa na vyporiadanie podľa § 516 sa premlčí uplynutím lehoty, v ktorej by sa premlčala pohľadávka tohto veriteľa voči dlžníkovi.

(2) Premlčanie však nenastane skôr ako po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa, v ktorom dlžník splnil dlh.

§ 518

Omeškanie jedného z veriteľov pôsobí aj voči ostatným veriteľom.

§ 519

Odpustením dlhu dohodnutým medzi jedným z veriteľov a dlžníkom alebo splnutím jedného z veriteľov a dlžníka záväzok zaniká len v rozsahu podielu tohto veriteľa.

§ 520

(1) Ak jeden z veriteľov postúpi svoju pohľadávku voči dlžníkovi, postupník sa voči dlžníkovi stáva oprávnený spoločne a nerozdielne spolu s ostatnými veriteľmi.

(2) Postupca v takomto prípade ručí ostatným veriteľom za splnenie povinnosti podľa § 516 postupníkom.

§ 521

Iné skutočnosti ako tie uvedené v § 513 a v § 516 až § 520, ktoré sa týkajú len jedného alebo len niektorých z veriteľov, najmä žiadosť o plnenie (§ 733, § 735), omeškanie s plnením, nesplnenie, zmeny v plynutí premlčacej lehoty, prijatie iného plnenia namiesto dlhovaného, dohoda o zmene záväzku a uznanie dlhu, nepôsobia voči ostatným veriteľom.

Druhý oddiel Delené záväzky

§ 522

Delené dlhy

Ak sú viacerí dlžníci zaviazaní veriteľovi na deliteľné plnenie, záväzok sa delí na toľko na sebe nezávislých záväzkov, koľko je dlžníkov. Ak z okolností nevyplýva inak, sú všetky záväzky rovnaké.

§ 523

Delené pohľadávky

Ak je dlžník zaviazaný viacerým veriteľom na deliteľné plnenie, záväzok sa delí na toľko na sebe nezávislých záväzkov, koľko je veriteľov. Ak z okolností nevyplýva inak, sú všetky záväzky rovnaké.

Tretí oddiel Nedielne záväzky

Nedielne dlhy

§ 524

Ak sú viacerí dlžníci zaviazaní veriteľovi na nedeliteľné plnenie, sú na toto plnenie zaviazaní spoločne a nerozdielne (§ 499).

§ 525

Ustanovenie § 524 neplatí, ak si plnenie vyžaduje spoločnú činnosť dlžníkov. V takom prípade môže veriteľ požadovať plnenie od ktoréhokoľvek dlžníka a dlžníci sú povinní plniť spoločne.

Nedielne pohľadávky

§ 526

(1) Ak je dlžník zaviazaný viacerým veriteľom na nedeliteľné plnenie, môže ktorýkoľvek z veriteľov požadovať od dlžníka plnenie a dlžník je povinný plniť všetkým veriteľom spoločne.

(2) Ak však plniť všetkým veriteľom spoločne nie je možné, najmä preto, že niektorý z nich je v omeškaní, dlžník môže plniť ostatným veriteľom, ktorí nie sú v omeškaní.

§ 527

V ostatnom sa na nedielne pohľadávky primerane použijú ustanovenia tohto zákona o solidárnych pohľadávkach.

DRUHÁ HLAVA PRÁVNE DÔVODY VZNIKU ZÁVÄZKOV

Prvý diel

Zmluvy

§ 528

Závazky vznikajú z dvojstranných právnych úkonov a z viacstranných právnych úkonov (zo zmlúv) podľa § 58 až § 99t.

Druhý diel

Spôsobenie škody

Prvý oddiel

Všeobecné ustanovenia

Základné ustanovenia

§ 529

Zodpovednosť za škodu

(1) Kto zodpovedá za škodu (ďalej len „škodca“), je povinný ju nahradiť.

(2) Ak ide o všeobecnú zodpovednosť za škodu, na vznik zodpovednosti za škodu sa vyžaduje zavinenie, ak zákon nestanoví inak. V ostatných prípadoch sa zavinenie vyžaduje, len ak to stanoví zákon.

(3) Ak sa na vznik zodpovednosti za škodu vyžaduje zavinenie, predpokladá sa, že osoba, ktorá škodu spôsobila, ju spôsobila z nedbanlivosti, kým sa nepreukáže opak.

§ 530

(1) Škoda môže byť majetková alebo nemajetková.

(2) Nemajetková škoda sa nahrádza iba v prípadoch stanovených zákonom alebo ak to bolo dohodnuté.

§ 531

Vylúčenie a obmedzenie zodpovednosti

(1) Nik nemôže jednostranne vylúčiť zodpovednosť za škodu ani obmedziť jej rozsah.

(2) Dohodou nemožno vopred vylúčiť ani obmedziť zodpovednosť za škodu spôsobenú úmyselne alebo z hrubej neobstaranosti.

§ 532

Ochrana pred hroziacou škodou

- (1) Komu hrozí škoda, je v medziach zákona oprávnený na jej odvrátenie zakročiť.
- (2) V prípade vážneho ohrozenia má ohrozený právo sa domáhať, aby súd uložil povinnosť vykonať vhodné a primerané opatrenia na odvrátenie hroziacej škody.
- (3) Povinnosť zakročiť na ochranu iného má ten, komu to ukladá zákon, ďalej ten, kto vytvoril nebezpečnú situáciu alebo má nad ňou kontrolu. Rovnaká povinnosť vzniká tam, kde si to vyžaduje povaha vzťahu medzi stranami alebo kde medzi závažnosťou škody a ťažkosťami s jej odvrátením existuje zrejmy nepomer.

§ 533

Spoluúčasť poškodeného na spôsobení škody

- (1) Ak škoda vznikla alebo sa zväčšila následkom okolností, ktoré sú prítateľné poškodenému, zodpovednosť škodcu sa pomerne zníži.
- (2) Ak sa však okolnosti, ktoré idú na ťarchu jednej alebo druhej strany podieľali na škode iba zanedbateľným spôsobom, škoda sa nedelí.

§ 534

Postih

Kto zodpovedá za škodu, ktorú nespôsobil a k vzniku ktorej viedli okolnosti na strane iného, má voči nemu právo na náhradu toho, čo plnil poškodenému, ak z okolností nevyplýva inak.

Zodpovednosť viacerých osôb

§ 535

Spoločná zodpovednosť

Ak bola škoda spôsobená spoločným konaním viacerých osôb, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

§ 536

Súbežná zodpovednosť

Ak škodu spôsobilo viacero samostatných príčin súčasne, škodcovia za ňu zodpovedajú spoločne a nerozdielne. To platí aj vtedy, ak by škoda bez spoločného spôsobenia nevznikla.

§ 537

Alternatívna zodpovednosť

Ak je zrejmé, že škodu spôsobila niektorá z viacerých súčasne pôsobiacich samostatných príčin, ale nie je možné zistiť ktorá, za škodu spoločne a nerozdielne zodpovedajú všetky osoby, ktoré by inak zodpovedali za škodu spôsobenú týmito príčinami.

§ 538

Neurčitá dielčia zodpovednosť

Ak škodu spôsobilo viacero samostatných príčin súčasne, ale je zrejmé, že žiadna z nich nemohla spôsobiť celú škodu, osoby, ktoré by inak zodpovedali za škodu spôsobenú týmito príčinami, zodpovedajú za ňu rovným dielom, ak nie je možné určiť inú pravdepodobnú mieru.

§ 539

Iné prípady zodpovednosti viacerých osôb

(1) Ak škodu spôsobilo viacero príčin a nejde o žiadny z prípadov podľa § 535 až § 538, škodcovia za ňu zodpovedajú spoločne a nerozdielne.

(2) Osoba, ktorá sa nevedome zúčastnila na spôsobení škody inou osobou alebo ju na to nevedome podnecovala alebo podporovala, však za škodu zodpovedá len podľa svojej účasti.

§ 540

Solidárna a delená zodpovednosť

(1) Ak za škodu zodpovedá viacero škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne. Súd môže zo závažných dôvodov rozhodnúť, že za škodu zodpovedajú podľa svojej účasti na jej spôsobení. Ak nie je možné mieru účasti presne určiť, vychádza súd z miery pravdepodobnosti.

(2) Ustanovenie odseku 1 neplatí, ak škodcovia zodpovedajú súbežne (§ 536) alebo sa niektorý zo škodcov zúčastnil na spôsobení škody inou osobou vedome alebo ju na to podnecoval alebo podporoval.

§ 541

Vzájomné vyporiadanie

Ak za škodu zodpovedajú viacerí škodcovia spoločne a nerozdielne, vyporiadajú sa medzi sebou podľa účasti na jej spôsobení.

Okolnosti vylučujúce zodpovednosť

§ 542

Krajná núdza

Kto v krajnej núdzi spôsobí škodu, aby odvrátil od seba alebo od iných priamo hroziace nebezpečenstvo, je povinný škodu nahradiť. Túto povinnosť však nemožno uložiť osobe, ktorá poškodila alebo zničila vec ohrozujúcu bezpečnosť, sama toto nebezpečenstvo nevyvolala a škoda nie je vzhľadom k hroziacemu nebezpečenstvu zrejme neprimeraná.

§ 543

Nutná obrana

Kto spôsobil inému škodu v nutnej obrane proti hroziacemu alebo trvajúcemu útoku, nie je za ňu zodpovedný. Nejde o nutnú obranu, ak bola zrejme neprimeraná povaha a nebezpečnosti útoku.

§ 544

Súhlas poškodeného

Kto spôsobil inému škodu, nie je za ňu zodpovedný, ak poškodený s touto škodou vopred súhlasil.

§ 545

Konanie na vlastné nebezpečenstvo

(1) Kto spôsobil škodu tomu, kto sa nepotrebné vystavil zvýšenému nebezpečenstvu jej vzniku, nie je za ňu zodpovedný, ak bolo toto nebezpečenstvo poškodenému vopred známe. To neplatí, ak poškodený nebol schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, ibaže sa do takého stavu priviedol vlastnou vinou.

(2) Ak z okolností nevyplýva inak, konanie na vlastné nebezpečenstvo nevylučuje zodpovednosť za škodu spôsobenú úmyselne.

Druhý oddiel

Všeobecná zodpovednosť za škodu

§ 546

Škoda spôsobená konaním v rozpore s dobrými mravmi

Kto konaním v rozpore s dobrými mravmi zasiahol do práva iného, zodpovedá za škodu, ktorú mu tým úmyselne spôsobil.

§ 547

Škoda spôsobená protiprávnym konaním

(1) Škodca, ktorý protiprávne vlastným zavinením poruší absolútne právo, zodpovedá za škodu tým spôsobenú.

(2) Rovnako za škodu zodpovedá ten, kto zavinenie porušil zákonnú povinnosť, ktorá bola stanovená na ochranu pred takouto škodou.

Tretí oddiel

Osobitná zodpovednosť za škodu

Zodpovednosť za škodu spôsobenú zdrojom nebezpečenstva

§ 548

Zodpovednosť za škodu pri prevádzkovaní podniku

(1) Kto prevádzkuje podnik alebo vykonáva obdobnú organizovanú činnosť, sledujúc hospodársky alebo profesijný účel, zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou alebo obdobnou organizovanou činnosťou, vecou, pri nich použitou alebo ich vplyvom na okolie vrátane škôd spôsobených použitým pomocníkom.

(2) Prevádzkovateľ sa zodpovednosti zbaví, ak preukáže, že dodržal náležitú starostlivosť.

(3) Osoba, ktorá prevádzkovateľa zodpovedného podľa odseku 1 zmluvne obstarala, zodpovedá za zavinené porušenie náležitej starostlivosti pri výbere prevádzkovateľa.

Zodpovednosť za škodu pri prevádzke dopravných prostriedkov

§ 549

(1) Kto vykonáva prevádzku dopravy, nahradí škodu spôsobenú osobitnou povahou tejto prevádzky. Rovnakú povinnosť má aj prevádzkovateľ motorového vozidla, motorového plavidla alebo lietadla.

(2) Prevádzkovateľ sa nemôže zbaviť povinnosti nahradiť škodu, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke.

(3) V iných prípadoch sa prevádzkovateľ povinnosti zbaví, ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého náležitého úsilia.

§ 550

Ak je dopravný prostriedok v oprave, za prevádzkovateľa sa považuje osoba, ktorá prevzala dopravný prostriedok na opravu.

§ 551

Namiesto prevádzkovateľa nahradí škodu ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzkovateľa. Prevádzkovateľ nahradí škodu spoločne s ním, ak takéto použitie dopravného prostriedku svojou nebanalitou umožnil.

§ 552

Ak nemožno určiť prevádzkovateľa, platí, že prevádzkovateľom je vlastník dopravného prostriedku.

§ 553

Škodou spôsobenú odcudzením alebo stratou veci prevádzkovateľ nahradí, len ak poškodený stratil možnosť vec opatrovať.

§ 554

Ak sa stretnú prevádzky dvoch alebo viacerých prevádzkovateľov, a ak ide o vyporiadanie medzi týmito prevádzkovateľmi, zodpovedajú podľa účasti na spôsobení vzniknutej škody.

§ 555

Zodpovednosť za škodu pri mimoriadne nebezpečnej prevádzke

(1) Prevádzkovateľ mimoriadne nebezpečnej prevádzky zodpovedá za škodu vyvolanú takým pôsobením zdroja zvýšeného nebezpečenstva, ktorým sa navonok prejavuje mimoriadna nebezpečnosť prevádzky.

(2) Prevádzkovateľ sa zodpovednosti zbaví ak preukáže, že ku škode došlo v dôsledku vyššej moci.

Zodpovednosť za škodu na vnesených veciach

§ 556

(1) Kto prevádzkuje pravidelne ubytovacie služby zodpovedá za škodu na veciach, ktoré boli ubytovanými osobami alebo pre ne vnesené do priestorov, ktoré boli vyhradené na ubytovanie alebo na uloženie vecí alebo ktoré boli za tým účelom odovzdané prevádzkovateľovi alebo niektorému z pracovníkov prevádzkovateľa.

(2) Prevádzkovateľ sa zodpovednosti zbaví ak preukáže, že ku škode došlo v dôsledku vyššej moci alebo v dôsledku osobitnej povahy vnesenej veci alebo že škodu spôsobil poškodený hosť alebo osoba, ktorá ho z jeho vôle sprevádza alebo navštívila.

(3) Zodpovednosť prevádzkovateľa sa nevzťahuje na dopravné prostriedky, veci v nich ponechané, ani na živé zvieratá, ibaže ich prevádzkovateľ prevzal do úschovy.

§ 557

(1) Škoda sa každému z poškodených hostí uhrádza do výšky zodpovedajúcej stonásobku ceny ubytovania za jeden deň.

(2) Škoda sa uhrádza bez obmedzenia, ak bola vec prevzatá do úschovy, ak prevádzkovateľ odmietol úschovu veci v rozpore so zákonom alebo ak bola škoda spôsobená zavinením prevádzkovateľa alebo osoby, ktorá v prevádzke pracuje.

§ 558

(1) Ak sa právo na náhradu škody neuplatní u prevádzkovateľa bez zbytočného odkladu, súd ho neprizná, ak prevádzkovateľ namietne, že právo nebolo uplatnené včas. Najneskôr možno právo na náhradu škody uplatniť pätnásť deň po dni, kedy sa poškodený musel o škode dozvedieť.

(2) K zániku práva na náhradu škody nedochádza, ak bola vnesená vec prevzatá do úschovy, ak prevádzkovateľ odmietol úschovu veci v rozpore so zákonom alebo ak bola škoda spôsobená zavinením prevádzkovateľa alebo osoby, ktorá v prevádzke pracuje.

Zodpovednosť za škodu na odložených veciach

§ 559

(1) Ak je s prevádzkovaním činnosti spravidla spojené odkladanie vecí a ak bola vec odložená na mieste k tomu určenému prípadne na mieste, kde sa takéto veci obvykle odkladajú, zodpovedá prevádzkovateľ za stratu, zničenie alebo poškodenie takejto veci osobe, ktorá vec odložila.

(2) Rovnako zodpovedá prevádzkovateľ strážených garáží a strážených prevádzok podobného druhu, pokiaľ ide o dopravné prostriedky v nich umiestnené a ich príslušenstvo.

§ 560

Prevádzkovateľ sa zodpovednosti zbaví ak preukáže, že ku škode došlo v dôsledku vyššej moci alebo v dôsledku osobitnej povahy odloženej veci.

§ 561

(1) Ak sa právo na náhradu škody neuplatní u prevádzkovateľa bez zbytočného odkladu, súd ho neprizná, ak prevádzkovateľ namietne, že právo nebolo uplatnené včas. Najneskôr možno právo na náhradu škody uplatniť pätnásť deň po dni, kedy sa poškodený musel o škode dozvedieť.

(2) K zániku práva na náhradu škody nedochádza, ak bola vnesená vec prevzatá do úschovy, ak prevádzkovateľ odmietol úschovu veci v rozpore so zákonom alebo ak bola škoda spôsobená zavinením prevádzkovateľa alebo osoby, ktorá v prevádzke pracuje.

§ 562

Za škodu spôsobenú na veciach odložených v dopravných prostriedkoch hromadnej dopravy zodpovedá prevádzkovateľ len podľa ustanovení o náhrade škody spôsobenej povahou prevádzky dopravného prostriedku (§ 549 až § 554).

Zodpovednosť za škodu spôsobenú zvierat'om a vecou

§ 563

Zodpovednosť za škodu spôsobenú zvierat'om

(1) Ten, kto nielen krátkodobo vykonáva nad zvierat'om faktickú moc v záujme vlastného prospechu, zodpovedá za škodu týmto zvierat'om spôsobenú. Ak takúto osobu nemožno inak určiť, platí, že je ňou vlastník zvierat'a.

(2) Zodpovednosti sa držiteľ zbaví ak preukáže, že škode nebolo možné zabrániť ani pri vynaložení náležitej starostlivosti.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú vecou

§ 564

Kto pri plnení povinnosti použije vadnú vec, zodpovedá za škodu spôsobenú vadou tejto veci. To platí i v prípade poskytovania zdravotníckych, sociálnych, veterinárnych a iných biologických služieb.

§ 565

(1) Za škodu, ktorú spôsobí vec bezprostredne neovládaná človekom, zodpovedá ten, kto mal mať nad vecou dohľad. Ak takúto osobu nemožno inak určiť, platí, že je ňou jej vlastník.

(2) Za škodu spôsobenú zrútením, pádom alebo vyhodnením veci z miestnosti alebo podobného miesta zodpovedá spolu s osobou uvedenou v odseku 1 ten, kto takéto miesto užíva. Ak takúto osobu nemožno určiť, platí, že je ňou jej vlastník.

(3) Zodpovednosti za škodu sa zbaví ten, kto preukáže, že náležitý dohľad nezanedbal.

§ 566

Zodpovednosť za škodu spôsobenú stavbou

(1) Vlastník zodpovedá za škodu spôsobenú zrútením stavby alebo iného diela spojeného s pozemkom, ak ku škode došlo v dôsledku ich vady alebo nedostatočnej údržby. To isté platí aj pre škodu spôsobenú oddelením časti stavby alebo iného diela.

(2) Spoločne a nerozdielne s vlastníkom stavby alebo iného diela zodpovedá za škodu jeho predchádzajúci vlastník, ak škoda má príčinu v nedostatku, ktorý vznikol za trvania jeho vlastníckeho práva a ku škode došlo do jedného roka od zániku jeho vlastníckeho práva. Zodpovednosť za škodu sa nevzťahuje na nedostatky, na ktoré nástupcu upozornil.

(3) Ak vlastník stavby alebo iného diela na cudzom pozemku nie je známy, zodpovedá za škodu vlastník pozemku spoločne a nerozdielne s ním.

(4) Spoločne a nerozdielne s vlastníkom zodpovedá za škodu ten, kto za odplatu prevzal na seba povinnosť údržby stavby alebo iného diela.

(5) Zodpovednosti za škodu sa zbaví ten, kto preukáže, že náležitú starostlivosť nezanedbal.

Zodpovednosť za iného

§ 567

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pomocníkom

(1) Kto pri svojej činnosti použije splnomocnenca, zamestnanca alebo iného pomocníka, zodpovedá za škodu ním spôsobenú. To neplatí, ak sa niekto zaviazal vykonať činnosť pre iného samostatne, okrem, ak ho na to iná osoba vybrala bez náležitej starostlivosti alebo naňho nedostatočne dohliadala.

(2) Pomocník zodpovedá za takto spôsobenú škodu podľa príslušných ustanovení zodpovednosti za škodu. Ak je pomocníkom zamestnanec, zodpovedá poškodenému najviac v rozsahu stanovenom podľa príslušných pracovnoprávných predpisov; zamestnancom poskytnutá náhrada sa započíta na jeho zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov.

Zodpovednosť za škodu spôsobenú tým, kto nemôže posúdiť následky svojho konania

§ 568

(1) Za škodu spôsobenú maloletým alebo osobou postihnutou duševnou poruchou zodpovedá ten, kto je povinný vykonávať nad ňou dohľad.

(2) Kto je povinný vykonávať dohľad, zbaví sa zodpovednosti, ak preukáže, že náležitý dohľad nezanedbal.

(3) Maloletý alebo ten, kto je postihnutý duševnou poruchou, zodpovedá za škodu, ak je schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky.

§ 569

Kto sa uvedie vlastnou vinou do takého stavu, že nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, zodpovedá za škodu v tomto stave spôsobenú; spoločne a nerozdielne s ním zodpovedajú za škodu tí, ktorí ho do tohto stavu úmyselne priviedli.

§ 570

Zodpovednosť za škodu spôsobenú informáciou alebo radou

(1) Každý, kto je príslušníkom určitého stavu, profesie alebo povolania a tiež každý, kto ako odborník vystupuje, zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnou, neúplnou alebo škodlivou informáciou alebo radou, poskytnutou za odmenu alebo zisťne v rámci znalostí alebo schopností, ktoré možno od jeho vystupovania ako odborníka očakávať.

(2) Povinnosti nahradiť škodu sa osoba zbaví, ak preukáže, že postupovala s náležitou starostlivosťou.

(3) Iné osoby hradia škodu, ktorú poskytnutím rady alebo informácie spôsobili vedome.

Štvrtý oddiel Náhrada škody

Všeobecné ustanovenia

§ 571

Náhrada majetkovej škody

(1) Náhrada škody sa uskutočňuje podľa voľby poškodeného buď uvedením do pôvodného stavu alebo zaplatením zodpovedajúcej peňažnej čiastky. Ak nie je uvedenie do pôvodného stavu dobre možné, škoda sa nahrádza v peniazoch.

(2) Nahrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk.

(3) Ak škoda spočíva vo vzniku dlhu, poškodený má právo, aby ho škodca dlhu zbavil alebo aby mu poskytol náhradu.

§ 572

Odčinenie nemajetkovej škody

Nemajetková škoda sa odčiní primeraným zadost'učinením. Primerané zadost'učinenie sa poskytuje v peniazoch, ak jeho iný spôsob nezaistí skutočné a dostatočne účinné odčinenie spôsobenej škody.

§ 573

Pokiaľ nie je možné výšku škody presne určiť, alebo by ju bolo možné určiť iba s nepomernými ťažkosťami vo vzťahu k spôsobenej škode, určí ju podľa spravodlivého uváženia konkrétnych okolností daného prípadu súd.

§ 574

Pri určení výšky škody na veci sa vychádza z jej obvyklej ceny v dobe poškodenia a zohľadní sa, čo poškodený musí k obnoveniu alebo nahradeniu funkcie veci účelne vynaložiť.

§ 575

(1) Pri poranení zvierat'a nahradí škodca účelne vynaložené náklady spojené so starostlivosťou o zdravie zraneného zvierat'a.

(2) Náklady nie sú neúčelné, hoci podstatne prevyšujú cenu zvierat'a, ak by ich vynaložil rozumný chovateľ v postavení poškodeného.

§ 576

Ak je to odôvodnené osobitnými okolnosťami prípadu, najmä ak škodca spôsobil nemajetkovú škodu úmyselne alebo z túžby ničiť, ublížiť alebo z inej obzvlášť zavrhnuteľnej pohnútky, nahradí i nemajetkovú škodu.

§ 577

Zníženie náhrady

(1) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd náhradu škody primerane zníži. Prihliadne na to, ako došlo ku škode, k osobným a majetkovým pomerom osoby, ktorá škodu spôsobila, ako aj osoby poškodeného.

(2) Náhradu škody nemožno znížiť, ak bola škoda spôsobená úmyselne, alebo ak bola škoda spôsobená porušením povinnosti konať s odbornou starostlivosťou tým, kto sa hlásil k odbornému výkonu ako príslušník určitého stavu alebo povolania.

§ 578

(1) Ak bola škoda spôsobená úmyselným trestným činom, z ktorého mal páchatel' majetkový prospech, môže súd rozhodnúť, že právo na náhradu škody možno uspokojiť z vecí, ktoré z majetkového prospechu nadobudol, a to i vtedy, ak inak podľa ustanovení Exekučného poriadku nepodliehajú výkonu rozhodnutia.

(2) Do uspokojenia práva na náhradu škody nesmie dlžník s vecami uvedenými v rozhodnutí nakladať.

§ 579

Náhrada škody pri zásahu do osobnosti človeka

Ak zásahom do osobnosti človeka došlo k naplneniu predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, je škodca povinný odčiniť i nemajetkovú škodu.

Náhrada škody pri ublížení na zdraví a pri usmrtení

§ 580

Pri ublížení na zdraví odčiniť škodca nemajetkovú škodu poškodeného peňažnou náhradou, spravodlivo vyvažujúcou vytrpené bolesti, sťaženie spoločenského uplatnenia a inú nemajetkovú škodu.

§ 581

(1) Škodca nahradí účelne vynaložené náklady spojené so starostlivosťou o zdravie poškodeného, o jeho osobu alebo o domácnosť tomu, kto ich vynaložil.

(2) Škodca je povinný zložiť mu na tieto náklady primeraný preddavok, ak o to požiada.

§ 582

Škodca nahradí primerané náklady spojené s pohrebom v rozsahu, v akom neboli uhradené z verejných dávok podľa osobitných predpisov tomu, kto ich vynaložil.

§ 583

Náhrada straty na zárobku počas doby pracovnej neschopnosti poškodeného sa hradí peňažným dôchodkom vo výške rozdielu medzi priemerným zárobkom poškodeného pred vznikom škody a náhradou toho, čo bolo poškodenému vyplatené v dôsledku choroby či úrazu podľa osobitného právneho predpisu.

§ 584

(1) Náhrada straty na zárobku po skončení doby pracovnej neschopnosti, prípadne pri invalidite, sa hradí peňažným dôchodkom vzhľadom k rozdielu medzi zárobkom, ktorý poškodený dosahoval pred vznikom škody a zárobkom, ktorý poškodený dosahuje po skončení pracovnej neschopnosti s pripočítaním prípadného invalidného dôchodku vyplácaného poškodenému podľa osobitného právneho predpisu. Ak dôjde v dôsledku škody na zdraví k dlhodobému zvýšeniu potrieb poškodeného, stanoví sa výška peňažného dôchodku aj s prihliadnutím k týmto jeho potrebám.

(2) Ak dosahuje poškodený po skončení pracovnej neschopnosti zárobok len s vynaložením väčšieho úsilia alebo so zvýšenou námahou, ktoré by nemusel vynaložiť, nebyť škodovej udalosti, odčiniť sa mu peňažným dôchodkom aj táto zvýšená námaha alebo úsilie. Pri stanovovaní výšky peňažného dôchodku sa prihliadne aj na zvyšovanie zárobkov v danom odbore, ako aj k pravdepodobnému rastu zárobku poškodeného podľa rozumných očakávaní.

(3) Ak sú na to vážne dôvody, môže súd rozhodnúť, či, akým spôsobom a do akej výšky škodca zabezpečí pohľadávku poškodeného na peňažný dôchodok. Nie je pritom viazaný návrhmi strán.

§ 585

Náhrada straty na dôchodku sa hradí vo výške rozdielu medzi dôchodkom, na ktorý poškodenému vzniklo právo a dôchodkom, na ktorý by mu bolo vzniklo právo, ak by do základu, z ktorého bol dôchodok vymeraný, bola zahrnutá náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, ktorú poškodený poberal v rozhodnej dobe pre vymeranie dôchodku.

§ 586

Ak poškodený vykonával práce pre iného bezodplatne v jeho domácnosti alebo podniku, nahradí škodca tejto osobe peňažným dôchodkom to, o čo prišla.

§ 587

(1) Pri usmrtení hradí škodca formou peňažného dôchodku náklady na výživu pozostalým, ktorým zomrelý ku dňu svojej smrti poskytoval alebo bol povinný výživu poskytovať. Peňažný dôchodok pre pozostalých sa hradí vo výške rozdielu medzi dávkami dôchodkového zabezpečenia poskytovanými z rovnakého dôvodu a tým, čo by poškodený mohol podľa rozumného očakávania pozostalým na týchto nákladoch poskytovať, ak by ku škodovej udalosti nebolo došlo.

(2) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa možno priznať príspevok na výživné aj inej osobe, ak jej usmrtený také plnenie poskytoval napriek tomu, že na toto plnenie nebol zo zákona povinný.

§ 588

(1) Pri výpočte náhrady sa vychádza z priemerného zárobku zomrelého. Náhrada nákladov na výživu pozostalým alebo iným osobám však nesmie súhrnne prevýšiť to, čo by zomrelému náležalo ako náhrada za stratu na zárobku, prípadne na dôchodku.

(2) Pri určení náhrady pozostalým sa prihliadne k tomu, ako dlho by usmrtený pravdepodobne žil, nebyť škodovej udalosti. Pri určení náhrady iným osobám sa prihliadne k tomu, ako dlho by usmrtený plnenie pravdepodobne poskytoval.

§ 589

Ak o to žiada poškodený a je na to dôležitý dôvod, prizná súd namiesto peňažného dôchodku jednorazové odškodné.

Osobitné ustanovenia o náhrade škody

§ 590

Náhrada nemajetkovej škody sekundárnych obetí

Ak usmrtením alebo obzvlášť závažným ublížením na zdraví došlo k naplneniu predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu, je škodca povinný odčiniť i nemajetkovú škodu osobám poškodenému blízkym, ktorá spravodlivo vyvažuje ich duševné strasti.

§ 591

Náhrada škody pri právach duševného vlastníctva

(1) Pri porušení alebo ohrození práva duševného vlastníctva sa uhrádza aj nemajetková škoda v peniazoch, ak by sa priznanie iného zadosťučinenia, najmä ospravedlnenie alebo

zverejnenie rozsudku súdu na náklady osoby, ktorá porušila alebo ohrozila právo duševného vlastníctva, nezdalo postačujúce.

(2) Pri porušení alebo ohrození práva duševného vlastníctva, ktoré môže byť predmetom licenčnej zmluvy, výška náhrady škody, ak ju nemožno určiť inak, určí sa najmenej vo výške odmeny, ktorá by za získanie takej licencie bola zvyčajná v čase neoprávneného zásahu do tohto práva; to sa primerane vzťahuje aj na práva duševného vlastníctva, ktoré môžu byť predmetom prevodu.

Tretí diel

Bezdôvodné obohatenie

§ 592

Bezdôvodné obohatenie

(1) Kto sa v dôsledku plnenia, alebo iným spôsobom bezdôvodne na úkor iného obohatí, musí mu obohatenie vydať.

(2) Bezdôvodným obohatením je najmä majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol alebo nenastal a protiprávne užitie cudzej hodnoty alebo jej zhodnotenie.

(3) Plnenie na právny dôvod, ktorý nenastal, je bezdôvodným obohatením iba vtedy, ak obohatená osoba vedela alebo vzhľadom na okolnosti mohla vedieť, že bolo plnené za týmto účelom a bolo rozumné predpokladať, že v prípade, že právny dôvod nenastane, sa má plnenie vrátiť.

§ 593

Bezdôvodné obohatenie v dôsledku plnenia a tretie osoby

(1) Bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám, ibaže sa tak plnilo na základe dohody.

(2) Tretia osoba sa bezdôvodne obohatila plnením, ak plnenie toho, kto plnil, bolo vylákané ľstou, vynútené hrozbou alebo zneužitím slabšieho postavenia alebo ak nemal plnú spôsobilosť na právne úkony.

(3) Prijemca plnenia, ktorý nebol dobromyseľný, sa bezdôvodne obohatí aj voči tretej osobe, na úkor ktorej došlo k obohateniu, ibaže zákon ustanoví inak.

§ 594

Vylúčenie bezdôvodného obohatenia

(1) Povinnosť vrátiť bezdôvodné obohatenie nevzniká

- a) ak bol dlh plnený predčasne alebo nebolo uplatnené právo, hoci uplatnené byť mohlo,
- b) ak bol plnený dlh premlčaný, neplatný pre nedostatok formy, alebo dlh ktorý nepožíva právnu ochranu,
- c) ak to odporuje účelu pravidla ustanovujúceho neplatnosť právneho úkonu, na základe ktorého sa plnilo alebo
- d) ak osoba vedome obohatila druhú bez toho, aby bola povinná tak urobiť a zákon nestanoví inak, ibaže osoba plnila v dôsledku ľsti, donútenia hrozbou či zneužitím závislosti, alebo ak bola jej spôsobilosť na právne úkony obmedzená.

(2) Povinnosť vrátiť bezdôvodné obohatenie tiež nevzniká, ak predmet obohatenia nie je dobre možné vydať a k obohateniu došlo bez súhlasu obohateného alebo ak bol obohatený v dobrej viere, ibaže by to viedlo k stavu odporujúcemu dobrým mravom. Obohatený má však povinnosť vydať ako bezdôvodné obohatenie to, čo obohatením na svojich nákladoch ušetril.

(3) Povinnosť vrátiť bezdôvodné obohatenie nevzniká ani vtedy, ak by priznanie bezdôvodného obohatenia viedlo k stavu zjavne odporujúcemu dobrým mravom.

§ 595

Vydanie bezdôvodného obohatenia

- (1) Musí sa vydať to, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením.
- (2) Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada vo výške obvyklej ceny.
- (3) Pri určovaní obvyklej ceny sa vychádza z toho, čo by si účastníci so skutočným úmyslom uzavrieť zmluvu a v súlade s právom dohodli ako cenu za obohatenie.

§ 596

Právo na náhradu nákladov

Ten, kto predmet bezdôvodného obohatenia vydáva, má právo na náhradu potrebných nákladov, ktoré na vec vynaložil.

§ 597

Rozsah povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie

- (1) Príjemca v dobrej viere je povinný vydať obohatenie v rozsahu, v akom pri uplatnení práva trvá. Predpokladá sa, že bezdôvodné obohatenie trvá v rozsahu, v akom bolo získané.
- (2) Príjemca, ktorý nebol dobromyseľný vydá všetko, o čo sa obohatil v čase získania obohatenia, vrátane úžitkov a nahradí to, čo by osoba, na úkor ktorej sa obohatil, bola získala.

§ 598

Vrátenie plnenia z neplatnej zmluvy

Kto prijal plnenie na neplatnú zmluvu, vráti, čo podľa nej získal; ak zo zmluvy plnili obidve strany, sú ich povinnosti vzájomné. Ustanovenia § 595 až § 597 sa použijú primerane.

§ 599

Prevod predmetu obohatenia

- (1) Ak previedol príjemca v dobrej viere predmet obohatenia za odplatu, môže podľa svojej voľby vydať buď to, čo utržil, alebo peňažnú náhradu. Ak bol predmet obohatenia prevedený bezodplatne, môže ten, na úkor koho došlo k obohateniu, požadovať vydanie bezdôvodného obohatenia od osoby, ktorá ho nadobudla a nebola dobromyseľná.
- (2) Ak previedol príjemca, ktorý nebol dobromyseľný predmet obohatenia, môže ten, na úkor koho došlo k obohateniu požadovať to, čo utržil, alebo peňažnú náhradu.

§ 600

Bezdôvodné obohatenie pri porušení práv duševného vlastníctva

Ak pri porušení práva duševného vlastníctva nemožno určiť bezdôvodné obohatenie inak, na určenie peňažnej náhrady sa použije primerane ustanovenie o náhrade škody v prípade porušenia práva duševného vlastníctva.

Štvrtý diel

Konanie bez príkazu

§ 601

Ak niekto bez oprávnenia obstaráva záležitosť inej osoby, je povinný konať s náležitou starostlivosťou a v súlade s jej záujmami podľa jej skutočnej alebo predpokladanej vôle.

§ 602

Povinnosti konajúceho

(1) O obstaraní záležitosti inej osoby je konajúci povinný túto osobu informovať vopred, inak bez zbytočného odkladu.

(2) Ak nejde o priamo hroziaceho nebezpečenstvo, konajúci je povinný vyčkať na pokyny osoby, o záležitosť ktorej ide.

(3) Ak osoba, o záležitosť ktorej ide, udelí s jej obstaraním konajúcemu súhlas alebo ak obstaranie dodatočne schváli, vzťah medzi nimi sa spravuje ustanoveniami o príkaznej zmluve (§ 1213 až § 1229).

(4) Po obstaraní záležitosti je konajúci povinný podať osobe, o záležitosť ktorej išlo, vyúčtovanie a previesť na ňu všetko, čo pri obstarávaní získal.

§ 603

Zodpovednosť konajúceho za škodu

(1) Ak si konajúci musel byť vedomý, že koná v rozpore so skutočnou alebo predpokladanou vôľou osoby, o záležitosť ktorej išlo, zodpovedá za škodu spôsobenú tejto osobe, i keď ju nezavinil.

(2) Ak však išlo o odvrátenie priamo hroziaceho nebezpečenstva, ktoré konajúci nevyvolal, konajúci zodpovedá ohrozenej osobe len za škodu spôsobenú úmyselne alebo z hrubej nedbanlivosti. Ustanovenie § 542 druhá veta tým nie je dotknuté.

§ 604

Náhrada nákladov a škôd vzniknutých konajúcemu

(1) Ak išlo o odvrátenie priamo hroziaceho nebezpečenstva, ktoré konajúci nevyvolal, má konajúci voči ohrozenému právo na náhradu vynaložených nákladov a zbavenie súvisiacich dlhov. Právo na náhradu skutočnej škody spôsobenej odvrácaním nebezpečenstva má najviac v rozsahu prospechu, ktorý tým ohrozený získal.

(2) Ak nešlo o odvrátenie priamo hroziaceho nebezpečenstva, ale konajúci konal v súlade so skutočnou alebo predpokladanou vôľou osoby, o záležitosť ktorej išlo, má voči nej právo na náhradu vynaložených nákladov a zbavenie súvisiacich dlhov, najviac však v rozsahu prospechu, ktorý táto osoba z obstarania záležitosti získala.

(3) V iných prípadoch má konajúci právo len na to, aby si vzal to, pokiaľ je to možné (§ 131 ods. 2), čo na svoje náklady obstaral.

(4) Právo podľa odsekov 1 a 2 sa vzťahuje len na náklady a dlhy, ktoré boli nevyhnutné na odvrátenie nebezpečenstva alebo obstaranie inej záležitosti alebo sa v čase konania takými javili.

(5) Okrem práv podľa odsekov 1 až 3 nemá konajúci právo na vydanie iného bezdôvodného obohatenia.

TRETIA HLAVA ZMENA ZÁVÄZKOV

Prvý diel

Zmena obsahu záväzku

Dohoda strán

§ 605

(1) Strany si môžu dohodou zmeniť vzájomné práva a povinnosti.

(2) Ak z dohody nevyplýva, že dojednaním nového záväzku má doterajší záväzok zaniknúť, vzniká nový záväzok popri doterajšom záväzku, pokiaľ sú na jeho vznik splnené zákonom požadované náležitosti.

§ 606

Dohoda o zmene obsahu záväzku nemá vplyv na jeho zabezpečenie. Ak však tretia osoba, ktorá zabezpečenie poskytla, neprejavila s dohodou súhlas, je zaviazaná len v rozsahu pôvodného záväzku a môže proti veriteľovi namietat' všetko, čo by mohla namietat', keby dohoda o zmene obsahu záväzku nebola.

§ 607

Jednostranná zmena zmluvy

(1) Strany sa môžu písomne dohodnúť, že jedna zmluvná strana môže v rozumnej miere zmeniť obsah zmluvy jednostranným písomným oznámením druhej strane; zmena zmluvy nenadobudne účinnosť skôr, než uplynie primeraná lehota určená v oznámení.

(2) V oznámení o zmene zmluvy musí oznamujúca strana určiť primeranú lehotu, počas ktorej má druhá strana právo zmluvu bezodplatne s okamžitou účinnosťou vypovedať.

Urovnanie

§ 608

(1) Dohodou o urovnaní môžu strany upraviť práva a povinnosti medzi nimi sporné alebo pochybné tak, že pôvodný záväzok nahradia novým záväzkom.

(2) Ak bol pôvodný záväzok zriadený písomne, musí byť dohoda o urovnaní uzavretá písomne; to isté platí, ak sa urovnanie týka premlčaného nároku.

§ 609

(1) Omyl v tom, čo je medzi stranami sporné alebo pochybné, nespôsobuje neplatnosť dohody o urovnaní. Ak bol však omyl vyvolaný ľst'ou jednej strany, môže sa druhá strana neplatnosti dovolať.

(2) Urovnanie dojednané dobromyseľne nie je neplatné ani v prípade, ak dodatočne vyjde najavo, že niektorá zo strán právo alebo povinnosť v čase urovnania nemala.

§ 610

(1) Dohoda, ktorou majú byť medzi stranami upravené všetky práva a povinnosti, sa netýka práv a povinností, na ktoré strany nemohli pomýšľať.

(2) Aj keď strany vyhlásia, že urovnaním sú medzi nimi upravené všetky práva a povinnosti, týkajú sa tieto účinky iba záväzku, ohľadom ktorého vznikla medzi nimi spornosť alebo pochybnosť, ibaže z obsahu urovnania nepochybne vyplýva, že sa urovnanie týka aj iných záväzkov.

§ 611

Zabezpečenie pôvodného záväzku sa vzťahuje aj na záväzok, ktorý vznikol urovnaním. Ak však tretia osoba, ktorá zabezpečenie poskytla, neprejavila s dohodou o urovnaní súhlas, je zaviazaná len v rozsahu pôvodného záväzku a môže proti veriteľovi namietat' všetko, čo by mohla namietat', keby dohoda o urovnaní nebola.

§ 612

Omeškanie dlžníka alebo veriteľa

Omeškanie dlžníka alebo veriteľa má za následok zmenu obsahu záväzku spôsobom a v rozsahu, ktorý vyplýva najmä z ustanovení tohto zákona o nesplnení a prostriedkoch nápravy.

Druhý diel

Zmena v osobe veriteľa alebo dlžníka

Prvý oddiel Postúpenie pohľadávky

§ 613

Zmluva o postúpení pohľadávky

Veriteľ môže postúpiť svoju pohľadávku alebo jej časť zmluvou inému aj bez súhlasu dlžníka.

Predmet postúpenia

§ 614

S postúpenou pohľadávkou prechádza na postupníka aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené, vrátane zabezpečenia.

§ 615

(1) Postúpiť možno aj budúcu pohľadávkou, ak je dostatočne určená, alebo ak je dostatočne určený záväzok, z ktorého vznikne.

(2) Súbor existujúcich alebo budúcich pohľadávok môže byť predmetom postúpenia, ak sú v zmluve o jeho postúpení dostatočne určené jednotlivé pohľadávky alebo záväzky, z ktorých vznikli alebo vzniknú.

§ 616

(1) Postúpiť nemožno pohľadávkou, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa, alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil v neprospech dlžníka. To neplatí, ak dlžník s postúpením pohľadávky súhlasil.

(2) Pohľadávkou nemožno postúpiť, ak by bolo jej postúpenie v rozpore so zákonom.

§ 617

Dohoda medzi veriteľom a dlžníkom, ktorá zakazuje alebo obmedzuje postúpenie pohľadávky, nemá účinky voči tretím osobám. Zodpovednosť postupcu za porušenie takejto dohody tým nie je dotknutá.

§ 618

Účinky postúpenia

(1) Účinky postúpenia pohľadávky nastanú uzavretím zmluvy, ak z jej obsahu nevyplýva, že majú nastať neskôr.

(2) Účinky postúpenia budúcej pohľadávky nastanú jej vznikom, ak zo zmluvy nevyplýva, že majú nastať neskôr.

Oznamovacie povinnosti

§ 619

(1) Postupca je povinný poskytnúť postupníkovi všetky informácie a odovzdať mu doklady potrebné na uplatnenie postúpenej pohľadávky a práv, ktoré s pohľadávkou na postupníka prešli.

(2) Na žiadosť postupníka je postupca povinný vystaviť mu písomné potvrdenie o postúpení pohľadávky.

§ 620

(1) Postúpenie pohľadávky je postupca povinný oznámiť dlžníkovi bez zbytočného odkladu. Oznámenie možno vziať späť iba so súhlasom toho, kto bol v oznámení označený za postupníka.

(2) Dokiaľ postupca dlžníkovi postúpenie pohľadávky neoznámí, alebo dokiaľ mu postupník postúpenie pohľadávky nepreukáže, môže sa dlžník zbaviť dlhu tým, že splní postupcovi alebo sa s ním inak vyporiada. To neplatí, ak dlžník v čase plnenia vedel o postúpení pohľadávky.

(3) Postupníkovi na preukázanie postúpenia pohľadávky stačí, ak dlžníkovi predloží písomné potvrdenie postupcu o postúpení pohľadávky. Postúpenie pohľadávky môže postupník dlžníkovi preukázať aj zmluvou o postúpení pohľadávky alebo iným spôsobom. Ak postúpenie pohľadávky oznámil dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený dožadovať sa preukázania postúpenia od postupníka.

(4) Ak postúpil veriteľ tú istú pohľadávku viacerým osobám, je voči dlžníkovi účinné to postúpenie, o ktorom sa dozvedel najskôr.

§ 621

Postúpenie pohľadávky nie je účinné voči osobe odlišnej od dlžníka, ktorá zabezpečila pohľadávku záložným právom, ručením alebo iným spôsobom, dokiaľ jej postupca postúpenie pohľadávky neoznámí, alebo dokiaľ jej postupník postúpenie pohľadávky nepreukáže. Ustanovenie § 620 ods. 3 sa použije primerane.

§ 622

Ochrana dlžníka

Dlžník, ktorý poskytne plnenie osobe označenej za postupníka v oznámení alebo písomnom potvrdení veriteľa o postúpení pohľadávky, sa zbaví svojho dlhu. To neplatí, ak dlžník v čase plnenia vedel, že veriteľom označená osoba nie je postupníkom. Právo veriteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia tým nie je dotknuté.

§ 623

Námietky dlžníka

(1) Námietky proti pohľadávke, ktoré mohol dlžník uplatniť v čase postúpenia, mu zostávajú zachované aj po postúpení pohľadávky.

(2) Ak nie je v odseku 3 ustanovené inak, môže dlžník použiť na započítanie voči postupníkovi aj svoju na započítanie spôsobilú pohľadávku voči postupcovi, ktorú mal v čase, keď mu bolo postúpenie oznámené alebo preukázané, ak ju oznámil postupníkovi bez zbytočného odkladu. To platí aj v prípade, ak pohľadávka dlžníka voči postupcovi nebola ešte v čase oznámenia alebo preukázania postúpenia splatná.

(3) Proti postúpenej pohľadávke nemôže dlžník započítať svoju pohľadávku voči postupcovi

- a) ktorú nadobudol od tretej osoby v čase, keď vedel alebo musel vedieť o postúpení pohľadávky, alebo
- b) ktorá je splatná neskôr ako postúpená pohľadávka a nebola splatnou v čase, keď bolo dlžníkovi postúpenie pohľadávky oznámené postupcom alebo preukázané postupníkom, alebo
- c) ktorá vznikla zo zodpovednosti postupcu za porušenie dohody zakazujúcej alebo obmedzujúcej postúpenie pohľadávky (§ 617).

(4) Proti postúpenej pohľadávke môže dlžník započítať aj svoju na započítanie spôsobilú pohľadávku voči postupníkovi. Ustanovenie § 625 ods. 2 tým nie je dotknuté.

§ 624

Zodpovednosť postupcu

(1) Ak bola pohľadávka postúpená odplatne, zodpovedá postupca postupníkovi najviac do výšky prijatej odplaty s úrokmi

- a) za to, že pohľadávka v čase účinkov postúpenia existovala,
- b) ak postúpená pohľadávka alebo jej časť zanikla započítaním pohľadávky, ktorú mal dlžník voči postupcovi,
- c) za vymožitelnosť postúpenej pohľadávky, ak sa na to postupníkovi zaviazal a ak postupník pohľadávku vymáhal bez zbytočného odkladu.

(2) Plnenie prijaté od dlžníka na uspokojenie postúpenej pohľadávky je postupca povinný vydať postupníkovi bez zbytočného odkladu.

§ 625

Vymáhanie pohľadávky postupcom

(1) Na žiadosť postupníka môže postupca vymáhať postúpenú pohľadávku vo svojom mene na účet postupníka. Ak už bolo postúpenie pohľadávky dlžníkovi oznámené postupcom alebo preukázané postupníkom, môže postupca postúpenú pohľadávku vymáhať iba ak ju nevymáha postupník a postupca dlžníkovi preukáže súhlas postupníka s týmto vymáhaním.

(2) Proti postúpenej pohľadávke, ktorú vymáha postupca, môže dlžník započítať iba také svoje pohľadávky spôsobilé na započítanie, ktoré má v čase vymáhania voči postupcovi, nie voči postupníkovi. To neplatí, ak už bolo postúpenie pohľadávky dlžníkovi oznámené postupcom alebo preukázané postupníkom.

§ 626

Primerané použitie na prevod iných práv

Ustanovenia tohto oddielu sa primerane použijú aj na prevod iných práv, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Druhý oddiel

Prevzatie dlhu

§ 627

(1) Kto sa dohodne s dlžníkom, že preberá jeho dlh, nastúpi ako dlžník na jeho miesto, ak s tým veriteľ súhlasí.

(2) Dlh, ktorý vznikol písomne, možno prevziať iba písomnou dohodou.

§ 628

(1) Veriteľ môže s prevzatím dlhu súhlasiť aj vopred. Účinky prevzatia dlhu v takom prípade nastanú až keď veriteľovi prevzatie dlhu oznámi pôvodný dlžník alebo preukáže ten, kto dlh prevzal.

(2) Ak sa veriteľ a dlžník nedohodli inak, môže veriteľ svoj vopred vyjadrený súhlas s prevzatím dlhu odvolať až kým nenastanú účinky prevzatia dlhu. Vopred vyjadrený písomný súhlas s prevzatím dlhu možno odvolať iba písomne.

§ 629

Obsah záväzku sa prevzatím dlhu nemení. Zabezpečenie prevzatého dlhu poskytnuté treťou osobou však trvá len vtedy, ak táto osoba vyjadrila súhlas so zmenou v osobe dlžníka.

§ 630

Námietky, ktoré má voči veriteľovi pôvodný dlžník, môže uplatniť aj ten, kto dlh prevzal. Nemôže však proti pohľadávke veriteľa započítať pohľadávku pôvodného dlžníka.

Tretí oddiel Pristúpenie k dlhu a prevzatie plnenia

Pristúpenie k dlhu § 631

Kto sa bez súhlasu dlžníka dohodne s veriteľom, že splní za dlžníka jeho dlh, stáva sa dlžníkom popri pôvodnom dlžníkovi a obaja dlžníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne.

§ 632

Ak poskytla zabezpečenie dlhu pôvodného dlžníka tretia osoba, nemôže sa voči nej veriteľ domáhať práv zo zabezpečenia pre neplnenie prístupujúceho dlžníka. To neplatí, ak takáto osoba s prístupím k dlhu súhlasila.

§ 633

Námietky, ktoré má voči veriteľovi pôvodný dlžník, môže uplatniť aj ten, kto pristúpil k dlhu. Nemôže však proti pohľadávke veriteľa započítať pohľadávku pôvodného dlžníka.

§ 634 Prevzatie plnenia

Kto sa bez súhlasu veriteľa dohodne s dlžníkom, že splní jeho dlh, je voči dlžníkovi zviazaný plniť namiesto neho veriteľovi; veriteľovi však z toho priame právo nevznikne.

Štvrtý oddiel Prevod zmluvy

§ 635

(1) Zmluvná strana môže svoje práva a povinnosti zo zmluvy previesť na tretiu osobu, ak s tým druhá zmluvná strana súhlasí.

(2) Zmluvu, ktorá bola uzavretá písomne, možno previesť iba písomne a na základe písomného súhlasu druhej zmluvnej strany.

§ 636

(1) Súhlas s prevodom zmluvy môže byť vyjadrený aj vopred. Účinky prevodu zmluvy v takom prípade nastanú až keď tomu, kto s prevodom zmluvy vopred súhlasil, prevodca prevod zmluvy oznámi alebo nadobúdateľ preukáže.

(2) Ak sa zmluvné strany nedohodli inak, môže zmluvná strana svoj vopred vyjadrený súhlas s prevodom zmluvy odvolať až kým nenastanú účinky prevodu zmluvy. Vopred vyjadrený písomný súhlas s prevodom zmluvy možno odvolať iba písomne.

§ 637

Prevod zmluvy indosamentom

(1) Ak je zmluva písomne uzavretá výslovne na rad niektorej zmluvnej strany alebo ak obsahuje iné ustanovenie rovnakého významu, považuje sa to za vopred vyjadrený neodvolateľný súhlas druhej zmluvnej strany s prevodom zmluvy a zmluvná strana, na rad ktorej je zmluva uzavretá, môže previesť zmluvu na tretiu osobu indosamentom. Ustanovenie § 636 ods. 1 tým nie je dotknuté.

(2) Na prevod zmluvy indosamentom sa primerane použijú právne predpisy o zmenkách, okrem ustanovení o proteste, námietkach, zodpovednosti indosanta a o blankoindosamente.

(3) Ten, kto previedol zmluvu indosamentom, ručí druhej zmluvnej strane za splnenie povinností vyplývajúcich zo zmluvy indosatárom.

(4) Spotrebiteľskú zmluvu môže indosamentom previesť iba spotrebiteľ.

§ 638

Pri prevode zmluvy sa na prevod práv použijú ustanovenia o postúpení pohľadávky a na prevod povinností ustanovenia o prevzatí dlhu, ak zákon neustanovuje inak.

ŠTVRTÁ HLAVA ZABEZPEČENIE ZÁVÄZKOV

Prvý diel Všeobecné ustanovenia

§ 639

Závazok možno zabezpečiť jedným alebo viacerými zabezpečovacími prostriedkami.

§ 640

Zabezpečiť možno záväzok alebo jeho časť, ktorý pri vzniku zabezpečenia trvá, ako aj budúci záväzok alebo záväzok, ktorého vznik závisí od splnenia podmienky.

§ 641

Platobná schopnosť dlžníka ani existencia iného zabezpečenia záväzku nemajú vplyv na platnosť a právne účinky riadne dojednaného zabezpečenia.

§ 642

Ak sa zabezpečenie stane nedostatočným v dôsledku poklesu jeho hodnoty, môže veriteľ od dlžníka žiadať, aby zabezpečenie bez zbytočného odkladu primerane doplnil. Ak dlžník žiadosti veriteľa nevyhoví, stane sa splatnou tá časť záväzku dlžníka, ktorá pre pokles hodnoty zabezpečenia nie je zabezpečením krytá.

§ 643

Ak má zabezpečenie záväzku poskytnúť tretia osoba, môže si s dlžníkom alebo veriteľom dojednať za poskytnutie zabezpečenia odplatu.

§ 644

Zabezpečenie zaniká najneskôr zánikom zabezpečeného záväzku, ak zákon neustanovuje inak.

Zábezpeka

§ 645

Povinnosť dať zábezpeku možno splniť najmä zriadením záložného práva alebo spôsobilým ručiteľom.

§ 646

Nikto nie je povinný prijať vec alebo právo ako zábezpeku do sumy vyššej, než koľko sú dve tretiny ich obvyklej ceny.

Druhý diel Zmluvná pokuta

§ 647

(1) Ak si strany dojednávajú pre prípad nesplnenia povinnosti zmluvnú pokutu, je strana, ktorá túto povinnosť nesplní, zaviazaná pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenej strane nesplnením povinnosti nevznikne škoda.

(2) Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo spôsob jej určenia.

§ 648

(1) Ak z dojednávania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

(2) Veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej nesplnením povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta, ak z dojednávania strán o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné. Veriteľ je oprávnený domáhať sa náhrady škody presahujúcej zmluvnú pokutu, len ak je to medzi stranami dohodnuté.

(3) Ak sa strany nedohodli inak, nie je dlžník povinný zmluvnú pokutu zaplatiť, ak je nesplnenie povinnosti ospravedlnené (§ 800).

§ 649

Neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej nesplnením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, môže súd zmluvnú pokutu znížiť až do výšky škody, ktorá vznikla do doby súdneho rozhodnutia nesplnením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta. Na náhradu škody, ktorá vznikla neskôr, je poškodený oprávnený do výšky zmluvnej pokuty; v presahujúcej výške len keď je to medzi stranami dohodnuté.

§ 650

Zmluvná pokuta môže byť dojednaná aj ako nepeňažné plnenie; ustanovenia tohto dielu sa použijú primerane.

Tretí diel Peňažná zábezpeka

§ 651

Peňažná zábezpeka je suma, ktorú zmluvná strana vopred zaplatila druhej zmluvnej strane na zabezpečenie svojho záväzku.

§ 652

(1) Ak je peňažnou zábezpekou zabezpečený peňažný záväzok, započíta sa tento záväzok ku dňu svojej splatnosti do výšky peňažnej zábezpeky, ak sa zmluvné strany nedohodnú inak. V rozsahu započítania sa záväzok považuje za splnený.

(2) Peňažnú zábezpeku, ktorá nebola započítaná podľa odseku 1, môže veriteľ použiť na uspokojenie svojich splatných nárokov z nesplnenia zabezpečeného záväzku (§ 804), ak za nesplnenie zodpovedá zmluvná strana, ktorá peňažnú zábezpeku zložila.

§ 653

(1) Ak záväzok zabezpečený peňažnou zábezpekou zanikol splnením alebo iným spôsobom, vráti veriteľ jej nespotrebovanú časť zložiteľovi v dohodnutej lehote, inak do 15 dní od zániku zabezpečeného záväzku. Ustanovenie § 652 ods. 2 tým nie je dotknuté.

(2) Ustanoveniami tohto oddielu nie sú dotknuté osobitné predpisy.⁴⁾

Štvrtý diel Ručenie

Vznik ručenia

§ 654

(1) Zmluvou o ručení sa ručiteľ veriteľovi zaväzuje, že uspokojí jeho pohľadávku, ak ju neuspokojí dlžník.

(2) Zmluva o ručení musí byť uzavretá písomne.

§ 655

Ručením možno zabezpečiť platný záväzok dlžníka alebo jeho časť. Vzniku ručenia nebráni, ak je záväzok dlžníka premlčaný alebo neplatný pre omyl dlžníka alebo jeho nespôsobilosť zaväzovať sa, pokiaľ o tom ručiteľ v čase vzniku ručenia vedel alebo musel vedieť. Ustanovenie § 640 tým nie je dotknuté.

Rozsah ručenia

§ 656

Ručenie zabezpečuje záväzok do výšky veriteľovej pohľadávky vrátane jej príslušenstva a nárokov z dlžníkovho nesplnenia, ak nie je dohodnuté inak.

§ 657

Ručenie môže byť obmedzené na určitú dobu, do určitej výšky plnenia alebo inou podmienkou.

§ 658

Ak je ručením zabezpečená iba časť záväzku, neznižuje sa rozsah ručenia čiastočným plnením záväzku, ak záväzok zostáva nesplnený vo výške, v akej je zabezpečený ručením.

§ 659

Ručenie zabezpečujúce nepenažný záväzok, ktorý sa viaže na osobu dlžníka, sa považuje za záväzok ručiteľa na náhradu škody, ktorá veriteľovi vznikne pre nesplnenie dlžníka. Ustanovenia § 831 až § 837 sa použijú primerane.

Ručiteľský záväzok

§ 660

(1) Ak sa zmluvné strany nedohodnú inak, je ručiteľ zaviazaný veriteľovi spoločne a nerozdielne s dlžníkom.

(2) Ak sa za ten istý záväzok zaručí viac ručiteľov, ručí každý z nich spoločne a nerozdielne s ostatnými ručiteľmi.

§ 661

(1) Dohoda medzi veriteľom a dlžníkom, na základe ktorej sa zabezpečený záväzok stane väčším, obťažnejším alebo splatným skôr, nemá účinky voči ručiteľovi, ak k takejto dohode dôjde po vzniku ručenia. To neplatí, ak ručenie zabezpečuje všetky záväzky dlžníka z jedného alebo viacerých právnych vzťahov alebo všetky záväzky dlžníka voči veriteľovi.

(2) Uznanie dlhu dlžníkom je voči ručiteľovi účinné len ak s ním ručiteľ vyjadrí súhlas.

Oznamovacie povinnosti

§ 662

(1) Veriteľ je povinný bez zbytočného odkladu oznámiť ručiteľovi na požiadanie výšku svojej zabezpečenej pohľadávky.

(2) Po splatnosti ručiteľského záväzku môže ručiteľ od dlžníka žiadať, aby mu oznámil všetky námietky a na započítanie spôsobilé pohľadávky, ktoré môže dlžník proti zabezpečenej pohľadávke uplatniť.

§ 663

(1) Ručiteľ je povinný oznámiť dlžníkovi bez zbytočného odkladu, že splnil zabezpečený záväzok alebo jeho časť.

(2) Ak ručiteľ nesplní svoju povinnosť podľa odseku 1 a dlžník poskytne veriteľovi plnenie na uspokojenie rovnakého záväzku, neprechádzajú v rozsahu takéhoto plnenia dlžníka na ručiteľa práva veriteľa podľa § 665, ak dlžník pri vlastnom plnení nevedel a nemusel vedieť o plnení ručiteľa. Ručiteľ sa však môže v rozsahu takéhoto plnenia domáhať vydania bezdôvodného obohatenia od veriteľa, ak veriteľ nevrátil plnenie dlžníkovi. Plnenie vrátené veriteľom je dlžník povinný vydať ručiteľovi.

(3) Dlžník je povinný oznámiť ručiteľovi, že splnil zabezpečený záväzok alebo jeho časť a zodpovedá za škodu, ktorá ručiteľovi vznikne nesplnením tejto povinnosti. To neplatí, ak ručiteľ vedel alebo musel vedieť o plnení dlžníka. Právo ručiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia tým nie je dotknuté.

§ 664

Námietky ručiteľa

(1) Ručiteľ môže voči veriteľovi uplatniť všetky námietky, na ktorých uplatnenie by bol oprávnený dlžník, a použiť na započítanie spôsobilé pohľadávky dlžníka voči veriteľovi. To platí aj v prípade, ak sa dlžník svojich námietok voči veriteľovi vzdal.

(2) Ak ručiteľ uplatní voči veriteľovi neúspešne námietku, ktorú mu oznámil dlžník, je dlžník povinný nahradiť ručiteľovi náklady, ktoré mu tým vznikli.

(3) Na započítanie môže ručiteľ použiť aj svoju na započítanie spôsobilú pohľadávku voči veriteľovi.

Plnenie ručiteľa a prechod práv

§ 665

(1) Ručiteľ, ktorý splnil zabezpečený záväzok alebo jeho časť, vstupuje v rozsahu tohto plnenia do práv veriteľa. Pohľadávka veriteľa s príslušenstvom prechádza na ručiteľa vrátane zabezpečenia a iných práv s ňou spojených, ak nie je v zmluve o ručení dohodnuté inak.

(2) Práva veriteľa prechádzajú na ručiteľa bez ohľadu na zákaz ich prevodu dojednaný dlžníkom.

(3) Voči ostatným ručiteľom a iným osobám odlišným od dlžníka, ktoré poskytli zabezpečenie, sa môže ručiteľ domáhať plnenia iba v rozsahu, ktorý vyplýva z § 504.

(4) Veriteľ je povinný poskytnúť ručiteľovi všetky informácie a doklady potrebné na uplatnenie práv, ktoré na ručiteľa prešli.

§ 666

Nároky, ktoré prešli na ručiteľa sa nepremlčia skôr, ako po uplynutí šiestich mesiacov od plnenia ručiteľa. To neplatí, ak ručiteľ splnil premlčaný dlh.

§ 667

(1) Dlžník môže voči ručiteľovi uplatniť všetky námietky a na započítanie spôsobilé pohľadávky, ktoré by bol oprávnený uplatniť voči veriteľovi, keby od neho veriteľ plnenie vymáhal. Ustanovenia tohto zákona o bezdôvodnom obohatení tým nie sú dotknuté.

(2) Podľa odseku 1 nemôže dlžník voči ručiteľovi uplatniť námietky a na započítanie spôsobilé pohľadávky, na ktoré ho neupozornil najneskôr bez zbytočného odkladu po tom ako sa dozvedel, že veriteľ sa domáha plnenia od ručiteľa.

(3) Dlžník môže voči ručiteľovi uplatniť aj námietky z vlastného vzťahu s ručiteľom a proti pohľadávke ručiteľa započítať svoju na započítanie spôsobilú pohľadávku voči ručiteľovi.

§ 668

Ak ručiteľ splnil zabezpečený záväzok alebo jeho časť bez toho, aby uplatnil voči veriteľovi dôvodnú námietku dlžníka alebo započítal proti pohľadávke veriteľa na započítanie spôsobilú pohľadávku dlžníka o ktorých vedel alebo musel vedieť v čase plnenia, neprechádzajú na neho v rozsahu tejto námietky alebo pohľadávky práva veriteľa podľa § 665.

§ 669

Ak pohľadávku veriteľa alebo jej časť uspokojí osoba, ktorá ručí za záväzok ručiteľa, nadobudne v rozsahu tohto plnenia rovnaké práva, aké by v prípade vlastného plnenia nadobudol ručiteľ.

§ 670

Ručiteľ, ktorý splnil zabezpečený záväzok alebo jeho časť pred splatnosťou, sa môže voči dlžníkovi a iným osobám domáhať plnenia až po splatnosti záväzku dlžníka.

§ 671

Prednosť práv veriteľa

Ak nebol plnením ručiteľa splnený celý záväzok dlžníka, majú práva veriteľa vyplývajúce zo zabezpečenia dlžníkovho záväzku prednosť pred právami, ktoré na ručiteľa prešli v dôsledku plnenia.

Niektoré ustanovenia o zániku ručenia

§ 672

- (1) Ručenie zaniká zánikom záväzku, ktorý zabezpečuje.
- (2) Smrťou alebo zánikom dlžníka ručenie nezaniká.
- (3) Ručenie nezaniká pre nemožnosť plnenia dlžníka, ak môže záväzok splniť ručiteľ.
- (4) Ručenie obmedzené na určitú dobu zaniká uplynutím dojednanej doby, ak sa veriteľ pred jej uplynutím nedomáha splnenia splatného dlhu od ručiteľa v konaní pred príslušným orgánom a v tomto konaní riadne nepokračuje.

§ 673

Odpustenie dlhu ručiteľovi nemá vplyv na povinnosť dlžníka plniť. Ak však odpustil veriteľ dlh jednému z viacerých ručiteľov, môže každý ručiteľ, ktorému nebol dlh odpustený, uplatniť aj námietky toho ručiteľa, ktorému veriteľ dlh odpustil. To platí aj v prípade, ak sa veriteľ voči ručiteľovi vzdal svojich práv z ručenia.

§ 674

Ustanovenia § 655 až § 673 platia primerane aj pre ručenie, ktoré vzniklo zo zákona.

Piaty diel Finančná záruka

Základné ustanovenia

§ 675

(1) Finančná záruka vzniká písomným vyhlásením vystaviteľa v záručnej listine, že uspokojí veriteľa (beneficient) do výšky určitej peňažnej sumy podľa obsahu záručnej listiny, ak určitá tretia osoba (dlžník) nesplní určitý záväzok alebo sa splnia iné podmienky určené v záručnej listine. Ak je vystaviteľom banka alebo pobočka zahraničnej banky ide o bankovú záruku.

(2) Dohodu o vystavení finančnej záruky môže s vystaviteľom uzavrieť dlžník alebo iná osoba odlišná od beneficianta.

§ 676

(1) Vystaviteľ finančnej záruky nie je viazaný právnym vzťahom, z ktorého vznikol alebo má vzniknúť záväzok zabezpečený finančnou zárukou.

(2) Po odovzdaní záručnej listiny dlžníkovi, beneficiantovi alebo inej osobe nemôže vystaviteľ finančnú záruku odvolať.

§ 677

Ak je finančnou zárukou zabezpečený nepenažný záväzok, predpokladá sa, že do výšky sumy určenej v záručnej listine je zabezpečený peňažný nárok, ktorý by mal beneficiant voči dlžníkovi v prípade, ak by dlžník nepenažný záväzok nesplnil.

§ 678

Potvrdenie finančnej záruky ďalšou osobou

(1) Ak finančnú záruku potvrdí ďalšia osoba, považuje sa táto osoba za ďalšieho vystaviteľa, a beneficiant môže uplatniť svoje právo z finančnej záruky voči ktorémukoľvek z týchto vystaviteľov.

(2) Ten, kto potvrdil finančnú záruku a na jej základe plnil, má nárok na náhradu plnenia voči vystaviteľovi, ktorý ho o potvrdenie finančnej záruky požiadal.

§ 679

Oznámenie o bankovej záruke

Ak banka alebo pobočka zahraničnej banky oznámi, že iná banka alebo pobočka zahraničnej banky poskytla bankovú záruku, nevzniká oznamovateľovi záväzok z bankovej záruky; je však povinný nahradiť škodu spôsobenú nesprávnym oznámením.

§ 680

Zmena finančnej záruky

(1) Záručná listina môže určiť predĺženie platnosti finančnej záruky alebo zvýšenie peňažnej sumy na ktorú bola vystavená, a to k určitému dňu alebo pri splnení inej podmienky podľa dohody o vystavení finančnej záruky. Všetky podmienky zmeny finančnej záruky musia byť uvedené v záručnej listine.

(2) Ak nejde o zmenu podľa odseku 1, je akákoľvek zmena finančnej záruky možná iba so súhlasom beneficianta. Čiastočný alebo podmienený súhlas beneficianta nie je prípustný a považuje sa za odmietnutie zmeny finančnej záruky.

§ 681

Oznamovacia povinnosť

(1) Vystaviteľ je povinný oznámiť bez zbytočného odkladu tomu, s kým bola uzavretá dohoda o vystavení finančnej záruky, akékoľvek uplatnenie práv z finančnej záruky.

(2) Ak vystaviteľ poskytol beneficentovi plnenie z finančnej záruky, odovzdá bez zbytočného odkladu tomu, s kým bola uzavretá dohoda o vystavení finančnej záruky, kópiu výzvy na plnenie a dokumentov podľa § 683.

(3) Ak sa za vystaviteľa podľa odseku 1 alebo 2 považuje osoba, ktorá potvrdila finančnú záruku vystavenú iným vystaviteľom (§ 678), je takáto osoba povinná splniť povinnosti podľa odseku 1 a 2 aj voči vystaviteľovi finančnej záruky.

Plnenie z finančnej záruky

§ 682

(1) Vystaviteľ je povinný poskytnúť plnenie beneficentovi do výšky a za podmienok určených v záručnej listine.

(2) Na finančnú záruku nemá účinok čiastočné plnenie záväzku dlžníkom, ak nesplnený zvyšok zabezpečeného záväzku je rovnaký alebo vyšší ako suma, na ktorú znie záručná listina.

§ 683

Ak sú splnené podmienky uvedené v záručnej listine, je vystaviteľ povinný plniť, keď ho na to beneficent písomne vyzval. Ak záručná listina podmieňuje plnenie vystaviteľa predložením určitého dokumentu, musí byť tento dokument predložený pri výzve na plnenie alebo bez zbytočného odkladu po nej, avšak vždy za trvania finančnej záruky.

§ 684

Ak je vystaviteľ povinný podľa záručnej listiny plniť v prospech beneficenta banke alebo pobočke zahraničnej banky, je povinný plniť na účet beneficenta v tejto banke alebo pobočke zahraničnej banky.

§ 685

Námietky vystaviteľa

(1) Vystaviteľ môže voči beneficentovi uplatniť iba námietky, ktorých uplatnenie záručná listina pripúšťa.

(2) Ak zo záručnej listiny nevyplýva niečo iné, nemôže vystaviteľ uplatniť námietky, ktoré by bol oprávnený voči beneficentovi uplatniť dlžník.

(3) Predchádzajúca výzva, aby dlžník splnil svoj zabezpečený záväzok, sa vyžaduje len ak to určuje záručná listina.

§ 686

Prevod finančnej záruky

(1) Právo na plnenie z finančnej záruky môže beneficent postúpiť na tretiu osobu.

(2) Ak to záručná listina pripúšťa, môže beneficent na tretiu osobu postúpiť aj právo uplatniť finančnú záruku; týmto postúpením sa prevádza aj právo na plnenie z finančnej záruky.

(3) Úkony podľa odseku 1 a 2 musia byť urobené písomne.

§ 687

Finančná záruka na dobu určitú

Finančnú záruku možno obmedziť na určitú dobu. Ak beneficent neuplatní svoje právo voči vystaviteľovi v dobe určenej záručnou listinou, finančná záruka zanikne.

§ 688

Právo vystaviteľa na náhradu

(1) Ten, kto s vystaviteľom uzavrel dohodu o vystavení finančnej záruky, je povinný nahradiť tomuto vystaviteľovi plnenie, ktoré bolo poskytnuté beneficiantovi podľa záručnej listiny vystavenej v súlade s dohodou. Ustanovenie § 678 ods. 2 tým nie je dotknuté.

(2) Osoba povinná nahradiť vystaviteľovi plnenie podľa odseku 1 nemôže voči vystaviteľovi uplatniť námietky, ktoré by mohla uplatniť voči beneficiantovi, ak dohoda o vystavení finančnej záruky neobsahovala povinnosť vystaviteľa zahrnúť do záručnej listiny uplatnenie týchto námietok voči beneficiantovi.

§ 689

Beneficiant, ktorý dosiahol na základe finančnej záruky plnenie, na ktoré nemal voči dlžníkovi nárok, vráti toto plnenie osobe povinnej na náhradu podľa § 688 ods. 1 a nahradí jej škodu tým spôsobenú.

§ 690

Použitie iných ustanovení zákona

(1) Na finančnú záruku sa inak primerane použijú ustanovenia tohto zákona o ručení.

(2) Dohoda o vystavení finančnej záruky sa spravuje ustanoveniami tohto zákona o príkaznej zmluve.

Šiesty diel

Záložné právo

§ 691

Závazok možno zabezpečiť záložným právom k spôsobilému zálohu podľa ustanovení tohto zákona o vecných právach, ak zákon neustanovuje inak.

Siedmy diel

Zabezpečovací prevod práva a zabezpečovacie postúpenie pohľadávky

Zabezpečovací prevod práva

§ 692

(1) Závazok možno zabezpečiť dočasným prevodom práva dlžníka alebo tretej osoby v prospech veriteľa (ďalej len "zabezpečovací prevod práva"). Pri zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva sa dočasne prevádza vlastníctvo k prevádzanej veci podľa všeobecných ustanovení o nadobudnutí vlastníctva zmluvou.

(2) Ak je prevádzané právo zapísané v katastri nehnuteľností alebo v inom verejnom registri, veriteľ je povinný oznámiť dočasnosť prevodu práva v katastri nehnuteľností alebo v inom verejnom registri.

(3) Uspokojením zabezpečenej pohľadávky prechádza právo späť na toho, kto ho previedol.

(4) Pri zabezpečovacom prevode práva spojeného s cenným papierom sa postupuje primerane podľa osobitného predpisu.

§ 693

(1) Zmluva o zabezpečovacom prevode práva sa musí uzavrieť písomne.

(2) Zmluva o zabezpečovacom prevode práva musí obsahovať vymedzenie zabezpečeného záväzku a označenie práva, ktoré sa prevádza v prospech veriteľa, práva a povinnosti zmluvných strán k prevedenému právu počas trvania zabezpečovacieho prevodu práva, jeho

ocenenie v peniazoch, spôsob výkonu zabezpečovacieho prevodu práva a najnižšie podanie v prípade dobrovoľnej dražby; ak sa prevádza právo inej osoby ako dlžníka, zmluva o zabezpečovacom prevode práva musí obsahovať aj označenie dlžníka.

§ 694

(1) Až do zániku zabezpečovacieho prevodu práva nie je veriteľ oprávnený preveďené právo previesť ďalej na inú osobu ani ho inak zaťažiť v prospech inej osoby. Ak je predmetom zmluvy o zabezpečovacom prevode práva nehnuteľnosť, okresný úrad túto skutočnosť vyznačí v katastri nehnuteľností.

(2) Ak zabezpečovací prevod práva spočíva v prevode vlastníckeho práva k veci a veriteľ je jej držiteľom, je povinný preveďenú vec chrániť pred poškodením, stratou a zničením. Ak je držiteľom veci dlžník, táto povinnosť platí pre neho obdobne.

§ 695

(1) Ak zabezpečený záväzok nie je riadne a včas splnený, je veriteľ oprávnený začať výkon zabezpečovacieho prevodu práva a preveďené právo speňažiť spôsobom uvedeným v zmluve alebo dražbou podľa osobitného zákona.

(2) Dohody, ktorých obsahom alebo účelom je uspokojenie veriteľa tým, že si natrvalo ponechá preveďené právo, uzavreté pred splatnosťou zabezpečenej pohľadávky, sú neplatné.

(3) Začatie výkonu zabezpečovacieho prevodu práva je veriteľ povinný písomne oznámiť osobe, ktorá zabezpečenie poskytla, a dlžníkovi aspoň 30 dní vopred.

(4) Ak je dohodnutý iný spôsob výkonu zabezpečovacieho prevodu práva ako speňažením na dražbe podľa osobitného predpisu, je veriteľ pri výkone svojho práva povinný postupovať s náležitou starostlivosťou tak, aby právo previedol za cenu, za akú sa rovnaké alebo porovnateľné právo za porovnateľných podmienok zvyčajne prevádza, inak zodpovedá osobe, ktorá zabezpečenie poskytla, za škodu, ktorú tým spôsobí.

(5) Ak výťažok dosiahnutý vykonaním zabezpečovacieho práva prevyšuje zabezpečenú pohľadávku a jej príslušenstvo, je veriteľ bez zbytočného odkladu povinný vydať osobe, ktorá zabezpečenie poskytla, tú časť výťažku, ktorá po odpočítaní nevyhnutne a účelne vynaložených nákladov v súvislosti s výkonom zabezpečovacieho prevodu práva prevyšuje zabezpečenú pohľadávku a jej príslušenstvo.

§ 696

(1) Zánikom zabezpečeného záväzku prechádza právo späť na osobu, ktorá zabezpečenie poskytla. Veriteľ je bez zbytočného odkladu povinný vec v jeho držbe vydať, a ak niet odlišnej dohody, spolu s tým, čo k nej pribudlo.

(2) Veriteľ má právo na náhradu nákladov účelne vynaložených v súvislosti s výkonom zabezpečovacieho prevodu práva.

§ 697

Na zabezpečovací prevod práva sa primerane použijú ustanovenia § 151j ods. 2, § 151l ods. 4, § 151m ods. 2, 3, 4, 7, 9, § 151mb ods. 1, § 151md ods. 1 až 3.

§ 698

Zabezpečovacie postúpenie pohľadávky

Záväzok možno zabezpečiť postúpením pohľadávky dlžníka alebo pohľadávky tretej osoby na veriteľa, ak to zákon nevylučuje. Ustanovenia o zabezpečovacom prevode práva sa použijú primerane.

Ôsmy diel

Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov

§ 699

Zrážky zo mzdy

(1) Záväzok možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy. Zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky zo mzdy pri exekúcii.

(2) Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi mzdy dohoda predložila.

(3) Ak bolo platiteľovi mzdy predložených viacero dohôd o zrážkach zo mzdy, ktoré sa týkajú toho istého dlžníka, vykoná platiteľ mzdy prednostne zrážky zo mzdy podľa dohody, ktorá mu bola predložená skôr. Na základe dohôd o zrážkach zo mzdy predložených platiteľovi mzdy v rovnaký deň sa vykonajú zrážky pomerne.

§ 700

Zrážky z iných príjmov

Ustanovenia § 699 sa použijú aj na iné príjmy, s ktorými sa pri exekúcii nakladá ako so mzdou.

§ 701

Zabezpečenie záväzku spotrebiteľa

Záväzok spotrebiteľa zo spotrebiteľskej zmluvy možno zabezpečiť dohodou o zrážkach zo mzdy alebo z iných príjmov iba ak bola dohoda uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

Deviaty diel

Uznanie dlhu

§ 702

Účinky uznania dlhu

Ak niekto písomne uzná svoj dlh, určený čo do dôvodu a výšky, predpokladá sa, že v uznanom rozsahu tento dlh trval v čase uznania. Tieto účinky nastanú aj v prípade, ak bola pohľadávka veriteľa v čase uznania premlčaná.

§ 703

Platenie úroku a čiastočné plnenie

(1) Platenie úroku má účinky uznania dlhu ohľadne sumy, z ktorej sa úrok platí.

(2) Ak dlžník plní čiastočne, má toto plnenie účinky uznania zvyšku dlhu, ak možno z okolností usudzovať, že plnením dlžník uznáva aj zvyšok dlhu.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nepoužijú, ak je pohľadávka veriteľa premlčaná.

Desiaty diel

Osobitné ustanovenia o správe zabezpečenia záväzku

§ 704

(1) Banka, zahraničná banka alebo pobočka zahraničnej banky môže zmluvou podľa osobitného predpisu⁵⁾ poveriť správou zabezpečenia záväzku inú osobu. Ak takto spravuje zabezpečenie iná osoba, môže táto osoba uplatniť voči dlžníkovi alebo poskytovateľovi zabezpečenia rovnaké práva a plní voči nim rovnaké povinnosti ako veriteľ.

(2) Banka, zahraničná banka alebo pobočka zahraničnej banky môže upraviť zdieľanie zabezpečovacieho práva na zabezpečenie viacerých existujúcich alebo budúcich pohľadávok aj iným spôsobom než prostredníctvom správy zabezpečenia záväzku.

(3) Na správu zabezpečenia záväzku v prospech majiteľov dlhopisov sa použijú ustanovenia osobitného predpisu.⁶⁾

PIATA HLAVA ZÁNIK ZÁVÄZKOV

Prvý diel Splnenie

Prvý oddiel Podstata splnenia

§ 705

(1) Dlžník je povinný splniť dlh riadne a včas.

(2) Dlžník splní dlh riadne a včas, ako ho splní v súlade s obsahom záväzku.

§ 706

Splnením dlh zanikne.

Druhý oddiel Subjekty plnenia

Plniť

§ 707

Ak plnenie nie je viazané na osobné vlastnosti dlžníka, dlžník môže dlh plniť aj pomocou inej osoby. Zodpovedá však, akoby plnil sám, ak zákon neustanovuje inak

§ 708

Plnenie dlhu ponúknuté osobou inou ako podľa § 707 je veriteľ povinný prijať, len ak s tým dlžník súhlasí alebo ak táto osoba splnenie dlhu zabezpečuje a dlžník zabezpečenú povinnosť nesplnil.

§ 709

Dlh sa považuje za splnený, aj keď ho splnil dlžník, ktorý na to nemal právnu spôsobilosť. Ak však išlo o dlh neistý, premlčaný alebo nesplaatný, možno od veriteľa požadovať, aby plnenie vrátil. To neplatí, ak išlo o dlh nesplaatný a ten sa medzičasom stal splaatným.

Príjemca plnenia

§ 710

Za splnený sa považuje aj dlh dobromyseľne plnený neoprávnenej osobe, ak táto osoba dlžníkovi predložila kvitanciu (§ 758) alebo veriteľovo potvrdenie o oprávnení prijať plnenie.

§ 711

Dlh dobromyseľne plnený osobe ako domnelému právnenmu nástupcovi veriteľa sa považuje za splnený, aj keď bolo nástupníctvo po splnení dlhu vyhlásené za neplatné alebo bolo obmedzené.

§ 712

V iných prípadoch plnenia dlhu neoprávnenej osobe sa dlh považuje za splnený len v rozsahu, v ktorom sa plnenie dostalo k veriteľovi, inak v rozsahu, v ktorom mal veriteľ z plnenia prospech, ak zákon neustanovuje inak.

§ 713

Dlh plnený do rúk veriteľovi, ktorý nebol právne spôsobilý na jeho prijatie, sa považuje za splnený len v rozsahu, v ktorom sa plnenie dostalo k oprávnenému príjemcovi, inak v rozsahu, v ktorom mal veriteľ z plnenia prospech.

Tretí oddiel Akosť plnenia

§ 714

Vlastnosti plnenia

(1) Ak ide o odplatný záväzok zo zmluvy, plnenie musí mať vymienené, inak obvyklé vlastnosti.

(2) Plnenie podľa odseku 1 musí byť zároveň vhodné na účel sledovaný veriteľom, ak tento účel bol alebo musel byť v čase uzavretia zmluvy dlžníkovi známy, inak na účel, na ktorý plnenie rovnakého druhu spravidla slúži na základe obdobných zmlúv.

(3) V iných prípadoch musí byť plnenie, ktoré je určené podľa druhu, priemernej akosti.

§ 715

Zodpovednosť za vady

(1) Ak plnenie nespĺňa požiadavky podľa § 714, má vady. Za vadu sa považuje aj právna vada.

(2) Veriteľ môže voči dlžníkovi uplatniť práva z vadného plnenia (§ 811) len pre vady, ktoré malo plnenie v čase splnenia dlhu.

(3) Ak to neodporuje povaha plnenia alebo ak veriteľ nepreukáže opak, za vady, ktoré malo plnenie v čase splnenia dlhu, sa považujú aj vady, ktoré sa vyskytnú v lehote na vytknutie väd (§ 807).

§ 716

Záruka za akosť

(1) Ak sa na plnenie vzťahuje záruka za akosť, veriteľ zodpovedá aj za vady, ktoré sa vyskytnú počas určitej doby po splnení dlhu (záručná doba).

(2) Záruku za akosť môže veriteľ poskytnúť aj jednostranne záručným listom alebo vyznačením záručnej doby alebo doby použiteľnosti alebo trvanlivosti na obale.

(3) Ak je záručná doba uvedená v záručnom liste dlhšia ako záručná doba dohodnutá v zmluve alebo uvedená na obale, platí záručná doba uvedená v záručnom liste.

(4) Záručná doba dohodnutá v zmluve platí aj vtedy, ak je kratšia ako záručná doba uvedená na obale.

Štvrtý oddiel Spôsob splnenia

§ 717

(1) Dlžník je povinný splniť dlh vcelku, ak sa nemá plniť postupne.

(2) Postupným plnením peňažného dlhu je jeho plnenie v splátkach.

§ 718

Veriteľ je povinný prijať aj časť plnenia, ak to neodporuje povahe záväzku alebo účelu sledovanému veriteľom pri uzavretí zmluvy, ak tento účel bol alebo musel byť v čase uzavretia zmluvy dlžníkovi známy.

Poukážka

§ 719

(1) Poukážka oprávňuje poukazníka vybrať plnenie u poukázanca a poukázanca oprávňuje plniť na účet poukazcu.

(2) Poukážku možno vystaviť aj na rad alebo na doručiteľa.

§ 720

(1) Poukázanec je povinný podľa poukážky plniť, len ak ju prijme.

(2) Poukázanec je povinný poukážku prijať, ak je to, čo má z poukážky plniť, už poukazcovi dlžný. Ak nie je dohodnuté inak, jeho dlh voči poukazcovi zanikne iba tým, že splní podľa poukážky poukazníkovi, a to v rozsahu tohto splnenia.

(3) Ustanovenie odseku 2 neplatí, ak poukážka nie je kvitovaná alebo ak poukazník spolu s ňou neodovzdá poukázancovi kvitanciu.

(4) Ak ide o poukážku na rad alebo na doručiteľa, je poukázanec oprávnený plniť podľa poukážky na účet poukazcu, len ak mu poukazník odovzdá poukážku.

(5) Ak právny vzťah medzi poukazcom a poukázancom nevznikol z iného právneho dôvodu, spravuje sa ustanoveniami tohto zákona o príkaznej zmluve (§ 1213 až § 1229). Poukážka však nezanikne smrťou ani jedného z nich.

§ 721

(1) Ak poukazník súhlasil, že sa poukážkou splní dlh poukazcu voči nemu, je poukazník povinný vyzvať poukázanca na plnenie podľa poukážky.

(2) Dlh poukazcu voči poukazníkovi zanikne v rozsahu, v ktorom poukázanec plní podľa poukážky poukazníkovi.

(3) Poukazník sa môže domáhať splnenia dlhu podľa odseku 1 od poukazcu, len ak dlh nebol včas splnený poukážkou.

§ 722

Ak poukázanec odmieta prijať poukážku alebo podľa nej plniť alebo ak poukazník nechce alebo nemôže poukážku použiť, poukazník je povinný to bez zbytočného odkladu oznámiť poukazcovi.

§ 723

Poukazca môže poukážku odvolať, dokým ju poukázanec neprijal voči poukazníkovi. Či odvolanie poukážky pôsobí aj voči poukazníkovi, závisí od právneho vzťahu medzi poukazcom a poukazníkom.

§ 724

Ak je na poukážke uvedená doba jej platnosti, právo poukazníka na plnenie podľa poukážky zanikne, ak sa neuplatnilo do uplynutia tejto doby.

§ 725

(1) Ak poukázanec poukážku prijme, môže voči poukazníkovi uplatniť iba námietky, ktoré sa týkajú platnosti a väd poukážky a jej prijatia, námietky výslovne umožnené v poukážke alebo námietky, ktoré má poukázanec voči poukazníkovi.

(2) Ak však ide o poukážku na rad alebo na doručiteľa, poukážanec môže voči poukazníkovi uplatniť iba námietky výslovne umožnené v poukážke alebo námietky, ktoré má voči poukazníkovi.

§ 726

Ak sa poukážkou má splniť dlh poukazcu voči poukazníkovi, premlčacia lehota práv poukazníka voči poukázancovi z poukážky začne plynúť súčasne s premlčacou lehotou práva na splnenie tohto dlhu. Ustanovenie § 724 tým nie je dotknuté.

§ 727

Poukážka na rad

- (1) Ak znie poukážka na rad, môže byť prevedená rubopisom.
- (2) Rubopisom prechádzajú všetky práva z poukážky na osobu oprávnenú z rubopisu.
- (3) O náležitostiach rubopisu, ako aj o tom, kto je z rubopisu oprávnený a ako svoje právo preukazuje platia právne predpisy o zmenkách. Podľa nich sa taktiež posúdi, od koho môže poukážku požadovať ten, kto o ňu prišiel.

§ 728

Poukážka na doručiteľa

Ak znie poukážka na doručiteľa, na plnenie z nej je oprávnený ten, kto ju poukázancovi predloží.

§ 729

Ustanovenia o poukážke na rad a o poukážke na doručiteľa sa obdobne použijú aj na prevod pohľadávky potvrdenej listinou, ktorú dlžník vystavil na rad alebo na doručiteľa.

Piaty oddiel

Čas splnenia

Čas splnenia určený dohodou

§ 730

- (1) Ak bol čas splnenia dlhu (splatnosť) určený dohodou, dlžník je povinný dlh splniť v dohodnutom čase, aj keď ho o to veriteľ nepožiadala.
- (2) Ak bola splatnosť podľa odseku 1 určená lehotou, dlžník môže dlh splniť kedykoľvek počas tejto lehoty.

§ 731

Splatnosť určená dohodou je určená v prospech oboch strán, ibaže z okolností vyplýva, že je určená v prospech len jednej z nich.

§ 732

- (1) Ak je splatnosť určená v prospech oboch strán, dlžník nemôže splniť a veriteľ nemôže požadovať splnenie dlhu predčasne.
- (2) Ak je splatnosť určená v prospech dlžníka, dlžník môže dlh splniť aj predčasne, ale veriteľ predčasné splnenie dlhu požadovať nemôže.
- (3) Ak je splatnosť určená v prospech veriteľa, veriteľ môže požadovať aj predčasné splnenie dlhu, ale dlžník nemôže dlh splniť predčasne.

Čas splnenia určený jednou stranou

§ 733

(1) Ak bolo určenie splatnosti prenechané veriteľovi, môže veriteľ požadovať splnenie dlhu ihneď po vzniku záväzku a dlžník je povinný dlh splniť v primeranej lehote po tom, čo ho veriteľ o splnenie požiadal.

(2) Ak veriteľ nepožiada o splnenie dlhu v lehote jedného roka od vzniku záväzku, dlžník môže plniť ihneď po jej uplynutí; právo veriteľa požadovať plnenie tým nie je dotknuté. To neplatí pri dlhu, ktorý spočíva vo výplate vkladu počas trvania vkladového vzťahu alebo vo výplate súm z bežného účtu počas trvania zmluvy o bežnom účte.

§ 734

(1) Ak bolo určenie splatnosti prenechané dlžníkovi, dlžník môže plniť ihneď.

(2) Ak dlžník neurčí splatnosť v lehote jedného roka od vzniku záväzku, môže veriteľ požadovať splnenie dlhu ihneď po jej uplynutí; právo dlžníka plniť tým nie je dotknuté.

§ 735

Neurčený čas splnenia

(1) Ak splatnosť nebola určená dohodou a jej určenie nebolo prenechané ani veriteľovi, ani dlžníkovi, dlžník môže splniť a veriteľ môže požadovať splnenie dlhu ihneď po vzniku záväzku.

(2) Ak v takom prípade veriteľ požiadal dlžníka o splnenie dlhu, je dlžník povinný dlh splniť v primeranej lehote po tom, čo ho veriteľ o splnenie požiadal.

§ 736

Predčasné splnenie

(1) Súhlasom veriteľa s predčasným splnením dlhu nie je dotknutá pôvodná splatnosť jeho vzájomného záväzku.

(2) Pri predčasnom splnení peňažného dlhu si dlžník nemôže bez súhlasu veriteľa odpočítat' od dlžnej sumy úrok zodpovedajúci času, o ktorý plnil skôr.

§ 737

Predčasná splatnosť pri postupnom plnení

(1) Ak sa má dlh plniť postupne, môže veriteľ požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej časti, len ak to bolo dohodnuté alebo určené v rozhodnutí.

(2) Právo podľa odseku 1 zanikne, ako ho veriteľ neuplatní najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej časti.

Osobitné ustanovenia o čase splnenia peňažných dlhov podnikateľov a subjektov verejného práva

§ 738

(1) Ak je obsahom vzájomných záväzkov medzi podnikateľmi alebo medzi podnikateľom a dlžníkom, ktorý je subjektom verejného práva, povinnosť dodať tovar alebo službu za odmenu, je cena splatná v lehote 30 dní odo dňa, kedy bola dlžníkovi doručená faktúra alebo iná podobná výzva, alebo odo dňa prijatia tovaru alebo poskytnutia služby, podľa toho, ktorý z týchto dní nastal neskôr, a to aj vtedy, ak veriteľ dlžníka o zaplatenie ceny nepožiadal.

(2) Na účely § 738 až § 743 sú subjektmi verejného práva aj osoby zapísané v registri partnerov verejného sektora, pokiaľ ide o plnenie záväzkov z dodania tovaru a služieb, pri ktorých je s prihliadnutím na všetky okolnosti zrejmé, že sú poskytované v prospech subjektu verejného práva.

§ 739

(1) Ak sa však má po dodaní tovaru alebo služby uskutočniť prehliadka na účel zistenia, či je plnenie bez väd, cena je splatná do 30 dní odo dňa nasledujúceho po skončení prehliadky.

(2) Prehliadka podľa odseku 2 môže trvať dlhšie ako 30 dní odo dňa dodania tovaru alebo služby, len ak to bolo výslovne dohodnuté a taká dohoda nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 99x.

§ 740

(1) Strany sa môžu dohodnúť aj na lehote splatnosti kratšej ako je uvedené v § 738 a § 739.

(2) Rovnako sa strany môžu dohodnúť aj na lehote splatnosti dlhšej ako je uvedené v § 738 a § 740. Na lehote splatnosti dlhšej ako 60 dní sa však strany môžu dohodnúť, len ak tak urobia výslovne a taká dohoda nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 99x.

§ 741

Ak je však dlžníkom peňažného dlhu subjekt verejného práva, strany sa môžu dohodnúť na lehote splatnosti dlhšej ako je uvedené v § 738 a § 739, len ak tak urobia výslovne, taká dohoda nepredstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 99x a ak to odôvodňuje povaha záväzku. Lehota splatnosti nesmie presiahnuť 60 dní.

§ 742

Dohoda o dátume doručenia faktúry alebo inej podobnej výzvy podľa § 738 nie je prípustná.

§ 743

Ustanoveniami § 738 až § 741 nie je dotknuté právo strán dohodnúť si plnenie v splátkach (§ 717 ods. 2).

Šiesty oddiel Miesto splnenia

§ 744

(1) Ak miesto splnenia nie je určené dohodou ani nevyplýva z povahy záväzku alebo z účelu plnenia, je dlžník povinný splniť

- a) nepeňažný dlh v mieste splnenia dlžníka,
- b) peňažný dlh v mieste splnenia veriteľa.

(2) Miestom splnenia príslušnej strany podľa odseku 1 je miesto jej bydliska alebo sídla alebo miesto jej podnikania, prevádzkovania jej odštepného závodu alebo iného organizačného útvaru alebo miesto jej prevádzkarne, a to podľa toho, ku ktorému z týchto miest má záväzok najužšiu väzbu.

§ 745

(1) Ak sa miesto splnenia určené podľa § 744 po uzavretí zmluvy zmení, je strana, o ktorej miesto splnenia ide, povinná nahradiť druhej strane zvýšené účelne vynaložené náklady, ktoré jej tým vznikli, a znáša zvýšené nebezpečenstvo náhodnej škody na predmete plnenia.

(2) Zmena podľa odseku 1 nie je voči druhej strane účinná, kým jej ju strana, o ktorej miesto splnenia ide, neoznámí.

Siedmy oddiel Osobitné ustanovenia o splnení peňažných dlhov

§ 746

(1) Ak je peňažný dlh vyjadrený v inej mene ako v mene platnej v mieste splnenia (miestna mena), možno ho splniť aj v miestnej mene pri použití priemerného výmenného kurzu uplatňovaného bankami v mieste splnenia.

(2) Ak však dlžník nesplnil dlh včas, má veriteľ právo požadovať, aby sa pri jeho splnení v miestnej mene použil buď priemerný výmenný kurz ku dňu splatnosti alebo ku dňu, v ktorom sa dlh splní.

(3) Ak mena dlhu nie je určená, je dlžník povinný splniť ho v miestnej mene.

(4) Úroky sa platia v rovnakej mene ako istina.

§ 747

(1) Ak z okolností nevyplýva inak, môže dlžník peňažný dlh splniť aj prostredníctvom poskytovateľa platobných služieb.

(2) V takom prípade je dlh splnený pripísaním dlhovanej sumy na účet veriteľovho poskytovateľa platobných služieb alebo na účet poskytovateľa platobných služieb, ktorý vedie účet, na ktorý sa má podľa dohody alebo oznámenia veriteľa peňažný dlh pripísať.

§ 748

Ak má byť peňažný dlh splnený prostredníctvom poštovej poukážky, je dlh splnený pripísaním dlhovanej sumy na účet veriteľovho poskytovateľa platobných služieb alebo jej vyplatením veriteľovi v hotovosti.

§ 749

Ak má byť peňažný dlh splnený prostredníctvom akreditívu (§ 344 až § 352 Obchodného zákonníka), zmenky alebo šeku, veriteľ sa môže domáhať splnenia dlhu dlžníkom, len ak dlh nebol ich prostredníctvom včas splnený.

Ôsmy oddiel

Osobitné ustanovenia o splnení alternatívnych záväzkov

§ 750

Ak sa má dlh splniť jedným z niekoľkých plnení daných na výber, právo výberu má dlžník, ak z okolností nevyplýva, že toto právo má veriteľ.

§ 751

(1) Výber možno uskutočniť aj splnením, ak má právo výberu dlžník, alebo požadovaním splnenia, ak má právo výberu veriteľ.

(2) Ak veriteľ, ktorý má právo výberu, neuskutoční výber v určenej lehote, inak v lehote bez zbytočného odkladu, právo výberu natrvalo prejde na dlžníka, ak je to nevyhnutné na riadne a včasné splnenie dlhu.

(3) Inak právo výberu natrvalo prejde na dlžníka márnym uplynutím primeranej dodatočnej lehoty na výber, ktorú veriteľovi určil dlžník.

(4) Veriteľ môže zveriť výber tretej osobe.

(5) Uskutočnený výber možno zmeniť len so súhlasom druhej strany.

§ 752

(1) Strana, ktorá nemá právo výberu, je povinná zdržať sa všetkého, čím by mohol byť výber zmarený.

(2) Strana, ktorá mala právo výberu, môže od zmluvy odstúpiť, ak bol výber čo i len čiastočne zmarený náhodou alebo druhou stranou.

Deviaty oddiel

Osobitné ustanovenia o splnení vzájomných záväzkov

§ 753

Ak si strany navzájom niečo dlhujú z toho istého právneho dôvodu vzniku záväzku (vzájomné záväzky), sú povinné svoje dlhy splniť súčasne, ak z okolností nevyplýva inak.

§ 754

Strana môže odprieť splnenie svojho dlhu zo vzájomného záväzku najmä v prípadoch stanovených v § 818.

Desiaty oddiel

Priradenie plnenia

§ 755

(1) Ak má dlžník voči veriteľovi viacero dlhov rovnakého druhu a pri plnení neurčí, ktorý dlh plní, plnenie sa priradí k dlhu, o splnenie ktorého ho už veriteľ požiadal, inak k dlhu najmenej zabezpečenému.

(2) Ak niektorú z podmienok podľa odseku 1 spĺňa viacero dlhov, plnenie sa priradí k dlhu najskôr splatnému, aj keď je premlčaný. Ak je aj takýchto dlhov niekoľko a ak je to možné, plnenie sa priradí k všetkým dlhom rovnakým dielom, inak k tým, ktoré vznikli najskôr.

(3) K náhrade škody sa plnenie priradí až po splnení dlhu, z nesplnenia ktorého právo na náhradu škody vzniklo, ak dlžník neurčí inak.

§ 756

(1) Ak má pohľadávka, ktorej sa dlh týka, aj príslušenstvo, plnenie sa priradí najprv k príslušenstvu, a to najprv na náklady, potom na úroky z omeškania a nakoniec na úroky.

(2) Ak ide o plnenie v splátkach, plnenie sa priradí k splátke najskôr splatnej. Pre priradenia plnenia v rámci príslušnej splátky platí odsek 1 rovnako.

Jedenásty oddiel

Povinnosti veriteľa pri splnení a omeškanie

§ 757

Veriteľ je povinný riadne ponúknuté plnenie prijať.

Kvitancia

§ 758

(1) Na žiadosť dlžníka je veriteľ povinný pri prijatí plnenia vydať dlžníkovi potvrdenie o splnení dlhu (kvitancia).

(2) V kvitancii je veriteľ povinný uviesť údaje o dlžníkovi, veriteľovi, dlhu, plnení a mieste a čase splnenia dlhu.

§ 759

(1) Ak kvitancia znie na pohľadávku uvedenú bez príslušenstva a nevyplýva z nej inak, predpokladá sa, že dlžník splnil aj príslušenstvo.

(2) Ak kvitancia znie na neskoršie splatné opakujúce sa plnenie a nevyplýva z nej inak, predpokladá sa, že dlžník splnil aj skôr splatné plnenia vyplývajúce z toho istého právneho dôvodu.

§ 760

Ak je plnením vec a veriteľ odmietne vydať dlžníkovi kvitanciu, dlžník môže až do času jej vydania odoprieť splnenie dlhu. Ustanovenie § 764 platí rovnako.

Vrátenie dlžobných dokladov

§ 761

(1) Ak má veriteľ dlžníkovu uznanie alebo iné potvrdenie dlhu, je povinný ho pri splnení dlhu dlžníkovi vrátiť alebo na ňom vyznačiť čiastočné splnenie dlhu.

(2) Ak to nie je možné, je povinný vydať dlžníkovi potvrdenie, že uznanie alebo iné potvrdenie dlhu stratilo v rozsahu splneného dlhu účinnosť.

(3) Právo dlžníka požadovať kvitanciu nie je ustanoveniami odsekov 1 a 2 dotknuté.

§ 762

Ak veriteľ vráti dlžníkovi uznanie alebo iné potvrdenie dlhu, predpokladá sa, že dlh bol splnený, aj keď dlžníkovi veriteľ nevydal kvitanciu.

Omeškanie veriteľa

§ 763

Veriteľ je v omeškaní, ak odmietne prijať riadne ponúknuté plnenie alebo odmietne poskytnúť súčinnosť potrebnú na splnenie dlhu.

§ 764

(1) Ak je veriteľ v omeškaní, je povinný nahradiť dlžníkovi účelne vynaložené náklady, ktoré mu tým vznikli.

(2) Veriteľ počas svojho omeškania znáša nebezpečenstvo náhodnej škody na predmete plnenia.

Dvanásty oddiel

Náhradné splnenie do notárskej úschovy

§ 765

(1) Ak dlžník nemôže dlh splniť, pretože veriteľ je neprítomný alebo je v omeškaní alebo ak dlžník má odôvodnené pochybnosti, kto je veriteľom, alebo veriteľa nepozná, nastávajú účinky splnenia dlhu, ak plnenie dlžník uloží do notárskej úschovy na účely splnenia dlhu.

(2) Účelne vynaložené náklady spojené s uložením plnenia do notárskej úschovy znáša veriteľ.

Druhý diel

Iné spôsoby zániku záväzkov

§ 766

Všeobecné ustanovenie

Nesplnený záväzok môže zaniknúť

- a) dohodou,
- b) odpustením dlhu alebo vzdaním sa práva,
- c) započítaním,
- d) výpoveďou,
- e) odstúpením od zmluvy,
- f) uplynutím času,

- g) preklúziou,
- h) splynutím,
- i) smrťou dlžníka, ak bolo plnenie viazané len na jeho osobu,
- j) smrťou veriteľa, ak bolo plnenie obmedzené len na jeho osobu,
- k) iným spôsobom, ktorý si strany dohodli, alebo ktorý vyplýva zo zákona.

Prvý oddiel

Dohoda

§ 767

Strany sa môžu dohodnúť, že nesplnený záväzok alebo jeho časť zaniká. Dohoda musí byť uzavretá písomne, ak má zaniknúť záväzok zriadený písomne.

§ 768

(1) Ak sa veriteľ dohodne s dlžníkom, že pôvodný záväzok sa nahrádza novým záväzkom, pôvodný záväzok zaniká a dlžník je povinný plniť dlh z nového záväzku. Pôvodný záväzok sa považuje za nahradený iba v rozsahu, ktorý nepochybne vyplýva z dohody o novom záväzku.

(2) Dohoda o novom záväzku musí byť uzavretá písomne, ak sa nahrádza záväzok zriadený písomne; to isté platí, ak sa dohoda týka premlčaného nároku.

§ 769

Zabezpečenie pôvodného záväzku sa vzťahuje aj na záväzok, ktorý ho nahrádza. Ak však tretia osoba, ktorá zabezpečenie poskytla, neprejavila s dohodou o novom záväzku súhlas, je zaviazaná len v rozsahu pôvodného záväzku a môže proti veriteľovi namietat' všetko, čo by mohla namietat', keby dohoda o novom záväzku nebola.

Druhý oddiel

Odpustenie dlhu a vzdanie sa práva

§ 770

(1) Ak veriteľ odpustí dlžníkovi dlh, predpokladá sa, že dlžník s odpustením dlhu súhlasí, ak bez zbytočného odkladu neprejavil nesúhlas výslovne alebo plnením dlhu. Dlh, ktorý vznikol písomne, možno odpustiť iba písomne.

(2) Ak vydá veriteľ dlžníkovi kvitanciu (§ 758 a nasl.) bez toho, aby dlžník dlh splnil, považuje sa to za odpustenie dlhu.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa primerane použijú aj na vzdanie sa práva.

Tretí oddiel

Započítanie

§ 771

Základné ustanovenie

Ak majú strany vzájomné pohľadávky na plnenie rovnakého druhu, môže každá z nich započítať svoju pohľadávku proti pohľadávke druhej strany, ak je sama oprávnená plniť a môže požadovať plnenie druhej strany.

§ 772

Účinky započítania

(1) Započítaním pohľadávky zaniknú v rozsahu, v akom sa navzájom kryjú, a to okamihom, keď sa stali spôsobilými na započítanie.

(2) Ak sa pohľadávky nekryjú úplne, použijú sa na započítanie väčšej pohľadávky primerane ustanovenia o priradení plnenia (§ 755).

§ 773

Právo započítať pohľadávku sa vykoná prejavom vôle smerujúcim k započítaniu voči druhej strane. Započítanie pohľadávky, ktoré je viazané na splnenie podmienky alebo na uplynutie času, je neprípustné.

§ 774

Pohľadávky spôsobilé na započítanie

(1) Na započítanie sú spôsobilé pohľadávky, ktoré možno uplatniť na súde; ustanovenie § 771 tým nie je dotknuté.

(2) Započítať možno aj pohľadávku, ktorá nie je splatná len preto, že veriteľ na žiadosť dlžníka odložil splatnosť jeho dlhu bez toho, aby sa zmenil obsah záväzku.

(3) Premlčanú pohľadávku možno započítať iba ak premlčanie nastalo až po dobe, keď sa pohľadávky stali spôsobilými na započítanie.

§ 775

Ak bola pohľadávka postupne prevedená na niekoľko osôb, môže dlžník použiť na započítanie iba pohľadávku, ktorú mal v čase prevodu voči prvému veriteľovi, a pohľadávku, ktorú má voči poslednému veriteľovi.

§ 776

Peňažné pohľadávky znejúce na rôzne meny možno započítať, pokiaľ sú tieto meny voľne zameniteľné, a ak z dohody strán nevyplyva, že strana uplatňujúca započítanie má plniť výlučne v určitej mene. Na určenie započítateľnej výšky pohľadávok je rozhodujúci výmenný kurz platný v deň, keď sa pohľadávky stali spôsobilými na započítanie, a to v mieste sídla, miesta podnikania alebo bydliska strany uplatňujúcej započítanie.

§ 777

Zákaz započítania

(1) Započítanie nie je prípustné, ak je vylúčené dohodou veriteľa a dlžníka.

(2) Proti pohľadávke na náhradu škody spôsobenej na zdraví nemožno započítať žiadnu pohľadávku, ibaže by išlo o vzájomnú pohľadávku na náhradu škody toho istého druhu. To primerane platí aj pre pohľadávky na náhradu škody pri usmrtení, na náhradu škody pri zásahu do osobnosti človeka a na náhradu nemajetkovej škody sekundárnych obetí.

(3) Započítanie proti pohľadávkam na výživné upravuje osobitný predpis.⁷⁾

§ 778

Pri započítaní pohľadávok s rôznym miestom plnenia je strana uplatňujúca započítanie povinná nahradiť druhej strane škodu, ktorá jej vznikla tým, že v dôsledku započítania nemôže na pôvodnom mieste prijať plnenie alebo plniť.

§ 779

Dohoda o započítaní pohľadávok

Dohodou strán možno započítať akékoľvek vzájomné pohľadávky, ak zákon neustanovuje inak.

Štvrtý oddiel Výpoved'

§ 780

(1) Zmluvu možno vypovedať, ak to bolo stranami dohodnuté, alebo ak to ustanovuje zákon.

(2) Zmluva zanikne uplynutím výpovednej doby. Ak nie je výpovedná doba určená dohodou strán ani zákonom, použije sa výpovedná doba tri mesiace, ktorá začne plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po dôjdení výpovede druhej strane a uplynie posledným dňom tretieho kalendárneho mesiaca výpovednej doby.

(3) Výpoveď zmluvy, ktorá bola uzavretá písomne, musí byť písomná.

§ 781

(1) Vypovedať možno zmluvu uzavretú na dobu neurčitú, ktorá zaväzuje aspoň jednu stranu na nepretržitú alebo opakovanú činnosť, alebo zaväzuje aspoň jednu stranu takúto činnosť strpieť alebo zdržať sa určitej činnosti. To neplatí, ak sa strana zaviazala zdržať sa určitej činnosti a z povahy záväzku alebo zo zmluvy vyplýva, že záväzok je časovo neobmedzený.

(2) Neplatné sú ustanovenia zmluvy podľa prvej vety odseku 1, ak ide o zmluvu podľa § 57, ktoré vylučujú možnosť zmluvu vypovedať alebo určujú dlhšiu výpovednú dobu než § 780 ods. 2; to neplatí, ak dlhšiu výpovednú dobu ustanovuje zákon.

(3) Ustanovenie § 780 sa použije aj na zmluvu, ktorá bola uzavretá na dobu určitú.

§ 782

Právo vypovedať zmluvu z určitého dôvodu zanikne, ak ho oprávnená strana neuplatní do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa o tomto dôvode dozvedela, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď tento dôvod vznikol. Právo vypovedať zmluvu z určitého dôvodu sa považuje za uplatnené včas, ak prejav vôle oprávnenej osoby vypovedať zmluvu z určitého dôvodu dôjde druhej strane v stanovenej lehote.

Piaty oddiel Odstúpenie od zmluvy

Základné ustanovenia

§ 783

(1) Od zmluvy možno odstúpiť, ak si to strany dohodli alebo ak to ustanovuje zákon.

(2) Odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušuje okamihom, keď v súlade s týmto zákonom prejav vôle strany oprávnenej odstúpiť od zmluvy dôjde druhej strane; po tomto okamihu nemožno účinky odstúpenia od zmluvy odvolať alebo meniť bez súhlasu druhej strany.

(3) Odstúpením od zmluvy zanikajú všetky práva a povinnosti strán zo zmluvy, ak zákon neustanovuje inak.

§ 784

Právo odstúpiť od zmluvy z určitého dôvodu zanikne, ak ho oprávnená strana neuplatní do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa o tomto dôvode dozvedela, najneskôr však do troch rokov odo dňa, keď tento dôvod vznikol. Právo odstúpiť od zmluvy z určitého dôvodu sa považuje za uplatnené včas, ak prejav vôle oprávnenej osoby odstúpiť od zmluvy z určitého dôvodu dôjde druhej strane v stanovenej lehote.

§ 785

Písomná forma odstúpenia od zmluvy

Od zmluvy, ktorá bola uzavretá písomne, možno odstúpiť len písomne.

§ 786

Strana, ktorá uzavrela zmluvu v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok, môže od zmluvy odstúpiť. To neplatí, ak ide o obchodný záväzok (§ 489).

§ 787

Práva nedotknuté odstúpením od zmluvy

(1) Odstúpením od zmluvy nie je dotknuté právo na zmluvnú pokutu, právo na úrok z omeškania, právo na náhradu škody, ani zmluvné ustanovenia o voľbe práva alebo o riešení sporov medzi stranami, ako ani tie ustanovenia zmluvy, ktoré podľa prejavenej vôle strán alebo vzhľadom na svoju povahu majú trvať aj po zrušení zmluvy.

(2) Po odstúpení od zmluvy trvá zabezpečenie záväzkov zo zrušenej zmluvy v rozsahu, ktorý je potrebný na vzájomné vyporiadanie zmluvných strán zo zrušenej zmluvy. Tretia osoba, ktorá zabezpečenie poskytla, je však viazaná len v rozsahu zrušeného záväzku a môže proti veriteľovi namietat' všetko, čo by mohla namietat', keby k odstúpeniu od zmluvy nedošlo.

Vyporiadanie po odstúpení od zmluvy

§ 788

(1) Strana, ktorej pred odstúpením od zmluvy poskytla druhá strana plnenie, je povinná toto plnenie vrátiť.

(2) Ak nemožno poskytnuté plnenie vrátiť pre jeho povahu alebo z dôvodu, že ho strana už nemá, alebo ak vrátenie nemožno spravodlivo požadovať, nahradí strana jeho peňažnú hodnotu. Základom na určenie peňažnej náhrady je cena dohodnutá v zmluve zrušenej odstúpením.

(3) Ak strana vráti plnenie v stave zhoršenom nad mieru primeraného opotrebenia, zodpovedá druhej strane za škodu, ibaže preukáže dodržanie náležitej starostlivosti. Pri odstúpení pre neospravedlnené nesplnenie zodpovedá strana odstupujúcej strane za škodu, ibaže preukáže, že by k zodpovedajúcemu zhoršeniu došlo aj u druhej strany.

§ 789

(1) Strana nie je povinná poskytnúť peňažnú náhradu, ak k nemožnosti vrátenia plnenia došlo z dôvodov nezávislých od jej vôle, a to napriek zachovaniu náležitej starostlivosti.

(2) Pri odstúpení pre neospravedlnené nesplnenie nemá strana, ktorá nesplnila, povinnosť poskytnúť peňažnú náhradu, ak vec zanikla pôsobením vyššej moci a zanikla by z tohto dôvodu aj keby bola u odstupujúcej strany.

(3) Tým, že strana nie je povinná poskytnúť peňažnú náhradu, nie je dotknutá povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie.

§ 790

(1) Spolu s plnením sa vracajú všetky úžitky nadobudnuté do času jeho vrátenia.

(2) Vo vzťahoch medzi podnikateľmi sa okrem skutočne nadobudnutých úžitkov vracia aj hodnota úžitkov, ktoré by boli vznikli pri zhodnotení plnenia počas bežnej podnikateľskej činnosti.

(3) Strane sa nahrádzajú účelne vynaložené náklady na vec. Ostatné náklady sa nahrádzajú iba vtedy, ak by inak došlo k bezdôvodnému obohateniu.

(4) Peňažné plnenie sa vracia spolu s úrokom vo výške dojednanej v zmluve pre tento prípad, inak vo výške ako pri zmluve o úvere (§ 1114).

(5) Pri odstúpení pre neospravedlnené nesplnenie má odstupujúca strana právo na vrátenie primeraných nákladov spojených s odstúpením.

§ 791

Závazky strán z odstúpenia od zmluvy sú vzájomné.

§ 792

Odstupné

(1) Ak sa strany dohodnú, že niektorá z nich je oprávnená odstúpiť od zmluvy zaplatením určitej sumy alebo poskytnutím iného plnenia, platí, že si dojednali odstupné. Účinky odstúpenia od zmluvy nastávajú splnením odstupného.

(2) Oprávnenie podľa odseku 1 nemá strana, ktorá už prijala plnenie dlhu druhej strany alebo jeho časti, alebo ktorá splnila svoj dlh alebo jeho časť.

§ 793

Zmarenie základného účelu zmluvy

(1) Ak sa po uzavretí zmluvy zmarí jej základný účel, ktorý je v nej výslovne vyjadrený alebo je z nej zrejmý, v dôsledku podstatnej zmeny okolností, za ktorých sa zmluva uzavrela, môže strana dotknutá zmarením účelu zmluvy od nej odstúpiť.

(2) Za zmenu okolností podľa odseku 1 sa nepovažuje zmena majetkových pomerov niektorej strany, ani zmena hospodárskej alebo trhovej situácie.

(3) Strana, ktorá odstúpila od zmluvy pre zmarenie jej základného účelu, je povinná nahradiť druhej strane škodu, ktorá jej odstúpením od zmluvy vznikla. To neplatí, ak druhá strana zmarenie základného účelu zmluvy zavinila.

Šiesty oddiel

Uplynutie času

§ 794

(1) Závazky na dobu určitú zaniknú uplynutím času, na ktorý boli dohodou strán alebo zákonom obmedzené.

(2) Ustanovenie odseku 1 nemožno dohodou vylúčiť alebo obmedziť, ak ide o zmluvu podľa § 57.

Siedmy oddiel

Preklúzia

§ 795

(1) Právo zanikne z dôvodu, že nebolo uplatnené v určenej lehote (preklúzia), iba ak to ustanovuje zákon. Na zánik práva súd prihliadne, aj keď to dlžník nenamietne.

(2) Ustanovenia tohto zákona o spočívaní premlčacej lehoty (§ 114b a § 114c), o premlčení medzi niektorými osobami (§ 114d) a o ustanovení zákonného zástupcu (§ 114e) sa použijú primerane aj na prekluzívnu lehotu.

Ôsmy oddiel

Splynutie

§ 796

(1) Ak akýmkoľvek spôsobom splynie právo s povinnosťou v jednej osobe, zanikne právo aj povinnosť, ak zákon neustanovuje inak.

(2) Účinky podľa odseku 1 nenastanú, ak by bolo splynutie na ujmu právam tretej osoby.

Deviaty oddiel Smrť dlžníka alebo veriteľa

§ 797

(1) Smrťou dlžníka povinnosť nezanikne, ibaže jej obsahom bolo plnenie, ktoré mal osobne vykonať dlžník.

(2) Smrťou veriteľa právo zanikne, ak bolo plnenie obmedzené len na jeho osobu; zanikne aj právo na náhradu za bolesť a na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia.

ŠIESTA HLAVA NESPLNENIE A PROSTRIEDKY NÁPRAVY

Prvý diel Všeobecné ustanovenia

§ 798

Nesplnenie

(1) Nesplnením je vadné plnenie, omeškanie s plnením a ak sa vôbec neplní.

(2) Za nesplnenie sa považuje aj porušenie povinnosti brať ohľad na práva a oprávnené záujmy druhej strany.

§ 799

Podstatné nesplnenie

Nesplnenie je podstatné, ak

- a) dôsledné dodržanie povinnosti je pre zmluvu rozhodujúce,
- b) podstatne zbavuje dotknutú stranu toho, čo bola oprávnená očakávať podľa zmluvy, ibaže druhá strana takýto dôsledok nepredvídala a ani nemohla dôvodne predvídať, alebo
- c) je úmyselné a u dotknutej strany vzbudzuje dôvodné obavy, že sa nemôže spoliehať na budúce plnenie druhej strany.

§ 800

Ospravedlnenie z dôvodu prekážky

(1) Nesplnenie strany je ospravedlnené, ak je spôsobené prekážkou, ktorá nastala mimo vplyvu tejto strany a bráni jej v splnení povinnosti, ak nemožno rozumne predpokladať, že by povinná strana túto prekážku alebo jej následky odvrátila alebo prekonala a že by v čase vzniku záväzku túto prekážku predvídala alebo mohla predvídať. Ospravedlnenie nezakladá prekážka, ktorá vznikla až v čase, keď povinná strana bola v omeškaní s plnením svojej povinnosti alebo vznikla z jej hospodárskych pomerov.

(2) Nesplnenie je ospravedlnené iba po dobu trvania prekážky.

(3) Strana je povinná upovedomiť druhú stranu o prekážke, ktorá jej bráni v plnení a o dôsledkoch tejto prekážky akonáhle sa o nej dozvie alebo mala dozvedieť.

(4) Ak je prekážka, ktorá zakladá ospravedlnenie strany trvalá, povinnosť neplniacej strany plniť zaniká, súčasne zaniká aj vzájomná povinnosť dotknutej strany. Strany sa navzájom vyporiadajú podľa § 788 až § 791.

§ 801

Zodpovednosť za nesplnenie

(1) Strana zodpovedá za nesplnenie, ibaže je nesplnenie ospravedlnené. Predpokladá sa, že nesplnenie nie je ospravedlnené.

- (2) Zmluva alebo zákon ustanoví, kedy strana zodpovedá aj za ospravedlnené nesplnenie.
- (3) Zmluva alebo zákon ustanoví, kedy strana zodpovedá len ak nesplnenie zavinila.

§ 802

Vylúčenie alebo obmedzenie zodpovednosti za nesplnenie dohodou

(1) Strany sa môžu aj vopred dohodnúť na vylúčení alebo obmedzení zodpovednosti za nesplnenie.

(2) Ak sa strany dohodnú, že vec sa prenechá ako stojí a leží, nezodpovedá scudziteľ za jej vady, ibaže vec nemá vlastnosť, o ktorej scudziteľ vyhlásil, že ju má, alebo ktorú si nadobúdateľ výslovne vymienil.

(3) Neplatné sú dohody

- a) ktoré vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť v prípadoch úmyselného nesplnenia,
- b) neodôvodnene v rozpore s dobrou vierou vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť za nesplnenie, alebo
- c) umožňujú plniť dlh spôsobom podstatne odlišným od dôvodného očakávania druhej strany.

§ 803

Zábezpeka plnenia

Strana, ktorá má dôvodné obavy, že dôjde k podstatnému nesplneniu druhej strany, môže požadovať poskytnutie primeranej zábezpeky nadchádzajúceho plnenia.

§ 804

Prostriedky nápravy pre nesplnenie

(1) Prostriedky nápravy pre nesplnenie sú

- a) právo na splnenie,
- b) právo odoprieť plnenie,
- c) právo na zľavu z ceny,
- d) právo požadovať úrok z omeškania, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu,
- e) právo na paušálnu náhradu nákladov na vymáhanie,
- f) právo na náhradu škody,
- g) právo odstúpiť od zmluvy.

(2) Ak strana nesplní svoju povinnosť, druhá strana môže využiť ktorýkoľvek z prostriedkov nápravy jednotlivo alebo súčasne, ibaže by boli nezlučiteľné. Právo na náhradu škody nie je dotknuté uplatnením práva na akýkoľvek iný prostriedok nápravy.

(3) Dotknutá strana môže odoprieť plnenie, odstúpiť od zmluvy alebo požadovať zľavu z odplaty aj v prípade, ak druhá strana za nesplnenie nezodpovedá.

(4) Strane nepatrí prostriedok nápravy v rozsahu, v akom svojím vlastným konaním spôsobila nesplnenie druhej strany.

§ 805

Prechod nebezpečenstva škody na veci

Ak strana nesplnila povinnosť odovzdať alebo vrátiť veci druhej strane, alebo ak v rozpore s povinnosťami vyplývajúcimi zo zmluvy nakladá s vecou, ktorú má odovzdať alebo vrátiť, znáša nebezpečenstvo škody na veci. To neplatí, ak škodu na veci spôsobila druhá strana alebo vlastník veci, alebo ak k vzniku škody došlo počas omeškania druhej strany.

§ 806

Dodatočná lehota na splnenie

(1) Dotknutá strana môže oznámením druhej strane poskytnúť dodatočnú lehotu na plnenie.

(2) Počas dodatočnej lehoty môže dotknutá strana odoprieť plnenie svojich vzájomných povinností a požadovať náhradu škody a úroky z omeškania, nemôže však využiť žiadny iný prostriedok nápravy, ktorý je s daným režimom nezlučiteľný. Ak obdrží oznámenie druhej strany, že táto nebude plniť ani v dodatočnej lehote, alebo ak ani po uplynutí tejto lehoty nebolo uskutočnené riadne plnenie, môže dotknutá strana využiť ktorýkoľvek z dostupných prostriedkov nápravy.

Druhý diel Vadné plnenie

Vytknutie väd § 807

(1) Veriteľ môže uplatniť prostriedky nápravy vyplývajúce z vadného plnenia (§ 715), len ak vadu dlžníkovi vytkne.

(2) Vadu možno vytknúť jej opisom alebo opisom toho, ako sa prejavuje.

(3) Vada sa musí vytknúť v primeranej lehote po tom, čo mal veriteľ možnosť plnenie prezrieť, najneskôr však do šiestich mesiacov od jeho prevzatia.

(4) Po uplynutí lehoty podľa odseku 3 možno vadu vytknúť len za podmienky, že ju veriteľ vytkne v primeranej lehote po tom, čo ju zistil alebo mohol zistiť, a zároveň ak:

a) dlžník o vade vedel alebo musel vedieť a veriteľa na ňu neupozornil a neuplynuli dva roky od uzavretia zmluvy,

b) bola daná záruka za akosť (§ 716) a neuplynula záručná doba.

(5) Kým sa nepreukáže inak, má sa za to, že lehota, v ktorej veriteľ vytkol vadu, bola primeraná.

(6) Ak sa vada nevytkne včas, právo využiť prostriedky nápravy vyplývajúce z vadného plnenia nemožno uplatniť na súde. Následná náprava vadného plnenie uskutočnená dlžníkom alebo následné poskytnutie zľavy z ceny však nepredstavuje bezdôvodné obohatenie.

§ 808

Ak ide o vadu nápadnú a zrejmú pri uzavretí zmluvy alebo vadu, ktorú možno pri uzavretí zmluvy zistiť z verejného zoznamu, veriteľ nemôže uplatňovať žiadne prostriedky nápravy, ibaže ho dlžník výslovne ubezpečil, že plnenie je bez tejto vady.

§ 809

Ak vada spočíva v práve tretej osoby k predmetu plnenia a veriteľ v primeranej lehote po tom, čo sa o nej dozvedel alebo mohol dozvedieť, neupovedomil dlžníka, dlžník môže proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré z dôvodu neupovedomenia už nemožno uplatniť voči tretej osobe.

§ 810

Uschovanie vadnej veci

(1) Len čo veriteľ zistí vadu prevzatej veci, je povinný vec uschovať po primeranú dobu, ktorú určí dlžník na preskúmanie vady, ak to povaha veci umožňuje.

(2) Ak ide o vadu veci, ktorá podlieha rýchlejšej skaze, môže ju veriteľ predat' alebo spotrebovať bez meškania po tom, čo upozornil dlžníka.

Náprava vadného plnenia § 811

Pri vadnom plnení má veriteľ právo požadovať opravu, výmenu alebo inú nápravu plnenia, ak požadovanú nápravu možno od dlžníka rozumne požadovať a ak nejde o prípad podľa § 816 ods. 2 alebo § 817. Právo veriteľa uplatniť iné prostriedky nápravy tým nie je dotknuté.

§ 812

Ak čas plnenia ešte nenastal, dlžník môže nápravu vadného plnenia uskutočniť novým riadnym plnením.

§ 813

(1) V iných prípadoch ako tých uvedených v § 812 môže dlžník uskutočniť nápravu vadného plnenia, ak veriteľ neodstúpil od zmluvy alebo neuplatnil právo na náhradu škody namiesto práva na splnenie podľa § 817 písm. b), za podmienky, že:

- a) náprava je vzhľadom na okolnosti primeraná,
- b) náprava nespôsobí veriteľovi neprimerané ťažkosti alebo výdavky a
- c) veriteľ nemá žiadny oprávnený záujem na odmietnutí nápravy.

(2) Nápravu vadného plnenia podľa odseku 1 môže dlžník uskutočniť, ak o svojom zámere a o spôsobe a čase nápravy informuje veriteľa a veriteľ v primeranej lehote nápravu neodmietol. Náprava musí byť uskutočnená v primeranej lehote.

(3) Po tom, čo ho dlžník informoval podľa odseku 2 o svojom zámere, môže veriteľ odoprieť plnenie svojho vzájomného dlhu (§ 818), a to až do času uskutočnenia nápravy vadného plnenia. Iné prostriedky nápravy môže uplatniť, len ak sú zlučiteľné s nápravou; právo na náhradu škody a na zmluvné sankcie tým nie je dotknuté.

§ 814

Náklady nápravy

Náklady nápravy znáša dlžník.

§ 815

Vrátenie vadného plnenia

Dlžník, ktorý dobrovoľne alebo v súlade s povinnosťami vyplývajúcimi z tejto časti zákona, uskutočnil nápravu vadného plnenia novým riadnym plnením, má právo požadovať a povinnosť prevziať naspäť poskytnuté vadné plnenie na svoje náklady.

Tretí diel

Právo na splnenie

§ 816

(1) Veriteľ je oprávnený požadovať plnenie.

(2) Právo požadovať splnenie dlhu je vylúčené v rozsahu, v akom sa plnenie stane nemožným alebo protiprávnym.

§ 817

Nepeňažné dlhy

(1) Splnenie nepeňažného dlhu nemožno požadovať, ak

- a) by spôsobilo dlžníkovi vynaloženie neprimeraného úsilia alebo nákladov v porovnaní s prospechom, ktorý by získal veriteľ; alebo
- b) pozostáva z poskytnutia služieb alebo prác osobnej povahy, alebo je závislé od osobného vzťahu.

(2) Právo na splnenie zanikne, akonáhle veriteľ uplatní právo na náhradu škody namiesto práva na splnenie.

Štvrtý diel

Právo odoprieť plnenie

§ 818

(1) Strana, ktorá má plniť vzájomnú povinnosť súčasne s druhou stranou alebo po nej, môže odoprieť plnenie, až kým druhá strana neponúkla plnenie alebo nesplnila.

(2) Strana, ktorá má plniť vzájomnú povinnosť skôr ako druhá strana a ktorá je dôvodne presvedčená, že v čase plnenia druhá strana nesplní, môže odoprieť plnenie po dobu, po ktorú je zrejmé, že druhá strana nesplní. Právo strany odoprieť plnenie zaniká, ak druhá strana poskytne primerané zabezpečenie plnenia.

(3) Podľa okolností možno odoprieť plnenie vcelku alebo v časti.

Piaty diel

Právo na zľavu z ceny

§ 819

(1) Strana, ktorej sa plnilo vadne, má právo na zľavu z ceny. Zľava z ceny musí byť úmerná poklesu hodnoty plnenia v čase uskutočnenia plnenia v porovnaní s hodnotou, ktorú by v tomto čase malo riadne plnenie.

(2) Strana, ktorá má právo na zľavu z ceny a ktorá už zaplatila sumu prevyšujúcu zníženú cenu, môže požadovať od druhej strany rozdiel.

(3) Strana, ktorá uplatnila právo na zľavu z ceny, nemôže požadovať aj náhradu škody za pokles hodnoty plnenia; právo na náhradu inej škody tým nie je dotknuté.

Šiesty diel

Právo odstúpiť od zmluvy

§ 820

Podstatné nesplnenie

(1) Ak je nesplnenie podstatné, môže dotknutá strana odstúpiť od zmluvy, ak to oznámi neplniacej strane bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o nesplnení dozvedela.

(2) Ak dotknutá strana oznámi neplniacej strane, že na splnení trvá, alebo ak nevyužije včas právo odstúpiť od zmluvy podľa odseku 1, je oprávnená odstúpiť od zmluvy len spôsobom ustanoveným pre nepodstatné nesplnenie; ak pre dodatočné plnenie určí lehotu, vzniká jej právo odstúpiť od zmluvy až po uplynutí tejto lehoty.

§ 821

Nepodstatné nesplnenie

(1) Ak je nesplnenie nepodstatné, môže dotknutá strana odstúpiť od zmluvy iba v prípade, že strana, ktorá nesplnila, nesplní svoju povinnosť ani v dodatočnej primeranej lehote, ktorú jej dotknutá strana na splnenie poskytla.

(2) Ak však strana, ktorá nesplnila, vyhlási, že nesplní, môže dotknutá strana od zmluvy odstúpiť bez poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty na splnenie alebo pred jej uplynutím.

§ 822

Zmluva plnená po častiach

(1) Ak sa nesplnenie týka iba časti splatného dlhu, je dotknutá strana oprávnená odstúpiť od zmluvy len ohľadne plnenia, ktoré sa týka tejto nesplnenej časti.

(2) Pri zmluvách s postupným čiastkovým plnením možno odstúpiť od zmluvy iba ohľadne čiastkového plnenia, ktoré bolo nesplnené.

(3) Ohľadne iných častí plnenia, alebo ohľadne čiastkového plnenia, ktoré už bolo prijaté, alebo ktoré sa má uskutočniť až v budúcnosti, možno odstúpiť od zmluvy, ak táto časť plnenia, alebo toto čiastkové plnenie, nemá zrejme vzhľadom na svoju povahu pre dotknutú stranu význam bez zvyšku plnenia, k nesplneniu ktorého nedošlo/, alebo pri ktorom nesplnenie dlhu ako celku znamená podstatné nesplnenie.

§ 823

Očakávané nesplnenie

(1) Ohľadne povinnosti, ktorá sa má splniť až v budúcnosti, možno od zmluvy odstúpiť, keď zo správania povinnej strany alebo z iných okolností nepochybne vyplýva ešte pred časom určeným na plnenie zmluvnej povinnosti, že nesplnenie bude podstatné a povinná strana neposkytne po vyzvaní oprávnenej strany bez zbytočného odkladu primeranú zábezpeku.

(2) Ohľadne povinnosti, ktorá sa má splniť v budúcnosti, možno odstúpiť od zmluvy aj v prípade, keď strana, ktorá má plniť, vyhlási, že svoju povinnosť nesplní.

§ 824

Primeranosť dodatočnej lehoty

(1) Ak je dodatočná lehota poskytnutá na splnenie neprimeraná a dotknutá strana po jej uplynutí odstúpi od zmluvy, alebo ak oprávnená strana odstúpi od zmluvy bez poskytnutia dodatočnej lehoty na plnenie, nastávajú účinky odstúpenia až po márnom uplynutí dodatočnej lehoty, ktorá by bola, vzhľadom na všetky okolnosti, primeraná.

(2) Pri poskytnutí dodatočnej lehoty môže dotknutá strana vyhlásiť, že odstupuje od zmluvy, ak strana, ktorá je povinná splniť, v tejto lehote nesplní; účinky odstúpenia nastanú márnym uplynutím poskytnutej lehoty, ak bola primeraná, alebo uplynutím primeranej lehoty, ak poskytnutá lehota nebola primeraná.

§ 825

(1) Dotknutá strana nemôže odstúpiť od zmluvy po tom, čo jej bola doručená správa, z ktorej vyplynie, že k nesplneniu, ktoré bolo dôvodom odstúpenia od zmluvy, nedošlo a táto skutočnosť jej bude preukázaná.

(2) Ak z obsahu zmluvy vyplýva, že dotknutá strana nemá záujem na splnení dlhu po uplynutí času určeného na plnenie, nastanú účinky odstúpenia od zmluvy prvým dňom po nesplnení; to neplatí, ak dotknutá strana pred uplynutím lehoty na splnenie oznámi strane povinnej splniť, že na splnení dlhu trvá.

Siedmy diel

Právo na úrok z omeškania

§ 826

(1) Ak dlžník nesplnil peňažný dlh, má veriteľ, ktorý si splnil svoje zákonné a zmluvné povinnosti právo na úroky z omeškania z nezaplátenej sumy v dohodnutej sadzbe, inak v sadzbe stanovenej osobitným predpisom.

(2) V spotrebiteľskom vzťahu môže byť sadzba úrokov z omeškania so splnením dlhu spotrebiteľom dohodnutá len písomne. Ich sadzba nesmie byť vyššia ako stanoví osobitný predpis, inak sú absolútne neplatné.

(3) Súd môže neprimerane vysoké zmluvne dohodnuté úroky z omeškania znížiť. Ustanovenia o znížení zmluvnej pokuty sa použijú primerane.

§ 827

Osobitné ustanovenia o úrokoch z omeškania vo vzťahu medzi podnikateľmi a medzi podnikateľom a obstarávateľom

(1) Vo vzťahoch medzi podnikateľmi a vo vzťahoch medzi podnikateľom a obstarávateľom podľa osobitného predpisu vzniká právo na úroky z omeškania bez potreby osobitného upozornenia.

(2) Dohoda o sadzbe úrokov z omeškania vo vzťahoch medzi podnikateľmi a vo vzťahoch medzi podnikateľom a obstarávateľom podľa osobitného predpisu nesmie byť značne nevýhodná pre veriteľa. Vylúčenie práva na úroky z omeškania je značne nevýhodné pre veriteľa. Ustanovenia § 99v až 99z sa použijú primerane. Rovnaké platí pre prax, ktorú strany medzi sebou zaviedli.

(3) Vo vzťahoch medzi podnikateľom a obstarávateľom podľa osobitného predpisu nemôže byť dohodnutá nižšia sadzba úrokov z omeškania so splatením dlhu obstarávateľa, ako určí osobitný predpis.

§ 828

Dohoda o tom, že sa splatný dlh bude splácať v splátkach, nezahŕňa dohodu, že sa majú platiť v splátkach aj úroky z omeškania.

§ 829

Ustanovenia tohto oddielu sa primerane aplikujú aj v prípade, ak peňažný záväzok vznikol zo zákona alebo z inej právnej skutočnosti.

Ôsmy diel

Právo na paušálnu náhradu nákladov

§ 830

(1) Vo vzťahoch medzi podnikateľmi a vo vzťahoch medzi podnikateľom a obstarávateľom podľa osobitného predpisu, má strana právo na paušálnu náhradu nákladov spojených s uplatnením peňažnej pohľadávky voči druhej strane, ktorá nesplnila peňažný dlh, a to bez potreby osobitného upozornenia. Právo na náhradu ďalších primeraných nákladov spojených s vymáhaním tým nie je dotknuté.

(2) Výšku paušálnej náhrady nákladov spojených s uplatnením pohľadávky ustanoví osobitný predpis.

(3) Dohoda, ktorou sa strany odchýlia od odseku 1, nesmie byť značne nevýhodná pre veriteľa. Predpokladá sa, že vylúčenie práva na náhradu nákladov je značne nevýhodné pre veriteľa. Ustanovenia § 99v až 99z sa použijú primerane. Rovnaké platí pre prax, ktorú strany medzi sebou zaviedli.

Deviaty diel

Právo na náhradu škody

§ 831

Ak strana zodpovedá za nesplnenie zmluvnej alebo obdobnej povinnosti, je povinná nahradiť škodu, ktorá nesplnením vznikla.

§ 832

Strana zodpovedá len za škodu, ktorú v čase uzavretia zmluvy predvídala alebo mohla dôvodne predvídať ako pravdepodobný následok nesplnenia, ibaže by nesplnenie bolo úmyselné alebo spôsobené hrubou neobstarlivosťou.

§ 833

Nemajetková škoda sa nenahrádza, ibaže tak ustanoví zákon.

§ 834

Ten, kto nesplní zmluvu zameranú v podstatnej miere na uspokojenie nemajetkových záujmov, nahradí aj nemajetkovú škodu tým spôsobenú, ak sa nesplnením podstatne zasiahlo do týchto záujmov a iné priznané nároky by sa zdali nepostačujúce.

§ 835

Náhradná transakcia

(1) Veriteľ nemá právo na náhradu škody v rozsahu, v akom sám prispel k zväčšeniu rozsahu škody neodôvodneným zotrvaním na požiadavke splnenia, pričom za daných okolností mohol zmluvu zrušiť a uskutočniť primeranú náhradnú transakciu bez vynaloženia značného úsilia alebo nákladov.

(2) Ak strana v dôsledku nesplnenia zrušila zmluvu a v primeranej lehote a primeraným spôsobom uskutočnila bez vynaloženia značného úsilia alebo nákladov náhradnú transakciu, môže požadovať rozdiel medzi zmluvnou cenou a cenou náhradnej transakcie, ako aj náhradu nákladov potrebných na uskutočnenie náhradnej transakcie; právo na náhradu inej škody tým nie je dotknuté.

(3) Ak dotknutá strana zrušila zmluvu a neuskutočnila náhradnú transakciu, môže, pokiaľ pre zmluvne dojednané plnenie existuje obvyklá cena, požadovať rozdiel medzi zmluvnou cenou a obvyklou cenou v čase zrušenia zmluvy, právo na náhradu inej škody tým nie je dotknuté.

§ 836

Veriteľ má právo na náhradu škody spôsobenej omeškaním so splnením peňažného záväzku, len ak táto škoda nie je krytá úrokmi z omeškania alebo paušálnou náhradou nákladov spojených s uplatnením pohľadávky alebo ich súčtom.

§ 837

V ostatnom sa na náhradu škody primerane použijú ustanovenia § 571 až § 591 tohto zákona.

SIEDMA HLAVA

ODPOROVANIE PRÁVNÝM ÚKONOM DLŽNÍKA

§ 838

Základné ustanovenia

(1) Veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkov právny úkon podľa § 839 až § 841, ktorý ukracuje uspokojenie veriteľovej pohľadávky, je voči veriteľovi právne neúčinný (odporovanie).

(2) Rovnako ako právnomu úkonu dlžníka môže veriteľ odporovať aj právnomu úkonu ručiteľa alebo inej osoby, ktorá je povinná veriteľovi plniť.

(3) Za právny úkon sa na účely odporovania považuje aj opomenutie dlžníka a príklep podľa § 841.

§ 839

Odporovanie v prípade úmyselného ukrátenia veriteľa

(1) Odporovať možno právnomu úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných piatich rokoch s úmyslom ukrátiť svojho veriteľa, ak druhá strana o tomto úmysle v čase odporovateľného právneho úkonu vedela alebo musela vedieť.

(2) Vedomosť druhej strany o úmysle dlžníka podľa odseku 1 sa predpokladá, ak druhá strana v čase odporovateľného právneho úkonu vedela, že dlžník je platobne neschopný alebo že jeho platobná neschopnosť hrozí, a že týmto právnym úkonom bude veriteľ dlžníka ukrátený.

(3) Odporovať možno odplatnej zmluve, ktorú uzavrel dlžník so spriaznenou osobou podľa osobitného predpisu⁸⁾ (ďalej len „spriaznená osoba“) alebo v prospech takejto osoby v posledných troch rokoch s úmyslom ukrátiť svojho veriteľa, ak spriaznená osoba v čase uzavretia zmluvy o tomto úmysle vedela alebo musela vedieť. Úmysel dlžníka ukrátiť svojho veriteľa a vedomosť spriaznenej osoby o tomto úmysle v čase uzavretia zmluvy sa predpokladajú; to neplatí, ak spriaznená osoba preukáže, že napriek náležitej starostlivosti, ktorú riadne a včas vynaložila, nemohla dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa poznať.

(4) Ustanovenie odseku 3 sa primerane použije aj na odplatnú alebo bezodplatnú zmluvu, ktorou dlžník zriadil vecné bremeno v prospech spriaznenej osoby alebo zabezpečil záväzok voči spriaznenej osobe záložným právom.

§ 840

Odporovanie právnomu úkonu bez primeraného protiplnenia

(1) Odporovať možno právnomu úkonu bez primeraného protiplnenia, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch, ak nejde o právny úkon podľa odseku 3.

(2) Za právny úkon bez primeraného protiplnenia sa na účely odporovania považuje

- a) bezodplatný právny úkon, ktorým dlžník previedol svoj majetok alebo jeho časť,
- b) odplatný právny úkon, na základe ktorého dlžník poskytol alebo sa zaviazal poskytnúť plnenie, ktorého obvyklá cena je podstatne vyššia ako obvyklá cena plnenia, ktoré na jeho základe získal alebo má získať,
- c) právny úkon, ktorým sa dlžník úplne alebo sčasti vzdal svojho práva, úplne alebo sčasti odpustil dlh svojmu dlžníkovi alebo odmietol dedičstvo, ktoré nebolo predĺžené.

(3) Veriteľ nemôže odporovať právnomu úkonu bez primeraného protiplnenia, ak ide o obvyklý príležitostný dar nízkej hodnoty alebo o primerané plnenie dlžníka na verejnoprospešný účel, alebo ak dlžník plní svoju povinnosť vyplývajúcu zo zákona.

§ 841

Odporovanie v prípade dražby dlžníkovho majetku

(1) Odporovať možno príklepu, ktorý bol v exekúcii vedenej proti dlžníkovi schválený podľa osobitného predpisu⁹⁾ v posledných troch rokoch, ako aj príklepu udelenému v dobrovoľnej dražbe podľa osobitného predpisu¹⁰⁾ v posledných troch rokoch, ak bol predmet dobrovoľnej dražby vo vlastníctve dlžníka, pokiaľ bola alebo má byť hodnota najvyššieho podania alebo cena dosiahnutá vydražením zaplatená z dlžníkovho majetku.

(2) Ak je vydražiteľom podľa odseku 1 spriaznená osoba dlžníka, predpokladá sa, že hodnota najvyššieho podania alebo cena dosiahnutá vydražením bola alebo má byť zaplatená z dlžníkovho majetku, ak sa nepreukáže opak; na preukázanie opaku nepostačuje tvrdenie vydražiteľa, ani to, že plnenie bolo poskytnuté z jeho bežného účtu.

Uplatnenie odporovacieho práva

§ 842

(1) Právo odporovať právnomu úkonu dlžníka sa uplatňuje žalobou proti tomu, kto s dlžníkom odporovateľný právny úkon dohodol, v prospech koho dlžník odporovateľný právny úkon jednostranne urobil alebo kto z odporovateľného právneho úkonu dlžníka priamo nadobudol prospech.

(2) Právo odporovať právnomu úkonu dlžníka možno uplatniť aj proti osobe, na ktorú bol predmet odporovateľného právneho úkonu ďalej prevedený, ak

- a) v čase prevodu jej boli alebo museli byť známe okolnosti odôvodňujúce právo odporovať právnomu úkonu dlžníka proti prevodcovi, alebo
- b) išlo o prevod bez primeraného protiplnenia (§ 840), alebo
- c) je spriaznenou osobou dlžníka alebo prevodcu, ibaže preukáže, že v čase prevodu ani napriek náležitej starostlivosti, ktorú riadne a včas vynaložila, nemohla poznať okolnosti odôvodňujúce právo odporovať právnomu úkonu dlžníka proti prevodcovi.

(3) Ustanovenia odseku 2 sa primerane použijú aj na odporovanie proti osobe, pre ktorú bolo na základe práva z odporovateľného právneho úkonu zriadené ďalšie právo.

(4) Ak možno právnomu úkonu dlžníka odporovať proti porúčiteľovi alebo právnomu predchodcovi zrušenému bez likvidácie, možno odporovať aj proti jeho dedičovi alebo právnomu nástupcovi.

(5) Právo veriteľa odporovať právnomu úkonu dlžníka podľa odseku 2 alebo 3 sa musí žalobou uplatniť proti všetkým právnym predchodcom okrem dlžníka, až po právneho predchodcu podľa odseku 1. To neplatí voči tomu právnomu predchodcovi, ktorý zanikol bez právneho nástupcu alebo zomrel, ak dedičstvo nepripadlo žiadnemu dedičovi.

§ 843

Uplatneniu odporovacieho práva nebráni, ak z odporovateľného právneho úkonu alebo v jeho dôsledku voči dlžníkovi vzniklo právo, ktoré možno uplatniť na súde, alebo ktoré už bolo uspokojené.

§ 844

(1) Právo odporovať právnomu úkonu dlžníka zanikne, ak sa neuplatnilo na súde v lehotách podľa § 839 až § 841.

(2) Odporovateľný právny úkon dlžníka sa považuje za urobený v deň, keď nastali jeho právne účinky. Ak zákon pri odporovateľnom právnom úkone vyžaduje zápis do katastra nehnuteľností alebo do iného verejného registra, považuje sa tento úkon za urobený v deň zápisu do príslušného registra.

§ 845

(1) Súd určí, že právny úkon dlžníka je voči veriteľovi právne neúčinný, iba ak je pohľadávka veriteľa, ktorej uspokojenie bolo odporovateľným právnym úkonom ukrátené, priznaná exekučným titulom podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

(2) Odporovaciu žalobu nemôže súd zamietnuť iba z dôvodu nesplnenia podmienky podľa odseku 1, ak veriteľ uplatnil svoju pohľadávku žalobou na súde, v konaní riadne pokračuje, a tieto skutočnosti preukázal.

§ 846

(1) Ak je predmetom odporovateľného právneho úkonu nehnuteľnosť, môže sa veriteľ po podaní odporovacej žaloby domáhať zápisu poznámky o vedení odporovacieho konania do katastra nehnuteľností podľa osobitného predpisu.¹²⁾

(2) Zápis poznámky má účinky podľa osobitného predpisu.¹³⁾ Veriteľ sa môže voči tomu, pre koho je rozsudok na základe odporovacej žaloby záväzný, domáhať uspokojenia svojej

pohľadávky rovnako, ako voči tomu, proti komu úspešne uplatnil právo odporovať právnomu úkonu dlžníka.

Následky neúčinnosti odporovateľného právneho úkonu

§ 847

(1) Právny úkon, ktorému veriteľ úspešne odporoval, je voči nemu právne neúčinný a veriteľ sa môže domáhať uspokojenia svojej pohľadávky z toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku. Ak to nie je možné, má veriteľ právo na náhradu voči tomu, kto mal z tohto právneho úkonu prospech; ustanovenie § 842 ods. 2 sa použije primerane.

(2) V exekúcii vedenej proti dlžníkovi alebo v exekúcii podľa § 848 sa veriteľ môže domáhať uspokojenia svojej pohľadávky speňažením alebo iným postihom toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, ak nemožno uspokojenie veriteľovej pohľadávky dosiahnuť inak. To platí aj v prípade, ak má byť v exekúcii vedenej proti dlžníkovi speňažený alebo inak postihnutý majetok alebo jeho časť, ktorého vlastníkom je osoba podľa § 842 ods. 1 až 4, proti ktorej veriteľ úspešne uplatnil právo odporovať právnomu úkonu dlžníka, alebo osoba, na ktorú sa vzťahujú účinky rozsudku podľa § 846 ods. 2. Tieto osoby sú povinné strpieť právne následky odporovania.

(3) Ak veriteľ úspešne odporoval právnomu úkonu dlžníka, ktorým bolo zriadené vecné bremeno alebo záložné právo, alebo ak podľa § 842 ods. 3 úspešne uplatnil právo odporovať právnomu úkonu dlžníka proti osobe, pre ktorú bolo zriadené vecné bremeno alebo záložné právo, zanikne v exekúcii vedenej proti dlžníkovi alebo v exekúcii podľa § 848 vecné bremeno alebo záložné právo speňažením alebo iným postihom tej časti majetku, na ktorú sa vecné bremeno alebo záložné právo vzťahovalo. Ak je takáto exekúcia vedená na záloh, ustanovenie § 151h ods. 6 sa nepoužije a exekúciu možno viesť bez obmedzenia vyplývajúceho z osobitného predpisu.¹⁴⁾

(4) Ten, kto je povinný strpieť speňaženie svojho majetku alebo jeho časti, alebo iný postih v exekúcii podľa odseku 2, sa môže tejto povinnosti zbaviť uspokojením veriteľovej pohľadávky, priznanej exekučným titulom podľa osobitného predpisu.⁴ Ak je veriteľova pohľadávka väčšia ako všeobecná hodnota toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z majetku dlžníka a z čoho sa môže veriteľ domáhať uspokojenia, môže sa povinná osoba zbaviť svojej povinnosti plnením veriteľovi vo výške všeobecnej hodnoty toho, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z majetku dlžníka; na prípadné protiplnenie sa neprihliada. Na určenie všeobecnej hodnoty podľa predchádzajúcej vety je rozhodujúci stav v čase právnych účinkov odporovateľného právneho úkonu. Plnenie podľa tohto odseku je veriteľ povinný prijať.

§ 848

(1) Ak dlžník zomrel, zanikol bez právneho nástupcu, alebo ak nemožno proti dlžníkovi viesť exekúciu z iného dôvodu, môže sa veriteľ, ktorý úspešne odporoval právnomu úkonu dlžníka, domáhať uspokojenia svojej pohľadávky v exekúcii vedenej proti osobe, proti ktorej právnomu úkonu dlžníka úspešne odporoval alebo na ktorú sa vzťahujú účinky rozsudku podľa § 846 ods. 2.

(2) V exekúcii podľa odseku 1 možno speňažiť alebo inak postihnúť iba to, čo odporovateľným právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku. Ak to nie je možné, je exekúcia neprípustná. Ustanovenie § 847 ods. 4 sa použije primerane.

§ 849

Ak právnomu úkonu dlžníka úspešne odporovali viacerí veritelia, nemožno od povinnej osoby v súhrne požadovať viac, než vyplýva z § 847 a § 851.

§ 850

Vrátenie vzájomného plnenia

Ten, koho majetok bol v dôsledku neúčinnosti odporovateľného právneho úkonu speňažený v exekúcii vedenej proti dlžníkovi alebo v exekúcii podľa § 848, alebo kto plnil veriteľovi podľa § 847 ods. 4, poskytol veriteľovi náhradu podľa § 847 ods. 1 alebo mu nahradil škodu podľa § 851, môže požadovať vrátenie vzájomného plnenia od svojho právneho predchodcu. Právny predchodca, ktorý má povinnosť vrátiť vzájomné plnenie svojmu právnomu nástupcovi, má právo požadovať vrátenie vzájomného plnenia od svojho právneho predchodcu. Dlžník ani iný právny predchodca nemôže podmieňovať svoje plnenie právnomu nástupcovi vrátením vzájomného plnenia.

§ 851

Náhrada škody

Ak nadobudla tretia osoba k predmetu odporovateľného právneho úkonu dlžníka také právo, že proti nej nemožno odporovacie právo veriteľa uplatniť, je bezprostredný právny predchodca takejto osoby, proti ktorému veriteľ odporovacie právo uplatniť mohol, povinný nahradiť veriteľovi škodu.

§ 852

- (1) Veriteľ sa nemôže vopred vzdať práv, ktoré mu vyplývajú z ustanovení tejto hlavy.
- (2) Použitie ustanovení tejto hlavy nemožno dohodou vopred vylúčiť ani obmedziť.

ÔSMA HLAVA

OSOBITNÉ USTANOVENIA O NIEKTORÝCH ZÁVÄZKOCH

Prvý diel

Kúpna zmluva

Prvý oddiel

Vymedzenie kúpnej zmluvy

§ 853

Základné ustanovenia

(1) Kúpnu zmluvou sa predávajúci zaväzuje odovzdať kupujúcemu predmet kúpy a previesť na neho vlastnícke právo a kupujúci sa zaväzuje predmet kúpy prevziať a zaplatiť kúpnu cenu.

(2) Ak nevyplýva zo zmluvy, z predzmluvných rokovaní alebo z praxe, ktorú si strany medzi sebou zaviedli niečo iné, sú strany povinné splniť svoje povinnosti súčasne.

§ 854

(1) Predmetom kúpy môže byť vec, právo alebo iná majetková hodnota, ktorá je prevoditeľná na nadobúdateľa.

(2) Kúpnu zmluvu možno uzavrieť aj k predmetu zmluvy, ktorý má predávajúci vyrobiť alebo nadobudnúť v budúcnosti.

§ 855

Tomu, kto kúpi budúce úžitky nejakej veci vcelku alebo s nádejou na neisté budúce úžitky, patria všetky úžitky riadne vyťažené. Znáša však stratu, ak bolo jeho očakávanie zmarené.

§ 856

(1) Zmluva o prevode vlastníctva k predmetu kúpy, ktorú má predávajúci nadobudnúť v budúcnosti, sa považuje za kúpnu zmluvu, ibaže strana, na ktorú sa má previesť vlastníctvo k predmetu kúpy, sa zaviazala odovzdať druhej strane podstatnú časť vecí, ktoré sú potrebné na jej výrobu alebo získanie.

(2) Za kúpnu zmluvu sa nepovažuje zmluva, podľa ktorej prevažná časť záväzku predávajúceho spočíva vo vykonaní činnosti alebo záväzkov tejto strany zahŕňa jej montáž.

(3) Za kúpnu zmluvu sa vždy považuje zmluva, podľa ktorej sa má dodať spotrebný tovar, ktorý sa má vyrobiť, vytvoriť alebo zostaviť.

Druhý oddiel

Kúpna cena

§ 857

Kúpna cena

V zmluve musí byť kúpna cena dohodnutá alebo musí v nej byť aspoň určený spôsob jej dodatočného určenia, ibaže strany v zmluve prejavia vôľu ju uzavrieť aj bez určenia kúpnej ceny. V tomto prípade je kupujúci povinný zaplatiť kúpnu cenu ustanovenú podľa § 858.

§ 858

(1) Ak cena nie je v zmluve dohodnutá a nie je určený ani spôsob jej určenia a ak je zmluva platná s prihliadnutím na § 857, môže predávajúci požadovať zaplatenie kúpnej ceny podľa § 71 ods. 1.

(2) Ak je kúpna cena určená podľa hmotnosti, je pri pochybnosti rozhodujúca jeho čistá hmotnosť.

§ 859

Ak sa má kúpna cena platiť pri odovzdaní predmetu kúpy alebo dokladov, je kupujúci povinný kúpnu cenu zaplatiť v mieste tohto odovzdania.

§ 860

Ak zo zmluvy nevyplýva niečo iné, je kupujúci povinný zaplatiť kúpnu cenu, keď predávajúci v súlade so zmluvou a týmto zákonom umožní kupujúcemu nakladať s predmetom kúpy alebo s dokladmi umožňujúcimi kupujúcemu nakladať s predmetom kúpy.

§ 861

Predávajúci môže robiť odovzdanie predmetu kúpy alebo dokladov závislým od zaplatenia kúpnej ceny.

§ 862

Ak má predávajúci podľa zmluvy za účelom odovzdania predmet kúpy odoslať, môže tak urobiť s podmienkou, že predmet kúpy alebo doklady umožňujúce nakladanie s predmetom kúpy sa odovzdajú kupujúcemu len pri zaplatení kúpnej ceny, ibaže táto podmienka je v rozpore s dohodnutým spôsobom platenia kúpnej ceny.

§ 863

Kupujúci nie je povinný zaplatiť kúpnu cenu, dokiaľ nemá možnosť si predmet kúpy prezrieť, ibaže dohodnutý spôsob dodania predmetu kúpy alebo platenia kúpnej ceny by s tým boli v rozpore.

Tretí oddiel

Dodanie predmetu kúpy

§ 864

(1) Predávajúci je povinný kupujúcemu dodať predmet kúpy, odovzdať doklady, ktoré sa naň vzťahujú, a umožniť kupujúcemu nadobudnúť k nej vlastnícke právo v súlade so zmluvou a týmto zákonom.

(2) Pokiaľ nebolo medzi stranami dohodnuté alebo z povahy predmetu kúpy nevyplýva nič iné, za dodanie predmetu kúpy sa považuje odovzdanie predmetu kúpy spolu so všetkými jeho súčasťami a príslušenstvom a odovzdanie dokladov, ktoré sa naň vzťahujú.

(3) Kupujúci je povinný urobiť úkony, ktoré sú potrebné podľa zmluvy a tohto zákona na to, aby predávajúci mohol dodať predmet kúpy. Predmet kúpy je kupujúci povinný prevziať, pokiaľ zo zmluvy alebo z tohto zákona nevyplýva, že jeho prevzatie môže odmietnuť.

§ 865

Ak je predmet kúpy evidovaný v osobitnej evidencii, predávajúci je povinný zabezpečiť registráciu prevodu vlastníckeho práva alebo poskytnúť kupujúcemu primeranú súčinnosť potrebnú pre zabezpečenie registrácie zmeny vlastníckeho práva k predmetu kúpy.

§ 866

Ak sa na dodanie predmetu kúpy nevyžaduje vykonanie úkonu predávajúceho alebo zabezpečenie registrácie, predávajúci splní povinnosť dodať predmet kúpy tým, že s ním umožní kupujúcemu nakladať v mieste, kde má predávajúci svoje sídlo alebo miesto podnikania, prípadne bydlisko alebo organizačnú zložku.

§ 867

Ak je predmet kúpy v zmluve jednotlivo určený alebo určený podľa druhu, ale má byť dodaný z určitých zásob alebo sa má vyrobiť, a strany v čase uzavretia zmluvy vedeli, kde sa nachádza alebo kde sa má vyrobiť a zmluva neobsahuje osobitné ustanovenie o dodaní alebo odoslaní predmetu kúpy, uskutočňuje sa dodanie, keď sa kupujúcemu umožní nakladať s predmetom kúpy v tomto mieste.

§ 868

Dodanie predmetu kúpy odoslaním

(1) Ak je predmetom kúpy hnutelná vec a predávajúci nie je povinný podľa zmluvy dodať predmet kúpy v určitom mieste, uskutočňuje sa dodanie jeho odovzdaním prvému dopravcovi na prepravu pre kupujúceho, ak zmluva určuje odoslanie predmetu kúpy predávajúcim. Predávajúci umožní kupujúcemu uplatniť práva zo zmluvy o preprave voči dopravcovi, pokiaľ tieto práva nemá kupujúci na základe zmluvy o preprave.

(2) Ak sa dodanie predmetu kúpy uskutočňuje jeho odoslaním a tovar odovzdávaný dopravcovi nie je zjavne a dostatočne označený ako zásielka pre kupujúceho, nastanú účinky dodania, len keď predávajúci bez zbytočného odkladu oznámi kupujúcemu odoslanie predmetu kúpy a odoslaný predmet kúpy v oznámení bližšie určí. Ak tak predávajúci neurobí, uskutočňuje sa dodanie až odovzdaním predmetu kúpy dopravcom kupujúcemu.

(3) Predávajúci je povinný zabaliť alebo vybaviť predmet kúpy na prepravu spôsobom určeným v zmluve, inak spôsobom potrebným na uchovanie a ochranu predmetu kúpy s ohľadom na jeho množstvo, akosť a vyhotovenie.

(4) Ak nie je dohodnuté inak, znáša náklady spojené s odovzdaním predmetu kúpy, najmä náklady merania, váženia a balenia, predávajúci a náklady spojené s prevzatím kupujúci; ak sa vec odosiela na miesto, ktoré nie je miestom dodania, znáša náklady odoslania kupujúci.

§ 869

Čas dodania

- (1) Predávajúci je povinný dodať predmet kúpy
- a) v deň, ktorý je v zmluve určený alebo určený spôsobom určeným v zmluve,
 - b) kedykoľvek počas lehoty, ktorá je v zmluve určená alebo určená spôsobom určeným v zmluve, ibaže zo zmluvy alebo z účelu zmluvy, ktorý bol predávajúcemu známy pri uzavretí zmluvy, vyplýva, že dobu dodania v rámci tejto lehoty určuje kupujúci.
- (2) Ak predávajúci dodá predmetu pred určenou dobou, je kupujúci oprávnený predmet kúpy prevziať alebo ho odmietnuť.

§ 870

(1) Ak zo zmluvy nevyplýva niečo iné, začína lehota, v ktorej sa má predmet kúpy dodať, plynúť odo dňa uzavretia zmluvy.

(2) Ak však podľa zmluvy má kupujúci splniť určité povinnosti ešte pred dodaním predmetu kúpy, napríklad predložiť dokumenty potrebné na výrobu, zaplatiť kúpnu cenu alebo jej časť alebo zabezpečiť jej zaplatenie alebo poskytnúť inú súčinnosť, začína táto lehota plynúť až odo dňa splnenia tejto povinnosti.

§ 871

Ak nie je doba dodania predmetu kúpy dohodnutá, je predávajúci povinný bez vyzvania kupujúceho dodať predmet kúpy v primeranej lehote s prihliadnutím na povahu predmetu kúpy a na miesto dodania.

§ 872

Doklady vzťahujúce sa na predmet kúpy

Za doklady vzťahujúce sa na predmet kúpy sa považujú dokumenty, úradné listiny a osvedčenia, ktoré sú potrebné na prevzatie a na užívanie predmetu kúpy, ako aj ďalšie doklady ustanovené v zmluve.

§ 873

Odobzdanie dokladov, na ktoré sa nevzťahuje § 874, sa uskutočňuje v čase a mieste určenom v zmluve, inak v mieste dodania predmetu kúpy. Ak predávajúci odovzdal doklady pred určenou dobou, môže až do tejto doby odstrániť vady dokladov, ak tým nespôsobí kupujúcemu neprimerané ťažkosti alebo výdavky. Nárok na náhradu škody tým nie je dotknutý.

§ 874

(1) Doklady, ktoré sú potrebné na prevzatie prepravovaného predmetu kúpy alebo na voľné nakladanie s ním alebo na splnenie administratívnych povinností potrebných na jeho prevzatie, užívanie alebo nakladanie s ním, je predávajúci povinný odovzdať kupujúcemu v mieste platenia kúpnej ceny, ak k odovzdaniu má dôjsť pri tomto platení, inak v sídle alebo mieste podnikania, prípadne v bydlisku kupujúceho.

(2) Doklady uvedené v odseku 1 odovzdá predávajúci kupujúcemu spolu s odovzdaním predmetu kúpy inak včas tak, aby kupujúci mohol s predmetom kúpy voľne nakladať alebo prevziať prepravovaný predmet kúpy v čase jeho doručenia do miesta dodania a splniť administratívne povinnosti potrebné na jeho prevzatie, užívanie alebo nakladanie s ním.

§ 875

Množstvo, akosť, vyhotovenie a obal predmetu kúpy

(1) Predávajúci je povinný dodať predmet kúpy v množstve, akosti a vyhotovení, ktoré určuje zmluva.

(2) Ak zmluva neurčuje akosť alebo vyhotovenie predmetu kúpy, je predávajúci povinný predmet kúpy tovar v akosti a vyhotovení, ktoré sa hodí na účel určený v zmluve, alebo ak tento účel nie je v zmluve určený, na účel, na ktorý sa spravidla používa.

§ 876

Dodanie predmetu kúpy podľa vzorky alebo predlohy

Ak sa má predmet kúpy dodať podľa vzorky alebo predlohy, je predávajúci povinný dodať predmet kúpy s vlastnosťami vzorky alebo predlohy, ktoré predložil kupujúcemu. Ak je rozpor medzi určením akosti alebo vyhotovením predmetu kúpy podľa tejto vzorky alebo predlohy a určením predmetu kúpy opísaným v zmluve, je rozhodujúce určenie opísané v zmluve. Ak v týchto určeníach nie je rozpor, musí mať predmet kúpy vlastnosti podľa oboch týchto určení.

§ 877

Dodanie predmetu kúpy v približnom množstve

(1) Ak zo zmluvy vyplýva, že množstvo predmetu kúpy je určené v zmluve iba približne, je predávajúci oprávnený určiť presné množstvo, ibaže zmluva priznáva toto právo kupujúcemu. Pokiaľ zo zmluvy nevyplýva niečo iné, nesmie odchýlka presiahnuť 5 % množstva určeného v zmluve.

(2) Ak z povahy predmetu kúpy vyplýva, že jeho množstvo určené v zmluve je iba približné, môže byť rozdiel medzi množstvom určeným v zmluve a množstvom skutočne dodaným najviac 5 % množstva uvedeného v zmluve, pokiaľ zo zmluvy alebo z predchádzajúcej praxe medzi stranami alebo z obchodných zvyklostí nevyplýva niečo iné.

(3) V prípadoch, na ktoré sa vzťahujú odseky 1 a 2, má predávajúci nárok na zaplatenie kúpnej ceny za skutočne dodaný predmet kúpy.

§ 878

Dodatočná špecifikácia predmetu kúpy

(1) Ak má kupujúci podľa zmluvy určiť dodatočne formu, veľkosť alebo vlastnosti predmetu kúpy a neurobí tak v dohodnutej lehote, a ak nie je lehota dohodnutá, v primeranej lehote po dôjdení žiadosti predávajúceho, môže ich predávajúci sám určiť s prihliadnutím na potreby kupujúceho, pokiaľ sú mu známe. Tým nie sú dotknuté iné nároky predávajúceho.

(2) Ak predávajúci vykonal určenie sám, musí oznámiť podrobné údaje o tom kupujúcemu a určiť primeranú lehotu, v ktorej môže kupujúci oznámiť predávajúcemu odchýlné určenie. Ak tak kupujúci neurobí po dôjdení takého oznámenia v určenej lehote, je určenie oznámené predávajúcim záväzné.

Štvrtý oddiel

Vady predmetu kúpy a nároky z nesplnenia

§ 879

(1) Ak predávajúci poruší povinnosti ustanovené v § 875 a § 876, má predmet kúpy vady.

(2) Za vady predmetu kúpy sa považuje aj dodanie iného predmetu, než určuje zmluva, a vady v dokladoch potrebných na jeho užívanie.

§ 880

Dodanie menšieho množstva predmetu kúpy

Ak z prepravného dokladu, dokladu o odovzdaní predmetu kúpy alebo z vyhlásenia predávajúceho vyplýva, že dodáva predmet kúpy v menšom množstve alebo len časť predmetu kúpy, nevzťahujú sa na chýbajúci tovar ustanovenia o vadách tovaru. Ustanovenia tohto zákona o nesplnení tým nie sú dotknuté.

§ 881

Dodanie väčšieho množstva predmetu kúpy

(1) Ak predávajúci dodá predmetu kúpy vo väčšom množstve, než je určené v zmluve, môže kupujúci dodávku prijať alebo môže odmietnuť prijatie prebytočného množstva.

(2) Ak kupujúci prijme dodanie všetkého alebo časti prebytočnej dodávky predmetu kúpy, je povinný zaň zaplatiť kúpnu cenu zodpovedajúcu kúpnej cene určenej v zmluve.

§ 882

Ak sa podľa zmluvy použili pri výrobe predmetu kúpy veci, ktoré odovzdal kupujúci, nezodpovedá predávajúci za vady predmetu kúpy, ktoré boli spôsobené použitím týchto vecí, ak predávajúci pri vynaložení odbornej starostlivosti nemohol odhaliť nevhodnosť týchto vecí pre výrobu predmetu kúpy alebo na ňu kupujúceho upozornil, ale kupujúci trval na ich použití.

§ 883

(1) Predávajúci zodpovedá za vadu, ktorú má predmet kúpy v okamihu, keď prechádza nebezpečenstvo škody na kupujúceho, aj keď sa vada stane zjavnou až po tomto čase. Povinnosti predávajúceho vyplývajúce zo záruky za akosť predmetu kúpy tým nie sú dotknuté.

(2) Predávajúci zodpovedá takisto za akúkoľvek vadu, ktorá vznikne po dobe uvedenej v odseku 1, ak je spôsobená porušením jeho povinností.

Záruka za akosť

§ 884

Prevzatie záruky

(1) Zárukou za akosť (§ 716) preberá predávajúci záväzok, že dodaný predmet kúpy bude po určitú dobu spôsobilý na použitie na dohodnutý, inak na obvyklý účel alebo že si zachová dohodnuté, inak obvyklé vlastnosti.

(2) Prevzatie záväzku zo záruky môže vyplývať zo všeobecne záväzného právneho predpisu, zo zmluvy alebo z vyhlásenia predávajúceho, najmä vo forme záručného listu alebo vyznačenia dĺžky záručnej doby alebo doby trvanlivosti alebo použiteľnosti dodaného predmetu kúpy na jeho obale.

§ 885

Plynutie záručnej doby

(1) Ak z obsahu zmluvy alebo záručného vyhlásenia nevyplýva niečo iné, začína záručná doba plynúť odo dňa dodania predmetu kúpy. Ak je predávajúci povinný odoslať predmet kúpy, plynie záručná doba odo dňa dôjdenia predmetu kúpy do miesta určenia.

(2) Záručná doba neplynie po dobu, po ktorú kupujúci nemôže užívať predmet kúpy pre jeho vady, za ktoré zodpovedá predávajúci.

§ 886

Zodpovednosť predávajúceho za vady, na ktoré sa vzťahuje záruka za akosť, nevzniká, ak tieto vady boli spôsobené po prechode nebezpečenstva škody na predmet kúpy vonkajšími

udalosťami a nespôsobil ich predávajúci alebo osoby, s ktorých pomocou predávajúci plnil svoj záväzok.

§ 887

Pre vady predmetu kúpy, na ktoré sa vzťahuje záruka, platia tiež ustanovenia tohto zákona o nesplnení.

Nároky z väd predmetu kúpy

§ 888

Pri dodaní predmetu kúpy s vadami sa použijú ustanovenia tohto zákona o nesplnení.

Piaty oddiel

Nadobudnutie vlastníckeho práva

§ 889

(1) Kupujúci nadobúda vlastnícke právo k predmetu kúpy, len čo je mu dodaný predmet kúpy odovzdaný, ak osobitný predpis neustanovuje inak.¹⁵⁾

(2) Pred odovzdaním nadobúda kupujúci vlastnícke právo k prepravovanému predmetu kúpy, keď získa oprávnenie s ním nakladať.

§ 890

Ak je predmetom kúpy hnuiteľná vec a okamih nadobudnutia vlastníckeho práva nie je určený osobitným predpisom, strany si môžu písomne dohodnúť, že kupujúci nadobudne vlastnícke právo pred dobou uvedenou v § 889, ak je predmet kúpy jednotlivo určený alebo určený podľa druhu a v čase prechodu vlastníckeho práva bude dostatočne označený na odlišenie od iného predmetu kúpy, a to spôsobom dohodnutým medzi stranami, inak bez zbytočného odkladu oznámeným kupujúcemu.

§ 891

Ak nie je okamih nadobudnutia vlastníckeho práva určený osobitným predpisom, strany si môžu písomne dohodnúť, že kupujúci nadobudne vlastnícke právo k predmetu kúpy neskôr, než je ustanovené v § 889. Ak z obsahu výhrady vlastníckeho práva nevyplýva niečo iné, predpokladá sa, že kupujúci má nadobudnúť vlastnícke právo až úplným zaplatením kúpnej ceny.

§ 892

Kupujúci nadobúda vlastnícke právo aj v prípade, keď predávajúci nie je vlastníkom predmetu kúpy, ibaže v čase, keď kupujúci mal vlastnícke právo nadobudnúť, vedel alebo pri zachovaní primeranej starostlivosti mal vedieť, že predávajúci nie je vlastníkom a že nie je ani oprávnený s predmetom kúpy nakladať za účelom jeho predaja.

§ 893

Zabezpečenie záväzku zaplatiť kúpnu cenu

(1) Ak bolo dohodnuté zabezpečenie záväzku zaplatiť kúpnu cenu, je kupujúci povinný v dohodnutej dobe, inak včas pred dobou dojednanou na dodanie predmetu kúpy, odovzdať predávajúcemu doklady preukazujúce, že zaplatenie kúpnej ceny bolo zabezpečené v súlade so zmluvou.

(2) Ak kupujúci nesplní povinnosť podľa odseku 1, môže predávajúci odoprieť dodanie predmetu kúpy do doby odovzdania týchto dokladov.

(3) Ak kupujúci nezabezpečí zaplatenie kúpnej ceny v dodatočne primeranej lehote určenej predávajúcim, môže predávajúci od zmluvy odstúpiť.

§ 894

Úschova predmetu kúpy predávajúcim

(1) Na povinnosti predávajúceho pri úschove predmetu kúpy, v prípade, ak je kupujúci v omeškaní s prevzatím predmetu kúpy alebo so zaplatením kúpnej ceny v prípadoch, keď sa dodanie predmetu kúpy a zaplatenie kúpnej ceny má uskutočniť súčasne, a predávajúci má predmet kúpy u seba alebo s ním môže inak nakladať, sa primerane použijú ustanovenia zmluvy o úschove.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 má predávajúci aj vtedy, ak nadobudne kupujúci vlastnícke právo alebo dôjde k prechodu nebezpečenstva škody na predmete kúpy pred odovzdaním veci, a to až do odovzdania predmetu kúpy kupujúcemu.

§ 895

Úschova predmetu kúpy kupujúcim

(1) Na povinnosti kupujúceho pri úschove predmetu kúpy, ak kupujúci prevzal predmet kúpy a zamýšľal ho odmietnuť alebo je povinný ho predávajúcemu vrátiť z dôvodu uplatnenia nárokov z nesplnenia, sa primerane použijú ustanovenia zmluvy o úschove.

(2) Ak kupujúci má možnosť po dopravení predmetu kúpy do miesta určenia s ním nakladať a uplatní právo ho odmietnuť alebo iný nárok z nesplnenia, je povinný predmet kúpy prevziať a mať ho u seba na účet predávajúceho, ak tak môže urobiť bez zaplatenia kúpnej ceny a bez neprimeraných ťažkostí a výdavkov.

(3) Táto povinnosť však kupujúcemu nevzniká, ak v mieste určenia je prítomný predávajúci alebo osoba, ktorú predávajúci poveril starostlivosťou o predmet kúpy. Pri prevzatí predmetu kúpy kupujúcim sa spravujú jeho práva a povinnosti podľa odseku 1.

§ 896

Povinnosti podľa § 894 a § 895 môže povinná strana splniť aj uložením predmetu kúpy v sklade tretej osoby na účet druhej strany a môže požadovať úhradu primeraných nákladov, ktoré jej pritom vznikli.

§ 897

Predaj predmetu kúpy

(1) Stranu, ktorá je v omeškaní s prevzatím alebo so spätným prevzatím predmetu kúpy alebo s platením kúpnej ceny, ktoré sa má uskutočniť pri prevzatí predmetu kúpy, alebo s platením nákladov spojených s plnením povinností podľa § 894 a § 895, možno vyzvať na splnenie tejto povinnosti. Druhá strana je oprávnená vo výzve na prevzatie predmetu kúpy určiť na to primeranú lehotu. Ak je predmetom kúpy hnutelná vec, po márnom uplynutí stanovenej lehoty je oprávnená predmet kúpy predat' vhodným spôsobom. Pred týmto predajom je však povinná upozorniť stranu, ktorá je v omeškaní, na úmysel predmet kúpy predat'. Tento úmysel možno oznámiť aj pri určení lehoty na prevzatie.

(2) Ak predmet kúpy podlieha rýchlej skaze alebo ak sú s jeho uchovaním spojené neprimerané náklady, strana, ktorá má povinnosti podľa § 894 a § 895, musí urobiť primerané opatrenia na jeho predaj, a pokiaľ je to možné, druhú stranu o zamýšľanom predaji upovedomiť.

(3) Strana, ktorá predmet kúpy predala, je oprávnená ponechať si z výťažku predaja sumu zodpovedajúcu primeraným nákladom spojeným s plnením povinností podľa § 894 a § 895 a s

predajom predmetu kúpy. Zvyšok získaného výťažku je povinná druhej strane bez zbytočného odkladu uhradiť.

§ 898

Náhrada škody pri náhradnej kúpe alebo predaji

Ak niektorá strana v súlade s týmto zákonom odstúpila od zmluvy a v primeranej dobe od odstúpenia primeraným spôsobom kupujúci uskutočnil náhradnú kúpu alebo predávajúci náhradný predaj, nárok na náhradu škody vzniknutý podľa tohto zákona zahŕňa rozdiel medzi kúpnu cenou, ktorá sa mala platiť na základe zmluvy, a cenou dohodnutou v náhradnom obchode. Pri určení tohto rozdielu sa prihliadne na obsah zmluvy. Nárok na náhradu škody, ktorá zvýšila, tým nie je dotknutý.

§ 899

Náhrada škody pri odstúpení od zmluvy

(1) V prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje § 898, zahŕňa nárok na náhradu škody strany, ktorá odstúpila od zmluvy týkajúcej sa predmetu kúpy s bežnou cenou, rozdiel medzi kúpnu cenou, ktorá sa má platiť na základe zmluvy, a bežnou cenou dosahovanou pri predmete kúpy toho istého druhu a tej istej alebo porovnateľnej akosti za obdobných zmluvných podmienok. Nárok na náhradu škody, ktorá zvýšila, tým nie je dotknutý.

(2) Rozhodujúce sú ceny dosahované v čase odstúpenia od zmluvy; ak však predmet kúpy bol prevzatý pred odstúpením od zmluvy, sú rozhodujúce bežné ceny dosahované v čase tohto prevzatia.

Šiesty oddiel

Nebezpečenstvo škody na predmete kúpy

§ 900

(1) Nebezpečenstvo škody na predmete kúpy prechádza na kupujúceho súčasne s nadobudnutím vlastníckeho práva.

(2) Ak sa vlastnícke právo k predmetu kúpy sa nenadobúda odovzdaním, prechádza nebezpečenstvo škody na veci na kupujúceho momentom odovzdania predmetu kúpy. Pokiaľ k odovzdaniu predmetu kúpy nedošlo pred prevodom vlastníckeho práva k predmetu kúpy, nadobúda sa vlastnícke právo momentom nadobudnutia vlastníckeho práva.

§ 901

Ak má kupujúci prevziať predmet kúpy spôsobom podľa § 900 ods. 1 od inej osoby, než je predávajúci, prechádza nebezpečenstvo škody na predmete kúpy na kupujúceho v čase určenom na dodanie predmetu kúpy, ak sa v tomto čase umožnilo kupujúcemu nakladať s predmetom kúpy a o tejto možnosti kupujúci vedel. Ak sa kupujúcemu umožní nakladať s predmetom kúpy alebo ak sa dozvie o tejto možnosti až neskôr, prechádza nebezpečenstvo v čase, keď má túto možnosť a dozvie sa o nej.

§ 902

(1) Ak je predávajúci povinný podľa zmluvy odovzdať predmet kúpy dopravcovi na prepravu kupujúcemu v určitom mieste, prechádza na kupujúceho nebezpečenstvo škody na predmete kúpy jeho odovzdaním dopravcovi v tomto mieste.

(2) Ak kúpna zmluva zahŕňa povinnosť predávajúceho odoslať predmet kúpy, ale predávajúci nie je povinný odovzdať predmet kúpy dopravcovi v určitom mieste, prechádza nebezpečenstvo škody na predmete kúpy na kupujúceho, keď sa predmet kúpy odovzdá prvému dopravcovi na prepravu do miesta určenia.

(3) Skutočnosť, že predávajúci nakladá s dokladmi vzťahujúcimi sa na prepravovaný predmet kúpy, nemá vplyv na prechod nebezpečenstva škody.

(4) Nebezpečenstvo škody na predmete kúpy prechádza jeho odovzdaním prvému dopravcovi aj vtedy, ak sa predmet kúpy v čase uzavretia zmluvy už prepravuje. Ak však predávajúci pri uzavretí zmluvy vedel alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti mal vedieť, že už došlo ku škode na predmete kúpy, znáša túto škodu predávajúci.

§ 903

Nebezpečenstvo škody na predmete kúpy určenom podľa druhu a kupujúcim neprevzatom neprechádza na kupujúceho, dokiaľ predmet kúpy nie je jasne vyznačený na účel zmluvy označením na predmete kúpy alebo prepravnými dokladmi alebo určený v správe zaslanej kupujúcemu alebo inak vymedzený.

§ 904

Strany si môžu dohodnúť, že nebezpečenstvo škody na predmete kúpy prechádza pred dobou uvedenou v § 900 až § 903 len pri predmete kúpy určenom podľa druhu, ak je predmet kúpy v čase prechodu nebezpečenstva škody dostatočne oddelený a odlíšený od iného predmetu kúpy toho istého druhu.

§ 905

(1) Škoda na predmete kúpy, ktorá vznikla po prechode jej nebezpečenstva na kupujúceho, nemá vplyv na jeho povinnosť zaplatiť kúpnu cenu, ibaže ku škode na predmete kúpy došlo v dôsledku porušenia povinnosti predávajúceho.

(2) Účinky odseku 1 nenastanú, ak kupujúci využil svoje právo požadovať dodanie náhradného predmetu kúpy alebo právo odstúpiť od zmluvy.

Siedmy oddiel

Dohody súvisiace s kúpnu zmluvou

§ 906

Výhrada vlastníctva

Ak má vlastníctvo k predmetu kúpy, ktorým je hnuiteľná vec, prejsť na kupujúceho až po zaplatení ceny, musí sa táto výhrada dohodnúť písomne.

Predkupné právo

§ 907

(1) Predkupným právom sa zaväzuje povinný ponúknuť vec na predaj oprávnenému, ak by ju chcel prediť.

(2) Oprávneným z predkupného práva je spravidla ten, kto predal povinnému vec s výhradou podľa odseku 1.

(3) Také právo možno dohodnúť aj pre prípad iného scudzenia veci než predajom. Predkupné právo možno uzavrieť aj bez uzavretia kúpnej zmluvy.

§ 908

(1) Predkupné právo ukladá povinnosť iba tomu, kto sľúbil vec ponúknuť na predaj.

(2) Predkupné právo možno dohodnúť aj ako vecné právo, ktoré pôsobí aj voči nástupcom kupujúceho. Zmluva sa musí uzavrieť písomne a predkupné právo sa nadobúda vkladom do katastra nehnuteľností. Ak predávajúci nekúpil vec ponúknutú kupujúcim, zostáva mu zachované predkupné právo aj voči jeho právnomu nástupcovi.

(3) Ak sa predkupné právo porušilo, môže sa oprávnený buď od nadobúdateľa domáhať, aby mu vec ponúkol na predaj, alebo mu zostane predkupné právo zachované.

§ 909

Predkupné právo neprechádza na dediča oprávnenej osoby a nemožno ho previesť na inú osobu.

§ 910

Ak nie je dohodnutá doba, dokiaľ sa má predaj uskutočniť, musí oprávnená osoba vyplatiť hnutelnosť do ôsmich dní, nehnuteľnosť do dvoch mesiacov po ponuke. Ak táto doba uplynie márne, predkupné právo zanikne. Ponuka sa vykoná ohlásením všetkých podmienok; ak ide o nehnuteľnosť, musí byť ponuka písomná.

§ 911

(1) Kto je oprávnený kúpiť vec, musí zaplatiť cenu ponúknutú niekým iným, ak nie je dohodnuté inak.

(2) Ak nemôže vec kúpiť alebo ak nemôže splniť podmienky ponúknuté popri cene a ak ich nemožno vyrovnať ani odhadnou cenou, predkupné právo zanikne.

Právo spätnej kúpy

§ 912

(1) Kto predá predmet kúpy s výhradou, že má právo žiadať vrátenie veci do určitej doby po kúpe, ak vráti kupujúcemu zaplatenú cenu, má právo spätnej kúpy.

(2) Zmluva o práve spätnej kúpy sa musí uzavrieť písomne.

§ 913

(1) Právo spätnej kúpy musí predávajúci uplatniť písomnou formou, a ak nie je dohodnuté inak, najneskôr do jedného roka od odovzdania veci kupujúcemu, inak právo spätnej kúpy zanikne.

(2) Ak predávajúci využije právo spätnej kúpy, musí kupujúci vrátiť vec bez zbytočného odkladu a každá strana má práva a povinnosti, ktoré mala druhá strana z pôvodnej kúpnej zmluvy.

(3) Kupujúci je povinný vydať predávajúcemu vec v nezhoršenom stave a predávajúci je povinný vrátiť kúpnu cenu; tým sa považujú za vyrovnané aj úžitky spojené s užívaním vzájomne poskytnutých plnení.

§ 914

(1) Ak sa právo spätnej kúpy týka veci určenej podľa druhu, vzniká uplatnením tohto práva kupujúcemu záväzok vrátiť vec toho istého druhu.

(2) Ak sa právo spätnej kúpy týka veci jednotlivo určenej, je kupujúci povinný vrátiť tú istú vec, ktorú kúpil. Zmluva o scudzení veci, ktorou sa porušilo právo spätnej kúpy, je neplatná.

Kúpa na skúšku

§ 915

(1) Kúpou na skúšku je uzavretie kúpnej zmluvy s podmienkou, že kupujúci do uplynutia skúšobnej doby predávajúcemu oznámi, či predmet kúpy schvaľuje.

(2) Ak skúšobná doba nie je v zmluve určená, predpokladá sa, že je tri mesiace od uzavretia zmluvy.

§ 916

(1) Ak kupujúci predmet kúpy neprevzal, má podmienka povahu odkladacej podmienky a táto podmienka sa považuje za zmarenú, ak kupujúci neoznámí predávajúcemu v skúšobnej dobe, že predmet kúpy schvaľuje.

(2) Ak kupujúci prevzal predmet kúpy, má podmienka povahu rozvázovacej podmienky a platí, že kupujúci predmet kúpy schválil, ak ho písomne neodmietne v skúšobnej dobe.

(3) Kupujúci nemá právo predmet kúpy odmietnuť, ak nemôže predmet kúpy vrátiť v stave, v akom ho prevzal.

Cenová doložka

§ 917

(1) Cenovou doložkou si strany pri určení ceny dohodnú, že jej výška sa má dodatočne upraviť s prihliadnutím na výrobné náklady.

(2) Ak strany neurčia, ktoré zložky výrobných nákladov sú rozhodné, mení sa kúpna cena v pomere k cenovým zmenám hlavných surovín potrebných na výrobu predmetu kúpy.

§ 918

(1) Ak strany v zmluve neurčia, ktorý čas je rozhodujúci pre posudzovanie cenových zmien, prihliada sa na ceny v čase uzavretia zmluvy a v čase, keď mal predávajúci predmet kúpy dodať.

(2) Ak sa má dodanie predmetu kúpy uskutočniť v priebehu určitej lehoty, je rozhodný čas skutočného včasného plnenia, inak koniec tejto lehoty.

(3) Ak predávajúci je v omeškaní s dodaním predmetu kúpy a v čase skutočného dodania sú ceny pri rozhodných zložkách výrobných nákladov nižšie ako ceny v čase určenom podľa odseku 1, prihliada sa na tieto nižšie ceny.

§ 919

Práva a povinnosti strán z doložky zanikajú, ak oprávnená strana svoje práva neuplatní u druhej strany bez zbytočného odkladu po dodaní predmetu kúpy.

Výhradný predaj

§ 920

(1) Dohodou o výhradnom predaji sa predávajúci zaväzuje, že druhovo špecifikovaný predmet kúpy určený v zmluve nebude v určitej oblasti dodávať inej osobe než kupujúcemu alebo osobám, ktorým to zmluva dovoľuje.

(2) Dohoda musí byť uzavretá písomne.

§ 921

Zmluva nezbavuje predávajúceho práva vykonávať propagáciu a prieskum trhu vo vyhradenej oblasti.

§ 922

(1) Predaj tovaru, na ktorý sa vzťahuje dohoda o výhradnom predaji, sa uskutočňuje na základe samostatných kúpnych zmlúv.

(2) Časť obsahu zmlúv podľa odseku 1 sa môže dohodnúť už v zmluve o výhradnom predaji.

§ 923

(1) Ak v zmluve nie je určené, na akú dobu sa uzaviera, zaniká zmluva po uplynutí jedného roka po jej uzavretí.

(2) Ak zo zmluvy vyplýva, že ju strany zamýšľali uzavrieť na dobu neurčitú a nedohodli výpovednú lehotu, môže ju ktorákoľvek zo strán ukončiť výpoveďou, ktorá nadobúda účinnosť ku koncu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa výpoveď doručila druhej strane.

§ 924

(1) Ak kupujúci nedodrжал časové rozvrhnutie odberu predmetu kúpy predpokladané v zmluve alebo ak kupuje predmet kúpy, ktorý je predmetom zmluvy o výhradnom predaji, od iného predávajúceho, hoci mu toto právo nebolo v zmluve priznané, môže predávajúci od zmluvy odstúpiť, nemá však nárok na náhradu škody.

(2) Ak predávajúci dodáva v rozpore so zmluvou iným kupujúcim, kupujúci má právo odstúpiť od zmluvy.

Ôsmy oddiel

Osobitné ustanovenia o spotrebiteľskej kúpnej zmluve

§ 925

Na spotrebiteľskú kúpnu zmluvu sa okrem ustanovení § 99d až 99t vzťahujú aj všeobecné ustanovenia o kúpnej zmluve a ustanovenia tohto dielu.

§ 926

Ak sa predmet kúpy predáva na objednávku, je predávajúci povinný obstarat' objednaný tovar v dohodnutej lehote, a ak lehota nie je dohodnutá, v lehote primeranej okolnostiam. V prípade porušenia tejto povinnosti je kupujúci oprávnený odstúpiť od zmluvy. Odstúpením objednávateľa od zmluvy nie je dotknuté jeho právo na náhradu škody.

§ 927

(1) Ak je predávajúci podľa dohody s kupujúcim alebo podľa povahy povinný dodať predmet kúpy na miesto určené kupujúcim, kupujúci je povinný predmet kúpy pri dodaní. V ostatných prípadoch je kupujúci povinný prevziať vec pri predaji, ak sa s predávajúcim nedohodne inak.

(2) Ak sa účastníci nedohodli inak, predávajúci je povinný dodať predmet kúpy kupujúcemu bezodkladne, najneskôr do 30 dní odo dňa uzavretia zmluvy. Ak predávajúci nesplní svoj záväzok dodať predmet kúpy v lehote podľa prvej vety a nedodá ho ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu kupujúcim, má kupujúci právo od zmluvy odstúpiť.

(3) Ak je vzhľadom na všetky okolnosti zrejmé alebo ak pred uzavretím zmluvy kupujúci predávajúceho výslovne informoval o tom, že dodanie predmetu kúpy v určenej lehote alebo v určený deň je pre kupujúceho osobitne dôležité, a predávajúci predmet kúpy v tejto lehote nedodal, kupujúci má právo odstúpiť od zmluvy aj bez poskytnutia dodatočnej primeranej lehoty na dodanie predmetu kúpy.

(4) Ak kupujúci odstúpi od zmluvy podľa odseku 2 alebo odseku 3, predávajúci je povinný bezodkladne vrátiť kupujúcemu všetky plnenia prijaté na základe zmluvy.

(5) Ak kupujúci neprevezme predmet kúpy v čase uvedenom v odseku 1, predávajúci je oprávnený požadovať odplatu za úschovu v súlade s ustanoveniami tohto zákona.

§ 928

(1) Prevzatím predmetu kúpy prechádza na kupujúceho vlastníctvo k predmetu kúpy.

(2) Pri zásielkovom predaji prechádza vlastníctvo na kupujúceho prevzatím predmetu kúpy kupujúcim na mieste dodania ním určenom.

(3) Pri samoobslužnom predaji dochádza k prevodu vlastníctva k predmetu kúpy okamihom zaplattenia ceny za vybraný tovar. Do tohto okamihu môže kupujúci vybraný predmet kúpy vrátiť na pôvodné miesto. Ak kupujúci svojím zavinením poškodí alebo zničí vybraný predmet kúpy pred prevodom vlastníckeho práva, zodpovedá za škodu podľa všeobecných ustanovení o zodpovednosti za škodu.

§ 929

Ak dodaný predmet kúpy nemá vlastnosti, o ktoré prejavil spotrebiteľ záujem a ktoré sa zhodujú s popisom poskytnutým dodávateľom, náklady na jeho vrátenie a dodanie predmetu kúpy, ktorý zodpovedá zmluve, ako aj všetky kupujúcim účelne vynaložené náklady v súvislosti s tým znáša predávajúci.

§ 930

Plnenia, ktoré sa s predajom obvykle neposkytujú, treba osobitne dohodnúť.

Akosť a množstvo

§ 931

(1) Predmet kúpy musí mať požadovanú, prípadne právnymi predpismi ustanovenú akosť, množstvo, mieru alebo hmotnosť a musí byť bez väd, najmä musí zodpovedať záväzným technickým normám.

(2) Pri potravinách musí byť vyznačený dátum spotreby alebo dátum minimálnej trvanlivosti.

(3) Ak to povaha predmetu kúpy pripúšťa, má kupujúci právo, aby sa predmet kúpy pred ním prekontroloval alebo aby sa mu jeho činnosť predviedla.

§ 932

Ak treba, aby sa pri užívaní predmetu kúpy zachovali osobitné pravidlá, najmä ak sa užívanie riadi návodom alebo je upravené technickou normou, je predávajúci povinný kupujúceho s nimi oboznámiť, ibaže ide o pravidlá všeobecne známe. Ak predávajúci nesplní túto povinnosť, je povinný nahradiť kupujúcemu škodu, ktorá z toho vznikla.

§ 933

Veci, ktoré majú vady, ktoré nebránia, aby sa mohli užívať na určený účel, musia sa predávať len za nižšie ceny, než je obvyklá cena bezvadnej veci; kupujúceho treba upozorniť, že predmet kúpy má vadu a o akú vadu ide, ak to nie je zrejme už z povahy predaja.

Zodpovednosť za vady predmetu kúpy

§ 934

(1) Predávajúci zodpovedá za vady, ktoré má predmet kúpy pri prevzatí kupujúcim. Pri použitých veciach nezodpovedá za vady vzniknuté ich použitím alebo opotrebením. Ak sa predmet kúpy predáva za nižšiu cenu nezodpovedá za vadu, pre ktorú bola dojednaná nižšia cena.

(2) Ak v prípade predmetu kúpy nejde o veci, ktoré sa rýchlo kazia, alebo o použité veci, zodpovedá predávajúci za vady, ktoré sa vyskytnú po prevzatí predmetu kúpy v záručnej dobe (záruka).

§ 935

(1) Záručná doba je 24 mesiacov. Ak je na predmete kúpy, jeho obale alebo návode k nemu pripojenom vyznačená lehota na použitie, neskončí sa záručná doba pred uplynutím tejto lehoty.

(2) Ak je predmetom kúpy použitá vec, strany sa môžu dohodnúť aj na kratšej záručnej dobe, nie však kratšej než 12 mesiacov.

(3) Ak sú predmetom kúpy veci, ktoré sú určené na to, aby sa užívali po dlhšiu dobu, ustanovujú osobitné predpisy záručnú dobu dlhšiu ako 24 mesiacov. Záručná doba presahujúca 24 mesiacov sa môže týkať i len niektorej súčiastky predmetu kúpy.

(4) Na žiadosť kupujúceho je predávajúci povinný poskytnúť záruku písomnou formou (záručný list). Ak to povaha predmetu kúpy umožňuje, postačí namiesto záručného listu vydať doklad o kúpe.

(5) Vyhlásením v záručnom liste vydanom kupujúcemu alebo v reklame môže predávajúci poskytnúť záruku presahujúcu rozsah záruky ustanovenej v tomto zákone. V záručnom liste určí predávajúci podmienky a rozsah tejto záruky.

§ 936

Záručné doby začínajú plynúť od prevzatia predmetu kúpy kupujúcim. Ak má predmet kúpy uviesť do prevádzky iný podnikateľ než predávajúci, začne záručná doba plynúť až odo dňa uvedenia veci do prevádzky, pokiaľ kupujúci objednal uvedenie do prevádzky najneskôr do troch týždňov od prevzatia predmetu kúpy a riadne a včas poskytol na vykonanie služby potrebnú súčinnosť.

§ 937

(1) Ak ide o vadu, ktorú možno odstrániť, má kupujúci právo, aby bola bezplatne, včas a riadne odstránená. Predávajúci je povinný vadu bez zbytočného odkladu odstrániť.

(2) Kupujúci môže namiesto odstránenia vady požadovať výmenu predmetu kúpy, alebo ak sa vada týka len súčasti predmetu kúpy, výmenu súčasti, ak tým predávajúcemu nevzniknú neprimerané náklady vzhľadom na cenu alebo závažnosť vady.

(3) Predávajúci môže vždy namiesto odstránenia vady vymeniť vadný predmet kúpy za bezvadný, ak to kupujúcemu nespôsobí závažné ťažkosti.

§ 938

(1) Ak ide o vadu, ktorú nemožno odstrániť a ktorá bráni tomu, aby sa predmet kúpy mohol riadne užívať ako vec bez vady, má kupujúci právo na výmenu predmetu kúpy alebo má právo od zmluvy odstúpiť. Tie isté práva prislúchajú kupujúcemu, ak ide síce o odstrániteľné vady, ak však kupujúci nemôže pre opätovné vyskytnutie sa vady po oprave alebo pre väčší počet väd predmet kúpy riadne užívať.

(2) Ak ide o iné neodstrániteľné vady, má kupujúci právo na primeranú zľavu z ceny predmetu kúpy.

§ 939

Ak je predmetom kúpy vec predávaná za nižšiu cenu alebo použitá vec má vadu, za ktorú predávajúci zodpovedá, má kupujúci namiesto práva na výmenu veci právo na primeranú zľavu.

§ 940

Práva zo zodpovednosti za vady sa uplatňujú u predávajúceho, u ktorého bol predmet kúpy kúpený. Ak je však v záručnom liste uvedený iný podnikateľ určený na opravu, ktorý je v mieste predávajúceho alebo v mieste pre kupujúceho bližšom, uplatní kupujúci právo na opravu u podnikateľa určeného na vykonanie záručnej opravy. Podnikateľ určený na opravu je povinný opravu vykonať v lehote dohodnutej pri predaji medzi predávajúcim a kupujúcim.

§ 941

(1) Práva zo zodpovednosti za vady, pre ktoré platí záručná doba, zaniknú, ak sa neuplatnili v záručnej dobe.

(2) Práva zo zodpovednosti za vady pri veciach, ktoré sa rýchlo kazia, musia sa uplatniť najneskôr v deň nasledujúci po kúpe; inak práva zaniknú.

(3) Ak je predmetom kúpy použitá vec, zaniknú práva zo zodpovednosti za vady, ak neboli uplatnené do 24 mesiacov odo dňa prevzatia použitej veci kupujúcim alebo do doby, na ktorej sa predávajúci a kupujúci dohodli podľa § 935 ods. 2.

§ 942

(1) Doba od uplatnenia práva zo zodpovednosti za vady až do doby, keď kupujúci po skončení opravy bol povinný predmet kúpy prevziať, sa do záručnej doby nepočíta. Predávajúci je povinný vydať kupujúcemu potvrdenie o tom, kedy právo uplatnil, ako aj o vykonaní opravy a o dobe jej trvania.

(2) Ak dôjde k výmene, začne plynúť záručná doba znova od prevzatia novej veci. To isté platí, ak dôjde k výmene súčiastky, na ktorú bola poskytnutá záruka.

Deviaty oddiel Predaj podniku

§ 943

Základné ustanovenie

(1) Zmluvou o predaji podniku sa predávajúci zaväzuje previesť na kupujúceho vlastnícke právo k veciam, práva a iné majetkové hodnoty, ktoré slúžia prevádzkovaniu podniku, a kupujúci sa zaväzuje prevziať všetky práva a záväzky predávajúceho súvisiace s podnikom a zaplatiť kúpnu cenu.

(2) Zmluvou o predaji podniku možno predat' aj časť podniku tvoriacu samostatnú organizačnú zložku. Na účely predaja časti podniku sa primerane použijú ustanovenia tohto zmluvného typu.

(3) Ak je predmetom zmluvy o predaj časti podniku, ktorá nie je ako organizačná zložka podniku zapísaná v obchodnom registri, časť podniku musí predstavovať ucelenú, samostatne hospodáriacu časť, ktorá v rámci podniku vykonáva osobitne vymedzenú činnosť, je ako organizačná zložka označená vo vnútornom predpise predávajúceho a o jej činnosti vedie predávajúci samostatné účtovníctvo.

§ 944

Forma zmluvy

Strany sú povinné uzavrieť zmluvu o predaji podniku v písomnej forme. Podpisy predávajúceho a kupujúceho na zmluve musia byť osvedčené.

§ 945

Účinnosť predaja podniku

(1) Ak predáva podnik osoba zapísaná v obchodnom alebo inom registri podľa osobitného zákona, nadobúda predaj podniku účinnosť dňom zápisu predaja podniku alebo časti podniku v tomto registri.

(2) Predávajúci zapísaný v obchodnom registri, je povinný zmluvu o predaji podniku uložiť do zbierky listín najmenej 15 dní pred dňom podania návrhu na zápis predaja podniku alebo časti podniku do obchodného registra podľa odseku 1. Splnenie tejto povinnosti môže predávajúci nahradiť zverejnením zmluvy v Obchodnom vestníku v lehote podľa predchádzajúcej vety.

(3) Ak predávajúci nie je zapísaný v obchodnom registri, je povinný zmluvu o predaji podniku zverejniť v Obchodnom vestníku najmenej 15 dní pred dňom jej účinnosti. V prípade porušenia tejto povinnosti nadobúda zmluva účinky uplynutím 15-teho dňa odo dňa jej zverejnenia v Obchodnom vestníku.

§ 946

Prechod práv a záväzkov

(1) Na kupujúceho prechádzajú všetky práva a záväzky, na ktoré sa predaj podniku vzťahuje.

(2) Na kupujúceho prechádzajú všetky práva a záväzky zo zabezpečenia k podniku a k veciam, právam a iným majetkovým hodnotám, na ktoré sa predaj podniku alebo časti podniku vzťahuje.

(3) Ak sa predáva časť podniku a po uzavretí zmluvy sa stane sporné, či právo a záväzok patria k prevádzanej časti podniku, ak sa nepreukáže opak platí, že

a) právo patrí k prevádzanej časti podniku, ak bez jeho výkonu nebolo prevádzkovanie časti podniku v pôvodnom rozsahu možné;

b) záväzok patrí k prevádzanej časti podniku, ak vznikol v súvislosti s činnosťou prevádzanej časti podniku.

(4) Dohoda, ktorou si strany vylúčili prechod niektorých práv a záväzkov, na ktoré sa predaj podniku vzťahuje, obmedzili vymožitelnosť nárokov tretích osôb alebo vylúčili ručenie predávajúceho voči tretím osobám, je voči tretím osobám neúčinná.

§ 947

Prechod pohľadávok

(1) Prechod pohľadávok sa primerane spravuje ustanoveniami tohto zákona o postúpení pohľadávok.

(2) Predávajúci je povinný oznámiť dlžníkom prechod pohľadávok na kupujúceho bez zbytočného odkladu.

§ 948

Prechod dlhov

(1) Prechod dlhov sa primerane spravuje ustanoveniami o prevzatí dlhu.

(2) Na prechod dlhu sa nevyžaduje súhlas veriteľa, predávajúci však ručí za splnenie prevedených dlhov kupujúcim.

(3) Kupujúci je povinný oznámiť veriteľom prevzatie dlhov bez zbytočného odkladu

§ 949

Prechod zmlúv

(1) Prechod práv a povinností zo zmlúv, ktorých sa predaj podniku týka, sa primerane spravuje ustanoveniami o prevode práv a povinností zo zmluvy.

(2) Na prechod práv a povinností zo zmlúv sa nevyžaduje súhlas druhej zmluvnej strany, predávajúci však ručí za splnenie prevedených zmlúv kupujúcim.

(2) Prechod práv a povinností zo zmluvy je predávajúci povinný oznámiť druhej zmluvnej strane bez zbytočného odkladu.

§ 950

Prechod práv z duševného vlastníctva

(1) Na kupujúceho prechádzajú všetky práva vyplývajúce z priemyselného alebo iného duševného vlastníctva, ktoré sa týkajú podnikateľskej činnosti predávaného podniku. Ak je pre nadobudnutie alebo zachovanie týchto práv rozhodné uskutočňovanie určitej

podnikateľskej činnosti, započítava sa do tejto činnosti nadobúdateľa uskutočnenej po predaji podniku aj činnosť uskutočnená pri prevádzke podniku pred jeho predajom.

(2) K prechodu práva podľa odseku 1 však nedochádza, ak by to odporovalo zmluve o poskytnutí výkonu práv z priemyselného alebo iného duševného vlastníctva alebo povahe týchto práv.

§ 951

Prechod práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov

Práva a povinnosti vyplývajúce z pracovnoprávnych vzťahov k zamestnancom podniku prechádzajú z predávajúceho na kupujúceho.

§ 952

Prechod práva na použitie názvu podniku

(1) Ak zo zmluvy nevyplýva niečo iné, prechádza na kupujúceho aj oprávnenie používať názov spojený s predávaným podnikom, ibaže by to bolo v rozpore so zákonom alebo s právom tretej osoby.

(2) Ak sa predáva podnik medzi podnikateľmi, prevodu oprávnenia na použitie obchodného mena spojeného s prevádzaným podnikom nebráni zmena označenia právnej formy osoby oprávnenej podnikat'. Ak sa podnik predáva medzi fyzickými osobami - podnikateľmi, môže kupujúci používať obchodné meno predávajúceho, ak to zmluva určuje, a to len s dodatkom označujúcim nástupníctvo v podnikaní.

§ 953

Odovzdanie a prechod vlastníckeho práva

(1) Ku dňu účinnosti zmluvy je povinný predávajúci odovzdať a kupujúci prevziať veci, práva a iné majetkové hodnoty tvoriace prevádzaný podnik. O prevzatí sa spíše zápisnica podpísaná oboma stranami.

(2) Prevzatím vecí a iných majetkových hodnôt prechádza nebezpečenstvo škody na týchto veciach z predávajúceho na kupujúceho.

(3) Vlastnícke právo k veciam, právam a iným majetkovým hodnotám tvoriacim prevádzaný podnik prechádza z predávajúceho na kupujúceho účinnosťou zmluvy. Vlastnícke právo k nehnuteľnostiam prechádza vkladom do katastra nehnuteľností. Ustanovenia § 889 až § 892 platia obdobne.

§ 954

Zhoršenie vymožitelnosti dlhov tretích osôb

(1) Ak sa predajom podniku nepochybne zhorší vymožitelnosť dlhu veriteľa, môže sa veriteľ domáhať podaním odporu na súde do 60 dní odo dňa, keď sa dozvedel o predaji podniku, najneskôr však do šiestich mesiacov odo dňa, keď bol predaj zapísaný do osobitného registra (§ 945 ods. 1) alebo zverejnený v Obchodnom vestníku (§ 945 ods. 3), aby súd určil, že voči nemu je prevod dlhu predávajúceho na kupujúceho neúčinný.

(2) Ak veriteľ úspešne uplatní právo podľa odseku 1, je predávajúci povinný voči nemu splniť dlh v dobe splatnosti a je oprávnený požadovať od kupujúceho poskytnuté plnenie s príslušenstvom.

§ 955

Výmaz predávajúceho z obchodného registra

Ak je predávajúcim právnická osoba, ktorá predala podnik tvoriaci jej imanie, môže ukončiť svoju likvidáciu a byť vymazaná z osobitného registra až po uplynutí jedného roka po

tomto predaji, ak sa v tejto dobe nezačalo súdne konanie podľa § 954, alebo neskôr, keď sa zabezpečili alebo uspokojili nároky, ktoré boli v tomto konaní úspešne uplatnené.

§ 956

Kúpna cena

(1) Predpokladá sa, že kúpna cena je určená na základe údajov o súhrne vecí, práv a záväzkov uvedených v účtovnej evidencii predávaného podniku ku dňu uzavretia zmluvy a na základe ďalších hodnôt uvedených v zmluve, ktoré nie sú zahrnuté do účtovnej evidencie.

(2) Ak bola kúpna cena určená podľa odseku 1 alebo podľa údajov určených ku dňu predchádzajúcemu účinnosti zmluvy, mení sa výška kúpnej ceny s prihliadnutím na zvýšenie alebo zníženie imania, ku ktorému došlo v medziobdobí.

§ 957

Notifikácia vád

Predávajúci je povinný najneskôr v zápisnici spísanej podľa § 953 ods. 1 upozorniť kupujúceho na všetky vady prevádzaných vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt, o ktorých vie alebo musí vedieť, inak zodpovedá za škody, ktorým bolo možné týmto upozornením zabrániť.

§ 958

Spísanie vád

V zápisnici o prevzatí vecí spísanej podľa § 953 ods. 1 sa uvedú chýbajúce veci a vady vecí, práv a iných majetkových hodnôt, ktoré sú zjavné v čase spísania zápisnice. Za chýbajúce sa považujú veci, ktoré predávajúci neodovzdal kupujúcemu, hoci tieto veci podľa účtovnej evidencie a zmluvy majú byť súčasťou imania predávaného podniku. Pri posudzovaní vadnosti sa prihliadne na ich schopnosť slúžiť prevádzke podniku a na dobu ich používania podľa účtovných záznamov.

§ 959

Nárok z vád podniku

(1) Kupujúci má právo na primeranú zľavu z kúpnej ceny zodpovedajúcu chýbajúcim alebo vadným veciam. Ak chýbajúce veci alebo zistiteľné vady vecí neboli zachytené v zápisnici podľa § 953 ods. 1, nemôže sa právo na zľavu priznať v súdnom konaní, ibaže predávajúci o nich vedel v čase odovzdania vecí. Pri vadách zistiteľných až pri prevádzke podniku nastávajú tieto účinky, ak tieto vady kupujúci neoznámia predávajúcemu bez zbytočného odkladu po tom, čo ich zistil alebo pri odbornej starostlivosti mohol zistiť, najneskôr však po uplynutí šiestich mesiacov odo dňa účinnosti zmluvy (§ 955 ods. 1). Ustanovenie § 819 platí obdobne.

(2) Kupujúci môže uplatniť nárok na zľavu z kúpnej ceny ohľadne záväzkov, ktoré na neho prešli a neboli zachytené v účtovnej evidencii v dobe účinnosti zmluvy (§ 956), ibaže o nich kupujúci v čase uzavretia zmluvy vedel.

§ 960

Ukončenie zmluvy

(1) Kupujúci je oprávnený odstúpiť od zmluvy, ak podnik nie je spôsobilý na prevádzku určenú v zmluve a vady včas oznámené sú neodstrániteľné alebo ich predávajúci neodstráni v dodatočnej primeranej lehote, ktorú mu kupujúci určí. Ustanovenia § 888 platia primerane.

(2) Ak vlastnícke právo k nehnuteľnosti tvoriacej súčasť podniku neprejde na kupujúceho a predávajúci neodstráni túto vadu v primeranej dodatočnej lehote, ktorú mu kupujúci určí, môže kupujúci od zmluvy odstúpiť.

(3) Pokiaľ došlo k ukončeniu zmluvy o predaji podniku alebo časti podniku osoby, ktorá sa zapisuje do obchodného registra, strana, ktorá zmluvu ukončila, je povinná zabezpečiť podanie návrhu na zápis ukončenia zmluvy o predaji podniku alebo časti podniku v obchodnom registri najneskôr do 3 mesiacov od účinnosti ukončenia zmluvy. Pokiaľ došlo k ukončeniu zmluvy o predaji podniku alebo časti podniku osoby, ktorá sa nezapisuje do obchodného registra, strana, ktorá zmluvu ukončila, je povinná zabezpečiť zverejnenie oznámenia o ukončení zmluvy v obchodnom vestníku najneskôr do 3 mesiacov od jeho účinnosti. V prípade, ak nebol podaný návrh na zápis ukončenia zmluvy o predaji podniku alebo časti podniku v obchodnom registri alebo nebolo oznámenie o ukončení zmluvy zverejnené v obchodnom vestníku do 3 mesiacov od jeho účinnosti, platí, že k ukončeniu zmluvy nedošlo.

(4) Vysporiadanie strán po odstúpení od zmluvy o predaji podniku alebo časti podniku vrátane odovzdania predmetu kúpy predávajúcemu sa vykoná ku dňu zápisu odstúpenia od zmluvy o predaji podniku alebo časti podniku do obchodného registra alebo ku dňu zverejnenia oznámenia o odstúpení od zmluvy o predaji podniku alebo časti podniku v obchodnom vestníku.

Desiaty oddiel

Kúpa prenajatej veci

§ 961

Základné ustanovenia

(1) Pri kúpe prenajatej veci si strany dojednávajú v nájomnej zmluve alebo po jej uzavretí, že nájomca je oprávnený kúpiť prenajatú vec alebo prenajatý súbor vecí počas platnosti nájomnej zmluvy alebo po jej zániku.

(2) Dohoda o kúpe prenajatej veci vyžaduje písomnú formu.

§ 962

Ak nájomca je oprávnený podľa zmluvy na kúpu prenajatej veci počas platnosti nájomnej zmluvy, uplatnením tohto práva v súlade so zmluvou o kúpe prenajatej veci nájomná zmluva zaniká, aj keď bola dojednaná na určitú dobu.

§ 963

Ak je nájomca oprávnený podľa zmluvy na kúpu prenajatej veci po ukončení nájomnej zmluvy, zaniká toto právo, ak oprávnená strana neoznámi druhej strane písomne vôľu kúpiť prenajatú vec bez zbytočného odkladu po zániku nájomnej zmluvy.

§ 964

Ak oprávnená strana v súlade so zmluvou o kúpe prenajatej veci oznámi písomne druhej strane, že uplatňuje právo na kúpu veci, ktorá je alebo bola predmetom nájomnej zmluvy, doručením tohto oznámenia sa kúpna zmluva k tejto veci považuje za uzavretú. Oprávnená strana má postavenie kupujúceho a druhá strana postavenie predávajúceho.

§ 965

(1) Uzavretím kúpnej zmluvy (§ 964) prechádza na kupujúceho vlastnícke právo k hnuteľnej veci. Vlastnícke právo k nehnuteľnostiam prechádza vkladom do katastra nehnuteľností.

(2) Nebezpečenstvo škody na veci prechádza na kupujúceho vznikom kúpnej zmluvy (§ 964).

§ 966

(1) Ak v dohode nie je určená kúpna cena rozhodná pri využití práva prenajatú vec kúpiť a ani spôsob jej určenia, je kupujúci povinný zaplatiť kúpnu cenu určenú podľa § 858. Na určenie kúpnej ceny nemá vplyv poškodenie alebo väčšie opotrebenie veci, za ktoré je zodpovedný nájomca.

(2) Kúpnu cenu je kupujúci povinný zaplatiť bez zbytočného odkladu po vzniku kúpnej zmluvy.

§ 967

(1) Pre posudzovanie väd veci sú rozhodné vlastnosti, ktoré mala mať prenajatá vec.

(2) Lehoty na oznámenie väd kúpenej veci sa počítajú odo dňa, keď nájomca prevzal prenajatú vec.

(3) Ak vlastnícke právo k prenajatej veci neprejde na kupujúceho a predávajúci neodstráni túto vadu v primeranej dodatočnej dobe, ktorú mu kupujúci určí, môže kupujúci od zmluvy odstúpiť.

§ 968

(1) Zmluva môže určiť, že po určitej dobe platnosti nájomnej zmluvy je nájomca oprávnený nadobudnúť bezplatne vlastnícke právo k prenajatej veci, ak toto právo uplatní voči prenajímateľovi.

(2) Nadobúdateľ vlastníckeho práva podľa odseku 1 nie je oprávnený pri prenajatej veci uplatňovať jej vady s výnimkou právnych väd, ibaže je mu poskytnutá záruka za akosť.

Druhý diel Zámenná zmluva

§ 969

(1) Zámennou zmluvou sa strany zaväzujú, že si vzájomne prevedú vlastnícke právo k veci, právu alebo inej majetkovej hodnote výmenou za vec, právo alebo inú majetkovú hodnotu.

(2) Každá zo strán sa považuje ohľadne predmetu zámeny, ktorú výmenou dáva, za predávajúcu stranu, a ohľadne predmetu zámeny, ktorú výmenou prijíma, za kupujúcu stranu.

§ 970

Strany si odovzdajú predmet zámeny v stave, v akom sa nachádza ku dňu uzavretia zmluvy.

§ 971

Plody a úžitky z predmetu zámeny náležia prevodcovi až do času, kedy má ho podľa zmluvy odovzdať; od tohto času náležia nadobúdateľovi aj v prípade, ak by mu predmet zámeny nebol odovzdaný.

§ 972

Na zámennú zmluvu sa primerane použijú ustanovenia tohto zákona o kúpnej zmluve.

Tretí diel Darovacia zmluva

§ 973

Základné ustanovenie

Darovacou zmluvou sa darca zaväzuje bezodplatne odovzdať dar obdarovanému a previesť na neho vlastnícke právo a obdarovaný sa zaväzuje dar prijať.

§ 974

Dar

Darom môže byť akákoľvek vec, právo, služba alebo nehmotný statok, ak to ich povaha pripúšťa.

§ 975

Vady daru

Darom môže byť aj vec, ktorá je zaťažená ťarchou alebo vadou. Darca je však povinný obdarovaného pred uzavretím zmluvy upozorniť na ťarchy, ktoré nie sú obdarovanému známe, nie sú zapísané vo verejnom registri alebo ide o neodstrániteľné vady.

§ 976

Darovanie pre prípad smrti

Neplatná je darovacia zmluva, podľa ktorej sa má záväzok splniť až po darcovej smrti, len ak bola smrť podmienkou darovania.

§ 977

Vzájomné obdarovanie

Ak sa strany dohodli, že dôjde k ich vzájomnému obdarovaniu, za dar sa považuje len v časti, v ktorej plnenie jednej strany prevyšuje plnenie druhej strany.

§ 978

Forma zmluvy

(1) Darovacia zmluva musí byť uzavretá písomne, ak je darom vec, ktorá podlieha registrácii v osobitnom registri.

(2) Darovacia zmluva musí byť uzavretá písomne aj vtedy, ak nedôjde k odovzdaniu daru pri uzavretí zmluvy. Ak bez uzavretia písomnej zmluvy dôjde k odovzdaniu a prijatiu daru, ktorým je vec, považuje sa zmluva za platnú.

§ 979

Účel daru

(1) Darca je oprávnený pri darovaní určiť účel, na ktorý má byť dar použitý. Účelom daru nie je určenie spôsobu užívania daru, plnenie morálnej povinnosti alebo želania darcu bez právnej záväznosti.

(2) Ak darovacia zmluva určuje účel darovania, je obdarovaný povinný použiť dar na stanovený účel, inak má darca právo odstúpiť od zmluvy. To neplatí, ak k zmareniu účelu daru darovania došlo z iných dôvodov ako konaním alebo opomenutím obdarovaného.

Príkaz

§ 980

Prípustnosť príkazu

(1) Darca môže darcovi uložiť príkazom povinnosť niečo konať alebo sa niečoho sa zdržať.

(2) Príkaz darcu je prípustný, len ak nie je v rozpore s bezodplatnosťou darovacej zmluvy. V rozpore s bezodplatnosťou nie je, ak obdarovaný musí na vykonanie príkazu vynaložiť náklady, ktorých hodnota je vzhľadom k hodnote daru zanedbateľná.

§ 981

Splnenie príkazu

- (1) Darca má právo požadovať splnenie príkazu až po tom ako plnil sám.
- (2) Obdarovaný nie je povinný príkaz splniť, ak sa jeho splnenie stane bez zavinenia obdarovaného nemožným alebo si vyžiada náklady prevyšujúce hodnotu daru.

§ 982

Odmietnutie príkazu

Obdarovaný môže odmietnuť splnenie príkazu, ak sa v dôsledku vady daru hodnota daru znížila do tej miery, že nedosahuje ani hodnotu nákladov, ktoré by mal obdarovaný vynaložiť na splnenie príkazu. Ak plnil skôr ako zistil vady daru, má právo na náhradu nákladov vo výške presahujúcej hodnotu daru v čase jeho nadobudnutia.

§ 983

Po darcovej smrti môže požadovať splnenie príkazu tretia osoba, v prospech ktorej bol príkaz daný.

Sponzorský dar

§ 984

Sponzorský dar

Pokiaľ darca poskytne obdarovanému dar na konkrétny účel, je oprávnený od obdarovaného požadovať spojenie svojho mena a priezviska, obchodného mena, názvu alebo iného označenia (ďalej len "označenie") vrátane ochrannej známky alebo loga s obdarovaným (ďalej len "sponzorský dar") počas doby dohodnutej v zmluve, minimálne však 1 mesiac od poskytnutia daru.

§ 985

Opakovaný sponzorský dar

Ak je darom druhovo určená vec, sponzorský dar môže zahŕňať záväzok darcu poskytovať dar opakovane počas trvania zmluvy.

§ 986

Povinnosti obdarovaného

V prípade sponzorského daru je darca oprávnený od obdarovaného požadovať:

- a) splnenie podmienok pre poskytnutie sponzorského daru,
- b) informácie a doklady o použití daru na dohodnutý účel,
- c) splnenie podmienky označenia darcu počas doby a spôsobom dohodnutým v zmluve.

§ 987

Dôvody vrátenia sponzorského daru

Darca má právo požadovať vrátenie daru alebo tej jeho časti:

- a) ktorá nebola použitá na dohodnutý účel počas trvania zmluvy alebo počas doby dohodnutej v zmluve,
- b) ktorej sa týka porušenie ktorejkoľvek z povinností uvedených v § 986.

§ 988

Odstúpenie od sponzorskej zmluvy

Darca má právo odstúpiť od zmluvy o žiadať vrátenie pomernej časti daru, ak

- a) obdarovaný počas trvania zmluvy prestane vykonávať činnosť, na ktorú bol dar poskytnutý,

- b) z dôvodu uloženia sankcie súvisiacej s výkonom činnosti, na ktorú bol dar poskytnutia, alebo
- c) ak by z dôvodu konania obdarovaného v rozpore s dobrými mravmi spájanie označenia darcu s obdarovaným zasiahlo do jeho dobrej povesti alebo dobrého mena.

Vrátenie daru

§ 989

Právo na vrátenie daru

- (1) Darca sa môže domáhať vrátenia daru, ak:
 - a) sa obdarovaný správa k nemu alebo členom jeho rodiny tak, že tým hrubo porušuje dobré mravy,
 - b) ak obdarovaný nesplní príkaz v dohodnutej, inak primeranej dobe po odovzdaní daru a darca si pri darovaní vymienil, že v prípade nesplnenia príkazu je oprávnený žiadať vrátenie daru,
 - c) ak došlo pri darovaní k omylu, ktorý bol spôsobený obdarovaným.
- (2) Darca nemá právo žiadať od obdarovaného dar darovaný pri spoločenských príležitostiach alebo z vďaky.

§ 990

Právo vrátiť dar

Obdarovaný má právo dar vrátiť, ak má dar vady, o ktorých darca vedel, a na ktoré ho neupozornil.

§ 991

Vyporiadanie

- (1) Ak v čase, kedy darca požaduje vrátenie daru a obdarovaný už nie je vlastníkom daru alebo došlo k znehodnoteniu daru, je povinný poskytnúť darcovi peňažnú náhradu za to, o čo sa prijatím daru obohatil.
- (2) Ak obdarovaný dar zaťažil ťarchou, je povinný pri vrátení daru zabezpečiť ich zánik alebo nahradiť darcovi ujmu spôsobenú ich zriadením alebo náklady potrebné na ich zrušenie a zánik.

Štvrtý diel

Nájomná zmluva

Prvý oddiel

Všeobecné ustanovenia

§ 992

Základné ustanovenie

Nájomnou zmluvou sa prenajímateľ zaväzuje prenechať nájomcovi do dočasného užívania predmet nájmu a nájomca sa zaväzuje uhrádzať za jeho prenechanie do užívania odplatu.

§ 993

Stav predmetu nájmu

Prenajímateľ je povinný prenechať a udržiavať predmet nájmu a jeho príslušenstvo nájomcovi v stave spôsobilom na dohodnuté užívanie, alebo ak sa spôsob užívania nedohodol, obvyklé užívanie.

§ 994

Nájomné

Nájomca je povinný za užívanie predmetu nájmu platiť nájomné podľa zmluvy, inak nájomné obvyklé v čase uzavretia zmluvy s prihliadnutím na hodnotu predmetu nájmu a spôsob jeho užívania, pokiaľ výška nájomného alebo úhrada za podnájom nie je upravená všeobecne záväzným právnym predpisom.

§ 995

Splatnosť nájomného

Ak nie je dohodnuté alebo osobitné predpisy neustanovujú inak, platí sa nájomné mesačne pozadu.

§ 996

Zľava z nájomného

(1) Ak nájomca môže užívať predmet nájmu iba obmedzene z dôvodu, že prenajímateľ neplní svoje povinnosti alebo nezabezpečil nerušené užívanie predmetu nájmu alebo že predmet nájmu má vady, ktoré nájomca nespôsobil, má nájomca nárok na primeranú zľavu z nájomného. Ak nájomca z tohto dôvodu nemôže predmet nájmu užívať vôbec, má nárok na odpustenie nájomného.

(2) Právo na odpustenie alebo na poskytnutie zľavy z nájomného sa musí uplatniť u prenajímateľa bez zbytočného odkladu. Právo zanikne, ak sa neuplatní do šiestich mesiacov odo dňa, keď došlo ku skutočnostiam toto právo zakladajúcim.

§ 997

Peňažná zábezpeka

(1) Dohoda o poskytnutí peňažnej zábezpeky na úhradu peňažných záväzkov nájomcu voči prenajímateľovi musí byť uzavretá v rovnakej forme, v akej je uzavretá zmluva.

(2) Peňažná zábezpeka môže byť použitá len na započítanie splatných peňažných nárokov prenajímateľa z nájomnej zmluvy.

(3) Po skončení nájmu je prenajímateľ povinný nespotrebovanú časť peňažnej zábezpeky vrátiť nájomcovi do 30 dní.

§ 998

Inflačná doložka

(1) Za účelom zachovania hodnoty nájomného dohodnutého pri začatí nájmu si môžu zmluvné strany dohodnúť inflačnú doložku.

(2) Prenajímateľ má právo zvýšiť nájomné o dohodnutý inflačný index vždy k prvému dňu dohodnutého obdobia. Právo na zvýšenie nájomného sa môže uplatniť aj spätne, najneskôr však do 3 mesiacov od prvého dňa dohodnutého obdobia, za ktorý sa inflačný index uplatňuje, inak toto právo zaniká.

(3) Zvýšenie nájomného je povinný prenajímateľ písomne oznámiť nájomcovi s uvedením výšky inflačného indexu a aktuálnej sumy nájomného. Nájomca je povinný platiť zvýšené nájomné odo dňa včasného uplatnenia inflačnej doložky prenajímateľom. Nedoplatok je povinný zaplatiť v lehote 30 dní odo dňa doručenia oznámenia prenajímateľa o uplatnení inflačnej doložky.

(4) Ak sa strany dohodli, že sa nájomné zvyšuje o ročnú mieru inflácie, ale z akéhokoľvek dôvodu nie je možné použiť inflačný index dohodnutý stranami alebo ak si strany nedohodli inflačný index, výška nájomného sa zvyšuje o priemernú ročnú mieru inflácie meranú indexom spotrebiteľských cien vyhlásenú Štatistickým úradom Slovenskej republiky.

§ 999

Doba nájmu

(1) Ak sa prenajíateľ a nájomca nedohodli na dobe nájmu platí, že nájomná zmluva sa uzaviera na dobu neurčitú.

(2) Ak bola uzavretá nájomná zmluva na dobu presahujúcu obvyklú dĺžku produktívneho veku človeka, má sa za to, že nájom je dojednaný na dobu neurčitú s tým, že počas obvyklej dĺžky produktívneho veku človeka je možné nájom ukončiť rovnako ako zmluvu uzavretú na dobu určitú; to neplatí, ak je doba nájmu presahujúca obvyklú dĺžku produktívneho veku človeka spravodlivo odôvodnená osobitnými okolnosťami.

§ 1000

Spôsob užívania

(1) Nájomca je oprávnený užívať predmet nájmu spôsobom určeným v zmluve, alebo ak sa nedohodlo inak, primerane povahe a určeniu veci. Prenajíateľ je oprávnený kontrolovať, či nájomca užíva predmet nájmu dohodnutým spôsobom.

(2) Nájomca je povinný predmet nájmu užívať iba v prípade, že sa tak dohodlo alebo že neužívaním by sa predmet nájmu znehodnotil viac než jej užívaním.

§ 1001

Podnájom

(1) Nájomca je oprávnený dať predmet nájmu do podnájmu, ak zmluva neurčuje inak.

(2) Ak nájomca dá predmet nájmu do podnájmu v rozpore so zmluvou, prenajíateľ má právo odstúpiť od zmluvy.

(3) Na práva a povinnosti toho, komu sa predmet nájmu prenechal do podnájmu, sa primerane použijú ustanovenia tejto hlavy.

§ 1002

Zmeny predmetu nájmu

Zmeny na predmete nájmu je nájomca oprávnený vykonávať len so súhlasom prenajíateľa.

§ 1003

(1) Ak prenajíateľ udelil svoj súhlas s vykonaním zmien predmetu nájmu, je nájomca povinný po skončení nájmu uviesť predmet nájmu do pôvodného stavu s prihliadnutím na zmeny spôsobené užívaním predmetu nájmu len ak tým prenajíateľ podmienil poskytnutie súhlasu.

(2) Ak nájomca vykoná zmeny bez súhlasu prenajíateľa, je povinný po skončení nájmu uviesť predmet nájmu na svoje náklady do pôvodného stavu. Ak v dôsledku vykonávaných zmien hrozí prenajíateľovi značná škoda, je prenajíateľ oprávnený odstúpiť od zmluvy.

§ 1004

Úhrada nákladov spojených so zmenami

(1) Úhradu nákladov spojených so zmenami predmetu nájmu môže nájomca požadovať len v prípade, že sa na to prenajíateľ zaviazal.

(2) Ak zmluva neurčuje inak, je oprávnený požadovať úhradu nákladov až po ukončení nájmu po odpočítaní znehodnotenia zmien, ku ktorému v medziobdobí došlo v dôsledku užívania predmetu nájmu.

(3) Ak prenajíateľ dal súhlas so zmenou, ale nezaviazal sa na úhradu nákladov, môže nájomca požadovať po skončení nájmu protihodnotu toho, o čo sa zvýšila hodnota veci.

§ 1005

Opravy predmetu nájmu

(1) Nájomca je povinný oznámiť prenajímateľovi bez zbytočného odkladu poškodenie alebo zničenie predmetu nájmu a potrebu opráv predmetu nájmu, ktoré má vykonať prenajímateľ.

(2) Pri porušení povinnosti oznámiť potrebu opráv zodpovedá nájomca za škodu tým spôsobenú a nemá nároky, ktoré by mu inak prislúchali pre nemožnosť alebo obmedzenú možnosť užívať vec pre vady veci, ktoré sa včas prenajímateľovi neoznámili.

§ 1006

Zabezpečenie opravy

(1) Nájomca je oprávnený zabezpečiť opravu predmetu nájmu ak na to udelil prenajímateľ súhlas alebo pri porušení povinnosti prenajímateľa zabezpečiť opravu predmetu nájmu bez zbytočného odkladu.

(2) Ak nájomca vynaložil na predmet nájmu náklady pri oprave, na ktorú je povinný prenajímateľ, má nárok na náhradu týchto nákladov, ak sa oprava vykonala so súhlasom prenajímateľa alebo ak prenajímateľ bez zbytočného odkladu opravu nezabezpečil. Inak môže nájomca požadovať len to, o čo sa prenajímateľ obohatil.

§ 1007

Údržba predmetu nájmu

Prenajímateľ je povinný zabezpečovať údržbu predmetu nájmu v rozsahu potrebnom na zabezpečenie dohodnutého stavu predmetu nájmu alebo ak sa na to zaviazal v nájomnej zmluve.

§ 1008

Nájomca je povinný znášať obmedzenie v užívaní prenajatej veci v rozsahu potrebnom na vykonanie opráv a udržiavanie veci. Tým nie je dotknutý nárok nájomcu na zľavu alebo odpustenie nájomného.

§ 1009

Nájomca je povinný dať vec poistiť, len ak to určuje zmluva.

§ 1010

Záložné právo

(1) Na zabezpečenie nájomného má prenajímateľ nehnuteľnosti záložné právo k hnutelným veciam, ktoré sú na prenajatej veci a patria nájomcovi alebo osobám, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti, s výnimkou vecí vylúčených z výkonu rozhodnutia.

(2) Záložné právo zanikne, ak sú veci odstránené skôr, než boli spísané podľa § 1011.

§ 1011

Zadržné právo

Ak sa nájomca sťahuje alebo ak sa odstraňujú veci, napriek tomu, že nájomné nie je zaplatené alebo zabezpečené, môže prenajímateľ zadržať veci na vlastné nebezpečenstvo, do ôsmich dní však musí žiadať o súpis notárom,¹⁶⁾ alebo musí veci vydať.

§ 1012

Skončenie nájmu

(1) Nájom sa skončí uplynutím doby, na ktorú bol dohodnutý, ak sa prenajímateľ nedohodne s nájomcom inak.

(2) Ak nájomca užíva veci aj po skončení nájmu a prenajímateľ proti tomu nepodá návrh na vydanie veci alebo na vypratanie nehnuteľnosti na súde do 30 dní, obnovuje sa nájom za tých istých podmienok, za akých bola dojednaná pôvodne. Nájom dojednaný na dobu dlhšiu ako rok sa obnovuje vždy na rok, nájom dojednaný na kratšiu dobu sa obnovuje na túto dobu.

§ 1013

Výpoveď z nájmu

Nájom na neurčitú dobu možno vypovedať pri nájmoch nehnuteľností v trojmesačnej dobe a pri nájmoch hnutel'ných vecí v jednomesačnej dobe; počíta sa od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po doručení výpovede.

§ 1014

Ukončenie nájmu nájomcom

- (1) Nájomca je oprávnený kedykoľvek odstúpiť od zmluvy, ak
- a) bol predmet nájmu odovzdaný v stave nespôsobilom na dohodnuté alebo obvyklé užívanie alebo je zdravotne závadný alebo
 - b) sa predmet nájmu stane bez zavinenia nájomcu nespôsobilým na dohodnuté alebo obvyklé užívanie alebo neupotrebitelným.
- (2) Nájomca je oprávnený nájom vypovedať, ak prenajímateľ napriek výzve nájomcu nezabezpečí nerušené užívanie predmetu nájmu alebo hrubo porušuje svoje povinnosti zo zmluvy.
- (3) Práva odstúpiť od zmluvy sa nemožno vopred vzdať.

§ 1015

Ukončenie nájmu prenajímateľom

- (1) Prenajímateľ môže odstúpiť od zmluvy, ak nájomca napriek písomnej výstrahe užíva prenajatú vec alebo ak trpí užívanie veci takým spôsobom, že prenajímateľovi vzniká škoda alebo že mu hrozí značná škoda.
- (2) Prenajímateľ môže nájom vypovedať, ak
- a) nájomca napriek písomnému upozorneniu užíva predmet nájmu v rozpore so zmluvou,
 - b) nájomca napriek písomnému upozorneniu o viac ako jeden mesiac mešká s platením nájomného alebo s platením za služby, ktorých poskytovanie je spojené s nájmom,
 - c) nájomca alebo osoby, ktoré s ním užívajú byt alebo nebytový priestor, napriek písomnému upozorneniu hrubo porušujú pokoj alebo poriadok,
 - d) užívanie nebytového priestoru je viazané na užívanie bytu a nájomcovi bola uložená povinnosť byt vypratať,
 - e) bolo rozhodnuté o odstránení stavby alebo o zmenách stavby, čo bráni užívať predmet nájmu alebo
 - f) ak s ohľadom na právoplatné rozhodnutie príslušného orgánu treba prenajatú vec vypratať.

§ 1016

Zánik nájmu

- (1) Zničením prenajatej veci nájom zaniká.
- (2) Smrťou nájomcu alebo zánikom nájomcu bez právneho nástupcu nájom zaniká, ak nie je dohodnuté inak.

§ 1017

Zmena vlastníctva

(1) Ak dôjde k zmene vlastníctva k prenajatej veci, vstupuje nadobúdateľ do právneho postavenia prenajímateľa a nájomca je oprávnený zbaviť sa svojich záväzkov voči právnomu predchodcovi vlastníka, len čo mu bola zmena oznámená alebo nadobúdateľom preukázaná.

(2) Zmena vlastníctva prenajatej veci nie je dôvodom pre ukončenie nájmu.

§ 1018

Po podanej výpovedi alebo tri mesiace pred skončením nájmu a odovzdaním veci je nájomca nehnuteľnej veci povinný, ak sa nedohodlo inak, umožniť záujemcovi o prenájom veci jej prehliadku v prítomnosti prenajímateľa alebo jeho zástupcu. Nájomca nesmie byť prehliadkou zbytočne obťažovaný.

§ 1019

Po skončení nájmu je nájomca povinný vrátiť prenajatú vec v stave zodpovedajúcom dohodnutému spôsobu užívania veci; ak sa spôsob užívania výslovne nedohodol, v stave, v akom ju prevzal, s prihliadnutím na obvyklé opotrebenie.

§ 1020

Ak došlo k poškodeniu alebo nadmernému opotrebeniu prenajatej veci v dôsledku jej zneužitia, zodpovedá nájomca aj za škody spôsobené osobami, ktorým umožnil k prenajatej veci prístup, za náhodu však nezodpovedá.

§ 1021

Domáhať sa náhrady škody na prenajatej veci možno len do šiestich mesiacov od vrátenia prenajatej veci; inak nárok zanikne.

§ 1022

Ak tretia osoba uplatňuje k veci práva, ktoré sú nezlučiteľné s právami nájomcu, je prenajímateľ povinný urobiť potrebné právne opatrenia na jeho ochranu. Ak tak prenajímateľ v primeranej lehote neurobí alebo ak nie sú jeho opatrenia úspešné, môže nájomca odstúpiť od zmluvy.

Druhý oddiel

Osobitné ustanovenia o nájme bytu

§ 1023

Ustanovenia tohto oddielu sa použijú na nájom bytu, nebytového priestoru alebo inej budovy¹⁷⁾ v prípade, ak je účelom ich nájmu zabezpečenie bytových potrieb nájomcu alebo členov jeho domácnosti.

§ 1024

Forma zmluvy

(1) V nájomnej zmluve strany uvedú označenie predmetu nájmu a rozsah jeho užívania, výšku nájomného a výšku úhrady za plnenia spojené s užívaním bytu alebo spôsob ich výpočtu, opis stavu a príslušenstva bytu.

(2) Ak sa nájomná zmluva neuzavrela písomne, je prenajímateľ povinný vydať nájomcovi potvrdenie o jej obsahu.

(3) Ak nájomca v dobrej viere užíva byt nerušene viac ako 3 roky má sa za to, že došlo medzi vlastníkom nehnuteľnosti a nájomcom k platnému uzavretiu nájomnej zmluvy.

§ 1025

Nájomnú zmluvu o nájme družstevného bytu možno uzavrieť za podmienok upravených v stanovách bytového družstva.

§ 1026

Na služobného bytu, bytu osobitného určenia a bytu v domoch osobitného určenia sa použijú osobitné predpisy, ktoré upravujú osobitné podmienky nájmu týchto bytov.

§ 1027

Nájom bytu požíva osobitnú ochranu. K jeho ukončeniu prenajímateľom môže dôjsť len z dôvodov ustanovených v zákone.

§ 1028

Prenajímateľ je povinný odovzdať nájomcovi byt v stave spôsobilom na riadne užívanie a zabezpečiť nájomcovi plný a nerušený výkon práv spojených s užívaním bytu.

§ 1029

Nájomca a osoby, ktoré žijú s nájomcom v spoločnej domácnosti, majú popri práve užívať byt aj právo užívať jeho príslušenstvo, spoločné časti a zariadenia domu a požívať plnenia, ktorých poskytovanie je pri obvyklom užívaní alebo na základe zmluvy spojené s užívaním bytu vrátane tých, ktoré sú vlastníčkovi poskytované tretími osobami.

§ 1030

Platby za užívanie bytu a súvisiace plnenia

(1) Úhrada za plnenia poskytované pri užívaní bytu alebo preddavok na ne sa platí s nájomným, ak sa účastníci nedohodnú alebo právny predpis neustanovuje inak.

(2) Prenajímateľ môže žiadať peňažnú zábezpeku aj za úhradu plnení poskytovaných pri užívaní bytu.

§ 1031

(1) Nájomca má právo na primeranú zľavu z nájomného

- a) ak prenajímateľ napriek jeho upozorneniu neodstránil v byte alebo v dome závalu, ktorá podstatne alebo po dlhší čas zhoršuje ich užívanie,
- b) ak sa zhoršilo užívanie bytu v dôsledku neposkytovania alebo vadného plnenia spojeného s užívaním bytu,
- c) ak stavebnými úpravami v dome sa podstatne alebo po dlhší čas zhoršili podmienky užívania bytu alebo domu.

(2) Nájomca má právo na primeranú zľavu z úhrady za plnenia poskytované s užívaním bytu, pokiaľ ich prenajímateľ riadne a včas neposkytuje.

§ 1032

Právo na zľavu z nájomného alebo za plnenia poskytované s užívaním bytu treba uplatniť u prenajímateľa podľa § 997.

§ 1033

Členovia domácnosti nájomcu

(1) Nájomca je oprávnený užívať predmet nájmu spolu s členmi jeho domácnosti. Prenajímateľ má právo žiadať, aby byt užíval počet osôb primeraný veľkosti bytu.

(2) Za člena domácnosti nájomcu sa považuje osoba, ktorá s nájomcom žije v spoločnej domácnosti viac ako jeden mesiac.

(3) Nájomca je povinný oznámiť prenajímateľovi zmenu počtu členov domácnosti nájomcu do jedného mesiaca od zmeny počtu členov spoločnej domácnosti.

(4) Prenajímateľ si môže v zmluve vyhradiť právo udeliť súhlas s prijatím nového člena domácnosti. To neplatí, pokiaľ ide o osobu blízku nájomcovi.

§ 1034

(1) Nájomca je povinný svoje práva vykonávať tak, aby nezasahoval do výkonu práv iných osôb užívajúcich priestory v bytovom dome z právnych titulov.

(2) Nájomca nesmie vykonávať stavebné úpravy ani inú podstatnú zmenu v byte bez súhlasu prenajímateľa, a to ani na svoje náklady.

§ 1035

(1) Prenajímateľ je oprávnený vykonávať stavebné úpravy bytu a iné podstatné zmeny v byte iba so súhlasom nájomcu, ktorý ho môže odoprieť len z vážnych dôvodov.

(2) Ak prenajímateľ vykonáva také úpravy na príkaz príslušného orgánu štátnej správy, je nájomca povinný ich vykonanie umožniť; inak zodpovedá za škodu, ktorá nesplnením tejto povinnosti vznikla.

§ 1036

Nájomca je povinný oznámiť bez zbytočného odkladu prenajímateľovi potrebu tých opráv v byte, ktoré má znášať prenajímateľ, a umožniť ich vykonanie; inak zodpovedá za škodu, ktorá nesplnením tejto povinnosti vznikla.

§ 1037

Ak prenajímateľ nesplní svoju povinnosť odstrániť závady brániace riadnemu užívaniu bytu, alebo ktorými je výkon nájomcovho práva ohrozený, má nájomca právo po predchádzajúcom upozornení prenajímateľa závady odstrániť v nevyhnutnej miere a požadovať od neho náhradu účelne vynaložených nákladov.

§ 1038

(1) Drobné opravy v byte súvisiace s jeho užívaním a náklady spojené s bežnou údržbou uvedené v rozsahu uvedenom v osobitnom predpise uhrádza nájomca.

(2) Práva a povinnosti nájomcu - člena družstva pri vykonávaní drobných opráv v byte a úhrade nákladov spojených s bežnou údržbou bytu upravujú stanovy družstva.

§ 1039

Ak nájomca nezabezpečí včasné vykonanie drobných opráv a bežnú údržbu bytu, má prenajímateľ právo tak urobiť po predchádzajúcom upozornení nájomcu na svoje náklady sám a požadovať od neho náhradu.

§ 1040

(1) Nájomca je povinný odstrániť závady a poškodenia, ktoré spôsobil v dome sám, členovia jeho domácnosti alebo iné osoby, ktoré sa v byte zdržiavali s jeho vedomím.

(2) V prípade porušenia povinnosti podľa odseku 1 má prenajímateľ právo po predchádzajúcom upozornení nájomcu závady a poškodenia odstrániť sám a požadovať od nájomcu náhradu účelne vynaložených nákladov.

Spoločný nájom bytu

§ 1041

(1) Byt môže byť v spoločnom nájme viacerých osôb. Spoloční nájomcovia majú rovnaké práva a povinnosti. Pri družstevnom byte môže vzniknúť len spoločný nájom podľa § 1045 a nasl.

(2) Spoločný nájom vzniká tiež dohodou medzi doterajším nájomcom, ďalšou osobou a prenajímateľom.

(3) Za spoločný nájom sa nepovažuje užívanie bytu členmi domácnosti nájomcu.

§ 1042

(1) Bežné veci týkajúce sa spoločného nájmu bytu môže vybavovať každý zo spoločných nájomcov. V ostatných veciach je potrebný súhlas všetkých; inak je právny úkon neplatný.

(2) Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločného nájmu bytu sú oprávnení a povinní všetci spoloční nájomcovia spoločne a nerozdielne.

§ 1043

(1) Ak medzi spoločnými nájomcami dôjde k nezhode o právach a povinnostiach vyplývajúcich zo spoločného nájmu bytu, rozhodne na návrh niektorého z nich súd.

(2) Súd môže v prípadoch hodných osobitného zreteľa na návrh spoločného nájomcu zrušiť právo spoločného nájmu bytu, ak vznikne ním nezavinený stav, ktorý bráni spoločnému užívaniu bytu spoločnými nájomcami. Zároveň určí, ktorý zo spoločných nájomcov alebo ktorí z nich budú byť ďalej užívať.

Spoločný nájom bytu manželmi

§ 1044

(1) Ak sa za trvania manželstva manželia alebo jeden z nich stanú nájomcami bytu, vznikne spoločný nájom bytu manželmi.

(2) Ak vznikne len jednému z manželov za trvania manželstva právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu, vznikne so spoločným nájomom bytu manželmi aj spoločné členstvo manželov v družstve; z tohto členstva sú obaja manželia oprávnení a povinní spoločne a nerozdielne.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak manželia spolu trvale nežijú.

§ 1045

(1) Ak sa niektorý z manželov stal nájomcom bytu pred uzavretím manželstva, vznikne druhému manželovi spoločný nájom bytu uzavretím manželstva.

(2) To isté platí, ak vzniklo pred uzavretím manželstva niektorému z manželov právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu.

§ 1046

(1) Ak sa manželia po rozvoде manželstva nedohodnú na tom, kto bude nástupcom v spoločnom nájme bytu, súd na návrh jedného z nich rozhodne, že sa zrušuje právo spoločného nájmu bytu a určí, ktorý z manželov bude byť ďalej užívať ako nájomca.

(2) Ak nadobudol právo na uzavretie zmluvy o nájme družstevného bytu jeden z rozvedených manželov pred uzavretím manželstva, zanikne právo spoločného nájmu bytu rozvodom; právo užívať byt zostane tomu z manželov, ktorý nadobudol právo na nájom bytu pred uzavretím manželstva. V ostatných prípadoch spoločného nájmu družstevného bytu ak sa rozvedení manželia nedohodnú, rozhodne súd na návrh jedného z nich o zrušení tohto práva, ako aj o tom, kto z nich bude ako člen družstva ďalej nájomcom bytu. Zánikom spoločného nájmu družstevného bytu zanikne aj spoločné členstvo rozvedených manželov v družstve.

(3) Pri rozhodovaní podľa odseku 1 a 2 vezme súd zreteľ najmä na záujmy maloletých detí a stanovisko prenajímateľa.

§ 1047

Obmedzenie užívania

Ak sa z dôvodu fyzického násillia alebo psychického násillia, alebo hrozby takýmto násillím vo vzťahu k manželovi alebo k rozvedenému manželovi ako spoločnému užívateľovi bytu alebo k blízkej osobe, ktorá s ním býva spoločne v byte, stalo ďalšie spolužitie neznesiteľným, môže súd podľa osobitného predpisu¹⁸⁾ na návrh jedného z manželov alebo rozvedených manželov obmedziť užívacie právo druhého z nich, alebo ho z jeho užívania úplne vylúčiť.

Prechod nájmu bytu

§ 1048

(1) Ak zomrie jeden z manželov, ktorí boli spoločnými nájomcami bytu, stane sa jediným nájomcom pozostalý manžel.

(2) Ak ide o družstevný byt, zanikne smrťou jedného z manželov spoločný nájom bytu manželmi. Ak sa právo k družstevnému bytu nadobudlo za trvania manželstva, zostáva členom družstva pozostalý manžel a jemu patrí členský podiel; na to prihladne súd v konaní o dedičstve. Ak zomrel manžel, ktorý nadobudol právo k družstevnému bytu pred uzavretím manželstva, prechádza jeho smrťou členstvo v družstve a nájom družstevného bytu na toho dediča, ktorému pripadol členský podiel. Ak ide o viac predmetov nájmu, môže členstvo poručiťa prejsť na viacerých dedičov.

§ 1049

Ak zomrie jeden zo spoločných nájomcov, prechádza jeho právo na ostatných spoločných nájomcov.

§ 1050

(1) Ak nájomca zomrie a nejde o byt v spoločnom nájme manželov, stávajú sa nájomcami jeho blízke osoby, ktoré boli v deň jeho smrti so vedomím prenajímateľa členmi jeho domácnosti.

(2) Ak sa prenajímateľ domnieva, že neboli splnené podmienky prechodu nájmu bytu podľa odseku 1, môže sa v lehote troch mesiacov odo dňa, keď sa o nich dozvedel, najneskôr však v lehote troch rokov odo dňa smrti nájomcu, domáhať na súde, aby určil, že k prechodu nájmu bytu nedošlo.

(3) Ak zomrie nájomca družstevného bytu a ak nejde o byt v spoločnom nájme manželov, prechádza smrťou nájomcu jeho členstvo v družstve a nájom bytu na toho dediča, ktorý zdedil členský podiel.

§ 1051

Ustanovenia § 1048 až § 1050 sa použijú primerane aj v prípade, ak nájomca opustí trvale spoločnú domácnosť.

§ 1052

Ustanovenia § 1048 až § 1051 neplatia pre byty trvale určené ako služobné byty, pre byty osobitného určenia a pre byty v domoch osobitného určenia.

Zánik nájmu bytu

§ 1053

(1) Prenajímateľ môže vypovedať nájom bytu, ak

- a) prenajímateľ potrebuje byt pre seba, manžela, pre svoje deti, vnukov, zaťa alebo nevestu, svojich rodičov alebo súrodencov,
 - b) nájomca prestal vykonávať prácu, na ktorú je nájom služobného bytu viazaný,
 - c) nájomca alebo ten, kto je členom jeho domácnosti, hrubo poškodzuje prenajatý byt, jeho príslušenstvo, spoločné priestory alebo spoločné zariadenia v dome alebo sústavne narušuje pokojné bývanie ostatných nájomcov alebo vlastníkov bytov, ohrozuje bezpečnosť alebo porušuje dobré mravy v dome,
 - d) nájomca hrubo porušuje svoje povinnosti vyplývajúce z nájmu bytu najmä tým, že nezaplatil nájomné alebo úhradu za plnenia poskytované s užívaním bytu za dlhší čas ako tri mesiace, alebo tým, že prenechal byt alebo jeho časť inému do podnájmu bez písomného súhlasu prenajímateľa,
 - e) je potrebné z dôvodu verejného záujmu s bytom alebo s domom naložiť tak, že byt nemožno užívať, alebo ak byt alebo dom vyžaduje opravy, pri ktorých vykonávaní nemožno byt alebo dom najmenej počas šiestich mesiacov užívať,
 - f) nájomca prestal spĺňať predpoklady užívania bytu osobitného určenia alebo predpoklady užívania bytu vyplývajúce z osobitného určenia domu,
 - g) nájomca využíva byt bez súhlasu prenajímateľa v podstatnom rozsahu na iné účely ako na bývanie,
 - h) počet členov domácnosti nájomcu nie je primeraný veľkosti bytu.
- (2) Dôvod výpovede sa musí vo výpovedi skutkovo vymedziť tak, aby ho nebolo možné zameniť s iným dôvodom, inak je výpoveď neplatná. Dôvod výpovede nemožno dodatočne meniť.
- (3) Dôvod výpovede z dôvodov uvedených v odseku 1 písm. b), e) a f) musí prenajímateľ preukázať pri listinou doručenu spolu s výpoveďou, inak je výpoveď neplatná.

§ 1054

Ak ide o byt osobitného určenia alebo o byt v dome osobitného určenia, možno vypovedať nájom podľa § 1053 ods. 1 len po predchádzajúcom súhlase toho, kto svojím nákladom takýto byt zriadil, alebo jeho právneho nástupcu, alebo príslušného orgánu, ktorý uzavretie zmluvy o jeho nájme odporučil.

§ 1055

- (1) Výpovedná doba je tri mesiace a začína plynúť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola nájomcovi doručená výpoveď.
- (2) Prenajímateľ môže nájomcovi písomne určiť dlhšiu výpovednú dobu.

§ 1056

- (1) Nájomca sa môže na súde domáhať určenia neplatnosti výpovede do troch mesiacov odo dňa doručenia výpovede.
- (2) Ak bol podaný návrh podľa odseku 1, účinky výpovede nastanú až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia súdu, ktorým sa zamietne návrh na určenie neplatnosti výpovede nájmu bytu.
- (3) Ak nedošlo ku skončeniu nájmu z dôvodu uvedeného podľa odseku 2, sú strany povinné plniť svoje práva a povinnosti riadne v súlade s ustanoveniami nájomnej zmluvy. Podanie žaloby podľa odseku 1 nebráni skončeniu nájmu z iného dôvodu.

Bytové náhrady

§ 1057

Právo na bytovú náhradu

(1) Nájomca má v prípade skončenia nájmu právo na bytovú náhradu, ak mu toto právo výslovne priznáva tento zákon.

(2) Bytovými náhradami sú náhradný byt, náhradné ubytovanie a prístrešie.

§ 1058

Náhradný byt

Náhradným bytom je byt, ktorý svojou veľkosťou a vybavením zabezpečuje ľudsky dôstojné bývanie nájomcu a členov jeho domácnosti.

§ 1059

Náhradné ubytovanie

Náhradným ubytovaním je byt s jednou obytnou miestnosťou alebo obytná miestnosť v slobodárni, ubytovni alebo v iných zariadeniach určených na trvalé bývanie alebo podnájom v zariadenej alebo nezariadenej časti bytu u iného nájomcu. Byt alebo obytnú miestnosť môžu užívať viacerí nájomcovia.

§ 1060

Prístrešie

Prístreším je prechodné ubytovanie, najmä v spoločnej nocľahárni alebo v iných zariadeniach na to určených, a priestor na uskladnenie bytového zariadenia a ostatných vecí domácej a osobnej potreby.

§ 1061

Nárok na náhradný byt

- (1) Nájomca má právo na zabezpečenie náhradného bytu, ak:
- a) sa nájom skončil z dôvodov podľa § 1053 ods. 1 písm. a), e) alebo písm. f) alebo z dôvodu podľa § 1053 ods. 1 písm. b) nájomcovi, ktorý prestal vykonávať prácu, na ktorú je nájom služobného bytu viazaný, z dôvodu na strane zamestnávateľa¹⁹⁾ alebo z dôvodu, za ktorý zamestnávateľ zodpovedá podľa osobitných predpisov, nájomca má právo na náhradný byt, ktorý je veľkosťou obytnej plochy, vybavením, umiestnením a výškou nájomného primeraný bytu, ktorý má vypratať, a to s prihliadnutím na jeho životné a pracovné potreby,
 - b) nájom skončil z dôvodu podľa § 1053 ods. 1 písm. d) a nájomca sa stará o maloleté dieťa alebo o bezvládnú osobu, ktorí sú členmi jeho domácnosti, a pomery prenajímateľa to umožňujú, v tomto prípade môže mať náhradný byt horšiu kvalitu a menšiu obytnú plochu, ako má byt, ktorý má nájomca vypratať a možno ho poskytnúť aj mimo obce, v ktorej sa nachádza ním vypratávaný byt. Vzdialenosť náhradného bytu musí však umožniť dennú dochádzku do práce,
- (2) V prípadoch, v ktorých má nájomca právo na náhradný byt, má tiež právo na úhradu nevyhnutných výdavkov spojených so sťahovaním.

§ 1062

Nárok na náhradné ubytovanie

Nájomca má nárok na náhradné ubytovanie, ak nájom skončil z dôvodu podľa § 1053 ods. 1 písm. d) nájomcovi, ktorý preukáže, že je v hmotnej núdzi z objektívnych dôvodov.

§ 1063

Nárok na prístrešie

Nájomca má nárok na prístrešie, ak nemá nárok na inú bytovú náhradu

- a) nájom skončil z dôvodu podľa § 1053 ods. 1 písm. c) a ide o dôvod hodný osobitného zreteľa,
- b) nájom skončil z dôvodu podľa § 1053 ods. 1 písm. d) a ide o dôvod hodný osobitného zreteľa,
- c) nájom skončil opakovane z dôvodu podľa § 1053 ods. 1 písm. d) nájomcovi, ktorý preukáže, že je v hmotnej núdzi z objektívnych dôvodov.

§ 1064

Bytová náhrada rozvedeného manžela

(1) Ak ide o prípady podľa § 1046 ods. 2, stačí rozvedenému manželovi, ktorý je povinný byt vypratať, zabezpečiť náhradné ubytovanie.

(2) Súd však z dôvodov hodných osobitného zreteľa môže rozhodnúť, že rozvedený manžel má právo na náhradný byt alebo na prístrešie.

(3) Ak sa rozvedený manžel za trvania manželstva alebo po rozvode manželstva voči druhému manželovi alebo voči blízkej osobe, ktorá s ním býva spoločne v byte, dopúšťal alebo dopúšťa fyzického násillia alebo psychického násillia, súd môže rozhodnúť, že nemá nárok na bytovú náhradu.

§ 1065

Užívanie bytu do zabezpečenia bytovej náhrady

(1) Ak tento zákon neustanovuje inak, nájomca nie je povinný vyst'ahovať sa z bytu a byt vypratať, kým nie je pre neho zabezpečená zodpovedajúca bytová náhrada. Spoloční nájomcovia majú právo len na jednu bytovú náhradu.

(2) Nájomca, ktorý má byt vypratať, je povinný uzavrieť zmluvu o bytovej náhrade do 30 dní od doručenia písomného vyhlásenia o zabezpečení bytovej náhrady; ak nájomnú zmluvu bezdôvodne neuzavrie, jeho nárok na bytovú náhradu zanikne.

(3) Až do času poskytnutia bytovej náhrady sú strany povinné primerane plniť všetky povinnosti podľa pôvodnej nájomnej zmluvy.

§ 1066

Užívanie služobného bytu do zabezpečenia bytovej náhrady

(1) Ak služobný byt po smrti nájomcu alebo po rozvode jeho manželstva užívajú ďalej manžel, prípadne osoby uvedené v § 1033 ods. 4, nie sú povinné sa z bytu vyst'ahovať, kým im nie je zabezpečený primeraný náhradný byt, ak nestačí podľa osobitného zákona poskytnutie náhradného ubytovania. To platí aj vtedy, ak nájomca služobného bytu opustí trvale spoločnú domácnosť.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa primerane použije aj na byty osobitného určenia a na byty v domoch osobitného určenia.

§ 1067

Užívanie družstevného bytu po zániku členstva v družstve

(1) Zánikom členstva osoby v bytovom družstve zanikne jej nájom bytu. Nájomca družstevného bytu nie je povinný sa z bytu vyst'ahovať, dokiaľ mu nie je zabezpečený primeraný náhradný byt.

(2) Vrátenia členského podielu sa môže člen domáhať až po vyst'ahovaní z bytu, a to v lehote danej stanovami družstva.

Úprava práv nájomcov pri vzájomnej zámene bytu

§ 1068

So súhlasom prenajímateľov sa môžu nájomcovia dohodnúť o výmene bytu. Súhlas aj dohoda musia mať písomnú formu. Ak prenajímateľ odoprie bez závažných dôvodov súhlas s výmenou bytu, môže súd na návrh nájomcu rozhodnutím nahradiť prejav vôle prenajímateľa.

§ 1069

(1) Právo na splnenie dohody o výmene bytu sa musí uplatniť na súde do troch mesiacov odo dňa, keď bol s dohodou vyslovený súhlas; inak právo zanikne.

(2) Ak nastanú dodatočne u niektorého z účastníkov také závažné okolnosti, že nemožno od neho splnenie dohody spravodlivo požadovať, môže od dohody odstúpiť; musí tak však urobiť bez zbytočného odkladu. Povinnosť na náhradu škody tým nie je dotknutá.

Podnájom bytu alebo jeho časti

§ 1070

(1) Prenajatý byt alebo jeho časť možno inému prenechať do podnájmu len s písomným súhlasom prenajímateľa.

(2) Podnájom bytu trvá počas doby dohodnutej v zmluve o podnájme. Ak nebola doba podnájmu dohodnutá, podnájom skončí najneskôr skončením nájmu bytu.

(3) Pokiaľ sa strany v zmluve nedohodli na použití niektorého z výpovedných dôvodov podľa § 1054 platí, že podnájom možno vypovedať aj bez uvedenia dôvodov.

§ 1071

Ak nájomca nemôže zo závažných dôvodov po dlhšiu dobu byt užívať a ak prenajímateľ nesúhlasí bez závažných dôvodov s tým, aby prenajatý byt alebo jeho časť nájomca prenechal inému do podnájmu, môže súd na návrh nájomcu rozhodnutím nahradiť prejav vôle prenajímateľa.

§ 1072

Po skončení podnájmu podnájomca nepatrí právo na zabezpečenie náhradného podnájmu.

Tretí oddiel

Osobitné ustanovenia o nájme a podnájme nebytových priestorov

§ 1073

Nebytový priestor

(1) Nebytovým priestorom sa rozumie miestnosť alebo súbor miestností, ktoré podľa rozhodnutia stavebného úradu²⁰⁾ sú určené na iné účely ako na bývanie; nebytovými priestormi nie sú príslušenstvo bytu ani spoločné časti ani spoločné zariadenia domu.

(2) Ustanovenia tohto oddielu sa použijú aj na nájom bytu alebo inej budovy²¹⁾ ak je účel jej užívania iný ako zabezpečenie bytových potrieb nájomcu alebo členov jeho domácnosti.

§ 1074

Forma zmluvy

(1) V nájomnej zmluve strany uvedú označenie nebytového priestoru a rozsah jeho užívania, účel nájmu, výšku nájomného, špecifikáciu a výšku úhrady za plnenia spojené s užívaním nebytového priestoru alebo spôsob ich výpočtu.

(2) Ak sa nájomná zmluva neuzavrie písomne, je prenajímateľ povinný vydať nájomcovi písomné potvrdenie o jej uzavretí.

§ 1075

(1) Prenajímateľ je povinný nebytový priestor a jeho príslušenstvo počas celej doby nájmu udržiavať v stave spôsobilom na dohodnuté alebo obvyklé užívanie a zabezpečovať služby, ktorých poskytovanie je spojené s užívaním nebytového priestoru.

(2) Na zabezpečovanie služieb spojených s užívaním nebytového priestoru sa primerane použijú ustanovenia o plneniach spojených s užívaním bytu.

§ 1076

Úhrada nákladov spojených s obvyklým udržiavaním

Nájomca je povinný uhrádzať náklady spojené s obvyklým udržiavaním.

Skončenie nájmu

§ 1077

Skončenie nájmu uplynutím doby nájmu

Nájom dojednaný na určitý čas sa skončí uplynutím času, na ktorý bol dojednaný. Ustanovenie § 1012 ods. 2 tohto zákona sa neuplatní.

Štvrtý oddiel

Osobitné ustanovenia o podnikateľskom nájme hnuteľných vecí

§ 1078

Nároky z väd na predmete nájmu

(1) Ak má predmet nájmu vady, pre ktoré ho nemožno riadne užívať alebo ktoré také užívanie sťažujú, alebo ak prenájomca vykonáva opravu alebo údržbu predmetu nájmu, má nájomca právo, aby sa mu poskytla iná vec slúžiaca tomu istému účelu a právo na odpustenie nájomného alebo na zľavu z nájomného za dobu, po ktorú nemohol vec pre jej vadu riadne užívať buď vôbec, alebo len za sťažených podmienok.

(2) Právo na odpustenie alebo na zľavu z nájomného sa musí uplatniť u prenájomcu najneskôr do konca doby nájmu.

§ 1079

Oznamovacia povinnosť

(1) Vzniknuté poškodenie, stratu alebo zničenie veci je nájomca povinný ohlásiť prenájomcovi bez zbytočného odkladu.

(2) Ak sa vec stratila alebo bola zničená a nájomca poškodenie, stratu alebo zničenie veci prenájomcovi neohlásil, nájomca je povinný platiť nájomné bez nároku na zľavu z nájomného, až do času oznámenia alebo dokiaľ sa o tom prenájomca preukázateľne nedozvedel inak.

§ 1080

Vrátenie veci

Nájomca je povinný je povinný platiť nájomné až do vrátenia veci.

Piaty oddiel

Osobitné ustanovenia o nájme dopravného prostriedku

§ 1081

Zmluva vyžaduje písomnú formu.

§ 1082

Spôsobilosť na prevádzku

(1) Prenajíateľ je povinný odovzdať nájomcovi dopravný prostriedok spolu s potrebnými dokladmi v čase určenom v zmluve, inak bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy v stave spôsobilom na prevádzku a na užívanie určené v zmluve, inak na užívanie, na ktoré dopravný prostriedok obvykle slúži.

(2) Ak došlo vzniku škody z dôvodu, že dopravný prostriedok nebol spôsobilý na užívanie podľa ods. 1, prenájomca sa môže zbaviť zodpovednosti ak preukáže, že nemohol zistiť ani predvídať nespôsobilosť dopravného prostriedku pri zachovaní odbornej starostlivosti do jeho prevzatia nájomcom.

§ 1083

Podnájom

Nájomca nie je oprávnený dať dopravný prostriedok do užívania tretej osobe, ak zmluva neurčuje inak.

§ 1084

Platenie nájomného

(1) Nájomca je povinný platiť nájomné po ukončení užívania dopravného prostriedku, ak je však nájomná zmluva uzavretá na dobu dlhšiu ako tri mesiace, koncom každého kalendárneho mesiaca, v ktorom sa dopravný prostriedok užíval.

(2) Na nájom dopravného prostriedku sa primerane použijú ustanovenia § 1089 tohto zákona.

§ 1085

Vrátenie predmetu nájmu

(1) Po zániku práva užívať dopravný prostriedok je nájomca povinný vrátiť dopravný prostriedok do miesta, kde ho prevzal, pokiaľ zo zmluvy nevyplýva niečo iné.

(2) Na vrátenie dopravného prostriedku sa primerane použijú ustanovenia § 1091 tohto zákona.

Šiesty oddiel

Osobitné ustanovenia o nájme podniku alebo jeho časti

§ 1086

Predmet nájmu podniku alebo jeho časti

(1) Predmetom nájmu podniku alebo jeho časti sú všetky veci, práva alebo iné majetkové hodnoty, ktoré sú súčasťou prenajatého podniku alebo jeho časti.

(2) Prevodu práv a povinností k veciam, právam alebo iným majetkovým hodnotám nebráni, že nie sú výslovne uvedené v nájomnej zmluve alebo neboli nájomcovi osobitne odovzdané, pokiaľ sú súčasťou podniku alebo jeho časti.

(3) Časťou podniku sa rozumie organizačná zložka podniku podľa osobitných predpisov.²²⁾

§ 1087

Zmluva o nájme podniku alebo jeho časti

Zmluva o nájme musí byť uzavretá v písomnej forme.

§ 1088

Registrácia nájmu podniku alebo jeho časti

(1) Ak je predmetom nájmu podnik prenájomca, ktorý je zapísaný v osobitnom registri, nájom podniku je účinný odo dňa registrácie nájmu podniku v tomto registri.

(2) Ak je súčasťou podniku vec, právo alebo iná majetková hodnota registrovaná v osobitnom registri, povinnosť registrovať právo na užívanie v osobitnom registri tým nie je dotknutá.

§ 1089

Prevádzkovanie podniku

(1) Nájomca je povinný zabezpečiť počas doby nájmu riadne prevádzkovanie podniku v rozsahu predmetu jeho činnosti.

(2) Nájomca je oprávnený zmeniť predmet činnosti podniku len ak sa na tom strany dohodli v nájomnej zmluve alebo s predchádzajúcim písomným súhlasom prenajímateľa.

§ 1090

Prevod pracovnoprávnych vzťahov

Nájomom podniku dochádza k prevodu práv a povinností z pracovnoprávnych vzťahov.

§ 1091

Prevod práv z duševného vlastníctva

Nájomom podniku neprechádzajú práva z duševného vlastníctva, ak to vylučuje povaha práva alebo zmluva, ktorou prenajímateľ nadobudol právo užívania k predmetu duševného vlastníctva.

§ 1092

Prevod pohľadávok a dlhov

(1) Nájomom podniku prechádzajú na nájomcu pohľadávky a dlhy súvisiace s prevádzkou podniku; na prevod pohľadávok a záväzkov sa primerane použijú ustanovenia § 613 až § 630.

(2) Ak veriteľ pohľadávky nesúhlasí s prevzatím dlhu nájomcom, alebo dlžník pohľadávky neudelil súhlas jeho postúpením na nájomcu, ak je takýto súhlas potrebný, je povinný o tom bezodkladne po oznámení prevodu pohľadávok a dlhov informovať prenajímateľa a nájomcu. V takomto prípade prenajímateľ ručí za ich splnenie nájomcom.

(3) Ak sa nájomom podniku zhorší dobytnosť pohľadávky, má veriteľ pohľadávky právo domáhať sa, aby súd rozhodol, že nájom podniku je voči nemu neúčinný. Toto právo zaniká, ak sa neuplatní do 3 mesiacov odo dňa účinnosti zmluvy.

§ 1093

Nespotrebiteľné veci

Ak sú súčasťou podniku druhovo určené hnutel'né veci alebo zvieratá súvisiace s prevádzkou podniku, ktoré sa nespracúvajú ani nespotrebovávajú, nájomca ich udržiava v prevzatom druhu a množstve; ak sa stanú na tento účel nepoužiteľnými, sú podľa okolností úžitkom z podniku alebo nákladom na jeho prevádzkovanie, ak nie je v zmluve dohodnuté inak.

§ 1094

Ukončenie nájmu podniku alebo jeho časti

(1) Na prevod práv a povinností pri zániku nájmu podniku sa primerane použijú ustanovenia § 1091 až § 1093.

(2) Nájomca je povinný oznámiť veriteľom pohľadávok a dlžníkom z dlhov, ktoré nadobudol počas nájmu podniku, že došlo k skončeniu nájmu podniku.

(3) Ak bol nájom podniku alebo jeho časti registrovaný v zmysle § 1089 ods. 1, zánik nájmu podniku nadobúda účinky až dňom zverejnenia v tomto registri. Nájomca je počas tejto

doby povinný zabezpečiť riadnu prevádzku podniku alebo jeho časti; v opačnom prípade zodpovedá nájomcovi za spôsobenú škodu.

Siedmy oddiel

Osobitné ustanovenia o nájme poľnohospodárskych a lesných pozemkov

§ 1095

Na nájom poľnohospodárskych a lesných pozemkov sa použijú ustanovenia osobitného zákona.²³⁾

Ôsmy oddiel

Zmluva o ubytovaní

§ 1096

Základné ustanovenie

(1) Zmluvou o ubytovaní prenecháva ubytovateľ ubytovanému do užívania priestory za účelom poskytnutia prechodného ubytovania na dohodnutú dobu alebo na dobu vyplývajúcu z účelu ubytovania v zariadení na to určenom spolu so službami spojenými s ubytovaním. Súčasťou zabezpečenia ubytovania je dodanie služieb spojených s ubytovaním v dohodnutom rozsahu alebo v rozsahu vyplývajúcom z ubytovacieho poriadku, inak v rozsahu vyplývajúcom z účelu ubytovania a jeho kategórie.²⁴⁾

(2) Za ubytovanie a služby s ním spojené je objednávatel' povinný zaplatiť ubytovateľovi cenu v lehotách určených ubytovacími poriadkami.

§ 1097

Súčasť ubytovania

Ubytovaný má právo spolu s priestormi, ktoré mu boli na ubytovanie vyhradené, užívať spoločné priestory ubytovacieho zariadenia a požívať služby, ktorých poskytovanie je s ubytovaním spojené.

§ 1098

(1) Ubytovateľ je povinný odovzdať ubytovanému priestory vyhradené mu na ubytovanie v stave spôsobilom na riadne užívanie a zabezpečiť mu nerušený výkon jeho práv spojených s ubytovaním.

(2) Ak o to ubytovaný požiada, ubytovateľ je povinný od neho prevziať do úschovy peňažné prostriedky, klenoty alebo iné cennosti, ibaže ide o nebezpečné veci alebo o veci, ktorých hodnota alebo rozsah, je neprimeraný ubytovaciemu zariadeniu. Ubytovateľ môže požadovať, aby mu boli veci do úschovy odovzdané v uzavretej alebo zapečatenej schránke.

§ 1099

(1) Ubytovaný je povinný užívať priestory vyhradené mu na ubytovanie a plnenia spojené s ubytovaním riadne v súlade s ubytovacím poriadkom.

(2) Ubytovaný nie je oprávnený bez súhlasu ubytovateľa vykonávať žiadne podstatné zmeny priestorov.

§ 1100

Odstúpenie od zmluvy o ubytovaní

(1) Ubytovaný môže odstúpiť od zmluvy pred uplynutím dohodnutej doby; škodu vzniknutú ubytovateľovi predčasným zrušením ubytovania je ubytovaný povinný nahradiť, iba ak jej ubytovateľ nemohol zabrániť.

(2) Ubytovateľ môže od zmluvy pred uplynutím dohodnutej doby odstúpiť, ak ubytovaný v ubytovacom zariadení aj napriek výzve ubytovateľa hrubo porušuje dobré mravy alebo inak hrubo porušuje svoje povinnosti zo zmluvy.

Piaty diel

Zmluva o výpožičke

§ 1101

Základné ustanovenie

Zmluvou o výpožičke udeľuje požičiavateľ vypožičiavateľovi právo na bezodplatné užívanie nespotrebitelnej veci.

§ 1102

Odovzdanie veci

Požičiavateľ je povinný odovzdať vypožičiavateľovi vec vrátane jej príslušenstva v stave spôsobilom na riadne užívanie a oboznámi ho so spôsobom a pravidlami užívania veci.

Užívanie veci

§ 1103

(1) Vypožičiavateľ je oprávnený užívať vec dohodnutým spôsobom v súlade s účelom, ktorý sa v zmluve dohodol alebo ktorému obvykle slúži alebo spôsobom primeraným povahe, určeniu veci alebo pravidlám užívania veci.

(2) Vypožičiavateľ je povinný chrániť vec pred poškodením, stratou alebo zničením a znášať obvyklé náklady spojené s užívaním veci. Nezodpovedá však za bežné a primerané opotrebenie veci.

§ 1104

Náklady spojené s užívaním veci

(1) Obvyklými nákladmi sú náklady spojené s prevádzkou, bežnými opravami a údržbou, pri ktorých sa očakáva, že ich vynaloží ten, kto vec užíva.

(2) Vypožičiavateľ je oprávnený vynaložiť na vec iné ako obvyklé náklady

a) s predchádzajúcim súhlasom požičiavateľa,

b) ak bez vynaloženia týchto nákladov nie je vec možné užívať dohodnutým spôsobom alebo v súlade s dohodnutým účelom a nie je možné získať súhlas požičiavateľa,

c) ak požičiavateľ bez zbytočného odkladu tieto náklady nevynaložil, hoci ho vypožičiavateľ o potrebe ich vynaloženia informoval,

inak môže vypožičiavateľ požadovať od požičiavateľa len to, o čo sa zvýšila hodnota veci.

§ 1105

Ak nie je dohodnuté inak, nesmie vypožičiavateľ prenechať vec na užívanie inému.

§ 1106

Čas užívania

Ak nebol čas užívania dohodnutý, ale bol dohodnutý účel, na ktorý sa má vec užívať alebo je tento účel požičiavateľovi známy, je vypožičiavateľ povinný plniť dohodnutý účel bezodkladne po prevzatí veci a vec vrátiť bez zbytočného odkladu po splnení účelu.

§ 1107

Predčasné vrátenie

(1) Požičiavateľ môže žiadať predčasné vrátenie veci, ak to bolo medzi stranami dohodnuté.

(2) Požičiavateľ môže žiadať vrátenie veci aj pred skončením určenej doby zapožičania, ak vypožičiavateľ vec neužíva alebo ak ju užíva v rozpore s dohodnutými pravidlami alebo účelom, ktorému slúži.

§ 1108

Vrátenie veci

Vypožičiavateľ je povinný vec vrátiť najneskôr v dohodnutom čase. Ak by predčasným vrátením veci vznikli požičiavateľovi náklady, je oprávnený vec vrátiť predčasne len s jeho súhlasom.

Šiesty diel

Zmluva o úvere

§ 1109

Základné ustanovenie

Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka alebo po splnení dohodnutých podmienok v dohodnutej dobe poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úrok, pokiaľ nebol úver poskytnutý bezodplatne.

§ 1110

Odplata

(1) Za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky možno okrem úroku dojednať odplatu, ak je poskytovanie úverov predmetom podnikania veriteľa.

(2) Ak podniká veriteľ na základe bankového povolenia, možno okrem úroku a odplaty podľa odseku 1 dojednať aj odplatu za pripravenosť veriteľa poskytnúť peňažné prostriedky od času podpisu zmluvy do času ich poskytnutia, odplatu za predčasné splatenie úveru ako aj odplatu za poskytovanie iných služieb súvisiacich s osobitnými službami poskytovanými na žiadosť dlžníka.

§ 1111

Poskytnutie úveru

(1) Dlžník je oprávnený uplatniť nárok na poskytnutie peňažných prostriedkov v lehote určenej v zmluve. Ak táto lehota nie je v zmluve určená, môže dlžník tento nárok uplatniť dovtedy, kým zmluvu o úvere niektorá strana nevypovie.

(2) Pokiaľ sa strany nedohodli inak, zmluvu o úvere možno vypovedať aj čiastočne. V takomto prípade dlžník stráca nárok na poskytnutie peňažných prostriedkov v časti, na ktorú sa čiastočná výpoveď vzťahuje.

(3) Veriteľ poskytne dlžníkovi peňažné prostriedky na základe žiadosti dlžníka v lehote určenej v zmluve alebo v žiadosti o poskytnutie, inak bez zbytočného odkladu.

(4) Veriteľ nie je povinný poskytnúť dlžníkovi napriek jeho žiadosti peňažné prostriedky podľa odseku 2, ak sa zmluvné strany dohodli, že poskytnutie peňažných prostriedkov je právom, nie však povinnosťou veriteľa.

§ 1112

Podmienky úveru

Ak sú pre poskytnutie úveru dohodnuté podmienky, veriteľ je povinný úver poskytnúť až po splnení podmienok. Ak veriteľ poskytne dlžníkovi úver bez toho, aby došlo k splneniu

niektorej dohodnutej podmienky platí, že jej nesplnenie dlžníkovi odpustil, ak nie je dohodnuté inak.

§ 1113

Účel úveru

(1) Ak zmluva určuje, že úver možno použiť iba na určitý účel, môže veriteľ obmedziť poskytnutie peňažných prostriedkov iba na plnenie záväzkov dlžníka prevzatých v súvislosti s týmto účelom.

(2) Ak má dlžník poskytnuté peňažné prostriedky podľa zmluvy použiť iba na určitý účel a dlžník ich použije na iný účel alebo ak ich na dohodnutý účel nemožno použiť, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil bez zbytočného odkladu poskytnuté a nevrátené peňažné prostriedky spolu s úrokom.

(3) Veriteľ je oprávnený požadovať, aby dlžník preukázal použitie poskytnutých peňažných prostriedkov v súlade s dohodnutým účelom.

Úrok

§ 1114

Výška úroku

(1) Od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z dlžnej sumy úrok v dohodnutej výške, najviac však v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

(2) Ak úrok nie je takto určený a úver sa neposkytuje bezodplatne, je dlžník povinný platiť obvyklý úrok požadovaný za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úrok vyšší než prípustný podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úrok v najvyššej prípustnej výške.

(3) Pri pochybnostiach sa predpokladá, že dohodnutá výška úroku sa týka ročného obdobia.

§ 1115

Pripisovanie úroku

(1) Úrok sa ku dňu splatnosti stáva súčasťou dlžnej sumy, ak sa na tom strany dohodnú. Ak sa úrok stane súčasťou dlžnej sumy, dlžník je povinný platiť úrok len z dlžnej sumy.

(2) Splatný úrok sa k dlžnej sume pripisuje ku dňu splatnosti alebo ročne, podľa toho, čo nastane skôr.

Vrátenie úveru

§ 1116

Splatnosť úveru

Dlžník je povinný vrátiť dlžnú sumu spolu s úrokom v dohodnutej lehote. Ak lehota na vrátenie nie je dohodnutá, je ich povinný vrátiť do jedného mesiaca odo dňa, keď ho veriteľ požiadal o ich vrátenie.

§ 1117

Splácanie úveru

(1) Ak sa dlžník nedohodol s veriteľom na vrátení dlžnej sumy a úroku v splátkach, je povinný vrátiť dlžnú sumu spolu s úrokom v deň splatnosti úveru. Ak sa má vrátiť dlžná suma v splátkach, je v deň splatnosti každej splátky splatný aj úrok z tejto splátky.

(2) Ak sa strany dohodli na splácaní úveru vo forme anuitnej splátky, výška anuitnej splátky sa nemení, plynule sa mení len výška istiny a úroku, ktoré tvoria anuitnú splátku.

Výšku anuitnej splátky a jej jednotlivých zložiek je povinný určiť veriteľ s odbornou starostlivosťou.

§ 1118

- (1) Záväzok platiť úrok je splatný spolu so záväzkom vrátiť dlžnú sumu.
- (2) Ak lehota na vrátenie dlžnej sumy je dlhšia ako rok, je úrok splatný koncom každého kalendárneho roka.
- (3) V čase, keď sa má vrátiť zvyšok dlžnej sumy je splatný aj úrok, ktorý sa jej týka.

§ 1119

Dlžník je povinný vrátiť dlžnú sumu v mene, v ktorej sa mu poskytla, a v tej istej mene platiť úrok. Pri pochybnostiach platí, že dlžník je povinný vrátiť dlžnú sumu a úrok v mene miesta platenia. Ak sa má dlžná suma a úrok vrátiť v inej mene, dlžník je povinný vrátiť rovnakú hodnotu alebo hodnotu určenú na základe spôsobu dohodnutého v zmluve.

§ 1120

Predčasná splatnosť úveru

- (1) Dlžník je oprávnený vrátiť a veriteľ požadovať vrátenie dlžnej sumy pred dobou splatnosti dohodnutou v zmluve, ak sa na tom strany dohodli pri uzavretí zmluvy alebo ak takéto právo dlžníka vyplýva zo všeobecne záväzného právneho predpisu.
- (2) Pokiaľ bolo právo na predčasné splatenie úveru dohodnuté v zmluve alebo vyplýva zo všeobecne záväzného právneho predpisu, je dlžník povinný zaplatiť úrok len za dobu od poskytnutia do vrátenia dlžnej sumy. V opačnom prípade je dlžník povinný zaplatiť úrok za celú dobu do dohodnutého dňa splatnosti, pokiaľ nie je veriteľ oprávnený požadovať poplatok za predčasné splatenie úveru.

§ 1121

Odstúpenie od zmluvy pre neplatenie splátok

Ak je dlžník v omeškaní s vrátením viac než dvoch splátok alebo jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokom.

§ 1122

Zabezpečenie

- (1) Veriteľ môže požadovať, aby dlžník primerane zabezpečil záväzok vrátiť dlžnú sumu.
- (2) Ak zanikne alebo sa za trvania zmluvy zníži hodnota zabezpečenia alebo nastane okolnosť dohodnutá v zmluve, je dlžník povinný doplniť zabezpečenie na pôvodný rozsah. Ak tak dlžník neurobí v primeranej lehote, môže veriteľ od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník predčasne vrátil dlžnú sumu s úrokom.

§ 1123

Výpoveď

- (1) Ak zmluva neurčuje alebo osobitný zákon neustanovuje inú výpovednú lehotu, môže poskytnutie úveru vypovedať dlžník s okamžitou účinnosťou a veriteľ ku koncu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola výpoveď doručená dlžníkovi.
- (2) Dlžník nemá právo žiadať o poskytnutie úveru a veriteľ nie je povinný poskytnúť úver počas plynutia výpovednej lehoty.

Siedmy diel

Zmluva o pôžičke

§ 1124

Základné ustanovenie

Zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej lehoty veci rovnakého druhu.

§ 1125

Úrok

Za poskytnutie pôžičky možno dohodnúť úrok.

§ 1126

Dohoda o výške úroku

Výška úroku musí byť dohodnutá v súlade s právnymi predpismi.

§ 1127

Úrok pri nepeňažnej pôžičke

Pri nepeňažnej pôžičke možno ako úrok dohodnúť plnenie primeraného väčšieho množstva alebo vecí lepšej akosti, spravidla toho istého druhu.

§ 1128

Úrok nie je súčasťou istiny, ak nie je dohodnuté inak.

§ 1129

Vlastníkom predmetu pôžičky sa požičaním stáva dlžník.

§ 1130

Zmena hodnoty

Zvýšenie alebo zníženie ceny predmetu nepeňažnej pôžičky nemá vplyv na povinnosť dlžníka vrátiť veci v rovnakom druhu a množstve. Ak sú predmetom pôžičky peniaze, pôžička má vždy hodnotu dohodnutej sumy.

§ 1131

Náhradné plnenie

Ak objektívne nie je možné vrátiť požičané veci v rovnakom druhu a množstve, je dlžník povinný vrátiť veriteľovi pôžičku vo forme peňažnej náhrady v hodnote požičanej veci v mieste a v čase vrátenia, a ak to nie je možné, v mieste a v čase požičania.

§ 1132

Na zmluvu o pôžičke sa primerane použijú ustanovenia zmluvy o úvere.

Ôsmy diel

Leasingová zmluva

§ 1133

Základné ustanovenie

Zmluvou o finančnom leasingu sa poskytovateľ leasingu zaväzuje prenechať prijímateľovi leasingu na dohodnutú dobu do užívania vec alebo inú majetkovú hodnotu (ďalej len „predmet leasingu“), ktorého je vlastníkom alebo ktorý poskytovateľ leasingu nadobudol na základe žiadosti prijímateľa leasingu, a prijímateľ leasingu sa zaväzuje uhradiť poskytovateľovi leasingu cenu predmetu leasingu a dohodnutú odplatu.

§ 1134

Financovanie predmetu leasingu

(1) Poskytovateľ leasingu nadobudne predmet leasingu na základe financovania predmetu leasingu poskytovaného prijímateľovi leasingu alebo v jeho prospech dodávateľovi určenému prijímateľom leasingu na základe dohodnutých podmienok.

(2) Ak je prijímateľom leasingu spotrebiteľ, na poskytnutie financovania predmetu leasingu sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu.²⁵⁾

§ 1135

Nadobudnutie predmetu leasingu prijímateľom leasingu

(1) Prijímateľ leasingu má na základe dohodnutých podmienok právo nadobudnúť predmet leasingu do vlastníctva za dohodnutú cenu.

(2) Pokiaľ cena alebo podmienky pre nadobudnutie predmetu leasingu neboli dohodnuté, platí, že prijímateľ leasingu má právo na nadobudnutie predmetu leasingu po riadnom zaplatení všetkých splatných nárokov poskytovateľa leasingu vyplývajúcich z leasingovej zmluvy za cenu vo výške 1 % poslednej leasingovej splátky.

(3) Právo na nadobudnutie predmetu leasingu je prijímateľ leasingu povinný si uplatniť voči poskytovateľovi leasingu do 3 mesiacov od zaplatenia poslednej leasingovej splátky, inak toto právo zaniká. Za uplatnenie práva na nadobudnutie predmetu leasingu sa považuje zaplatenie ceny za nadobudnutie predmetu leasingu dohodnutej v zmluve alebo určenej podľa odseku 2.

§ 1136

Povinnosť registrácie

(1) Ak je predmet leasingu predmetom registrácie v osobitnej evidencii, je poskytovateľ leasingu povinný

- a) zabezpečiť registráciu prevodu vlastníckeho práva k predmetu leasingu z dodávateľa leasingu;
- b) zabezpečiť registráciu práva prijímateľa leasingu v tomto registri, ak osobitný predpis vzťahujúci sa na vedenie príslušnej evidencie umožňuje zápis práv z leasingovej zmluvy do tejto evidencie.

(2) Po odovzdaní predmetu leasingu je poskytovateľ leasingu povinný odovzdať prijímateľovi leasingu potvrdenie zabezpečujúce mu ako držiteľovi oprávnenie užívať predmet leasingu a po vykonaní registrácie podľa odseku 1 potvrdenie o registrácii.

§ 1137

Nakladanie s predmetom leasingu

(1) Prijemca leasingu nemá právo s predmetom leasingu nakladať, pokiaľ mu toto právo nevyplýva zo zákona alebo z dohody s poskytovateľom leasingu.

(2) Ak nie je vlastnícke právo poskytovateľa leasingu registrované v osobitnom registri a prijímateľ leasingu prevedie predmet leasingu odplatne na dobromyseľnú tretiu osobu

- a) nadobúdateľ nadobudne vlastnícke právo k predmetu leasingu,
- b) na predmete leasingu vznikne záložné právo v prospech poskytovateľa leasingu, pričom poskytovateľ leasingu má právo uspokojiť si týmto záložným právom len svoju pohľadávku na úhradu ceny predmetu leasingu a
- c) príjemca leasingu je povinný uhradiť nadobúdateľovi všetky nároky uplatňované voči nemu poskytovateľom leasingu a súčasne poskytovateľovi leasingu všetky nároky súvisiace s porušením jeho výlučného práva disponovať s predmetom leasingu.

§ 1138

Prevod predmetu leasingu na tretiu osobu

(1) Ak dôjde k prevodu vlastníckeho práva k predmetu leasingu z poskytovateľa leasingu na tretiu osobu, prechádzajú práva a povinnosti z leasingovej zmluvy z poskytovateľa leasingu na tretiu osobu.

(2) V prípade prevodu predmetu leasingu podľa odseku 1 ručí pôvodný poskytovateľ leasingu za plnenie práv a povinností z leasingovej zmluvy.

(3) Pokiaľ došlo k spätnému prevodu práv a povinností z prevedenej leasingovej zmluvy na poskytovateľa leasingu, platí odsek 2 primerane aj pre osobu, ktorá bola na základe prevodu predmetu leasingu poskytovateľom leasingu namiesto pôvodného poskytovateľa.

§ 1139

Vady predmetu leasingu

(1) Poskytovateľ leasingu je povinný zabezpečiť nerušené užívanie predmetu leasingu.

(2) Poskytovateľ leasingu zodpovedá za vady predmetu leasingu len ak je sám dodávateľom predmetu leasingu alebo ak prijímateľovi leasingu poskytol leasing ako vlastník predmetu leasingu.

(3) Ak má predmet leasingu vady, na ktoré sa vzťahuje zodpovednosť za vady alebo záruka akosť poskytovaná dodávateľom predmetu leasingu, je poskytovateľ leasingu povinný umožniť ich uplatnenie prijímateľovi leasingu u dodávateľa predmetu leasingu.

(4) Poskytovateľ leasingu nie je oprávnený predmet leasingu zaťažovať.

§ 1140

(1) Poskytovateľ leasingu poskytuje záruku za vady predmetu leasingu v rozsahu podľa § 844 až § 888, ak sa vzdal záruky zo zmluvy o nadobudnutí predmetu leasingu bez predchádzajúceho súhlasu prijímateľa leasingu. V tomto prípade sa použijú ustanovenia prvého dielu ôsmej hlavy, prijímateľovi leasingu však nepatrí právo na odstúpenie od zmluvy z dôvodu väd veci ani právo dodanie náhradného plnenia.

(2) Poskytovateľ leasingu zodpovedá za vady len v rozsahu podľa § 879, len ak je sám dodávateľom predmetu leasingu alebo ak prijímateľovi leasingu poskytol leasing ako vlastník predmetu leasingu.

§ 1141

S výnimkou podľa prípadov uvedených v § 1139, ak má predmet leasingu vady

- a) žiadosť o opravu alebo náhradné plnenie je prijímateľ leasingu oprávnený uplatniť u dodávateľa, ktorý poskytuje záruku poskytovateľovi leasingu, pričom pri uplatnení tohto nároku je oprávnený konať v mene a na účet poskytovateľa leasingu,
- b) nárok na zľavu z ceny alebo na odstúpenie od zmluvy je oprávnený uplatniť výlučne poskytovateľ leasingu voči dodávateľovi predmetu leasingu, ktorý poskytovateľovi leasingu poskytuje záruku.

§ 1142

Ak prijímateľ leasingu koná pri uplatnení vady v mene poskytovateľa leasingu, je ho riadne a včas povinný informovať o tom, že dodávateľ odmieta vykonanie opravy alebo náhradné plnenie, alebo že poskytovateľ leasingu môže voči nemu uplatňovať zľavu z ceny alebo nárok na odstúpenie od zmluvy.

§ 1143

Užívanie predmetu leasingu

(1) Prijímateľ leasingu je oprávnený predmet leasingu užívať a brať z neho plody počas dohodnutej doby užívania.

(2) Na prijímateľa leasingu prechádza odo dňa prevzatia predmetu leasingu do užívania prijímateľom leasingu nebezpečenstvo škody na predmete leasingu.

(3) Pokiaľ nedošlo k nadobudnutiu predmetu leasingu prijímateľom leasingu podľa § 1135, je prijímateľ leasingu po skončení leasingu povinný vrátiť predmet leasingu poskytovateľovi leasingu. Nebezpečenstvo škody na predmete leasingu prechádza na poskytovateľa leasingu dňom odovzdania predmetu leasingu prijímateľom leasingu..

§ 1144

Údržba predmetu leasingu

(1) Prijímateľ leasingu je povinný udržiavať predmet leasingu s primeranou starostlivosťou a platiť všetky náklady spojené s jeho užívaním, pokiaľ sa s poskytovateľom leasingu nedohodli inak.

(2) Prijímateľ leasingu je povinný predmet leasingu poistiť a riadne uhrádzať poistné, len ak tak určuje leasingová zmluva. Strany sa môžu dohodnúť, že poistenie predmetu leasingu zabezpečí poskytovateľ leasingu na náklady prijímateľa leasingu.

§ 1145

Prevod práva užívania na tretie osoby

(1) Prijímateľ leasingu je oprávnený dať predmet leasingu do užívania tretej osobe len na základe predchádzajúceho súhlasu poskytovateľa leasingu.

(2) Ak dá prijímateľ leasingu predmet leasingu do užívania tretej osobe, zodpovedá za predmet leasingu, ako by ho užíval sám.

§ 1146

Prevod práva na nadobudnutie

(1) Prijímateľ leasingu je oprávnený previesť svoje právo na nadobudnutie vlastníctva k predmetu leasingu podľa § 1135, na tretiu osobu aj bez súhlasu poskytovateľa leasingu.

(2) Prevod práva podľa odseku 1 je voči poskytovateľovi leasingu účinný dňom doručenia písomného oznámenia o prevode práva prijímateľom leasingu.

§ 1147

Platenie leasingových splátok

(1) Prijímateľ leasingu je povinný za užívanie predmetu leasingu uhradiť cenu predmetu leasingu a dohodnutú odplatu a ďalšie plnenia uhrádzané poskytovateľovi leasingu spôsobom dohodnutým v zmluve, predovšetkým vo forme leasingových splátok vo výške a v termínoch splatnosti dohodnutých pri uzavretí leasingovej zmluvy.

(2) Ak je poskytovanie leasingu predmetom podnikania poskytovateľa leasingu, je oprávnený od prijímateľa leasingu v leasingovej splátke požadovať ako odplatu okrem úroku aj poplatok za poskytnutie finančného leasingu a primeranú odmenu za zabezpečenie služieb spojených s leasingom.

(3) V leasingových splátkach môže byť okrem odplaty podľa odseku 2 zohľadnená cena za plnenia poskytované prijímateľovi leasingu zo strany poskytovateľa leasingu na základe leasingovej zmluvy alebo na základe zmlúv uzavretých v súvislosti s leasingovou zmluvou.

(4) Prijímateľ leasingu nie je povinný platiť leasingové splátky za čas, keď nemôže predmet nájmu užívať z dôvodov, ktoré sú spôsobené nesplnením poskytovateľa leasingu.

§ 1148

Výpoveď zmluvy

Poskytovateľ leasingu je oprávnený vypovedať zmluvu, ak

- a) prijímateľ leasingu bráni zisteniu okolností o tom, že je v úpadku alebo kríze, alebo že mu hrozí úpadok,
- b) je ohrozené plnenie zmluvy v dôsledku správania prijímateľa leasingu predovšetkým z dôvodu vykonávania ukracujúcich úkonov alebo z dôvodu zhoršenia jeho finančnej situácie,
- c) prijímateľ leasingu napriek výzve poskytovateľa leasingu užíva predmet leasingu v rozpore so zmluvou alebo nevhodným spôsobom,
- d) prijímateľ leasingu neuplatnil práva z väd napriek tomu, že ho o to poskytovateľ leasingu požiadal,
- e) prijímateľ leasingu neuhrádza leasingové splátky, náklady alebo súvisiace poplatky napriek predchádzajúcej písomnej výzve prenajímateľa,
- f) ak v dôsledku konania alebo opomenutia prijímateľa leasingu dôjde k nadmernému opotrebovaniu, poškodeniu alebo zničeniu predmetu leasingu alebo jeho časti.

§ 1149

Vyporiadanie po výpovedi zmluvy

(1) Ak došlo k výpovedi leasingovej zmluvy z dôvodov podľa § 1148 alebo z iného dôvodu nesplnenia prijímateľom leasingu má voči nemu poskytovateľ leasingu nárok na zaplatenie zostatku istiny aj leasingového úroku dohodnutého v zmluve. Nárok je splatný ku dňu účinnosti výpovede.

(2) Ak poskytovateľ leasingu je, alebo sa po účinnosti výpovede stane, skutočným držiteľom predmetu leasingu, je povinný s primeranou starostlivosťou predať predmet leasingu, výťažok získaný z predaja započítať na úhradu svojich nárokov voči prijímateľovi leasingu a zostatok vyplatiť prijímateľovi leasingu.

§ 1150

Primerané použitie iných ustanovení

(1) Na právne vzťahy týkajúce sa užívania predmetu leasingu neupravené v tomto zmluvnom type sa primerane použijú ustanovenia o nájme vzťahujúce sa na predmet leasingu, ktorý je predmetom leasingovej zmluvy.

(2) Na prevod predmetu leasingu sa použijú primerane ustanovenia o kúpe prenajatej veci.

(3) Na platenie a zúčtovanie leasingových splátok sa primerane použijú ustanovenia právnych predpisov o poskytovaní finančných služieb.

Deviaty diel

Licenčná zmluva

§ 1151

Základné ustanovenie

Licenčnou zmluvou udeľuje autor alebo osoba, ktorá vykonáva majetkové práva autora (ďalej len „autor“), nadobúdateľovi súhlas na použitie diela (ďalej len „licencia“). Na udelenie licencie na použitie diela podľa osobitného zákona²⁴⁾ sa použijú ustanovenia tohto zákona.

§ 1152

Forma licenčnej zmluvy

Licenčná zmluva musí mať písomnú formu, ak autor udeľuje výhradnú licenciu alebo ak dielo podlieha registrácii v osobitnom registri.²⁶⁾

§ 1153

Ak licenčná zmluva nie je uzavretá v písomnej forme, má ktorákoľvek jej strana právo písomne alebo prostredníctvom na to určeného on-line formulára požiadať druhú zmluvnú stranu o vydanie písomného potvrdenia o uzavretí licenčnej zmluvy, ktoré musí obsahovať základné náležitosti uvedené v § 1155. Ak druhá zmluvná strana potvrdenie podľa prvej vety nevydá do 15 dní od doručenia žiadosti na vydanie potvrdenia, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo.

§ 1154

Registrácia

(1) Na výkon práva vyplývajúceho z udelenej licencie sa vyžaduje zápis do príslušného registra týchto práv, ak to vyplýva z osobitného predpisu.²⁷⁾

(2) Práva z licencie, pri ktorej sa vyžaduje registrácia podľa odseku 1, je možné vykonávať voči tretím osobám až po zápise do príslušného registra.

§ 1155

Základné náležitosti

Licenčná zmluva obsahuje najmä špecifikáciu diela, spôsob použitia diela, rozsah licencie, čas, na ktorý autor licenciu udeľuje, alebo spôsob jeho určenia a odmenu alebo spôsob jej určenia, ak sa autor s nadobúdateľom nedohodol na bezodplatnom poskytnutí licencie.

§ 1156

Odkaz na licenčné podmienky

Obsah licenčnej zmluvy alebo jej časť je možné určiť aj odkazom na licenčné podmienky, ktoré sú k zmluve pripojené alebo sú stranám známe a sú im dostupné v čase uzavretia licenčnej zmluvy.

§ 1157

Spôsob použitia diela

(1) Spôsob použitia diela musí byť určený v licenčnej zmluve. Autor nemôže udeliť nadobúdateľovi licenciu na spôsob použitia diela, ktorý nie je v čase uzavretia licenčnej zmluvy známy.

(2) Ak v licenčnej zmluve nie je uvedený spôsob použitia diela platí, že licencia je udelená na spôsob použitia diela nevyhnutný na dosiahnutie účelu zmluvy, ktorý je v nej uvedený, alebo ktorý strany jej uzavretím sledujú.

§ 1158

Rozsah licencie

(1) Autor sa môže s nadobúdateľom v licenčnej zmluve dohodnúť, že udeľuje licenciu v neobmedzenom rozsahu alebo môže rozsah použitia diela obmedziť územne alebo vecne.

(2) Ak licenčná zmluva neurčuje rozsah licencie a z jej účelu nevyplýva iné, platí, že územný rozsah licencie je obmedzený na územie Slovenskej republiky.

(3) Ak licenčná zmluva neurčuje vecný rozsah licencie, platí, že licencia je udelená v rozsahu obvyklom pri danom druhu diela a spôsobe použitia diela na dosiahnutie účelu zmluvy, ktorý je v nej uvedený, alebo ktorý strany jej uzavretím sledujú.

§ 1159

Druh licencie

(1) Autor môže nadobúdateľovi udeliť výhradnú licenciu alebo nevýhradnú licenciu.

(2) Ak nie je v licenčnej zmluve dohodnuté, že autor udelil výhradnú licenciu, platí, že udelil nevýhradnú licenciu.

§ 1160

Výhradná licencia

(1) Ak autor udelil výhradnú licenciu, nesmie udeliť tretej osobe licenciu na spôsob použitia diela udelený výhradnou licenciou a je povinný zdržať sa použitia diela spôsobom, na ktorý udelil výhradnú licenciu, ak nie je v licenčnej zmluve dohodnuté inak.

(2) Nadobúdateľ je povinný výhradnú licenciu využívať, ak nie je dohodnuté inak.

§ 1161

Nevýhradná licencia

(1) Ak autor udelil nevýhradnú licenciu, nie je dotknuté právo autora udeliť licenciu tretej osobe alebo použiť dielo spôsobom, na ktorý nevýhradnú licenciu udelil.

(2) Nevýhradná licencia, ktorú nadobúdateľ získal pred udelením výhradnej licencie tretej osobe, zostáva zachovaná, ak sa autor s nadobúdateľom takejto nevýhradnej licencie nedohodol inak. Licenčná zmluva, ktorou autor udelil tretej osobe licenciu na spôsob použitia diela udelený predtým výhradnou licenciou, je počas trvania výhradnej licencie neplatná, ak nadobúdateľ výhradnej licencie na uzavretie takejto licenčnej zmluvy neudelil predchádzajúci písomný súhlas.

§ 1162

Trvanie licencie

Ak licenčná zmluva neurčuje čas, na ktorý autor licenciu udeľuje, ani spôsob jeho určenia, platí, že licencia je udelená na čas nevyhnutný na dosiahnutie účelu zmluvy. Ak ani z účelu zmluvy nevyplýva iné, platí, že licencia je udelená na čas obvyklý pri danom druhu a spôsobe použitia diela, najviac však na jeden rok od udelenia licencie.

Odmena

§ 1163

(1) Odmenu za udelenie licencie alebo spôsob jej určenia si strany dohodnú s ohľadom na rozsah, účel, čas a jednotlivé spôsoby použitia diela a účel uzavretia licenčnej zmluvy.

(2) Ak nie je v licenčnej zmluve dohodnutá odmena ani spôsob jej určenia a v licenčnej zmluve nie je uvedené, že sa licencia udeľuje bezodplatne ani to nevyplýva z jej účelu, platí, že autor má právo na odmenu vo výške, ktorá je obvyklá v čase uzavretia licenčnej zmluvy pri obdobných zmluvných podmienkach.

(3) Ak nadobúdateľ licenciu nevyužije vôbec alebo licenciu nevyužije sčasti, nemá právo na vrátenie dohodnutej odmeny alebo jej časti, pokiaľ nie je dohodnuté inak.

§ 1164

Ak bola odmena za udelenie licencie dohodnutá v závislosti od príjmov alebo výnosov z využitia licencie, nadobúdateľ je povinný predkladať autorovi najmenej raz ročne

a) vyúčtovanie odmeny a

b) informáciu o príjmoch alebo výnosoch z využitia licencie osobitne za každý spôsob použitia diela.

§ 1165

(1) Ak je odmena dohodnutá v závislosti od príjmov alebo výnosov z využitia licencie, je nadobúdateľ povinný umožniť autorovi kontrolu svojej účtovnej evidencie alebo inej dokumentácie v rozsahu potrebnom na zistenie odmeny.

(2) Ak pre účely určenia odmeny nadobúdateľ sprístupní účtovnú evidenciu, inú dokumentáciu alebo poskytne autorovi informácie označené nadobúdateľom ako dôverné, nesmie autor tieto informácie prezradiť tretej osobe ani ich použiť pre seba v rozpore s účelom, na ktorý sa mu poskytli, ani po zániku zmluvy až do času, keď sa stanú všeobecne známymi.

Povinnosti strán

§ 1166

(1) Autor je povinný bez zbytočného odkladu po udelení licencie poskytnúť nadobúdateľovi všetky podklady a informácie, ktoré sú potrebné na výkon práva z udelenej licencie, pokiaľ nie sú súčasťou licenčných podmienok, ktoré sú súčasťou zmluvy. Po skončení zmluvy je ich poskytovateľ povinný vrátiť autorovi, pokiaľ z dohody alebo z povahy týchto podkladov nevyplýva iné.

(2) Nadobúdateľ je povinný utajovať poskytnuté podklady a informácie pred tretími osobami, ibaže zo zmluvy alebo z povahy poskytnutých podkladov a informácií vyplýva, že poskytovateľ nemá záujem na ich utajovaní. Nadobúdateľ je povinný utajovať poskytnuté informácie aj po zániku zmluvy až do času, keď sa stanú všeobecne známymi.

§ 1167

Ak nadobúdateľa obmedzujú vo výkone práva iné osoby alebo ak zistí, že iné osoby toto právo porušujú, je povinný bez zbytočného odkladu podať o tom správu autorovi. Autor je povinný bez zbytočného odkladu urobiť potrebné právne opatrenia na ochranu výkonu práva nadobúdateľom. Pri týchto opatreniach je nadobúdateľ povinný poskytnúť autorovi primeranú súčinnosť.

§ 1168

Ak je to počas trvania licencie potrebné, práva z licencie udržiava autor, pokiaľ sa strany nedohodnú inak.

§ 1169

Prechod licencie a zánik licencie

(1) Zánikom právnickej osoby, ktorej bola udelená licencia, prechádzajú práva a povinnosti z licenčnej zmluvy na jej právneho nástupcu; ak licenčná zmluva takýto prechod práv a povinností na právneho nástupcu nevylučuje.

(2) Smrťou fyzickej osoby, ktorej bola udelená licencia, prechádzajú práva a povinnosti z licenčnej zmluvy na dedičov; ak licenčná zmluva takýto prechod práv a povinností na dedičov nevylučuje.

(3) Ak niet právneho nástupcu podľa odseku 1 alebo dedičov podľa odseku 2, licencia zaniká.

Nakladanie s licenciou

§ 1170

Sublicencia

Nadobúdateľ je oprávnený udeliť tretej osobe súhlas na použitie diela v rozsahu udelenej licencie (ďalej len „sublicencia“) len s predchádzajúcim súhlasom autora, ktorý môže byť udelený aj pri udelení licencie.

§ 1171

Postúpenie licencie

Nadobúdateľ môže licenciu zmluvou postúpiť len s predchádzajúcim súhlasom autora, ktorý môže byť udelený aj pri udelení licencie. O postúpení licencie a o osobe postupníka je nadobúdateľ povinný informovať autora bez zbytočného odkladu.

§ 1172

Forma dispozičných úkonov

Ak je licenčná zmluva uzavretá v písomnej forme, udelenie sublicencie aj postúpenie licencie musí mať písomnú formu, ak licenčná zmluva neurčuje inak.

§ 1173

Predaj podniku

Ak nie je dohodnuté inak, súhlas autora sa nevyžaduje pri prechode licencie pri predaji podniku alebo časti podniku, ktorého súčasťou je licencia.

§ 1174

Odstúpenie od licenčnej zmluvy z dôvodu nevyužívania výhradnej licencie

(1) Ak nadobúdateľ nevyužíva výhradnú licenciu dohodnutým spôsobom alebo v dohodnutom rozsahu, hoci je na to povinný, má autor právo odstúpiť od licenčnej zmluvy v tej časti, ktorej sa porušenie povinnosti využiť výhradnú licenciu týka; právo na odstúpenie autorovi nevznikne, ak je nevyužívanie výhradnej licencie spôsobené okolnosťami na strane autora.

(2) Právo na odstúpenie podľa odseku 1 vznikne autorovi najskôr uplynutím jedného roka od udelenia výhradnej licencie. Ak je využitie výhradnej licencie závislé od dodania diela, ktoré bolo nadobúdateľovi dodané až po uzavretí licenčnej zmluvy, nevznikne toto právo skôr ako uplynutím jedného roka od tohto dodania; najneskôr však uplynutím dvoch rokov od tohto dodania, ak to vyplýva z povahy diela.

(3) Právo na odstúpenie podľa odseku 1 môže autor uplatniť až po tom, čo písomne vyzve nadobúdateľa, aby v primeranej lehote od doručenia výzvy výhradnú licenciu využil, a nadobúdateľ ju napriek tejto výzve nevyužije.

(4) Práva na odstúpenie podľa odseku 1 sa autor nemôže vopred vzdať. Zmluvné strany sa však môžu dohodnúť, že ak sú dané dôvody odstúpenia podľa odseku 1, výhradná licenčná zmluva sa mení na nevýhradnú licenčnú zmluvu v časti, ktorej sa tieto dôvody týkajú.

§ 1175

Verejná licencia

(1) Autor môže ponúknuť udelenie licencie aj právnym úkonom smerujúcim voči neurčitým osobám. Konanie, z ktorého možno vyvodiť súhlas s podmienkami licencie, je prijatím takejto ponuky.

(2) Autor môže udeliť nadobúdateľovi licenciu podľa odseku 1 výslovne aj na spôsob použitia diela, ktorý nie je v čase uzavretia licenčnej zmluvy podľa odseku 1 známy.

(3) Licenciu podľa odseku 1 možno udeliť len ako nevýhradnú a bezodplatnú a nemožno ju vypovedať.

Desiaty diel

Zmluva o diele

Prvý oddiel

Základné ustanovenia

§ 1176

Základné ustanovenie

Zmluvou o diele sa zhotoviteľ zaväzuje vykonať dielo a objednávateľ sa zaväzuje vykonané dielo prevziať a zaplatiť cenu za jeho vykonanie.

§ 1177

Forma zmluvy

Ak nedôjde k zhotoveniu diela na počkanie a objednávateľ je spotrebiteľom, je zhotoviteľ povinný vydať na požiadanie objednávateľa písomné potvrdenie o prevzatí objednávky.

§ 1178

Dielo

(1) Dielom sa rozumie zhotovenie veci, pokiaľ nespadá pod kúpnu zmluvu, montáž, údržba, oprava alebo úprava veci alebo hmotne zachytený výsledok inej činnosti.

(2) Dielom sa rozumie vždy zhotovenie, montáž, údržba, oprava alebo úprava stavby alebo jej časti.

§ 1179

Oprava a úprava

(1) Opravou veci je činnosť, ktorou sa najmä odstraňujú vady veci, následky jej poškodenia alebo účinky jej opotrebenia.

(2) Úpravou veci je činnosť, ktorou sa najmä mení povrch veci alebo jej vlastnosti.

Druhý oddiel

Cena diela

§ 1180

Cena diela

(1) Cena musí byť v zmluve dohodnutá alebo v nej musí byť aspoň dohodnutý spôsob jej určenia, ibaže strany v zmluve prejavia vôľu uzavrieť zmluvu aj bez tohto určenia.

(2) Ak sa zmluva o diele uzaviera bez určenia ceny diela, je objednávateľ povinný zaplatiť cenu, ktorá sa obvykle platí za porovnateľné dielo v čase uzavretia zmluvy za obdobných zmluvných podmienok (§ 79 ods. 1).

§ 1181

Nárok na zaplatenie ceny diela

Nárok na zaplatenie ceny diela vzniká jeho vykonaním, pokiaľ zo zmluvy alebo z tohto zákona nevyplýva niečo iné.

§ 1182

Modifikácie ceny diela

(1) Ak sa strany po uzavretí zmluvy dohodnú na obmedzení rozsahu diela a ak nedohodnú jeho dôsledky na výšku ceny, je objednávateľ povinný zaplatiť len cenu primerane zníženú; ak sa týmto spôsobom dohodnú na rozšírení diela, je objednávateľ povinný zaplatiť cenu primerane zvýšenú.

(2) Ak sa strany po uzavretí zmluvy dohodnú na zmene diela a ak nedohodnú jej dôsledky na výšku ceny, je objednávateľ povinný zaplatiť cenu zvýšenú alebo zníženú s prihliadnutím na rozdiel v rozsahu potrebnej činnosti a v účelných nákladoch spojených so zmeneným vykonávaním diela.

§ 1183

Cena podľa rozpočtu

(1) Cena určená na základe rozpočtu, ktorý je súčasťou zmluvy alebo ho objednávateľovi oznámil zhotoviteľ pred uzavretím zmluvy, je pre strany záväzná.

(2) Ak bola cena určená na základe rozpočtu, ohľadne ktorého zo zmluvy vyplýva, že sa nezaručuje jeho úplnosť, môže zhotoviteľ žiadať primerané zvýšenie ceny, ak sa pri vykonávaní diela objaví potreba činností nezahrnutých do rozpočtu, pokiaľ tieto činnosti neboli predvídateľné v čase uzavretia zmluvy.

(3) Ak cena bola určená na základe rozpočtu, ktorý sa podľa zmluvy považuje za nezáväzný, môže zhotoviteľ žiadať primerané zvýšenie ceny o sumu, o ktorú nevyhnutne prevýši náklady účelne vynaložené zhotoviteľom, náklady zahrnuté do rozpočtu.

§ 1184

Následky zvýšenia ceny určenej podľa rozpočtu

(1) Ak objednávateľ nesúhlasí so zvýšením ceny, určí ho súd na návrh zhotoviteľa.

(2) Zhotoviteľovi zaniká nárok na určenie zvýšenia ceny podľa § 1183 odsekov 2 a 3, ak neoznámi objednávateľovi potrebu prekročenia rozpočtovanej sumy a výšku požadovaného zvýšenia ceny bez zbytočného odkladu, najneskôr však 30 dní, po tom, čo bolo možné pri zachovaní primeranej starostlivosti zistiť, že je nevyhnutné prekročenie ceny, ktorá bola určená na základe rozpočtu.

(3) Objednávateľ môže bez zbytočného odkladu odstúpiť od zmluvy, ak zhotoviteľ požaduje zvýšenie ceny podľa § 1183 odsekov 2 a 3 o sumu, ktorá presahuje o viac ako 10 % cenu určenú na základe rozpočtu. V tomto prípade je objednávateľ povinný nahradiť zhotoviteľovi časť ceny zodpovedajúcu rozsahu čiastočného vykonania diela určenej podľa rozpočtu.

§ 1185

Preddavky na cenu diela

(1) Zhotoviteľ môže pred vykonaním diela alebo počas jeho zhotovovania požadovať od objednávateľa poskytnutie preddavku na cenu diela.

(2) Dojednanie a poskytnutie preddavkov na cenu za dielo sa nedotýka účinkov podľa § 1180 a § 1181.

Tretí oddiel

Vykonanie diela

§ 1186

Vykonanie diela

(1) Zhotoviteľ je povinný vykonať dielo na svoje náklady a na svoje nebezpečenstvo v dohodnutom čase, inak v čase primeranom s prihliadnutím na povahu diela. Ak zo zmluvy alebo z povahy diela nevyplýva niečo iné, môže zhotoviteľ vykonať dielo ešte pred dojednaným časom.

(2) Pri vykonávaní diela postupuje zhotoviteľ samostatne a nie je pri určení spôsobu vykonania diela viazaný pokynmi objednávateľa, ibaže sa výslovne zaviazal plniť ich.

(3) Ak je na vykonanie diela ustanovená záväzná technická norma, musí vykonanie zodpovedať tejto norme.

§ 1187

(1) Zhotoviteľ vykoná dielo osobne alebo pod svojim osobným vedením. To neplatí, ak nie je vykonanie diela viazané na osobné vlastnosti zhotoviteľa alebo ak to nie je vzhľadom na povahu diela potrebné.

(2) Ak zhotoviteľ diela poveril jeho vykonaním inú osobu, zhotoviteľ zodpovedá, akoby dielo vykonával sám.

§ 1188

(1) Ak sú na vykonanie diela potrebné zvláštne osobné schopnosti zhotoviteľa, zaniká záväzok stratou jeho spôsobilosti alebo jeho smrťou. To neplatí, pokiaľ môže dielo úspešne vykonať právny nástupca zhotoviteľa.

(2) Smrť objednávateľa spôsobuje zánik zmluvy len v prípade, ak sa splnenie záväzku stane nemožným alebo nadbytočným.

§ 1189

Veci určené na vykonanie diela

(1) Ak má objednávateľ podľa zmluvy obstarat' veci na vykonanie diela, je povinný odovzdať zhotoviteľovi v čase určenom v zmluve, inak bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že o cenu týchto vecí sa neznižuje cena za vykonanie diela.

(2) Ak veci neobstará objednávateľ včas, môže mu na to zhotoviteľ poskytnúť primeranú lehotu a po jej márnom uplynutí môže sám po predchádzajúcom upozornení obstarat' veci na účet objednávateľa. Objednávateľ je povinný uhradiť ich cenu a účelné náklady s tým spojené bez zbytočného odkladu po tom, čo ho o to zhotoviteľ požiada.

(3) Veci, ktoré sú potrebné na vykonanie diela a na ktorých obstaranie nie je podľa zmluvy zaviazaný objednávateľ, je povinný obstarat' zhotoviteľ.

§ 1190

(1) Ohľadne vecí, ktoré zhotoviteľ obstaral na vykonanie diela, má postavenie predávajúceho, pokiaľ z ustanovení upravujúcich zmluvu o diele nevyplýva niečo iné.

(2) Pri pochybnostiach sa predpokladá, že kúpna cena týchto vecí je zahrnutá v cene za vykonanie diela.

§ 1191

Súčinnosť objednávateľa

(1) Ak je na vykonanie diela potrebná súčinnosť objednávateľa, je zhotoviteľ oprávnený určiť na to primeranú lehotu.

(2) Ak dvaja alebo viacerí zhotovitelia vykonávajú dielo súčasne alebo postupne na tom istom mieste zhotovenia diela, je objednávateľ povinný zabezpečiť podmienky a koordináciu potrebné pre ich efektívne vykonanie.

§ 1192

Kontrola diela

(1) Objednávateľ je oprávnený kontrolovať vykonávanie diela a veci použité na vykonanie diela.

(2) Ak objednávateľ nevykoná svoje právo na vykonanie kontroly alebo ju nevykoná s primeranou starostlivosťou, nevylučuje to následky nesplnenia zhotoviteľa.

§ 1193

Pozvánka na vykonanie kontroly

(1) Ak zmluva určuje, že objednávateľ je oprávnený skontrolovať predmet diela na určitom stupni jeho vykonávania, je zhotoviteľ povinný včas objednávateľa pozvať na vykonanie kontroly.

(2) Ak zhotoviteľ nesplní povinnosť uvedenú v odseku 1, je povinný umožniť objednávateľovi vykonanie dodatočnej kontroly a znášať náklady s tým spojené.

(3) Ak sa objednávateľ nedostavil na kontrolu, na ktorú bol riadne pozvaný alebo ktorá sa mala konať podľa dohodnutého časového rozvrhu, môže zhotoviteľ pokračovať vo vykonávaní diela. Ak však účasť na kontrole znemožnila objednávateľovi prekážka, ktorú nemohol odvrátiť, môže objednávateľ bez zbytočného odkladu požadovať vykonanie dodatočnej kontroly, je však povinný zhotoviteľovi nahradiť náklady spôsobené oneskorením kontroly.

§ 1194

Náprava väd zistených kontrolou

(1) Ak objednávateľ zistí, že zhotoviteľ vykonáva dielo v rozpore so zmluvou alebo z dôvodu vecí použitých na vykonanie diela bude mať dielo vady, je objednávateľ oprávnený dožadovať sa toho, aby zhotoviteľ odstránil vzniknuté vady a dielo vykonával riadne.

(2) Ak tak zhotoviteľ diela neurobí ani v primeranej lehote mu na to poskytnutej a postup zhotoviteľa by viedol nepochybne k neospravedlnenému nesplneniu (§ 801), je objednávateľ oprávnený odstúpiť od zmluvy.

§ 1195

Nevhodné veci alebo pokyny

(1) Zhotoviteľ je povinný upozorniť objednávateľa bez zbytočného odkladu na nevhodnú povahu vecí prevzatých od objednávateľa alebo pokynov daných mu objednávateľom na vykonanie diela, ak zhotoviteľ mohol túto nevhodnosť zistiť pri vynaložení primeranej starostlivosti.

(2) Ak nevhodné veci alebo pokyny prekážajú v riadnom vykonávaní diela, je zhotoviteľ povinný jeho vykonávanie v nevyhnutnom rozsahu prerušiť do doby výmeny vecí alebo zmeny pokynov objednávateľa alebo písomného oznámenia, že objednávateľ trvá na vykonávaní diela s použitím odovzdaných vecí a daných pokynov. O dobu, po ktorú bolo potrebné vykonávanie diela prerušiť, sa predlžuje lehota určená na jeho dokončenie. Zhotoviteľ má takisto nárok na úhradu nákladov spojených s prerušením vykonávania diela alebo s použitím nevhodných vecí do doby, keď sa ich nevhodnosť mohla zistiť.

(3) Zhotoviteľ, ktorý splnil povinnosť uvedenú v odseku 1, nezodpovedá za nemožnosť dokončenia diela alebo za vady dokončeného diela spôsobené nevhodnými vecami alebo pokynmi, ak objednávateľ na ich použitie pri vykonávaní diela písomne trval. Pri nedokončení diela má zhotoviteľ nárok na cenu dielu podľa § 1183 ods. 2.

(4) Zhotoviteľ, ktorý nesplnil povinnosť uvedenú v odseku 1, zodpovedá za nesplnenie spôsobené použitím nevhodných vecí odovzdaných objednávateľom alebo pokynov daných mu objednávateľom.

§ 1196

Prekážky pri vykonaní diela

(1) Ak zhotoviteľ zistí pri vykonávaní diela skryté prekážky týkajúce sa vecí, na ktorej sa má vykonať oprava alebo úprava, alebo miesta, kde sa má dielo vykonať, a tieto prekážky znemožňujú vykonanie diela dohodnutým spôsobom, je zhotoviteľ povinný oznámiť to bez zbytočného odkladu objednávateľovi a navrhnúť mu zmenu diela. Do dosiahnutia dohody o zmene diela je zhotoviteľ oprávnený vykonávanie diela prerušiť. Ak sa strany v primeranej lehote nedohodnú na zmene zmluvy, môže ktorákoľvek zo strán od zmluvy odstúpiť.

(2) Ak zhotoviteľ neporušil svoju povinnosť zistiť pred začatím vykonávania diela prekážky uvedené v odseku 1, nemá žiadna zo strán nárok na náhradu škody; zhotoviteľ má

nárok na cenu určenú podľa § 1183 ods. 2 za časť diela, ktoré bolo vykonané do doby, než prekážky mohol odhaliť pri vynaložení primeranej starostlivosti.

Štvrtý oddiel

Nebezpečenstvo škody a práva dielu

§ 1197

(1) Objednávateľ znáša nebezpečenstvo škody na veciach, ktoré obstaral na vykonanie diela, a zostáva ich vlastníkom až do doby, keď sa spracovaním stanú súčasťou predmetu diela.

(2) Za vec prevzatú od objednávateľa za účelom jej spracovania pri vykonávaní diela alebo za účelom jej opravy alebo úpravy zodpovedá zhotoviteľ ako uschovávateľ.

(3) Po dokončení diela alebo po zániku záväzku dielo vykonať je zhotoviteľ povinný bez zbytočného odkladu vrátiť objednávateľovi veci od neho prevzaté, ktoré sa nespracovali pri vykonávaní diela.

§ 1198

Vlastnícke právo k zhotovovanej veci

(1) Ak je predmetom diela jednotlivo určená vec, nadobúda k nej vlastnícke právo objednávateľ. To neplatí v prípade podľa odseku 2, alebo ak je hodnota diela rovnaká alebo vyššia ako hodnota objednávateľovej spracovanej veci, vtedy nadobúda vlastnícke právo k predmetu diela zhotoviteľ.

(2) Ak zhotoviteľ zhotovuje vec u objednávateľa, na jeho pozemku alebo na pozemku, ku ktorému má objednávateľ právo užívania, objednávateľ znáša nebezpečenstvo škody na zhotovovanej veci a je jej vlastníkom, ak zmluva neurčuje niečo iné.

(3) V prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje odsek 1 a 2, znáša zhotoviteľ nebezpečenstvo škody na zhotovovanej veci a je jej vlastníkom. Pre určenie prechodu nebezpečenstva škody na zhotovovanej veci zo zhotoviteľa na objednávateľa sa použijú obdobne ustanovenia o prechode nebezpečenstva škody na predmete kúpy z predávajúceho na kupujúceho.

§ 1199

Na zhotoviteľa neprechádza nebezpečenstvo škody na veci, ktorá je predmetom údržby, opravy alebo úpravy, ani vlastnícke právo k nej.

§ 1200

Poskytnutie diela tretím osobám

(1) Výsledok činnosti, ktorá je predmetom diela, je zhotoviteľ oprávnený poskytnúť aj iným osobám než objednávateľovi, pokiaľ to zmluva nezakazuje.

(2) Ak zmluva neobsahuje zákaz tohto poskytnutia, je naň zhotoviteľ oprávnený, ak to vzhľadom na povahu diela nie je v rozpore so záujmami objednávateľa.

§ 1201

Dielo ako predmet duševného vlastníctva

(1) Ak je predmetom diela výsledok činnosti, ktorý je chránený právom z priemyselného alebo iného duševného vlastníctva, je objednávateľ oprávnený použiť ho len na účel vyplývajúci z uzavretej zmluvy o diele. Na iné účely je oprávnený ho použiť len so súhlasom zhotoviteľa.

(2) Zhotoviteľ zodpovedá za porušenie práva inej osoby z priemyselného alebo iného duševného vlastníctva v dôsledku použitia predmetu diela, ak k tomuto porušeniu dôjde podľa slovenského právneho poriadku alebo podľa právneho poriadku štátu, kde sa má predmet

diela využiť, a zhotoviteľ o tom vedel v čase uzavretia zmluvy. Pre právne vady diela platia primerane § 807 až § 815.

Piaty oddiel

Dokončenie a odovzdanie diela

§ 1202

Dokončenie diela

(1) Zhotoviteľ splní svoju povinnosť vykonať dielo jeho riadnym dokončením a odovzdaním predmetu diela objednávateľovi v dohodnutom mieste, inak v mieste ustanovenom týmto zákonom.

(2) Ak je miestom odovzdania iné miesto, než je uvedené v § 1198 ods. 2, vyzve zhotoviteľ objednávateľa, aby dielo prevzal.

(3) Ak o to požiada ktorákoľvek strana, spíše sa o odovzdaní predmetu diela zápisnica, ktorú podpíšu obe strany.

§ 1203

(1) Dielo je dokončené, ak je vykonané v súlade so zmluvou a je spôsobilé slúžiť účelu, na ktorý bolo zhotovené; ak účel nebol výslovne dohodnutý, na účel, na ktorý dielo obvykle slúži.

(2) Objednávateľ je oprávnený odmietnuť dielo prevziať, ak má vady.

(3) Ak objednávateľ prevezme dielo, ktoré má vady, ktoré strany uvedú v zápisnici o odovzdaní diela, objednávateľ sa tým nevzdáva nárokov z nesplnenia z dôvodu týchto väd voči zhotoviteľovi.

§ 1204

Miesto odovzdania diela

(1) Ak miesto odovzdania diela nie je dohodnuté a zmluva zahŕňa povinnosť zhotoviteľa odoslať predmet diela, uskutočňuje sa odovzdanie predmetu diela jeho odovzdaním prvému dopravcovi, ktorý má uskutočniť prepravu do miesta určenia. Zhotoviteľ umožní objednávateľovi uplatnenie práv zo zmluvy o preprave, pokiaľ tieto práva nemá objednávateľ už na základe tejto zmluvy.

(2) Ak zmluva neurčuje miesto odovzdania a ani povinnosť zhotoviteľa odoslať predmet diela, uskutočňuje sa odovzdanie v mieste, v ktorom sa podľa zmluvy malo dielo vykonávať; ak v zmluve nie je toto miesto určené, uskutočňuje sa odovzdanie v mieste, o ktorom objednávateľ vedel alebo musel vedieť v čase uzavretia zmluvy, že v ňom bude zhotoviteľ dielo vykonávať.

(3) V prípadoch, na ktoré sa nevzťahujú § 1202 ods. 2 ani odseky 1 a 2, uskutočňuje sa odovzdanie diela v mieste, kde má zhotoviteľ sídlo alebo miesto podnikania, prípadne bydlisko alebo organizačnú zložku, ak jej miesto včas objednávateľovi oznámi.

§ 1205

Skúšky diela

(1) Ak sa podľa zmluvy má riadne vykonanie diela preukázať vykonaním dohodnutých skúšok, považuje sa vykonanie diela za dokončené až vtedy, keď sa úspešne vykonali tieto skúšky. Na účasť na nich je zhotoviteľ povinný včas pozvať objednávateľa.

(2) Neúčasť objednávateľa na skúškach, na ktorých vykonanie bol objednávateľ včas pozvaný, nebráni vykonaniu skúšok. Ak však účasť na skúškach znemožnila objednávateľovi prekážka, ktorú nemohol odvrátiť, môže objednávateľ bez zbytočného odkladu požadovať

vykonanie dodatočných skúšok, je však povinný zhotoviteľovi nahradiť náklady spôsobené ich oneskorením.

(3) Výsledok skúšok sa zachytí v zápisnici podpísanej oboma stranami. Ak objednávateľ nie je prítomný, podpíše zápisnicu namiesto neho hodnoverná a nestranná osoba, ktorá sa na skúškach zúčastnila.

(4) Zápisnica o vykonaní skúšok ani účasť na objednávateľa na skúškach nie je potrebná, ak zo zmluvy nevyplýva iné, ak skúšky diela vykonáva odborne spôsobilá osoba prípadne osoba určená na vykonanie skúšok osobitným predpisom, a zhotoviteľ predloží objednávateľovi certifikát alebo potvrdenie o vykonaní skúšky touto osobou.

§ 1206

Následky odovzdania diela

Odovzdaním zhotovenej veci nadobúda k nej objednávateľ vlastnícke právo, ak ho do tejto doby mal zhotoviteľ, a na objednávateľa prechádza nebezpečenstvo škody na zhotovenej veci, ak ho do tejto doby znášal zhotoviteľ. Ustanovenia § 900 až § 905, platia obdobne.

§ 1207

(1) Ak zmluva nezahŕňa povinnosť zhotoviteľa predmet diela odoslať, splní zhotoviteľ svoju povinnosť vykonať dielo, ak umožní objednávateľovi nakladať s predmetom diela riadne vykonaným v mieste ustanovenom v § 1204.

(2) Ak záväzok zhotoviteľa zahŕňa vykonať montáž ním zhotovenej, opravenej alebo upravenej veci, je záväzok splnený riadnym vykonaním tejto montáže.

§ 1208

Ak dielo spočíva v inom výsledku činnosti než v zhotovení veci, montáži, údržbe, oprave alebo úprave veci, je zhotoviteľ povinný pri tejto činnosti postupovať v rámci určenom zmluvou s primeranou starostlivosťou tak, aby sa dosiahol hmotne zachytený výsledok činnosti určený v zmluve. Zhotoviteľ je povinný hmotne zachytený výsledok odovzdať objednávateľovi.

§ 1209

(1) Ak objednávateľ neprevezme zhotovené dielo, ktoré sa nachádza u zhotoviteľa, najneskôr do jedného mesiaca od zhotovenia, je zhotoviteľ oprávnený žiadať zaplatenie poplatku za úschovu.

(2) Ak nebolo dielo prevzaté ani po uplynutí šiestich mesiacov od zhotovenia diela, môže zhotoviteľ s vecou voľne nakladať. Pokiaľ sa mu nepodarí vec predať alebo iným spôsobom s ňou účelne naložiť, má zhotoviteľ právo, aby mu objednávateľ zaplatil cenu zhotovenia diela. Objednávateľ má právo na vrátenie ceny za použitý materiál, ktorý dodal na zhotovenie veci.

(3) Ak dôjde k predaju nevyzdvihnutej veci, vyplatí zhotoviteľ objednávateľovi výťažok predaja po odpočítaní ceny opravy alebo úpravy, poplatku za uskladnenie a nákladov predaja. Právo na výťažok predaja musí objednávateľ uplatniť u zhotoviteľa.

Šiesty oddiel

Následky nesplnenia a zániku zmluvy

§ 1210

Vyporiadanie po ukončení zmluvy

(1) Ak má k zhotovovanej veci vlastnícke právo objednávateľ a záväzok zanikol z dôvodu nesplnenia zhotoviteľa, platí odsek 2.

(2) Ak má počas zhotovovania diela vlastnícke právo k zhotovovanej veci objednávateľ a záväzok zanikol z dôvodu nesplnenia objednávateľa, ktoré nebolo spôsobené vyššou mocou, má zhotoviteľ nárok na cenu diela podľa zmluvy zníženú o to, čo ušetril tým, že nevykonával dielo v plnom rozsahu.

§ 1211

Záručná doba

- (1) Záručná doba týkajúca sa diela začína plynúť odovzdaním diela.
- (2) Pre záruku za akosť diela platia primerane ustanovenia § 884 až § 888.
- (3) Pri zhotovení stavby je záručná doba tri roky. Vykonávací predpis môže ustanoviť, že pri niektorých častiach stavieb môže byť záručná doba kratšia, najmenej však osemnásť mesiacov.

§ 1212

Osobitné ustanovenia o záruke pri oprave a úprave veci

- (1) Záručná doba je tri mesiace, ak nie je dojednaná alebo osobitnými predpismi ustanovená inak; pri stavebných prácach je záručná doba najmenej osemnásť mesiacov.
- (2) Vyhlásením v záručnom liste vydanom objednávateľovi môže zhotoviteľ poskytnúť záruku presahujúcu rozsah záruky ustanovenej v tomto zákone. Záručná doba presahujúca tri mesiace sa môže týkať i len niektorej súčiastky. V záručnom liste určí zhotoviteľ podmienky a rozsah tejto záruky.

Jedenásty diel

Obstarávateľské zmluvy

Prvý oddiel

Príkazná zmluva

§ 1213

Základné ustanovenie

Príkaznou zmluvou sa príkazník zaväzuje, že pre príkazcu a na jeho účet vykoná príkaz, ktorý spočíva v obstaraní záležitosti alebo vykonaní činnosti v súlade s pokynmi príkazcu.

§ 1214

Odplata

- (1) Príkazca je povinný poskytnúť príkazníkovi za vykonanie príkazu odplatu, ak bola dohodnutá, alebo ak je obvyklá, najmä vtedy, keď príkazník plní svoj záväzok z príkaznej zmluvy v rámci výkonu svojej podnikateľskej činnosti.
- (2) Príkaz je vykonaný, ak príkazník riadne splnil všetky povinnosti z príkaznej zmluvy, aj keď sa výsledok očakávaný príkazcom nedostavil; to neplatí, ak sa strany výslovne dohodli, že príkaz je vykonaný až dosiahnutím výsledku určeného v zmluve.

§ 1215

Splatnosť odplaty

- (1) Odplata je splatná, keď bol príkaz vykonaný a príkazník o tom podal príkazcovi správu.
- (2) Ak si strany dohodli odplatu za vykonanie príkazu a ak príkazný vzťah zanikol bez toho, aby bol príkaz vykonaný, je odplata splatná okamihom, keď príkazník podá správu o splnení svojich povinností z príkaznej zmluvy.
- (3) Ak príkaz spočíval v uzavretí zmluvy a zmluvu uzavrel priamo príkazca alebo iná osoba určená príkazcom, má príkazník právo na odplatu alebo na jej pomernú časť, ak sa o

uzavretie zmluvy pričinil úplne alebo čiastočne príkazník v rámci plnenia svojich povinností z príkaznej zmluvy.

(4) Ak príkaz spočíval v uzavretí zmluvy a zmluva bola uzavretá po zániku príkazného vzťahu, je príkazca povinný poskytnúť príkazníkovi odplatu, ak bolo poskytnutie odplaty viazané výlučne na uzavretie zmluvy a

- a) uzavretie zmluvy je výsledkom prevažne príkazníkovho úsilia a
- b) zmluva bola uzavretá v primeranom čase po zániku príkazného vzťahu.

§ 1216

Náhrada nákladov príkazníka

(1) Príkazca je povinný nahradiť príkazníkovi náklady, ktoré príkazník nevyhnutne alebo účelne vynaložil pri plnení svojho záväzku z príkaznej zmluvy, ibaže z ich povahy vyplýva, že sú už zahrnuté v odplate.

(2) Ak je príkazná zmluva bezodplatná, príkazník má vždy právo na náhradu nevyhnutne a účelne vynaložených nákladov, aj keď sa výsledok nedostavil.

(3) Ak možno očakávať, že v súvislosti s obstarávaním záležitosti príkazcu vzniknú príkazníkovi náklady, môže príkazník požadovať od príkazcu poskytnutie primeraného preddavku.

(4) Za účelom náhrady nákladov je príkazník povinný predložiť príkazcovi ich vyúčtovanie. Náhrada nákladov je splatná primerane podľa § 1215.

§ 1217

Súčinnosť príkazcu

(1) Príkazca je povinný poskytnúť príkazníkovi pri plnení príkazu primeranú súčinnosť, najmä je povinný odovzdať mu včas veci a informácie, ktoré sú na vykonanie príkazu potrebné, pokiaľ z ich povahy nevyplýva, že ich má obstarat' príkazník.

(2) Ak sa od príkazníka počas vykonania príkazu vyžaduje vykonanie právneho úkonu v mene príkazcu, je príkazca povinný včas udeliť príkazníkovi plnomocenstvo, pokiaľ už nie je obsiahnuté v zmluve.

§ 1218

Konanie v súlade s príkazom a záujmami príkazcu

(1) Príkazník je povinný konať v súlade s obsahom príkazu, podľa pokynov príkazcu a vykonávať ho v súlade so záujmami príkazcu, ktoré pozná alebo ktoré by pri vynaložení náležitej starostlivosti mal poznať, ako aj v záujme tretích osôb, ak má príkazník obstarat' záležitosť v prospech nich. Ak je tretích osôb viac, musí postupovať voči všetkým nestranne.

(2) Príkazník je povinný plniť svoj záväzok z príkaznej zmluvy s náležitou starostlivosťou a zachovávať dôvernú informácií, ktoré získal pri vykonávaní príkazu, a to aj po zániku príkazného vzťahu, ibaže je z ich povahy alebo z pokynov príkazníka zrejmé, že sa to nevyžaduje.

(3) Príkazník je povinný požadovať od príkazcu informácie o príkazcových záujmoch, ktoré mu nie sú známe, ak sú tieto informácie potrebné na riadne splnenie príkazu.

§ 1219

Správa majetku

(1) Ak je predmetom príkazu správa cudzieho majetku, musí byť zmluva uzavretá v písomnej forme.

(2) Príkazník je povinný urobiť všetko, čo je potrebné na zachovanie majetku príkazcu.

(3) Príkazník je povinný so zverenými peňažnými prostriedkami nakladať obozretné a spravovať majetok príkazcu oddelene od svojho majetku; o spravovanom majetku je povinný

viest' spoľahlivé záznamy.

(4) Pohládavy príkazníka voči príkazcovi, ako aj voči osobám, v prospech ktorých príkazník plnil svoje povinnosti z príkaznej zmluvy, môžu byť uspokojené zo spravovaného majetku.

§ 1220

Pokyny príkazcu

(1) Príkazník je povinný oznámiť príkazcovi všetky okolnosti, ktoré zistil pri obstarávaní jeho záležitosti a ktoré môžu mať vplyv na zmenu pokynov príkazcu.

(2) Príkazník je povinný upozorniť príkazcu, ak jeho pokyn:

- a) spôsobí, že by sa plnenie povinností z príkaznej zmluvy stalo podstatne nákladnejšie alebo by vyžadovalo podstatne viac času než bolo dohodnuté alebo
- b) je nezlučiteľný s účelom príkaznej zmluvy, alebo môže byť na ujmu záujmom príkazcu.

(3) Príkazník sa môže odchyliť od pokynov príkazcu len ak je to nevyhnutné v záujme príkazcu a ak príkazník nemôže dostať súhlas od príkazníka včas; to neplatí, ak odchylenie od pokynov príkazcu vylučuje zmluva, alebo ak to zakázal príkazca.

§ 1221

Plnenie príkazu pomocníkom

Pokiaľ zmluva nevyžaduje osobné plnenie príkazu príkazníkom, príkazník môže bez súhlasu príkazcu zveriť plnenie príkazu v celom rozsahu alebo v časti pomocníkovi. Príkazcovi však zodpovedá, akoby príkaz vykonával sám.

§ 1222

Odovzdanie prevzatých vecí

Príkazník je povinný odovzdať príkazcovi bez zbytočného odkladu veci, ktoré pri vykonaní príkazu od neho prevzal alebo pre neho získal a nie sú potrebné na ďalšie vykonávanie povinností príkazníka.

§ 1223

Zodpovednosť príkazníka

(1) Príkazník zodpovedá za škodu na veciach prevzatých pri plnení príkazu od príkazcu ako aj od tretích osôb, ibaže túto škodu nemohol odvrátiť ani pri vynaložení náležitej starostlivosti.

(2) Príkazník je povinný zabezpečiť, aby boli veci prevzaté pri plnení príkazu oddelené od jeho majetku; prevzaté veci je príkazník povinný dať včas poistiť len ak to určuje zmluva, alebo ak ho o to požiadal príkazca, a to na účet príkazcu.

(3) Príkazník nezodpovedá za porušenie záväzkov osôb, s ktorými pri obstarávaní záležitosti uzavrel zmluvu, ibaže sa v príkaznej zmluve za splnenie záväzkov zaručil.

§ 1224

Stret záujmov

(1) Príkazník sa nemôže stať protistranou príkazcu v zmluve uzavretej na základe príkazu a ani nesmie konať ako príkazník oboch strán zmluvy; to neplatí, ak

- a) sa na tom príkazca s príkazníkom dohodli v príkaznej zmluve, alebo ak sa o tom príkazca dozvedel neskôr, no v primeranej lehote to nenamietol; alebo
- b) obsah zmluvy je v príkaznej zmluve vymedzený tak presne, že neexistuje riziko nezohľadnenia záujmov príkazcu.

(2) Ak je príkazca spotrebiteľom, výnimky uvedené v odseku 1 písm. a) a b) sa nepoužijú,

ibaže by ich použitie nebolo na ťarchu príkazcu.

(3) Ak sa stal príkazník protistranou príkazcu v zmluve uzavretej pri vykonaní príkazu, právo na odplatu z príkaznej zmluvy mu nevznikne.

§ 1225

Správy o vykonaní príkazu a vyúčtovanie

(1) Príkazník je povinný podávať príkazcovi správy o vykonávaní príkazu spôsobom určeným v zmluve, inak na výzvu príkazcu.

(2) Po zániku príkazného vzťahu je príkazník povinný

- a) podať príkazcovi správu o spôsobe, akým boli splnené jeho povinnosti z príkaznej zmluvy a
- b) podať príkazcovi správu o plneniach, ktoré príkazník prijal alebo uskutočnil pri plnení svojich povinností z príkaznej zmluvy
- c) vrátiť príkazcovi všetky veci a dokumenty, ktoré mu príkazca poskytol, alebo ktoré získal v súvislosti s plnením príkazu.

§ 1226

Ukončenie príkazného vzťahu príkazcom

(1) Príkazca môže ukončiť príkaznú zmluvu, a to aj v časti, výpoveďou kedykoľvek počas trvania príkazného vzťahu. Ak výpoveď neurčuje neskoršiu účinnosť, stane sa účinnou dňom, keď sa o nej príkazník dozvedel alebo mohol dozvedieť.

(2) Rovnaké účinky ako výpoveď má aj odvolanie plnomocenstva príkazcom.

(3) Od účinnosti výpovede je príkazník povinný nepokračovať v činnosti, na ktorú sa výpoveď vzťahuje; je však povinný upozorniť príkazcu na opatrenia potrebné na to, aby sa zabránilo vzniku škody bezprostredne hroziacej príkazcovi nedokončením činnosti súvisiacej s vykonávaním príkazu.

§ 1227

Ukončenie príkazného vzťahu príkazníkom

(1) Príkazník môže ukončiť príkaznú zmluvu uzavretú na dobu neurčitú výpoveďou s účinnosťou ku koncu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola výpoveď doručená príkazcovi, ak z výpovede nevyplýva neskoršia účinnosť.

(2) Ku dňu účinnosti výpovede zaniká záväzok príkazníka vykonávať príkaz podľa príkaznej zmluvy. Ak by tým vznikla príkazcovi škoda, je príkazník povinný upozorniť príkazcu, aké opatrenia treba urobiť na jej odvrátenie. Ak príkazca tieto opatrenia nemôže urobiť ani pomocou iných osôb a ak požiada príkazníka, aby ich urobil on sám, je príkazník na to povinný.

(3) Príkazník môže odstúpiť od príkaznej zmluvy uzavretej na dobu určitú alebo viazanej na konkrétnu záležitosť, ak sú na to dané mimoriadne a závažné dôvody, ktoré ak by boli príkazníkovi známe v čase uzavretia zmluvy, zmluva by nevznikla.

(4) Záväzok príkazníka zaniká jeho smrťou, ak je fyzickou osobou, alebo jeho zánikom, ak je právnickou osobou.

§ 1228

(1) Príkazník má právo na primeranú časť odplaty za činnosť, ktorú vykonal do účinnosti výpovede a na náhradu vynaložených nákladov.

(2) Ak bola príkazná zmluva uzavretá na dobu určitú, alebo ak bola viazaná na stanovenú úlohu a ak príkazca ukončil príkazný vzťah predčasne, je povinný nahradiť príkazníkovi vzniknutú škodu, pokiaľ jej príkazník nemohol zabrániť. Právo príkazcu na náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti príkazníka nie je ustanovením tohto odseku dotknuté.

§ 1229

Primerané použitie na iné zmluvy

Ustanovenia o príkaznej zmluve sa primerane a podporne použijú aj v prípadoch, keď určitej osobe vznikne povinnosť zariadiť určenú záležitosť na účet iného podľa jeho pokynov podľa iných ustanovení tohto zákona.

Druhý oddiel

Komisionárska zmluva

§ 1230

Základné ustanovenie

Komisionárskou zmluvou sa komisionár zaväzuje, že pre komitenta vykoná príkaz vo vlastnom mene na účet komitenta.

§ 1231

Odplata

(1) Za vykonanie príkazu má komisionár nárok na úhradu nákladov a odplaty v súlade s § 1214 až § 1216.

(2) Ak sa výška odplaty nedojednala, prislúcha komisionárovi odplata primeraná uskutočnenej činnosti a dosiahnutému výsledku s prihliadnutím na odplatu obvykle poskytovanú za obdobnú činnosť v čase uzavretia zmluvy.

§ 1232

Prekročenie pokynov

Ak sa komisionár odchýli od pokynov komitenta a ak nie sú splnené predpoklady stanovené v § 1219 ods. 2, komitent nemusí uznať konanie komisionára za konanie uskutočnené na svoj účet, ak o tom informuje komisionára bez zbytočného odkladu po tom, čo sa o obsahu konania dozvedel.

§ 1233

Právne vzťahy komitenta k tretím osobám

Z konania komisionára nevznikajú komitentovi vo vzťahu k tretím osobám ani práva ani povinnosti. Komitent však môže požadovať priamo od tretej osoby vydanie veci alebo splnenie záväzku, ktoré pre neho obstaral komisionár, ak tak nemôže urobiť komisionár pre okolnosti, ktoré sa týkajú jeho osoby.

§ 1234

Nadobudnutie vlastníckeho práva

(1) K hnutelným veciam zvereným komisionárovi na predaj, má komitent vlastnícke právo, dokiaľ ho nenadobudne tretia osoba. Vlastnícke právo k hnutelným veciam získaným pre komitenta nadobúda komitent ich odovzdaním komisionárovi.

(2) Za škodu na veciach uvedených v odseku 1 zodpovedá komisionár podľa ustanovení zmluvy o úschove.

§ 1235

Povinnosť komisionára splniť záväzok tretej osoby

Komitent môže požadovať od komisionára splnenie záväzku tretej osoby bez toho, aby táto splnila svoj záväzok voči komisionárovi len pokiaľ komisionár tento záväzok písomne prevzal, alebo ak porušil príkazy komitenta týkajúce sa osoby, s ktorou sa mala uzavrieť

zmluva na účet komitenta. V takom prípade platia primerane ustanovenia o ručení.

§ 1236

Osobitné povinnosti komisionára

(1) Po zániku zmluvného vzťahu je komisionár povinný podať komitentovi správu podľa § 1225. V správe komisionár označí osobu, s ktorou uzavrel zmluvu; ak tak neurobí, je komitent oprávnený domáhať sa plnenia z tejto zmluvy voči komisionárovi.

(2) Komisionár je povinný bez zbytočného odkladu previesť na komitenta práva získané pri zariaďovaní záležitosti a vydať mu všetko, čo pritom získal.

(3) Ak osoba, s ktorou komisionár uzavrel zmluvu pri zariaďovaní záležitosti, poruší svoje záväzky, je komisionár povinný na účet komitenta splnenie týchto záväzkov vymáhať, alebo ak s tým komitent súhlasí, postúpiť mu pohľadávky zodpovedajúce týmto záväzkom.

§ 1237

Primerané použitie ustanovení

Na práva a povinnosti strán neupravené v tomto oddiele sa primerane použijú ustanovenia prvého oddielu.

Tretí oddiel

Zmluva o sprostredkovaní

§ 1238

Základné ustanovenie

(1) Zmluvou o sprostredkovaní sa sprostredkovateľ zaväzuje, že bude vyvíjať činnosť smerujúcu k tomu, aby záujemca uzavrel určitú zmluvu s treťou osobou.

(2) Za činnosť sprostredkovateľa podľa odseku 1 sa záujemca zaväzuje zaplatiť sprostredkovateľovi odplatu (ďalej len „provízia“), ibaže sa zmluvné strany dohodli, že zmluva je bezodplatná alebo ak bezodplatnosť vyplynula z okolností jej uzavretia.

§ 1239

Informačná povinnosť

Sprostredkovateľ je povinný bez zbytočného odkladu oznamovať záujemcovi okolnosti dôležité pre jeho rozhodovanie o uzavretí sprostredkúvanej zmluvy a záujemca je rovnako povinný oznamovať sprostredkovateľovi skutočnosti, ktoré majú pre neho rozhodný význam pre uzavretie zmluvy.

§ 1240

Vznik práva na províziu

(1) Sprostredkovateľovi vzniká právo na províziu, ak dôjde k uzavretiu zmluvy, ktorá bola predmetom sprostredkovania.

(2) Vzniku práva sprostredkovateľa na províziu nebráni skutočnosť, že k uzavretiu zmluvy, ku ktorej smerovala jeho sprostredkovateľská činnosť, prípadne k jej splneniu, dôjde až po zániku zmluvy o sprostredkovaní.

Sprostredkovateľovi však nevzniká právo na províziu, ak bola zmluva s treťou osobou uzavretá bez jeho súčinnosti, alebo ak bol v rozpore so zmluvou činný ako sprostredkovateľ aj pre osobu, s ktorou sa uzavrela sprostredkovaná zmluva.

(3) Ak zo zmluvy vyplýva, že sprostredkovateľ je povinný zaobstarať pre záujemcu len príležitosť uzavrieť s treťou osobou zmluvu s určitým obsahom, vzniká sprostredkovateľovi právo na províziu už obstaraním tejto príležitosti.

(4) Ak podľa zmluvy vzniká sprostredkovateľovi právo na províziu až splnením záväzku

tretej osoby zo sprostredkúvanej zmluvy, vzniká sprostredkovateľovi toto právo aj v prípade, keď záväzok tretej osoby voči záujemcovi zanikol alebo splnenie záväzku tretej osoby sa oddialilo z dôvodov, za ktoré zodpovedá záujemca. Ak je základom pre určenie výšky provízie rozsah plneného záväzku tretej osoby, započítava sa do tohto základu aj plnenie neuskutočnené z dôvodov, za ktoré zodpovedá záujemca.

§ 1241

Výška provízie a náhrada nákladov

(1) Sprostredkovateľ má právo na dohodnutú províziu. Ak nebola výška provízie výslovne dohodnutá, má právo na obvyklú províziu za sprostredkovanie obdobných zmlúv v čase uzavretia zmluvy o sprostredkovaní.

(2) Právo na úhradu nákladov spojených so sprostredkovaním má sprostredkovateľ popri provízii len keď to bolo výslovne dohodnuté a len pri vzniku práva na províziu.

(3) Ak je sprostredkovateľská zmluva bezodplatná, má sprostredkovateľ vždy právo na náhradu účelne a preukázateľne vynaložených nákladov; toto právo mu vzniká, ak dôjde k uzavretiu zmluvy, ktorá je predmetom sprostredkovania.

§ 1242

Uschovanie dokladov

Sprostredkovateľ je povinný uschovať pre potreby záujemcu doklady, ktoré nadobudol v súvislosti so sprostredkovateľskou činnosťou, a to po dobu, po ktorú môžu byť tieto doklady významné pre ochranu záujmov záujemcu.

§ 1243

Zodpovednosť sprostredkovateľa

(1) Sprostredkovateľ nezodpovedá za splnenie záväzku tretích osôb, s ktorými sprostredkoval uzavretie zmluvy; nesmie však navrhovať záujemcovi uzavretie zmluvy s osobou, ohľadne ktorej vie alebo musí vedieť, že je dôvodná pochybnosť, že splní riadne a včas svoje záväzky zo sprostredkovanej zmluvy.

(2) Ak o to záujemca požiada, je sprostredkovateľ povinný oznámiť mu údaje potrebné na posúdenie dôveryhodnosti osoby, s ktorou sprostredkovateľ navrhuje uzavrieť zmluvu.

§ 1244

Zánik záväzku sprostredkovateľa

Záväzok sprostredkovateľa zaniká, ak zmluva, ktorá je predmetom sprostredkovania, nie je uzavretá v čase určenom v zmluve o sprostredkovaní. Ak nie je tento čas takto určený, môže ktorákoľvek strana ukončiť zmluvu výpoveďou.

§ 1245

Primerané použitie ustanovení

Na práva a povinnosti strán neupravené v tomto oddiele sa primerane použijú ustanovenia prvého oddielu.

Elektronické sprostredkovanie služieb

§ 1246

Postavenie elektronického sprostredkovateľa a záujemcov

(1) Ak je sprostredkovaná zmluva uzavretá prostredníctvom elektronického zariadenia²⁸⁾ je poskytovateľ služieb informačnej spoločnosti podľa osobitného predpisu považovaný za sprostredkovateľa podľa tohto zákona.

(2) Sprostredkovateľ môže pre záujemcu zabezpečovať poskytovanie doplnkovej služby

alebo zabezpečovanie úkonov, na ktoré by bol oprávnený alebo povinný záujemca.

(3) Pokiaľ je uzavretie zmluvy prostredníctvom elektronického zariadenia zabezpečované sprostredkovateľom neoddeliteľnou súčasťou sprostredkúvaného plnenia, považuje sa sprostredkovateľ spolu so záujemcom, pre ktorého uzavretie zmluvy zabezpečuje, za zmluvnú stranu.

§ 1247

Plnenie povinností subjektmi

(1) Pri elektronickom sprostredkovaní služieb je sprostredkovateľ podľa § 1246 ods. 3 povinný zabezpečiť plnenie povinností voči zmluvným stranám rovnako, ako by bol sám zmluvnou stranou sprostredkúvanej zmluvy. Sprostredkovateľ je oprávnený v zmluve so záujemcom alebo vo svojich obchodných podmienkach určiť rozsah plnenia povinností a špecifikovať plnenie poskytované poškodenej strane v prípade, ak je povinný plniť povinnosť v dôsledku porušenia povinností druhej strany.

(2) Za účelom plnenia povinností je sprostredkovateľ § 1246 ods. 3 oprávnený od záujemcu požadovať prístupnenie informácií potrebných pre poskytovanie služieb; neposkytnutie predmetných informácií zo strany záujemcu nezbavuje sprostredkovateľa jeho zodpovednosti voči tretím osobám.

§ 1248

Zodpovednosť sprostredkovateľa voči záujemcom

(1) Pri zmluve o sprostredkovaní uzavretej prostredníctvom elektronických zariadení sprostredkovateľ podľa § 1246 ods. 3 zodpovedá za splnenie záväzkov zo zmluvy, ktorej uzavretie sprostredkoval spoločne a nerozdielne so záujemcom, ktorému uzavretie zmluvy sprostredkoval. Pokiaľ však bol v zmluve so záujemcom určený rozsah plnenia poskytovaného v prípade porušenia konkrétnej povinnosti poškodenej strane, zodpovedá len v rozsahu dohodnutého plnenia.

(2) Záujemca je oprávnený domáhať sa splnenia povinnosti aj samostatne voči druhej strane, ktorej uzavretie zmluvy sprostredkovateľ podľa § 1246 ods. 3 sprostredkoval; domáhať nároku samostatne voči sprostredkovateľovi podľa § 1246 ods. 3 je oprávnený len ak sa na to sprostredkovateľ zaviazal, záujemca zanikol bez právneho nástupcu alebo podľa odseku 3.

(3) Ak sprostredkovateľ podľa § 1246 ods. 3 neoznámí záujemcovi identitu druhej strany, identitu druhej strany nie je možné preukázať alebo je podľa oznámených údajov je nesprávna, zodpovedá druhej strane akoby plnil sprostredkúvanú zmluvu sám.

§ 1249

Zodpovednosť sprostredkovateľa voči tretím osobám

(1) Ak sprostredkovateľ podľa § 1246 ods. 3 zabezpečuje uzavretie sprostredkovaných zmlúv elektronickými prostriedkami zodpovedá za splnenie povinností a podmienok poskytovania sprostredkúvanej služby voči tretím osobám, akoby sprostredkúvanú činnosť vykonával sám.

(2) Ak došlo k porušeniu podmienok poskytovania služby zo strany záujemcu, má sprostredkovateľ podľa § 1246 ods. 3 voči takémuto záujemcovi právo na náhradu škody. Rovnako má právo odmietnuť mu prístup k službe, ktorá je predmetom sprostredkovania.

Dvanásť diel

Zmluva o poskytnutí služby

§ 1250

Základné ustanovenie

Zmluvou o poskytnutí služby sa poskytovateľ zaväzuje poskytnúť objednávateľovi službu, ktorej výsledok nie je hmotne zachytený a objednávateľ sa zaväzuje zaplatiť mu za to odplatu.

§ 1251

(1) Ak je predmetom poskytnutia služby hmotne zachytený výsledok činnosti, na poskytnutie služby sa použijú ustanovenia zmluvy o diele.

(2) Ak je predmetom poskytnutia služby vykonanie príkazu, na poskytnutie služby sa použijú ustanovenia príkaznej zmluvy.

§ 1252

Poskytnutie služby

Služba sa považuje za poskytnúť aj vtedy, ak napriek vynaloženiu primeranej starostlivosti nebolo možné jej poskytnutie alebo ak poskytovateľ nezabezpečil výsledok požadovaný objednávateľom.

§ 1253

Objektívnosť poskytovateľa

(1) Ak služba spočíva v zistení stavu určitej veci alebo overení určitej činnosti, je poskytovateľ povinný poskytnúť službu objektívne a nestranne.

(2) Dohoda strán, podľa ktorej sa poskytovateľovi ukladá plnenie povinností, ktoré by mohli ovplyvniť nestrannosť a objektivitu požadovanej služby, je neplatná.

§ 1254

Spôsob poskytovania služby

(1) Poskytovateľ je povinný vykonávať činnosť s vynaložením primeranej starostlivosti s prihliadnutím na jej predmet, čas, miesto a dohodnutý rozsah.

(2) Poskytovateľ je povinný objednávateľa informovať o všetkých podstatných okolnostiach poskytovanej služby, najmä a tom, že

- a) službu nie je možné poskytnúť za dohodnutých podmienok alebo že si jej poskytnutie vyžiada zvýšené náklady,
- b) napriek vynaloženiu primeranej starostlivosti nebude možné poskytnutie dohodnutej služby alebo zabezpečenie výsledku požadovaného objednávateľom,
- c) poskytnutie služby môže poškodiť poskytovateľovi známy záujem klienta.

§ 1255

(1) Poskytovateľ je povinný poskytnúť službu v rozsahu a spôsobom určeným v zmluve, inak v rozsahu a spôsobom pre poskytovanie dohodnutej služby obvyklým.

(2) Ak zo zmluvy nevyplýva niečo iné, predpokladá sa, že sa služba má poskytnúť bez zbytočného odkladu v mieste, určenom v zmluve, inak v mieste na to určenom poskytovateľom.

§ 1256

Potvrdenie o poskytnutí služby

(1) Ak je predmetom poskytnutia služby zistenie alebo overenie určitého stavu, poskytovateľ je povinný svoje zistenie na požiadanie objednávateľa písomne potvrdiť.

(2) Ak bolo dôsledkom vykonania činnosti zabezpečenie dokumentov pre objednávateľa, je poskytovateľ povinný zabezpečiť ich doručenie objednávateľovi.

§ 1257

Odplata

(1) Poskytovateľ má nárok na odplatu po dodaní služby. Ak je povinnosťou poskytovateľa vydať objednávateľovi potvrdenie alebo odovzdať mu iný dokument, je služba dodaná ich doručením objednávateľovi. Ustanovenie § 1252 tým nie je dotknuté.

(2) Ak odplata nie je dohodnutá, je objednávateľ povinný zaplatiť odplatu obvyklú v čase uzavretia zmluvy so zreteľom na predmet, rozsah, spôsob a miesto činnosti, pokiaľ sa strany nedohodli, že sa služba poskytuje bezodkladne.

(3) Popri odplate je objednávateľ povinný uhradiť poskytovateľovi aj nevyhnutné a účelne vynaložené náklady vzniknuté pri poskytnutí služby, pokiaľ z ich povahy nevyplýva, že sú už zahrnuté v odplate.

§ 1258

Súčinnosť objednávateľa

(1) Objednávateľ je povinný poskytnúť poskytovateľovi súčinnosť potrebnú na vykonanie činnosti, najmä mu umožniť potrebný prístup k miestu plnenia, poskytnúť mu potrebné informácie, vysvetlenia a dokumenty.

(2) Objednávateľ je oprávnený udeliť poskytovateľovi pokyny vyžadované na poskytnutie služby pri uzavretí zmluvy alebo počas poskytovania služby, pokiaľ je udelenie pokynov dôsledkom činnosti poskytovateľa vykonanej za účelom poskytnutia služby. Ak objednávateľ neudelí poskytovateľovi pokyny v primeranej lehote, postupuje poskytovateľ pri poskytovaní služby spôsobom obvyklým pri poskytnutí služby a zachovaní primeranej starostlivosti.

§ 1259

Náhrada škody a nároky z nesplnenia

(1) Poskytovateľ je povinný nahradiť škodu spôsobenú nesplnením, len pokiaľ sa táto škoda nemôže nahradiť uplatnením nároku objednávateľa voči osobe zodpovednej za nesplnenie, ktoré je predmetom poskytnutia služby.

(2) Ako náhradu škody nemôže objednávateľ požadovať náhradu toho, čo opomenul včas oznámiť alebo vymáhať voči osobe zodpovednej za nesplnenie, alebo čo objednávateľ nemôže vymáhať vzhľadom na dojednanie uzavreté s touto osobou, ktoré taký nárok po poskytnutí služby vylučuje.

§ 1260

Ak je poskytovateľ podľa § 1259 povinný na náhradu škody, prechádzajú na neho zaplatením tejto náhrady nároky, ktoré má objednávateľ voči osobe zodpovednej za vadné plnenie predmetu činnosti tak, akoby mu boli tieto nároky postúpené.

Trinásty diel

Zmluva o preprave

Prvý oddiel

Základné ustanovenia

§ 1261

Základné ustanovenie

Zmluvou o preprave sa dopravca zaväzuje bezpečne a v dohodnutom čase prepraviť do miesta určenia osoby (ďalej len „cestujúci“) alebo veci (ďalej len „zásielka“) a objednávateľ prepravy sa za zabezpečenie prepravy zaväzuje zaplatiť dopravcovi odplatu.

Služby spojené s prepravou

§ 1262

- (1) Dopravca môže spolu s prepravou poskytovať služby s ňou spojené.
- (2) Na uzavretie zmluvy o poskytnutí služieb spojených s prepravou sa primerane použijú ustanovenia tohto zákona alebo osobitných predpisov o ich poskytovaní.

§ 1263

Ak objednávateľ dopravy uzavrel s dopravcom zmluvu o poskytnutí služieb spojených s prepravou a uzavretie zmluvy o preprave so špecifikáciou služieb spojených s prepravou nie je potvrdené písomne, vydá dopravca objednávateľovi prepravy písomné potvrdenie o poskytnutí služieb spojených s prepravou.

§ 1264

Podmienky, cena a rozsah služieb spojených s prepravou môže byť špecifikovaný v obchodných podmienkach dopravcu na poskytovanie týchto služieb.

Prepravné poriadky, cestovné poriadky a tarify

§ 1265

Prepravný poriadok iného subjektu ako dopravcu

- (1) Podrobnú úpravu osobnej a nákladnej prepravy určujú prepravné poriadky a tarify vydané subjektom určeným zákonom alebo orgánom záujmovej samosprávy.
- (2) Ak dopravca na tieto predpisy odkazuje dopravca v prepravnom poriadku, sú pre dopravcu záväzné.

§ 1266

Prepravný poriadok

- (1) Za účelom poskytovania prepravy je dopravca oprávnený vydať prepravný poriadok, ktorý je povinný zverejniť primeraným spôsobom tak, aby sa objednávateľ prepravy a cestujúci mohli s prepravným poriadkom oboznámiť pred začatím prepravy alebo pred zaplatením odplaty.
- (2) Prepravné poriadky môžu prevziať ustanovenia platné v medzinárodnej preprave pre vnútroštátnu prepravu.

§ 1267

Cestovný poriadok

Ak sa preprava osôb uskutočňuje vo forme pravidelnej prepravy, je dopravca oprávnený vykonávať prepravu osôb podľa cestovného poriadku, ktorý je pre dopravcu záväzný.

Druhý oddiel

Osobitné ustanovenia o zodpovednosti za nesplnenie pri preprave

§ 1268

- (1) Okrem vzniku zodpovednosti na základe všeobecných ustanovení o zodpovednosti za škodu (§ 529 až § 545) dopravca zodpovedá za omeškanie pri vykonaní dopravy.
- (2) Podmienky a rozsah poskytovanej náhrady určujú prepravné poriadky, pokiaľ takýto nárok nevyplýva z právnych predpisov.

§ 1269

Nároky z omeškania

Nárok za omeškanie pri vykonaní dopravy si má právo uplatniť:

- a) v prípade prepravy osôb cestujúci,
- b) v prípade prepravy zásielky príjemca,
- c) v prípade, ak zásielka nebola odovzdaná príjemcovi, má namiesto príjemcu toto právo objednávatel' prepravy.

§ 1270

Vylúčenie zodpovednosti

Dopravca nezodpovedá za škodu spôsobenú objednávatel'om dopravy, cestujúcim alebo príjemcom, vadou zásielky, jej obalu alebo balenia, osobitnou povahou zásielky, spôsobenej nevhodným príkazom objednávatel'a dopravy alebo inou okolnosťou, ktorú dopravca nemohol odvrátiť. Podrobnosti o predpokladoch vzniku škody môže určiť prepravný poriadok.

§ 1271

Pri strate alebo zničení zásielky je dopravca povinný nahradiť aj náklady účelne vynaložené v súvislosti s prepravou stratenej alebo zničenej zásielky.

§ 1272

Práva podľa zo zodpovednosti za škodu pri doprave a nároky z omeškania pri vykonaní dopravy sa musia uplatniť u dopravcu bez zbytočného odkladu; ak sa neuplatnia najneskôr do šiestich mesiacov, zaniknú.

§ 1273

Poskytovanie prepravy tretími osobami

(1) Dopravca môže použiť na vykonanie prepravy aj iné fyzické alebo právnické osoby; pritom zodpovedá, akoby prepravu vykonal sám.

(2) Ak vykonáva prepravu spoločne niekoľko dopravcov ako združenú prepravu podľa prepravného poriadku, za túto prepravu zodpovedajú dopravcovia spôsobom stanoveným v ich prepravných poriadkoch alebo v podmienkach poskytnutia služby.

§ 1274

Osobitné predpisy môžu upraviť odchyľne železničnú, leteckú, cestnú, vnútrozemskú vodnú a námornú prepravu, pokiaľ ide o vznik zmluvy, prepravné doklady, vylúčenie cestujúceho alebo veci z prepravy, preberanie veci dopravcom a jej vydávanie príjemcovi, rozsah nárokov voči dopravcovi a ich uplatnenie; táto úprava však nesmie obmedziť zodpovednosť dopravcu za škodu podľa tohto zákona.

Tretí oddiel

Osobitné ustanovenia o preprave osôb

§ 1275

Odplata za vykonanie prepravy

Odplata za vykonanie prepravy osoby (ďalej len „cestovné“) je splatná pred začatím prepravy.

§ 1276

Tarif

Za účelom určenia cestovného je dopravca oprávnený vydať tarif, ktorý obsahuje výšku cestovného, podmienky poskytovania zľavy alebo uplatňovania príplatkov.

§ 1277

Záväznosť prepravného poriadku

Ak dopravca vydal prepravný poriadok, nastúpením do dopravného prostriedku sa stáva dopravný poriadok dopravcu pre cestujúceho záväzný.

Preprava batožiny cestujúceho

§ 1278

Preprava batožiny spolu s cestujúcim

Ak má cestujúci batožinu, prepravuje ju dopravca buď spoločne s ním a pod jeho dohľadom, alebo oddelene.

§ 1279

Preprava batožiny oddelene od cestujúceho

Ak sa batožina prepravuje oddelene, je dopravca povinný dbať, aby sa prepravila do miesta určenia najneskôr v rovnaký čas s cestujúcim.

§ 1280

Zodpovednosť za škodu na batožine

(1) Za škodu na batožine prepravovanej spoločne s cestujúcim alebo na veciach, ktoré mal pri sebe, zodpovedá dopravca podľa ustanovení o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri prevádzke dopravných prostriedkov (§ 549 až § 554).

(2) Za škodu na batožine prepravovanej oddelene od cestujúcich zodpovedá dopravca podľa § 553.

Štvrtý oddiel

Osobitné ustanovenia o preprave zásielky

§ 1281

Predmet prepravy

Objednávateľ prepravy je povinný pripraviť vec určenú na prepravu v súlade s požiadavkami dopravcu, najmä ju označiť menom objednávateľa prepravy alebo príjemcu a pripraviť ju na manipuláciu pri preprave, ak je to potrebné alebo predmetom prepravy je súbor vecí, je povinný ich zabaliť. Vec pripravená na prepravu sa po jej prevzatí dopravcom stáva zásielkou.

§ 1282

Povinnosti objednávateľa prepravy pre začatím prepravy

(1) Objednávateľ prepravy je povinný poskytnúť dopravcovi správne údaje o zásielke a jej povahe, ako aj o iných skutočnostiach potrebných na uzavretie zmluvy.

(2) Ak sú na vykonanie prepravy potrebné osobitné listiny, je objednávateľ prepravy povinný odovzdať ich dopravcovi najneskôr pri odovzdaní zásielky na prepravu. Objednávateľ prepravy zodpovedá za škodu spôsobenú dopravcovi neodovzdaním týchto listín alebo ich nesprávnosťou.

§ 1283

Forma úkonov

(1) Pokiaľ zmluva o preprave vecí nie je uzavretá písomne, zaväzuje sa dopravca vydať potvrdenie o uzavretí zmluvy.

(2) Dopravca je povinný na požiadanie odosielateľa písomne potvrdiť prevzatie zásielky.

§ 1284

Ak nevyplýva zo zmluvy niečo iné, zmluva zaniká, ak nebola zásielka odovzdaná dopravcovi v čase určenom v zmluve, inak do šiestich mesiacov od uzavretia zmluvy.

Náložný list

§ 1285

Podľa zmluvy môže byť dopravca povinný vydať objednávateľovi prepravy pri prevzatí zásielky na prepravu namiesto potvrdenia o prevzatí zásielky náložný list.

§ 1286

Náložný list je cenný papier, s ktorou je spojené právo požadovať od dopravcu vydanie prepravovanej zásielky v súlade s obsahom tejto listiny. Dopravca je povinný zásielku vydať osobe oprávnenej podľa náložného listu, ak mu táto osoba náložný list predloží a potvrdí na ňom jej prevzatie.

§ 1287

Náložný list môže znieť na doručiteľa, na meno určitej osoby alebo na jej rad. Ak nie je v náložnom liste uvedené, na čí rad je vydaný, platí, že je vydaný na rad odosielateľa.

§ 1288

Dopravca je povinný v náložnom liste uviesť

- a) názov a sídlo právnickej osoby alebo meno a miesto podnikania, prípadne bydlisko fyzickej osoby dopravcu,
- b) názov a sídlo právnickej osoby alebo meno a miesto podnikania, prípadne bydlisko fyzickej osoby odosielateľa,
- c) označenie zásielky a špecifikáciu prepravovanej veci,
- d) údaj, či bol náložný list vydaný na doručiteľa alebo na meno príjemcu, prípadne údaj, že bol vydaný na jeho rad,
- e) miesto určenia,
- f) miesto a deň vydania náložného listu a podpis dopravcu.

§ 1289

Obsah náložného listu je rozhodný pre nároky osoby oprávnenej podľa náložného listu. Dopravca sa môže voči nej odvolávať na ustanovenia zmluvy uzavretej s odosielateľom, len pokiaľ sú obsiahnuté v náložnom liste alebo pokiaľ sa na tieto ustanovenia v ňom výslovne odkazuje. Voči osobe oprávnenej podľa náložného listu môže dopravca uplatniť len námietky, ktoré vyplývajú z obsahu náložného listu alebo zo vzťahu dopravcu k oprávnenej osobe.

§ 1290

Ak bol náložný list vydaný vo viacerých rovnopisoch, vyznačí sa ich počet na každom z nich. Po vydaní zásielky oprávnenej osobe na jeden rovnopis strácajú ostatné rovnopisy platnosť.

§ 1291

(1) Práva z náložného listu na doručiteľa sa prevádzajú odovzdaním náložného listu osobe, ktorá má tieto práva nadobudnúť.

(2) Práva z náložného listu na meno možno previesť na inú osobu podľa ustanovení o postúpení pohľadávky.

(3) Práva z náložného listu vystaveného na rad oprávnenej osoby možno previesť vyplneným alebo nevyplneným rubopisom.

§ 1292

Za zničený alebo stratený náložný list je povinný dopravca vydať odosielateľovi nový náložný list s vyznačením, že ide o náhradný náložný list. V prípade zneužitia pôvodného náložného listu je odosielateľ povinný uhradiť škodu, ktorá tým bola dopravcovi spôsobená.

Pokyny objednávateľa

§ 1293

Pri uzavretí zmluvy o preprave môže objednávateľ prepravy oprávnený uložiť pokyny, ktoré je dopravca povinný pri vykonaní dopravy dodržiavať. Akceptáciu pokynov je dopravca povinný písomne potvrdiť.

§ 1294

(1) Pri plnení záväzku je dopravca povinný s vynaložením odbornej starostlivosti dojednať spôsob a podmienky prepravy zodpovedajúce čo najlepšie záujmom objednávateľa dopravy, ktoré vyplývajú zo zmluvy a jeho pokynov alebo sú dopravcovi známe.

(2) Ak dopravca nedostane od odosielateľa potrebné pokyny, je povinný požiadať o ich doplnenie. Pri nebezpečenstve z omeškania je však povinný postupovať aj bez týchto pokynov tak, aby boli čo najviac chránené záujmy odosielateľa, ktoré sú dopravcovi známe.

§ 1295

(1) Odosielateľ a príjemca majú právo dávať dopravcovi pokyny za podmienok a spôsobom ustanovených prepravným poriadkom. Ak boli dopravcovi uložené pokyny pri uzavretí zmluvy o preprave, musia byť pokyny písomné, inak ich dopravca nie je povinný splniť.

(2) Dopravca je povinný upozorniť odosielateľa na zjavnú nesprávnosť jeho pokynov.

§ 1296

Dopravca je povinný zásielku poistiť, len keď to určuje pokyn objednávateľa prepravy.

§ 1297

Oprávnenie na disponovanie so zasielanou vecou

(1) Dokiaľ dopravca zásielku nevydal príjemcovi, je odosielateľ oprávnený požadovať, aby preprava bola prerušená a zásielka mu bola vrátená, alebo aby s ňou bolo naložené inak, a uhradí účelne vynaložené náklady s tým spojené. Ak však bol vydaný náložný list, môže to odosielateľ požadovať len na základe náložného listu. Ak bol náložný list už odovzdaný osobe oprávnenej požadovať vydanie zásielky, môže také príkazy udeliť len táto osoba. Ak bolo vydaných viac rovnopisov náložného listu, vyžaduje sa predloženie všetkých rovnopisov.

(2) Ak je v zmluve určený príjemca zásielky, nadobúda práva zo zmluvy, keď požiada o vydanie zásielky po jej dôjdení do miesta určenia alebo po uplynutí lehoty, keď tam mala dôjsť. Týmto okamihom prechádzajú na príjemcu aj nároky týkajúce sa škody na zásielke. Dopravca však zásielku príjemcovi nevydá, ak by to bolo v rozpore s pokynmi danými mu odosielateľom podľa § 1293. V tomto prípade má naďalej právo nakladať so zásielkou odosielateľ. Ak určí odosielateľ dopravcovi inú osobu ako príjemcu, nadobúda táto osoba práva zo zmluvy tým istým spôsobom ako pôvodný príjemca.

§ 1298

Čas prepravy

(1) Dopravca je povinný prepravu vykonať do miesta určenia s odbornou starostlivosťou v dohodnutej lehote, inak bez zbytočného odkladu. Pri pochybnostiach začína lehota plynúť dňom nasledujúcim po prevzatí zásielky dopravcom.

(2) Ak je dopravcovi známy príjemca zásielky, je povinný doručiť mu zásielku priamo. Ak má podľa zmluvy príjemca zásielku v mieste určenia vyzdvihnúť, oznámiť mu ukončenie prepravy a vydať mu zásielku v mieste a čase určenom v oznámení o ukončení prepravy.

Vyzdvihnutie zásielky

§ 1299

(1) Za včasné prevzatie zásielky príjemcom zodpovedá objednávatel' prepravy. V prípade, ak zásielku nie je možné doručiť najneskôr v lehote podľa odseku 2 príjemcovi, dopravca je povinný ju doručiť späť objednávatel'ovi prepravy.

(2) Lehotu pre vyzdvihnutie zásielok môže určiť prepravný poriadok. V prípade vecí nebezpečnej povahy, vecí, ktoré sa rýchlo kazia alebo iných vecí nevhodných na dlhodobé uschovanie, môžu byť stanovené lehoty kratšie ako 6 mesiacov.

§ 1300

(1) Právo domáhať sa vydania zásielky má osoba oprávnená na to podľa náložného listu, ktorá ho je povinná pred prevzatím zásielky predložiť. Touto osobou je:

- a) podľa náložného listu na meno osoba v ňom určená,
- b) podľa náložného listu na rad osoba, na ktorej rad bol náložný list vystavený, ak nebol prevedený rubopisom alebo ak bol náložný list prevedený, osoba, ktorá je uvedená ako posledná v neprerušenom rade rubopisov, alebo doručiťel' náložného listu s posledným nevyplneným rubopisom,
- c) podľa náložného listu na doručiťel'a osoba, ktorá náložný list predloží dopravcovi.

(2) Ak bol náložný list prevedený rubopisom, zbavuje sa dopravca záväzku, ak dobromyseľne vydá zásielku osobe, ktorá nadobudla náložný list na základe rubopisu bez ohľadu na to, či sa na ňu previedli nároky zo zmluvy. O rubopise platia obdobne ustanovenia o zmenkách.

§ 1301

Ak zmluva určuje, že pred vydaním zásielky dopravca vyberie určitú peňažnú sumu od príjemcu alebo uskutoční iný inkasný úkon, platia primerane ustanovenia o bankovom dokumentárnom inkase (§ 1353 až § 1362).

§ 1302

O nevyzdvihnutých (neodobratých) zásielkach platia ustanovenia § 1305 až § 1335.

§ 1303

Ručenie prijímateľ'a zásielky

Prijatím zásielky preberá príjemca ručenie za úhradu pohľadávok dopravcu voči objednávatel'ovi prepravy zo zmluvy týkajúcej sa prepravy prevzatej zásielky, ak o týchto pohľadávkach príjemca vedel alebo musel vedieť.

§ 1304

Zádržné právo k veci

Na zabezpečenie svojich neuhradených nárokov voči odosielateľ'ovi má dopravca zádržné právo k zásielke, dokiaľ je u dopravcu.

Štrnásty diel

Zmluva o úschove

Prvý oddiel

Úschova

§ 1305

Základné ustanovenie

Zmluvou o úschove sa uschovávateľ zaväzuje riadne opatrovať hnutel'nú vec prevzatú do úschovy od zložiteľa a po uplynutí doby úschovy prevzatú vec vrátiť spolu s tým, čo k nej pribudlo.

§ 1306

Forma uzavretia zmluvy

(1) Zmluvu o úschove možno uzavrieť aj tak, že sa odovzdanie aj prevzatie veci zabezpečí mechanickými prostriedkami.

(2) Ak sa zmluva o úschove neuzaviera v písomnej forme, vec nie je u uschovávateľa na základe iného právneho dôvodu alebo sa neuzaviera mechanickými prostriedkami, je uschovávateľ povinný prevzatie veci písomne potvrdiť.

§ 1307

Ak je vec uschovaná v mieste určenom na uloženie vecí (ďalej len „sklad“), potvrdenie o prevzatí veci do úschovy môže mať povahu cenného papiera, s ktorým je spojené právo požadovať vydanie uschovanej veci (ďalej len „skladištný list“).

Skladištný list

§ 1308

Skladištný list obsahuje aspoň:

- a) meno uschovávateľa, jeho sídlo alebo miesto podnikania,
- b) meno zložiteľa, jeho sídlo alebo miesto podnikania,
- c) označenie, množstvo, hmotnosť alebo objem uschovaných vecí,
- d) formu skladištného listu a ak bol vydaný na meno alebo na rad aj uvedenie osoby, na ktorej meno alebo rad je vystavený,
- e) miesto, kde je vec uschovaná,
- f) miesto a dátum vydania skladištného listu a podpis uschovávateľa.

§ 1309

(1) Skladištný list môže znieť na doručiteľa alebo na meno. Ak znie na doručiteľa, je uschovávateľ povinný vydať tovar osobe, ktorá skladištný list predloží. Ak znie na meno, je povinný vydať vec osobe uvedenej v skladištnom liste.

(2) Ak skladištný list neobsahuje meno osoby, na rad ktorej je vydaný, považuje sa za vydaný na rad skladateľa.

§ 1310

Skladištný list na meno môže oprávnená osoba prevádzať rubopisom na iné osoby, pokiaľ v ňom nie je prevod vylúčený. O rubopise platia obdobne predpisy upravujúce zmenky.

§ 1311

Osoba oprávnená domáhať sa na základe skladištného listu vydania veci má postavenie zložiteľa a je povinná na požiadanie uschovávateľa potvrdiť na skladištnom liste prevzatie skladovanej veci.

Odplata a úhrada nákladov

§ 1312

Úhrada nákladov

Zložiteľ je povinný nahradiť uschovávateľovi nevyhnutné náklady, ktoré na vec pri úschove vynaložil.

§ 1313

Odplata

(1) Odmenu za úschovu je povinný zložiteľ zaplatiť len vtedy, ak sa tak dohodol alebo ak to zodpovedá predmetu podnikania uschovávateľa.

(2) Ak je dohodnutá odmena, kryje všetky náklady spojené s úschovou, nezahrňa však náklady na poistenie; na ktoré má uschovávateľ právo, ak je povinný podľa zmluvy dať vec poistiť.

(3) Uschovávateľ má právo na úhradu nákladov a odmeny vo výške dohodnutej medzi stranami pri uzavretí zmluvy aj za dobu, po ktorú bola vec u neho uložená z dôvodu, že ju zložiteľ včas nevyzdvihol.

§ 1314

Ak má úschova trvať dlhšie ako jeden mesiac, platia sa náklady a odmena mesačne dopredu. V prípade úschovy na kratšiu dobu alebo neukončené mesačné obdobie sa platia pri vyzdvihnutí uschovanej veci.

Doba úschovy

§ 1315

Ak zo zmluvy nevyplýva niečo iné, zmluva zaniká, ak zložiteľ neodovzdá vec do úschovy do doby určenej v zmluve, inak po šiestich mesiacoch po uzavretí zmluvy.

§ 1316

Ak nie je dojednané a ani z okolností zrejmé, ako dlho má byť vec v úschove, môže zložiteľ kedykoľvek žiadať vrátenie veci a uschovávateľ môže vec kedykoľvek vrátiť.

§ 1317

(1) Uschovávateľ je povinný vrátiť vec zložiteľovi na požiadanie aj pred uplynutím dojednanej doby úschovy, ale sám nie je oprávnený vrátiť ju skôr, ibaže vec nemôže pre nepredvídateľnú okolnosť bezpečne alebo bez vlastnej škody opatrovať.

(2) Uschovávateľ je oprávnený domáhať sa od zložiteľa, aby prevzal vec bez zbytočného odkladu ešte pred uplynutím dohodnutej doby úschovy, ak by ďalšie plnenie povinností spôsobilo uschovávateľovi neprimerané ťažkosti, ktoré nemohol v čase uzavretia zmluvy predvídať, alebo ak sa tretia osoba domáha vydania veci.

Vydanie veci z úschovy

§ 1318

Uschovávateľ je povinný vydať vec zložiteľovi v mieste, kde vec mala byť podľa zmluvy uložená, alebo v mieste podnikania alebo v mieste, kde je jeho organizačná zložka opatrujúca vec, inak vo svojom sídle prípadne bydlisku.

§ 1319

(1) Uschovávateľ je povinný vydať vec bez zbytočného odkladu po tom, čo ho o to zložiteľ požiadal.

(2) Zložiteľ je povinný prevziať vec v lehote určenej v zmluve, inak bez zbytočného odkladu po tom, čo ho na to uschovávateľ vyzval.

§ 1320

Ak zložiteľ neprevezme vec včas, môže mu uschovávateľ na to určiť primeranú lehotu. Po jej márnom uplynutí môže uschovávateľ vec na účet zložiteľa vhodným spôsobom predat' alebo na náklady zložiteľa uschovať u tretej osoby. V prípade predaja veci, je uschovávateľ povinný vydať zložiteľovi bez zbytočného odkladu výťažok z predaja po odpočítaní nákladov, odplaty a nákladov spojených s predajom.

Výkon úschovy

§ 1321

Uschovávateľ je povinný prevzatú vec opatrovať dohodnutým spôsobom. A ak sa dohoda o spôsobe úschovy neuzavrela a poskytovanie úschovy je predmetom činnosti uschovávateľa, je povinný ju opatrovať s odbornou starostlivosťou, inak s primeranou starostlivosťou.

§ 1322

Aj keď sa uschovávateľ zaviazal v zmluve opatrovať vec určitým spôsobom, môže sa od tohto spôsobu odchýliť, ak nastanú okolnosti, ktoré nemohol v čase uzavretia zmluvy predvídať a ktoré robia plnenie záväzku pre neho neprimerane ťažkým. O vzniku týchto okolností je uschovávateľ povinný včas upovedomiť zložiteľa.

§ 1323

Uschovávateľ je povinný dbať s prihliadnutím na povahu veci a svoje možnosti, aby na nej nevznikla škoda. Ak opatrovanie veci vyžaduje osobitné opatrenia, je uschovávateľ povinný ich urobiť, ak sú uvedené v zmluve alebo ak ho na ne upozornil zložiteľ pred uzavretím zmluvy.

§ 1324

Uschovávateľ nesmie bez súhlasu zložiteľa vec užívať alebo umožniť jej užívanie tretej osobe.

§ 1325

Zložiteľ má právo kontrolovať stav uschovávanej veci, ak sa na tom s uschovávateľom dohodli.

§ 1326

Uschovávateľ je povinný dať vec poistiť, ak sa na tom so zložiteľom dohodli.

§ 1327

V zmluve možno dohodnúť, že uschovávateľ môže vec odovzdať do úschovy ďalšiemu uschovávateľovi, pritom zodpovedá, akoby úschovu vykonal sám.

§ 1328

Mimoriadne náklady

(1) Pri mimoriadnych nákladoch, ktoré boli nepredvídateľné v čase uzavretia zmluvy, je opatrovateľ povinný vyžiadať si súhlas uložiťľa pred ich vynaložením, ak je to možné. Ak uložiťľ neoznámí opatrovateľovi bez zbytočného odkladu svoj nesúhlas, predpokladá sa, že s vynaložením nákladov súhlasí.

(2) Ak opatrovateľ vynaloží náklady uvedené v odseku 1 bez toho, aby si vopred vyžiadal potrebný súhlas uložiťľa, a ten s ich vynaložením neprejaví dodatočne súhlas, môže uschovávateľ požadovať úhradu nákladov v rozsahu, v ktorom sa uložiťľ o úsporu týchto nákladov obohatil.

§ 1329

Náklady, na ktorých úhradu je uschovávateľ oprávnený, je zložiteľ povinný uhradiť bez zbytočného odkladu po tom, čo ho o to uschovávateľ požiadal, najneskôr však pri prevzatí veci.

Zodpovednosť za škodu

§ 1330

Uschovávateľ nezodpovedá za škodu na veci, ak bola spôsobená

- a) zložiteľom alebo vlastníkom veci,
- b) vadou alebo prirodzenou povahou uschovanej veci alebo
- c) vadným obalom, na ktorý uschovávateľ pri prevzatí veci zložiteľa upozornil a toto upozornenie zahrnul do potvrdenia o prevzatí veci; ak uschovávateľ na vadnosť obalu neupozornil, nezodpovedá za škodu na veci len vtedy, keď vadnosť obalu nebola poznateľná.

§ 1331

Ak sa účastníci nedohodli inak, zložiteľ je povinný, nahradiť uschovávateľovi škodu vzniknutú mu úschovou, ako aj náklady, ktoré uschovávateľ na vec vynaložil na splnenie svojej povinnosti.

§ 1332

Ak uschovávateľ použije prevzatú vec, ak umožní jej použitie inému, ak ju dá bez dovolenia zložiteľa alebo bez nevyhnutnej potreby niekomu inému do úschovy alebo ak je v omeškaní s jej vrátením, zodpovedá aj za náhodnú škodu, ibaže by táto škoda postihla uschovanú vec aj inak.

§ 1333

Uplatnenie práv z úschovy

Vzájomných práv z úschovy sa možno domáhať iba do šiestich mesiacov po vrátení veci; inak zaniknú.

§ 1334

Zádržné právo

Na zabezpečenie svojich nárokov zo zmluvy o úschove má uschovávateľ zádržné právo k veciam, dokiaľ sa u neho nachádzajú.

§ 1335

Ustanoveniami zmluvy o úschove sa spravuje primerane určenie práv a povinností strán aj v prípadoch, keď podľa ustanovení tohto zákona, týkajúcich sa iných zmlúv než zmluvy o uložení veci, je jedna strana povinná starať sa druhej strane o vec, ktorú má u seba, ibaže z týchto ustanovení vyplýva odlišná úprava.

Druhý oddiel

Banková úschova

§ 1336

Základné ustanovenie

Zmluvou o bankovej úschove veci sa zaväzuje banka prevziať určité veci okrem cenných papierov (ďalej len „predmet úschovy“), aby ich uschovala a spravovala, a zložiteľ sa zaväzuje platiť za to odplatu.

§ 1337

Povinnosti banky

Banka je povinná predmet úschovy prevziať a s vynaložením odbornej starostlivosti ho chrániť pred stratou, zničením, poškodením alebo znehodnotením.

§ 1338

Odplata

Ak výška odplaty nie je dojednaná, je banka oprávnená požadovať odplatu obvyklú v čase uzavretia zmluvy.

§ 1339

Povinnosti banky a zložiteľa

(1) S prihliadnutím na povahu predmetu úschovy je banka povinná s odbornou starostlivosťou urobiť všetky úkony, ktoré sú potrebné na výkon a zachovanie práv, ktoré zložiteľovi vyplývajú z predmetu úschovy, a odovzdať mu bez zbytočného odkladu, čo prijala z uplatnenia týchto práv.

(2) Zložiteľ je povinný banke vystaviť plnomocenstvo, ktoré je potrebné na právne úkony uvedené v odseku 1, a uhradiť výdavky, ktoré banke vznikli pri plnení jej povinnosti.

§ 1340

(1) Zložiteľ je oprávnený kedykoľvek požiadať o vydanie uschovaného predmetu alebo jeho časti a ak zmluva medzitým nezanikla, uložiť ho späť.

(2) Po vydaní predmetu úschovy až do jeho vrátenia do úschovy nemá banka povinnosti ustanovené v § 1337 a § 1339.

§ 1341

Predčasné ukončenie zmluvy

(1) Ktorákoľvek strana môže zmluvu o bankovej úschove ukončiť doručením oznámenia o predčasnom ukončení. Zmluva zaniká s okamžitou účinnosťou.

(2) Ak si zložiteľ vyzdvihol všetky veci, ktoré sú predmetom úschovy, a neprejavil vôľu, aby zmluva ďalej trvala, zmluva zaniká.

§ 1342

(1) Po zániku zmluvy je banka povinná vydať zložiteľovi predmet úschovy a zložiteľ je povinný ho bez zbytočného odkladu prevziať.

(2) Banka nie je povinná vydať zložiteľovi predmet úschovy do času zaplatenia odplaty za úschovu.

§ 1343

Zabezpečenie práv banky z úschovy

Banka má na zabezpečenie svojich práv zo zmluvy o bankovej úschove zádržné právo k predmetu úschovy, dokiaľ sa v nej nachádza.

Pätnásty diel Zmluva o inkase

§ 1344

Základné ustanovenie

Zmluvou o inkase sa zaväzuje banka obstarat' pre príkazcu od tretej osoby:

- a) prijatie platby,
 - b) odovzdanie dokumentov oproti prijatiu platby,
 - c) odovzdanie dokumentov na základe iných podmienok,
- (ďalej len „inkaso“).

§ 1345

Odplata

(1) Za obstaranie inkasa je príkazca povinný zaplatiť banke odplatu a uhradiť jej náklady vynaložené pri vykonaní inkasa a príkazu.

(2) Ak nie je odplata za obstaranie inkasa určená v zmluve, je príkazca povinný zaplatiť banke odplatu obvyklú v čase uzavretia zmluvy.

§ 1346

Príkaz na vykonanie inkasa

(1) Banka vyzve tretiu osobu na zaplatenie peňažnej sumy alebo na vykonanie inkasného úkonu podľa zmluvy uzavretej s príkazcom alebo na základe jeho príkazu.

(2) Banka nie je povinná vykonať inkasný úkon, ak zo zmluvy alebo z príkazu nie sú zrejmé presné informácie o príkazcovi, tretej osobe, požadovanej sume a jej príslušenstve, ktoré patrí príkazcovi, a spôsobe ich zaplatenia, dokumentoch a ďalších podmienkach, na základe ktorých je možné vykonať inkaso.

§ 1347

(1) Pri obstaraní inkasa je banka povinná postupovať s primeranou starostlivosťou podľa príkazu príkazcu, nezodpovedá však za to, že inkaso sa neuskutoční.

(2) Ak tretia osoba odmietne uskutočniť požadovaný inkasný úkon alebo ak tak neurobí bez zbytočného odkladu, podá o tom banka ihneď správu príkazcovi.

§ 1348

Príkaz musí obsahovať určenie doby, počas ktorej musí tretia osoba vykonať platbu alebo splniť podmienky uvedené v príkaze.

§ 1349

Platenie

(1) Ak je predmetom inkasného úkonu platba, vykonáva sa v mene miesta platenia.

(2) Ak má byť vykonaná platba v cudzej mene, banka môže vykonať inkasný úkon oproti platbe v cudzej mene len ak platba v cudzej mene môže byť ihneď poukázaná príkazcovi v súlade s inkasným príkazom.

(3) Banka môže prijať aj čiastočné platenie, ak je to výslovne povolené v inkasnom príkaze.

§ 1350

Prijatú peňažnú sumu alebo dokumenty, ktoré boli predmetom inkasného úkonu, je banka povinná odovzdať bez zbytočného odkladu príkazcovi.

§ 1351

Ak má podľa zmluvy banka obstarat' inkaso prostredníctvom inej banky určenej príkazcom, uskutočňuje sa inkaso touto bankou na účet a nebezpečenstvo príkazcu.

§ 1352

Práva a povinnosti strán zo zmluvy o inkase sa podporne spravujú ustanoveniami o príkaznej zmluve.

Osobitné ustanovenia o bankovom dokumentárnom inkase

§ 1353

Definície pojmov

(1) Pre účely tejto zmluvy sa za dokumenty považujú finančné dokumenty a obchodné dokumenty.

(2) Finančnými dokumentmi sú zmenky, šeky alebo ďalšie podobné nástroje používané na prijatie platby.

(3) Obchodnými dokumentmi sú faktúry, dokumenty o preprave, dokumenty preukazujúce vlastníctvo alebo iný právny vzťah k veci alebo akékoľvek dokumenty, ktoré nie sú finančnými dokumentmi.

§ 1354

Ak boli za účelom vykonania inkasa banke predložené dokumenty, banka nie je povinná skúmať ich obsah za účelom zistenia informácií potrebných na vykonanie inkasa podľa § 1346 odseku 2.

§ 1355

(1) Dokumenty doručované tretej osobe banka doručí v podobe, v akej ich prevzala od príkazcu.

(2) Pokiaľ nie je v príkaze určené inak, je banka oprávnená pripojiť na dokument potrebné pečiatky, značky alebo znaky vyžadované na vykonanie odovzdania.

(3) Ak má pri vykonaní inkasa banka vyhotoviť akékoľvek dokumenty, zodpovedá banka za nedodržanie ich obsahu alebo formy len v prípade, ak boli špecifikované v príkaze.

§ 1356

Osobitné ustanovenia o odovzdaní dokumentov oproti plateniu

(1) Banka odovzdá dokumenty tretej osobe až po úplnom zaplatení inkasovanej platby.

(2) Pokiaľ inkasný príkaz výslovne nezakazuje právo tretej osoby odmietnuť platenie úroku, banka môže doručiť dokumenty aj v prípade, ak tretia osoba odmietne zaplatiť úroky požadované v príkaze.

§ 1357

(1) Dokumenty odovzdané banke za účelom vykonania inkasa je banka povinná prevziať a opatrovať s odbornou starostlivosťou.

(2) Banka zodpovedá za škodu spôsobenú stratou, zničením alebo poškodením prijatých dokumentov, ibaže im nemohla zabrániť pri vynaložení odbornej starostlivosti.

§ 1358

(1) Ak sú predložené dokumenty na platenie splatné na videnie alebo je potrebné za účelom inkasa platby vykonať akýkoľvek iný úkon, je banka, ktorá dokument prijíma, povinná bez zbytočného odkladu predložiť dokumenty na platbu alebo vykonať požadovaný úkon.

(2) V prípade vykonania vyhlásenia o videní zmenky zodpovedá banka za úplnosť a správnosť vyhlásenia; nezodpovedá však za pravosť podpisu ani za porušenie oprávnenia na vykonanie úkonu osobou, ktorá vyhlásenie podpísala.

(3) Ustanovenia odseku 2 o vylúčení zodpovednosti banky platia primerane aj na podpis potvrdenia alebo vystavenie iného vyhlásenia alebo vydanie iného dokumentu.

§ 1359

Úkony potrebné na zachovanie práv príkazcu

(1) Ak nebol banke udelený pokyn na vykonanie protestu pre neprijatie alebo neplatenie, banka nie je povinná vykonať protest alebo iný právny úkon potrebný na zachovanie práv príkazcu.

(2) Náklady spojené s vykonaním protestu alebo právneho úkonu potrebného na zachovanie práv príkazcu znáša príkazca.

§ 1360

Osobitné ustanovenia o predložení zmenky splatnej v budúcnosti

(1) Inkasný príkaz nesmie smerovať k prijatiu zmenky splatnej v budúcnosti, ak je požadované odovzdanie obchodných dokumentov oproti platbe.

(2) Ak inkasný príkaz smeruje k prijatiu zmenky splatnej v budúcnosti, príkaz musí stanoviť, či majú byť obchodné dokumenty doručené oproti jej akceptácii alebo oproti jej zaplateniu. V prípade, ak príkaz neobsahuje uvedenú špecifikáciu, obchodné dokumenty budú odovzdané oproti plateniu. Banka nezodpovedá na následky, ktoré môžu vzniknúť oneskorením s odovzdaním dokumentov.

(3) Ak inkaso obsahuje zmenku splatnú v budúcnosti a z príkazu vyplýva, že obchodné dokumenty sa majú odovzdať oproti zaplateniu, dokumenty budú odovzdané len oproti takejto platbe, pričom banka nezodpovedá na následky, ktoré môžu vzniknúť oneskorením s odovzdaním dokumentov.

§ 1361

Osobitné ustanovenia o veciach, na ktoré sa vzťahuje bankové dokumentárne inkaso

(1) Banka nie je povinná prijať žiadne veci, na ktoré sa vzťahuje dokumentárne inkaso, bez svojho predchádzajúceho súhlasu, a to ani v prípade, ak boli odoslané na jej adresu.

(2) Banka nie je povinná vykonať žiaden úkon týkajúci sa vecí, na ktoré sa vzťahuje dokumentárne inkaso, vrátane ich uskladnenia alebo poistenia, pokiaľ jej na to nebol daný osobitný príkaz.

(3) Ak banka vykoná akýkoľvek úkon smerujúci k ochrane vecí, nezodpovedá za osud a stav tovaru ani za konanie alebo opomenutie tretej osoby, ktorá mala tovar uschovať alebo strážiť. Náklady spojené s úkonom smerujúcim k ochrane vecí, znáša príkazca.

§ 1362

V zmluve alebo v príkaze o bankovom dokumentárnom inkase si možno vymeniť aplikáciu medzinárodných obchodných zvyklostí alebo pri jeho vykonaní odkázať na vzorové podmienky vypracované profesijnými organizáciami.

Šestnásty diel

Zmluva o bežnom účte

§ 1363

Základné ustanovenie

Zmluvou o bežnom účte sa zaväzuje banka zriadiť od určitej doby na určitú menu bežný účet pre jeho majiteľa a poskytovať mu v dohodnutom rozsahu platobné služby.

§ 1364

Forma zmluvy

Na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

§ 1365

Bežný účet viacerých osôb

Ak je zriadený bežný účet pre niekoľko osôb, má každá z nich postavenie majiteľa účtu a oprávnenie nakladať s účtom.

§ 1366

Prostriedky na účte

(1) Banka je povinná prijímať na bežný účet v mene, na ktorú znie, peňažné vklady alebo platby vykonané v prospech účtu v súlade so zmluvou a podmienkami ustanovenými zákonom pre poskytovanie platobných služieb.

(2) Majiteľom peňažných prostriedkov na bežnom účte je banka. V rozsahu zostatku na bežnom účte vzniká majiteľovi právo na ich výplatu, pokiaľ nie je zákonom ustanovené alebo dohodnuté inak.

§ 1367

Vykonávanie platieb

Banka je povinná z peňažných prostriedkov na bežnom účte vykonávať platby, zúčtovanie uskutočnených platieb alebo vyplatiť majiteľovi požadovanú sumu v súlade so zmluvou o bežnom účte a za zákonom ustanovených podmienok pre poskytovanie platobných služieb.

§ 1368

Ak banka vykoná do určitej sumy príkazy na platby, aj keď na to majiteľ účtu nemá potrebné peňažné prostriedky na účte, spravujú sa práva a povinnosti strán pri uskutočnení týchto platieb ustanoveniami zmluvy o úvere (§ 1109 až § 1123).

§ 1369

Oznámenia o zúčtovaní

Banka je povinná oznámiť majiteľovi účtu údaje o prijatých a vykonaných platbách v lehotách a za ďalších zákonom ustanovených podmienok pre poskytovanie platobných služieb.

§ 1370

Oprava chybného účtovania

Banka opraví bez zbytočného odkladu chybné účtovanie; opravu chybného zúčtovania platieb je banka povinná vykonať v lehotách a za ďalších zákonom ustanovených podmienok pre poskytovanie platobných služieb. Nárok na náhradu škody tým nie je dotknutý.

§ 1371

Úhrada odmeny a nákladov

(1) Za poskytovanie služieb je banka oprávnená požadovať úhradu odmeny a nákladov s tým spojených.

(2) Odmenu a náklady podľa odseku 1 je banka oprávnená odpísať z bežného účtu.

§ 1372

Úrok

(1) K zostatku peňažných prostriedkov na účte pripisuje banka úrok, ak je to v zmluve dohodnuté.

(2) Ak nie je v zmluve dohodnuté niečo iné, je úrok splatný koncom každého kalendárneho mesiaca a pripisuje sa v prospech bežného účtu bez zbytočného odkladu po jeho splatnosti.

§ 1373

Zmluva môže určiť, že majiteľ účtu nie je oprávnený po určenú dobu nakladať s prostriedkami na bežnom účte, alebo že v prípade nakladania s peňažnými prostriedkami na účte pred dobou určenou v zmluve mu právo na úrok zodpovedajúci tejto dobe zanikne prípadne že sa úrok zníži.

§ 1374

Použitie peňažných prostriedkov a prevoditeľnosť pohľadávok

(1) Banka je oprávnená použiť peňažné prostriedky na účte na úhradu svojich splatných peňažných pohľadávok voči majiteľovi účtu.

(2) Pohľadávka majiteľa účtu na výplatu prostriedkov z bežného účtu je neprevoditeľná, nemožno ju zabezpečiť, ani k nej zriadiť záložné právo, ak z osobitného predpisu alebo z dohody medzi bankou a majiteľom účtu nevyplýva niečo iné.

§ 1375

Výpoveď zmluvy

(1) Zmluvu môže majiteľ účtu kedykoľvek s okamžitou účinnosťou písomne vypovedať.

(2) Banka môže zmluvu písomne vypovedať s účinnosťou ku koncu kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom sa výpoveď doručila majiteľovi účtu.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa nevzťahujú na vypovedanie zmluvy o bežnom účte, ktorý slúži ako platobný účet podľa osobitného predpisu.

§ 1376

Vysporiadanie po ukončení zmluvy

Po ukončení zmluvy vyplatí banka zostatok bežného účtu, po odpočítaní nákladov s tým spojených, majiteľovi účtu alebo ho podľa jeho príkazu prevedie na iný účet v banke alebo na účet v inej banke.

Sedemnásty diel

Zmluva o vkladovom účte

§ 1377

Základné ustanovenie

Zmluvou o vkladovom účte sa zaväzuje banka zriadiť pre jeho majiteľa vkladový účet v určitej mene za účelom vloženia vkladu a majiteľ účtu sa zaväzuje vložiť na účet peňažné prostriedky a prenechať ich využitie banke.

§ 1378

(1) Vkladový účet nie je platobným účtom podľa osobitného predpisu.²⁹⁾

(2) Na poskytovanie platobných služieb majiteľovi vkladového účtu sa použijú ustanovenia osobitného predpisu.

§ 1379

Mena účtu

Ak nie je mena v zmluve určená, platí, že sa účet zriaďuje v eurách.

§ 1380

Doba trvania zmluvy

Ak nie je v zmluve určená iná doba, platí, že sa vkladový účet zriaďuje na dobu neurčitú.

§ 1381

Forma zmluvy

Na uzavretie zmluvy sa vyžaduje písomná forma.

§ 1382

Úrok

Banka je za poskytnutie vkladu povinná platiť z peňažných prostriedkov na účte úrok vo výške určenej v zmluve, alebo ak nie je dohodnutá, vo výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona, inak v obvyklej výške s prihliadnutím na dĺžku doby, počas ktorej boli peňažné prostriedky na účte viazané.

§ 1383

Splatnosť úroku

Úrok je splatný po uplynutí doby, počas ktorej sú peňažné prostriedky na účte viazané, alebo po ukončení zmluvy. Ak nebol vkladový účet dojednaný na určitú dobu, alebo ak bol dojednaný na dobu dlhšiu ako jeden rok, je úrok splatný najneskôr koncom každého kalendárneho roka. Úrok je banka povinná vyplatiť majiteľovi účtu v súlade s jeho príkazom, alebo ho pripísať v prospech účtu.

§ 1384

Úrok sa počíta odo dňa, keď banka získala právo nakladať s peňažnými prostriedkami. Za deň, keď majiteľ účtu nakladá s peňažnými prostriedkami, mu úrok nepatrí.

§ 1385

Ak majiteľ účtu nakladá s peňažnými prostriedkami na účte pred dobou určenou v zmluve, alebo ak nie je táto doba určená, pred uplynutím výpovednej doby, nárok na úrok zaniká alebo sa zníži spôsobom určeným v zmluve. Účinky zániku alebo zníženia nároku na úrok sa týkajú len úroku zo sumy, pri ktorej nebola dodržaná výpovedná doba.

§ 1386

Ak to určuje zmluva, nie je majiteľ účtu oprávnený nakladať s peňažnými prostriedkami na účte pred uplynutím doby určenej v zmluve alebo pred uplynutím výpovednej doby.

§ 1387

Výplata vkladu

Majiteľ účtu a v zákonom ustanovených prípadoch aj iná oprávnená osoba má právo požadovať výplatu vkladu po preukázaní svojej totožnosti.

§ 1388

Vklad na heslo

(1) Majiteľ môže po dohode s bankou viazať výplatu vkladu na oznámenie hesla alebo na splnenie inej podmienky.

(2) Ak majiteľ nepozná heslo, musí preukázať, že mu vklad patrí.

§ 1389

Ukončenie zmluvy

(1) Po uplynutí dohodnutej doby alebo výpovednej doby podľa ods. 2 je banka povinná uvoľnené peňažné prostriedky vrátane úroku vyplatiť majiteľovi účtu alebo previesť na jeho bankový účet.

(2) Ak nie je dohodnuté inak, je výpoveď účinná po troch mesiacoch odo dňa, keď majiteľ účtu doručil banke písomnú výpoveď.

(3) Vypovedať možno aj časť vkladu. Ak sa výpoveď podľa ods. 2 týka iba časti peňažných prostriedkov na účte, nastávajú účinky ustanovené v odseku 1 ohľadne tejto časti.

§ 1390

Na zmluvu o vkladovom účte sa primerane použijú ustanovenia § 1366 ods. 2, § 1373, § 1374, § 1376.

Vklad na vkladnej knižke

§ 1391

Vkladná knižka

(1) Banka môže pre klienta, ktorý banke zložil peňažné prostriedky a prenechal ich na užívanie banke, zriadiť vkladnú knižku.

(2) Vkladná knižka môže byť vystavená len na meno.

(3) Vkladná knižka je cenný papier.

§ 1392

Prijatie vkladu banka potvrdí vkladnou knižkou upravenou tak, aby z nej bola zrejmä výška vkladu, jeho zmeny a konečný stav. Ak nie je preukázaná iná výška vkladu, je rozhodujúci zápis vo vkladnej knižke.

§ 1393

Bez predloženia vkladnej knižky nemožno s vkladom nakladať, ibaže

- a) s vkladom je oprávnený nakladať ten, na koho meno, priezvisko, adresu trvalého pobytu, rodné číslo alebo dátum narodenia fyzickej osoby alebo názov, adresu sídla a pridelené identifikačné číslo právnickej osoby je vkladná knižka vystavená,
- b) s vkladom na cestovnej vkladnej knižke je však v určených prípadoch oprávnený nakladať každý, kto predloží vkladnú knižku a preukazný lístok,
- c) s vkladom alebo s jeho časťou, ku ktorému bolo zriadené záložné právo, je oprávnený nakladať aj záložný veriteľ, v prospech ktorého vzniklo záložné právo, a to po predložení písomnej zmluvy o zriadení záložného práva na vklad na vkladnej knižke na meno alebo na jeho časť uzavretej medzi majiteľom ako záložcom a záložným veriteľom banke alebo pobočke zahraničnej banky, ktorá vkladnú knižku na meno vystavila alebo potvrdenia o registrácii záložného práva v príslušnom registri.

§ 1394

Pri strate alebo zničení vkladnej knižky môže požiadať majiteľ alebo iná oprávnená osoba o vystavenie novej vkladnej knižky. Táto nahrádza pôvodnú vkladnú knižku, ktorá dňom jej vystavenia stráca platnosť.

§ 1395

Ak majiteľ viac ako dvadsať rokov nenakladal s vkladom ani nepredložil vkladnú knižku na doplnenie záznamov, zrušuje sa vkladový vzťah uplynutím tejto doby; majiteľ má právo na výplatu zostatku zrušeného vkladu.

Vkladový list

§ 1396

Vkladový list

(1) Ako potvrdenie o vklade môže banka pre klienta vystaviť vkladový list. Vkladový list je potvrdením banky o pevnom jednorazovom vklade. Výška vkladu je uvedená na vkladovom liste.

(2) Vkladový list je cenný papier.

§ 1397

Náležitosťou vkladového listu je aj záväzok banky ako emitenta vyplácať dohodnuté výnosy v určených termínoch, spôsob týchto výplat a určenie platobného miesta.

§ 1398

Listinný vkladový list môže mať len formu cenného papiera na meno. Na náležitosti vkladového listu sa použijú ustanovenia o náležitostiach cenných papierov a primerane ustanovenia osobitného predpisu o náležitostiach dlhopisu.

§ 1399

Prevoditeľnosť

(1) Vkladový list na meno je prevoditeľný rubopisom, ak banka ako emitent výslovne v texte vkladového listu neuviedla, že je neprevoditeľný.

(2) Pri neprevoditeľnom vkladovom liste na meno sa musí v texte vkladového listu v emisných podmienkach uviesť, ako bude emitent postupovať pri úmrtí ich majiteľa. Ak sa banka ako emitent zaväzuje na odkúpenie neprevoditeľného vkladového listu na meno pred uplynutím doby jeho splatnosti, je povinná podmienky tohto odkúpenia uviesť v emisných podmienkach.

Iné formy vkladov

§ 1400

Banka môže dojednať s majiteľom aj inú formu vkladu.

§ 1401

Pokiaľ nie je dojednané niečo iné, vzťahujú sa na iné formy vkladov primerane ustanovenia o vkladných knižkách a vkladových listoch.

Osemnásť diel

Cestovný šek

§ 1402

Základné ustanovenie

Cestovný šek je cenný papier, ktorý oprávňuje osobu v ňom uvedenú na prijatie sumy v ňom určenej pri jeho predložení na výplatu, a to podľa podmienok určených vystaviteľom šeku.

§ 1403

Cestovný šek musí obsahovať

- a) označenie, že ide o cestovný šek,
- b) príkaz alebo sľub vyplatiť určitú sumu oprávnenej osobe,
- c) meno vystaviteľa, jeho podpis alebo dostatočnú náhradu podpisu.

§ 1404

Ak cestovný šek obsahuje príkaz na platenie, musí obsahovať aj označenie osoby, ktorej je príkaz určený. Ak nie je v cestovnom šeku uvedené označenie oprávnenej osoby, môže vyplatenie šeku požadovať ten, kto šek predloží.

§ 1405

Cestovný šek možno vystaviť aj na inú menu, než je mena euro.

§ 1406

Vyplatenie cestovného šeku

(1) Osoba, ktorá cestovný šek vydala, je povinná cestovný šek vyplatiť alebo obstaráť jeho vyplatenie.

(2) Pri predložení cestovného šeku je vyplácajúca osoba oprávnená požadovať preukaz totožnosti predkladateľa a jeho kontrolný podpis na cestovnom šeku.

(3) Vyplatenie šeku musí byť na ňom potvrdené podpisom oprávnenej osoby.

§ 1407

Na cestovný šek sa nevzťahujú právne predpisy upravujúce zmenky a šeky.

Devätnásty diel

Poistná zmluva

Prvý oddiel

Všeobecné ustanovenia

§ 1408

Základné ustanovenie

Poistnou zmluvou sa poisťovateľ zaväzuje poisťníkovi poskytnúť jemu alebo tretej osobe (ďalej len „poistený“) v dohodnutom rozsahu plnenie ako finančnú službu, ak nastane náhodná udalosť bližšie označená v zmluve (ďalej len „poistná udalosť“) a poisťník sa zaväzuje platiť poistné.

§ 1409

Obsah zmluvy

Poistná zmluva obsahuje najmä

- a) označenie poisťovateľa, poisťníka a poisteného, ak ním nie je poisťník,
- b) výšku poistnej sumy, v prípade poistenia osôb výšku zaručenej poistnej sumy,
- c) označenie poistnej udalosti prípadne poistného rizika,
- d) výšku poistného, jeho splatnosť a či ide o jednorazové poistné alebo bežné poistné,
- e) poistnú dobu a poistné obdobie,
- d) údaj o tom, či je dohodnuté, že v prípade poistenia osôb sa bude oprávnená osoba podieľať na výnosoch poisťovateľa a akým spôsobom,
- e) práva a povinnosti poisťovateľa, poisteného a poisťníka,
- f) výšku odkupnej hodnoty, ktorú poisťovateľ vyplatí v prípade poistenia osôb pri predčasnom ukončení poistenia.

§ 1410

Poistné podmienky

(1) Súčasťou poistnej zmluvy sú všeobecné poistné podmienky poisťovateľa (ďalej len „poistné podmienky“), na ktoré sa poistná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo

boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poisťovateľom zmluvu uzavrel, oznámené; to neplatí, ak sa poisťná zmluva uzavretie formou finančnej služby na diaľku.

(2) V poisťnej zmluve sa možno od poisťných podmienok odchýliť len v prípadoch v nich určených. V iných prípadoch sa možno odchýliť, len pokiaľ je to na prospech poisteného.

§ 1411

Forma poisťnej zmluvy

(1) Na právne úkony týkajúce sa poistenia je potrebná písomná forma, ak nie je v tomto zákone, osobitnom zákone alebo v poisťných podmienkach ustanovené inak.

(2) Ak sa zmluva uzaviera na dobu kratšiu ako rok a poisťník prijal ponuku poisťovateľa včasným zaplatením poisťného, je poisťná zmluva platne uzavretá aj bez dodržania písomnej formy.

§ 1412

Poistka

(1) Poisťovateľ vydá tomu, kto s ním poisťnú zmluvu uzavrel, poistku ako písomné potvrdenie o uzavretí poisťnej zmluvy. Ak dôjde ku strate alebo k zničeniu poistky, vydá poisťovateľ tomu, kto s ním poisťnú zmluvu uzavrel, na jeho žiadosť a náklady druhopis poistky. Pokiaľ treba podľa poisťných podmienok poistku predložiť na uplatnenie práva na poisťné plnenie, môže poisťovateľ požadovať, aby sa poistka pred vydaním druhopisu umorila.

(2) Ak poistka týkajúca sa medzinárodnej dopravy tovaru obsahuje oprávnenie toho, kto s poisťovateľom zmluvu uzavrel, previesť právo z poisťnej zmluvy rubopisom, a to aj nevyplneným, na ďalšie osoby, ktoré sú oprávnené na ďalší prevod, sú tieto osoby oprávnené na ďalší prevod (poistka na rad). Tento prevod dopravnej poistky rubopisom (indosamentom) má účinky postúpenia pohľadávky, aj keď poisťovateľ nebol o postupe upovedomený. Poisťovateľ nie je povinný skúmať platnosť rubopisu.

§ 1413

Poisťný záujem

(1) Poisťným záujmom sa rozumie potreba poisteného pred následkami poisťnej udalosti.

(2) Poisťný záujem sa považuje za daný ak dal poisťník súhlas na uzavretie poisťnej zmluvy.

§ 1414

Poisťný záujem poisťníka

(1) Poisťník má záujem na vlastnom živote alebo zdraví. Poisťník má záujem na živote a zdraví osoby, ktorá je jeho blízkou osobou alebo je tento záujem podmienený prospechom alebo výhodou na pokračovaní života poisteného.

(2) Poisťník má záujem na vlastnom majetku. Poisťník má záujem aj na majetku inej osoby v prípade, ak by mu bez existencie a uchovania majetku inej osoby hrozila priama majetková strata.

§ 1415

Zánik poisťného záujmu

Zánikom poisťného záujmu poistenie zaniká; poisťovateľ má právo na poisťné až do doby, kedy sa o zániku poisťného záujmu dozvedel.

Povinné poistenie

§ 1416

Zmluvné poistenie

Osobitný predpis môže ustanoviť fyzickej osobe alebo právnickej osobe povinnosť uzavrieť poisťnú zmluvu (ďalej len „povinné zmluvné poistenie“), v poisťnej zmluve sa možno od ustanovení tohto zákona a ustanovení osobitného predpisu odchýliť len v prípade, ak to tento zákon alebo osobitný predpis pripúšťa a nedôjde tým k zníženiu rozsahu povinného poistenia ustanoveného osobitným predpisom.

§ 1417

Povinné poistenie podľa predpisov členského štátu Európskej únie

(1) Ak osobitný predpis členského štátu Európskej únie alebo štátu, ktorý je súčasťou Európskeho hospodárskeho priestoru (ďalej len „členský štát“), ustanoví povinné zmluvné poistenie, táto povinnosť je splnená, ak je poisťná zmluva uzavretá v súlade s osobitnými predpismi členského štátu, ktoré sa týkajú tohto poistenia.

(2) Ak osobitný predpis členského štátu ustanovuje povinné zmluvné poistenie a súčasne právo tohto členského štátu ukladá poisťovateľovi povinnosť oznámiť oprávneným orgánom zánik poisťného plnenia, môže tento zánik poisťovateľ uplatniť voči poškodeným tretím osobám len za podmienok ustanovených osobitným predpisom tohto členského štátu.

§ 1418

Uzavretie poisťnej zmluvy

(1) Na uzavretie poisťnej zmluvy je potrebné, aby bol návrh prijatý v lehote, ktorú určil navrhovateľ, a ak ju neurčil, do jedného mesiaca odo dňa, keď druhý účastník návrh dostal. Poisťná zmluva je uzavretá okamihom, keď navrhovateľ dostane oznámenie o prijatí svojho návrhu.

(2) Návrh poisťovateľa možno prijať tiež zaplatením poisťného vo výške uvedenej v návrhu, ak sa tak stane v lehote podľa odseku 1; poisťná zmluva je v takom prípade uzavretá, len čo bolo poisťné zaplatené.

§ 1419

Poistenie v prospech tretej osoby

(1) Poisťnú zmluvu možno uzavrieť aj v prospech inej osoby, ak má na tom poisťník poisťný záujem.

(2) Na poisťné zmluvy uzavreté v prospech inej osoby sa primerane použijú ustanovenia o zmluve v prospech tretej osoby (§ 85 až § 90) s tým, že súhlas inej osoby môže byť daný aj dodatočne pri uplatnení práv vyplývajúcich z poisťnej udalosti.

§ 1420

Predmet poistenia

Poistiť možno najmä

- a) majetok pre prípad jeho poškodenia, zničenia, straty, odcudzenia alebo iných škôd, ktoré na ňom vzniknú (poistenie majetku);
- b) fyzickú osobu pre prípad jej telesného poškodenia (ďalej len „úraz“), smrti, dožitia sa určitého veku, choroby alebo pre prípad inej poisťnej udalosti (poistenie osôb);
- c) zodpovednosť za škodu vzniknutú na živote a zdraví alebo na veci, prípadne zodpovednosť za inú majetkovú škodu (poistenie zodpovednosti za škodu),
- d) poistenie právnej ochrany,
- e) poistenie úveru a finančných strát.

§ 1421

(1) Kto s poisťovateľom uzatviera poisťnú zmluvu, je povinný odpovedať pravdivo a úplne na všetky písomné otázky poisťovateľa týkajúce sa dojednávaneho poistenia. To platí tiež, ak ide o zmenu poistenia.

(2) Túto povinnosť má aj ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie alebo zodpovednosť za škody sa má poistenie vzťahovať, aj keď poisťnú zmluvu sám neuzatviera.

§ 1422

Vznik poistenia

(1) Poistenie vzniká prvým dňom po uzavretí poisťnej zmluvy, ak nebolo dohodnuté inak.

(2) V poisťnej zmluve možno dohodnúť, že poistenie vzťahuje i na dobu pred jej uzavretím (predbežné poistenie). Ak tento zákon neustanovuje inak, poisťovateľ nie je v takom prípade povinný poskytnúť poisťné plnenie, ak poisťník v čase podania návrhu na uzavretie poisťnej zmluvy vedel alebo mohol vedieť, že poisťná udalosť už nastala a poisťovateľ nemá právo na poisťné, ak v čase podania návrhu na uzavretie poisťnej zmluvy vedel alebo mohol vedieť, že poisťná udalosť nemôže nastať.

Zánik poistenia

§ 1423

Výpoveď

(1) Poistenie, pri ktorom je dojednané bežné poisťné, zanikne výpoveďou ku koncu poisťného obdobia; výpoveď sa musí dať aspoň šesť týždňov pred jeho uplynutím.

(2) Možno tiež dohodnúť, že poistenie môže vypovedať každý z účastníkov do dvoch mesiacov po uzavretí poisťnej zmluvy. Výpovedná lehota je osem dní; jej uplynutím poistenie zanikne.

(3) Poisťovateľ nemôže podľa odseku 1 vypovedať poistenie osôb s výnimkou poistenia pre prípad úrazu.

§ 1424

(1) Poisťník môže poistenie vypovedať do dvoch mesiacov od doručenia oznámenia o prevode poisťného kmeňa alebo jeho časti podľa osobitného predpisu alebo kedy bolo zverejnené oznámenie o odňatí povolenia na výkon poisťovacej činnosti poisťovateľa.

(2) Výpovedná lehota je osem dní; začína plynúť doručením výpovede a jej uplynutím poistenie zanikne.

§ 1425

Nezaplatenie poisťného

(1) Poistenie zanikne aj tak, že poisťné za prvé poisťné obdobie alebo jednorazové poisťné nebolo zaplatené do troch mesiacov odo dňa jeho splatnosti.

(2) Poistenie zanikne aj tak, že poisťné za ďalšie poisťné obdobie nebolo zaplatené do jedného mesiaca odo dňa doručenia výzvy poisťovateľa na jeho zaplatenie, ak nebolo poisťné zaplatené pred doručením tejto výzvy. Výzva poisťovateľa obsahuje upozornenie, že poistenie zanikne, ak nebude zaplatené. To isté platí, ak bola zaplatená len časť poisťného.

(3) Lehoty podľa odsekov 1 a 2 možno dohodou predĺžiť.

Odstúpenie od zmluvy

§ 1426

Pri vedomom porušení povinností uvedených v ustanoveniach § 1421 môže poisťovateľ od poisťnej zmluvy odstúpiť, ak pri pravdivom a úplnom zodpovedaní otázok by poisťnú zmluvu neuzavrel. Toto právo môže poisťovateľ uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď takú skutočnosť zistil; inak právo zanikne.

§ 1427

V prípade poistenia osôb s výnimkou poistenia pre prípad úrazu môže osoba, ktorá s poisťovateľom uzavrela poistnú zmluvu, najneskôr do tridsať dní odo dňa uzavretia poistnej zmluvy od tejto zmluvy odstúpiť.

§ 1428

Prejav vôle osoby, ktorá s poisťovateľom uzavrela poistnú zmluvu, urobený do tridsať dní odo dňa uzavretia poistnej zmluvy a smerujúci k jej zrušeniu sa považuje za odstúpenie od zmluvy.

§ 1429

Zánik zmluvy v dôsledku porušenia informačných povinností

Ak sa poisťovateľ dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohol zistiť pri dojednávaní poistenia a ktorá pre uzavretie poistnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený plnenie z poistnej zmluvy odmietnuť; odmietnutím plnenia poistenie zanikne.

Vyporiadanie poistného pri zániku zmluvy

§ 1430

- (1) Poisťovateľ má právo na poistné za dobu do zániku poistenia.
- (2) Ak zanikne poistenie pred uplynutím doby, za ktorú bolo bežné poistné zaplatené, je poisťovateľ povinný zvyšujúcu časť poistného vrátiť.

§ 1431

Ak nastala poistná udalosť a dôvod ďalšieho poistenia tým odpadol alebo ak v dôsledku poistnej udalosti poistenie zaniklo, patrí poisťovateľovi poistné do konca poistného obdobia, v ktorom poistná udalosť nastala; jednorazové poistné patrí poisťovateľovi aj v týchto prípadoch vždy celé.

§ 1432

- (1) Ak zanikne poistenie odstúpením od zmluvy podľa § 1426 až § 1428, vráti poisťovateľ osobe, ktorá s poisťovateľom uzavrela poistnú zmluvu, bez zbytočného odkladu, najneskôr však do tridsať dní od odstúpenia, zaplatené poistné; pritom má právo si od zaplateného poistného odpočítať, čo už plnil.
- (2) Ak poskytnuté poistné plnenie presahuje výšku zaplateného poistného, vráti osoba, ktorá s poisťovateľom uzavrela zmluvu alebo poistený, poisťovateľovi výšku poistného plnenia, ktorá presahuje zaplatené poistné.

§ 1433

Odkupná hodnota

Poistné podmienky pre poistenie osôb určujú, v ktorých prípadoch je poisťovateľ povinný vyplatiť pri zániku poistenia odkupnú hodnotu, kedy poistenie nezanikne pre neplatenie poistného a na ktoré prípady sa nevzťahuje ustanovenie § 1432 o vrátení poistného.

Druhý oddiel

Práva a povinnosti z poistenia

Platenie poistného

§ 1434

Ten, kto s poisťovateľom uzavrel poisťnú zmluvu, je povinný platiť poisťné, a to za dohodnuté poisťné obdobie (ďalej len „bežné poisťné“); možno tiež dohodnúť, že poisťné bude zaplatené naraz za celú dobu, na ktorú bolo poistenie dojednané (ďalej len „jednorazové poisťné“).

§ 1435

Splatnosť poisťného

Ak nebolo dohodnuté inak, je bežné poisťné splatné prvého dňa poisťného obdobia a jednorazové poisťné dňom začiatku poistenia.

§ 1436

Ak nie je v poistení týkajúcom sa medzinárodnej dopravy tovaru zaplatené poisťné a ak nejde o prípad uvedený v § 1422 ods. 2, nie je poisťovateľ povinný poskytnúť poisťné plnenie z poisťných udalostí, ku ktorým došlo pred zaplatením poisťného. Poisťovateľ nemá právo na poisťné, ak v čase uzavretia poisťnej zmluvy vedel, že poisťná udalosť nemôže nastať.

§ 1437

Úprava bežného poisťného

(1) Poisťné podmienky môžu určiť podmienky, na základe ktorých má poisťovateľ právo v súvislosti so zmenou podmienok rozhodujúcich pre určenie výšky poisťného, s výnimkou zmeny veku a zdravotného stavu v poistení osôb, inak upraviť výšku bežného poisťného na ďalšie poisťné obdobie.

(2) Poisťovateľ je povinný novo určenú výšku poisťného oznámiť poisťníkovi písomne najneskôr dva mesiace pred splatnosťou poisťného za poisťné obdobie, v ktorom sa má výška poisťného zmeniť, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Ak poisťník so zmenou výšky poisťného podľa odseku 1 nesúhlasí, musí svoj nesúhlas poisťovateľovi oznámiť písomne do jedného mesiaca odo dňa, kedy sa o navrhovanej zmene výšky poisťného dozvedel; dňom doručenia nesúhlasu poisťovateľovi začína plynúť jednomesačná výpovedná lehota, jej uplynutím poistenie zanikne, ak nebolo v poisťnej zmluve alebo v poisťných podmienkach dohodnuté inak. Poisťovateľ je povinný v oznámení o novej výške poisťného na túto skutočnosť poisťníka výslovne upozorniť. Ak tak neurobí, poistenie pokračuje podľa pôvodne dohodnutých podmienok.

§ 1438

Poisťné obdobie

Ak nie je ustanovené alebo dohodnuté inak, je poisťné obdobie jeden rok.

§ 1439

Právo na plnenie

(1) Právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo v poisťných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (ďalej len „poistený“).

(2) Právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poisťovateľa plniť (ďalej len „poisťná udalosť“).

§ 1440

Plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poisťovateľ skončil vyšetrenie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, keď sa poisťovateľ o poisťnej

udalosti dozvedel, je poisťovateľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok.

§ 1441

Zníženie alebo odmietnutie plnenia

(1) Poisťovateľ je oprávnený plnenie z poistnej zmluvy primerane znížiť, ak na základe vedome nepravdivej alebo neúplnej odpovede (§ 1421) bolo určené nižšie poistné.

(2) Ak sa poisťovateľ dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo neúplné odpovede nemohol zistiť pri dojednávaní poistenia a ktorá pre uzavretie poistnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený plnenie z poistnej zmluvy odmietnuť; odmietnutím plnenia poistenie zanikne.

(3) S výnimkou prípadov ustanovených v tomto zákone alebo v osobitnom predpise nemá oprávnená osoba právo na poistné plnenie, ak poistnú udalosť spôsobil úmyselne účastník poistenia, alebo na jeho podnet iná osoba.

§ 1442

Povinnosti poisteného

(1) Poistník je povinný bez zbytočného odkladu poisťovateľovi písomne oznámiť, že nastala poistná udalosť, podať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poisťovateľ vyžiada a postupovať spôsobom dohodnutým v poistných podmienkach. Ak poistník nie je súčasne poisteným, túto povinnosť má poistený; ak je poistnou udalosťou smrť poisteného a v poistnej zmluve bola poistníkom určená osoba oprávnená na poistné plnenie (§ 1450 ods. 1), má túto povinnosť táto osoba a ak jej niet, osoba podľa § 1450 ods. 2 a 3.

(2) Poistený je povinný dodržiavať povinnosti, ktoré boli dohodnuté alebo ktoré sú v tomto zákone alebo v poistných podmienkach ustanovené.

(3) Ak malo vedomé porušenie povinností uvedených v odsekoch 1 a 2 podstatný vplyv na vznik poistnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti, je poisťovateľ oprávnený plnenie z poistnej zmluvy znížiť podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinnosti plniť.

Tretí oddiel

Poistenie majetku

§ 1443

Z poistenia majetku má poistený právo, aby mu bolo poskytnuté plnenie vo výške určenej podľa poistných podmienok, ak sa poistná udalosť týka veci, na ktorú sa poistenie vzťahuje.

§ 1444

Viacnásobné poistenie

(1) Ak je tá istá vec poistená pre rovnaký prípad u viacerých poisťovateľov a ak prevyšuje úhrn poistných súm poistnú hodnotu veci alebo ak prevyšuje úhrn súm, ktoré by z uzavretých poistných zmlúv z tej istej udalosti poisťovatelia boli povinní plniť (ďalej len „viacnásobné poistenie“), je každý z poisťovateľov povinný poskytnúť plnenie do výšky hodnoty veci alebo dohodnutej poistnej sumy len v pomere sumy, ktorú by bol povinný plniť podľa svojej zmluvy, k sumám, ktoré by boli úhrnom povinní plniť všetci poisťovatelia.

(2) Pokiaľ je vec poistená pre tú istú dobu zároveň iným poistením proti jednotlivým osobitným nebezpečenstvám, poskytne poisťovateľ plnenie z poistnej udalosti spôsobenej takým osobitným nebezpečenstvom - ak má vôbec povinnosť nahradiť škodu - pokiaľ

poistený nemohol dosiahnuť plnenie z poistenia pre prípad takého osobitného nebezpečenstva.

§ 1445

Povinnosti poisteného

(1) Poistený je povinný dbať, aby poistná udalosť nenastala; najmä nesmie porušovať povinnosti smerujúce k odvráteniu alebo zmenšeniu nebezpečenstva, ktoré sú mu právnymi predpismi uložené alebo ktoré vzal na seba poistnou zmluvou.

(2) Ak poistený vedome alebo následkom požitia alkoholu alebo návykových látok porušil povinnosti uvedené v odseku 1 a toto porušenie podstatne prispelo ku vzniku poistnej udalosti alebo k väčšiemu rozsahu jej následkov, je poisťovateľ oprávnený plnenie z poistnej zmluvy primerane znížiť. To isté platí, ak porušil tieto povinnosti vedome alebo následkom požitia alkoholu alebo návykových látok ten, kto s poisteným žije v spoločnej domácnosti.

(3) Poistený má právo na náhradu nákladov účelne vynaložených na odvrátenie poistnej udalosti, ktorá poistenému majetku bezprostredne hrozila. Takisto má právo na náhradu nákladov, ktoré účelne vynaložil, aby zmiernil následky poistnej udalosti.

§ 1446

Zmena poistenia

Zmenou v osobe vlastníka poistenej veci poistenie zanikne, ak poistné podmienky neurčujú inak.

§ 1447

Prechod nároku na plnenie

(1) Ak poistený má proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou, prechádza jeho právo na poisťovateľa, a to do výšky plnenia, ktoré mu poisťovateľ poskytol.

(2) Ak prešlo na poisťovateľa právo podľa odseku 1 proti fyzickej osobe, platí pri jeho uplatňovaní primerane ustanovenie § 577.

(3) Na poisťovateľa neprechádzajú nároky poisteného proti osobám, ktoré s ním žijú v spoločnej domácnosti alebo ktoré sú na neho odkázané svojou výživou. To však neplatí, ak tieto osoby spôsobili škodu úmyselne.

§ 1448

Súbeh nárokov

Ak poisťovateľ nahradil poistenému len časť škody, je osoba, proti ktorej má poistený právo na úhradu zvyšujúcej časti škody, povinná uspokojiť poisťovateľa až po uspokojení poisteného.

Štvrtý oddiel

Poistenie osôb

§ 1449

Z poistenia osôb má poistený právo, aby mu bola vyplatená dohodnutá suma alebo aby mu bol platený dohodnutý dôchodok, alebo aby mu bolo poskytnuté plnenie vo výške určenej podľa poistných podmienok, v prípade dožitia sa dňa dohodnutého zmluvou alebo ak u neho nastane poistná udalosť.

§ 1450

Osoba oprávnená na plnenie

(1) Ak je dohodnuté, že poistnou udalosťou je smrť poisteného, môže ten, kto poistnú zmluvu s poisťovateľom uzavrel, určiť osobu, ktorej má poistnou udalosťou vzniknúť právo na plnenie, a to menom alebo vzťahom k poistenému. Až do vzniku poistnej udalosti môže určenie osoby zmeniť; ak nie je ten, kto zmluvu uzavrel, sám poisteným, môže tak urobiť len so súhlasom poisteného. Zmena určenia osoby je účinná doručením oznámenia poisťovateľovi.

(2) Ak nie je oprávnená osoba v čase poistnej udalosti určená alebo ak nenadobudne právo na plnenie, nadobúdajú toto právo manžel poisteného, a ak ho niet, deti poisteného.

(3) Ak niet osôb uvedených v odseku 2, nadobúdajú toto právo rodičia poisteného, a ak ich niet, osoby, ktoré žili s poisteným po dobu najmenej jedného roka pred jeho smrťou v spoločnej domácnosti a ktoré sa z toho dôvodu starali o spoločnú domácnosť alebo boli odkázané výživou na poisteného; ak niet ani týchto osôb, nadobúdajú toto právo dedičia poisteného.

§ 1451

Ak vznikne právo na plnenie niekoľkým osobám a ak nie sú podiely určené, má každý z nich právo na rovnaký diel.

§ 1452

Ak zomrie ten, kto uzavrel s poisťovateľom poistnú zmluvu, podľa ktorej je poistený niekto iný, vstupuje do poistenia na jeho miesto poistený. To isté platí, ak zanikne právnická osoba, ktorá poistnú zmluvu s poisťovateľom uzavrela.

§ 1453

Zníženie poistného a výluka z poistenia

(1) Ak je poistnou udalosťou úraz poisteného, je poisťovateľ oprávnený znížiť sumu, ktorú má vyplatiť, ak došlo k úrazu následkom požitia alkoholu alebo návykových látok poisteným.

(2) Poisťovateľ nie je povinný poskytnúť poistné plnenie v prípade samovraždy poisteného.

§ 1454

Právom voči poisťovateľovi nie je dotknuté právo na náhradu škody proti tomu, kto za škodu zodpovedá.

§ 1455

Odkupná hodnota

(1) Ak bolo v životnom poistení s bežným poistným zaplatené poistné najmenej za dva roky alebo ak ide o poistenie s jednorazovým poistným alebo poistenie s redukovanou poistnou sumou, má poistník právo, aby mu poisťovateľ vyplatil odkupnú hodnotu.

(2) Ak nebolo dohodnuté inak, právo na odkupnú hodnotu nevzniká u poistenia pre prípad smrti, ktoré bolo dohodnuté na dobu určitú, ani u iného životného poistenia, z ktorého sa vypláca dôchodok, ak už vyplácanie dôchodku začalo.

§ 1456

Skupinové poistenie

Poistná zmluva o skupinovom poistení nemusí obsahovať mená poistených, ak sú v čase uzavretia poistnej zmluvy určené iným spôsobom vylučujúcim pochybnosti. Na uzavretie takejto poistnej zmluvy nie je potrebný súhlas poistených.

Piaty oddiel

Poistenie zodpovednosti za škodu

§ 1457

Z poistenia zodpovednosti za škody má poistený právo, aby v prípade poistnej udalosti poisťovateľ za neho nahradil podľa poistných podmienok škodu, za ktorú poistený zodpovedá.

§ 1458

Náhradu platí poisťovateľ poškodenému; poškodený však právo na plnenie proti poisťovateľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.

§ 1459

Poistné podmienky môžu určiť, v ktorých prípadoch zmenou v osobe vlastníka veci nezaniká poistenie zodpovednosti za škody.

§ 1460

(1) Poisťovateľ nemá právo znížiť podľa ustanovenia § 1442 ods. 3 náhradu, ktorú za poisteného vypláca poškodenému; sumu, o ktorú poisťovateľ takto nemohol svoje plnenie znížiť, je povinný mu uhradiť poistený.

(2) Na poskytnutie plnenia v prípade viacnásobného porušenia poistenia sa použije primerane § 1444.

§ 1461

Ak poistený spôsobí škodu následkom požitia alkoholu alebo návykových látok, má poisťovateľ proti nemu právo na primeranú náhradu toho, čo za neho plnil.

§ 1462

(1) Pokiaľ poisťovateľ nahradil za poisteného škodu, prechádza na neho právo poisteného na náhradu škody alebo iné obdobné právo, ktoré mu v súvislosti s jeho zodpovednosťou za škodu vzniklo proti inému.

(2) Ak prešlo na poisťovateľa právo na náhradu škody proti fyzickej osobe, platí pri jeho uplatňovaní primerane ustanovenie § 577.

§ 1463

(1) Poistenie sa môže vzťahovať aj na zodpovednosť iného než toho, kto poistnú zmluvu s poisťovateľom uzavrel.

(2) Ak zomrie fyzická osoba alebo ak zanikne právnická osoba, ktorá dojednala poistenie vzťahujúce sa na zodpovednosť inej osoby, vstupuje táto osoba do poistenia na miesto toho, kto s poisťovateľom poistnú zmluvu uzavrel.

Šiesty oddiel

Poistenie právnej ochrany

§ 1464

Poistnou zmluvou pri poistení právnej ochrany sa poisťovateľ zaväzuje uhradiť náklady poisteného spojené s uplatnením jeho práva v rozsahu vymedzenom v poistnej zmluve a poskytovať služby priamo spojené s týmto poistením za podmienok dohodnutých v poistnej zmluve.

§ 1465

(1) Poistná zmluva nemôže obmedziť poisteného v práve výberu svojho právneho zástupcu pri jeho zastupovaní a pri ochrane jeho práv.

(2) Poisťovateľ je povinný uzavrieť rozhodcovskú zmluvu podľa osobitného predpisu na riešenie sporov vyplývajúcich z poistenia právnej ochrany, ak ten, kto s poisťovateľom poistnú zmluvu uzaviera, pri uzavretí poistnej zmluvy o to požiada. Údaj o uzavretí rozhodcovskej zmluvy podľa prvej vety sa uvedie v poistnej zmluve o poistení právnej ochrany. Ak vznikne spor vyplývajúci z poistenia právnej ochrany, poisťovateľ je povinný informovať poisteného o jeho práve podľa odseku 2 a o možnosti riešiť spor v rozhodcovskom konaní.

§ 1466

Ustanovenia § 1465 sa nevzťahujú na

- a) poistenie právnej ochrany, ktoré sa týka používania námorného dopravného prostriedku alebo poistných rizík vznikajúcich v súvislosti s jeho používaním,
- b) zastupovanie poisteného, ak je táto činnosť súčasne vykonávaná vo vlastnom záujme poisťovateľa v rámci poistenia zodpovednosti za škodu,
- c) poistenie právnej ochrany vykonávané poisťovateľom ako doplnkové poistenie k poisteniu pomoci osobám v núdzi počas cestovania alebo pobytu mimo miesta svojho trvalého pobytu.

§ 1467

Poistenie právnej ochrany musí byť upravené samostatnou poistnou zmluvou alebo v samostatnej, zreteľne oddelenej časti poistnej zmluvy, v ktorej sa spresní najmä rozsah krytia právnej ochrany a výška poistného.

Siedmy oddiel

Poistenie úveru a finančných strát

§ 1468

Poistenie úveru

(1) Poistnou zmluvou pri poistení úveru sa poisťovateľ zaväzuje za poisteného ako dlžníka uhradiť záväzky z poskytnutých peňažných prostriedkov, ktoré vzniknú poistenému v dôsledku poistnej udalosti.

(2) Poistený je povinný oznámiť poisťovateľovi vznik povinnosti plniť v lehote stanovenej v zmluve. V prípade omeškania so splnením tejto povinnosti súd na námietku poisťovateľa neprizná poistenému nárok na poistné plnenie.

§ 1469

Poistenie finančných strát

Poistnou zmluvou pri poistení finančných strát sa poisťovateľ zaväzuje poistenému nahradiť škodu, ušlý zisk, náklady alebo finančné strany určené v zmluve pre prípad poistnej udalosti špecifikovanej v poistnej zmluve.

Dvadsiaty diel

Zmluva o združení

§ 1470

Základné ustanovenie

(1) Na dosiahnutie spoločného účelu môže niekoľko osôb (ďalej len „členovia“) vytvoriť združenie.

(2) Každý z členov je povinný vyvíjať činnosť na dosiahnutie spoločného účelu spôsobom určeným v zmluve a zdržať sa akejkoľvek činnosti, ktorá by mohla znemožniť alebo sťažiť dosiahnutie tohto účelu.

§ 1471

Združenie nemá spôsobilosť na práva a povinnosti.

Vklady do združenia

§ 1472

Vklad do združenia

Popri pracovnej činnosti môžu byť členovia združenia podľa zmluvy povinní poskytnúť na účely združenia peniaze alebo iné veci, práva a iné majetkové hodnoty (ďalej len „vklad“). Ak v zmluve nie je určená výška vkladu, predpokladá sa, že členovia sú povinní poskytnúť rovnaké hodnoty.

§ 1473

Lehota na poskytnutie vkladu

Vklad je člen povinný poskytnúť združeniu v dobe určenej v zmluve, inak bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy. Súpis poskytnutých vkladov musí byť podpísaný všetkými členmi.

§ 1474

Nakladanie s vkladmi

Pokiaľ nie je poverený niektorý z členov správou vkladov, nakladá s nimi za účelom dosiahnutia účelu zmluvy člen, ktorý ich poskytol; je však povinný oddeliť ich od ostatného svojho majetku dohodnutým spôsobom alebo spôsobom, ktorý oznámi ostatným členom zmluvy o združení.

§ 1475

Poskytnuté vklady sú v spoluvlastníctve všetkých členov v pomere k ich výške, a to oznámením o ich oddelení od ostatného majetku člena alebo odovzdaním poverenému členovi. Vklady jednotlivo určené sú v bezodplatnom užívaní všetkých členov.

§ 1476

Majetok získaný združením

(1) Majetok získaný pri výkone spoločnej činnosti sa stáva spoluvlastníctvom všetkých členov združenia.

(2) Podiely na majetku získanom spoločnou činnosťou sú rovnaké, ak zmluva neurčuje inak.

§ 1477

Záväzky združenia

Zo záväzkov voči tretím osobám sú členovia oprávnení a zaviazaní spoločne a nerozdielne.

§ 1478

Každý člen, aj keď nevykonáva správu majetku združenia, má právo sa presvedčiť o hospodárskom stave združenia. Ustanovenia zmluvy, ktoré tomu odporujú, sú neplatné.

§ 1479

Rozhodovanie členov združenia

(1) Ak nie je v zmluve určené inak, rozhodujú členovia o spoločných veciach jednomyseľne.

(2) Ak má podľa zmluvy rozhodovať väčšina hlasov a nie je dohodnutý iný počet hlasov, patrí každému členovi jeden hlas; veľkosť podielu nerozhoduje.

Ukončenie účasti

§ 1480

Vystúpenie

Každý člen môže zo združenia vystúpiť, nie však v nevhodnej dobe a na ujmu ostatných členov združenia. Z vážnych dôvodov však môže zo združenia vystúpiť kedykoľvek, a to aj keď bola dohodnutá výpovedná lehota.

§ 1481

Vylúčenie

Z vážnych dôvodov možno člena zo združenia vylúčiť, a to iba jednomyseľným uznesením ostatných členov združenia, ak zmluva neurčuje inak.

§ 1482

Vyporiadanie členstva po zániku

(1) Členovi, ktorý vystúpil alebo bol vylúčený, sa veci vnesené do združenia vrátia. Podiel majetku podľa stavu v deň vystúpenia alebo vylúčenia sa mu vyplátí v peniazoch.

(2) Člen, ktorý vystúpil alebo ktorý bol vylúčený, sa nezbavuje zodpovednosti za záväzky z činnosti združenia, ktoré vznikli do dňa vystúpenia alebo vylúčenia.

§ 1483

Zánik združenia

Združenie zaniká

- a) dosiahnutím účelu združenia,
- b) znížením počtu členov na jedného alebo
- c) ukončením zmluvy o združení.

§ 1484

Vyporiadanie majetku združenia

Pri zániku združenia majú členovia nárok na vrátenie vkladov poskytnutých na účel združenia a vyporiadajú sa medzi sebou o majetok získaný výkonom spoločnej činnosti združenia spôsobom určeným v zmluve, inak rovným dielom.

Dvadsiaty prvý diel

Zmluva o dôchodku

§ 1485

Základné ustanovenie

Zmluvou o dôchodku sa platiteľ zaväzuje príjemcovi vyplácať počas doby určitej, doživotne alebo na inak určenú dobu neurčitého trvania vyplácať peňažnú dávku (ďalej len „dôchodok“).

§ 1486

Forma zmluvy

Zmluva o dôchodku sa musí uzavrieť písomne.

§ 1487

Trvanie zmluvy

Ak nebola dohodnutá doba trvania zmluvy platí, že povinnosť platiť dôchodok trvá počas života príjemcu.

§ 1488

- (1) Ak sa strany nedohodli inak, peňažné dávky sú splatné mesačne dopredu.
- (2) Ak bola peňažná dávka splatná dopredu a príjemca zomrel, právny nástupcovia príjemcu nie sú povinní vrátiť poskytnutú peňažnú dávku.
- (3) Ak sa dôchodok vypláca za dohodnuté obdobie dozadu a príjemca zomrel, platiteľ je povinný zaplatiť dôchodok za pomerné obdobie do dňa príjemcovej smrti.

§ 1489

- (1) Právo na dôchodok nemožno previesť na iného.
- (2) Splatné peňažné dávky možno však postúpiť a právo na ich výplatu prechádza na dedičov.

§ 1490

Zánik zmluvy

- (1) Zmluva o dôchodku zaniká smrťou alebo zánikom platiteľa bez právneho nástupcu.
- (2) Ak to však odôvodňujú okolnosti, súd môže na návrh príjemcu uložiť povinnosť predať časť majetku platiteľa a výťažok použiť na platenie dôchodku počas primeranej doby v budúcnosti. Ak počas tejto doby povinnosť platiť dôchodok zanikne, zostatok sa vydá právnym nástupcom platiteľa.

Dvadsiaty druhý diel

Stávka, hra, žreb

§ 1491

Stávka

Ak sa strana zaväzuje poskytnúť výhru tomu, koho tvrdenie o skutočnosti, ktorá je pre strany neznáma, sa dodatočne ukáže ako správne, vznikne stávka. Ak má výherca stávky od počiatku vedomosť o skutočnosti rozhodujúcej pre výsledok stávky a zatají to druhej strane, je stávka neplatná.

§ 1492

Výhra zo stávky

Výhrou zo stávky môže byť plnenie v peniazoch, poskytnutie inej veci alebo vykonanie činnosti. Ak sa zaviazu poskytnúť výhru obe strany, ponúkané výhry nemusia mať rovnakú povahu ani hodnotu.

§ 1493

Hra

Ak sa jedna alebo niekoľko strán usiluje získať výhru tým, že splní vopred určené podmienky a postupuje podľa stanovených pravidiel, pričom výsledok jej úsilia závisí výlučne alebo prevažne od budúcej nejstej okolnosti alebo od jej zručností alebo schopností, ide o hru.

§ 1494

Okolnosť alebo udalosť, ktorá určuje výsledok hry, nesmie byť vopred nikomu známa, nesmie byť nikým ovplyvniteľná a nesmie byť v rozpore s pravidlami hry, inak je hra neplatná.

§ 1495

Žreb

Za žreb sa považuje kupón, tiket, lístok, osvedčenie alebo iný dokument, ktorý obsahuje hodnotu alebo údaj, ktorý je podľa vopred určených pravidiel rozhodujúci pre získanie výhry.

§ 1496

Lotéria

(1) Hra, v ktorej je výhra spojená so žrebom určitej hodnoty alebo s určitým údajom, sa nazýva lotéria.

(2) Výsledok lotérie sa stanoví náhodným určením žrebu (žrebovaním).

Osobitné ustanovenia o záväzkoch zo stávky, hry a žrebu

§ 1497

Vymáhanie

Výhry zo stávok, hier a žrebov nemožno vymáhať. Vymáhať nemožno ani pohľadávky z pôžičiek vedome do nich poskytnutých.

§ 1498

Uznanie dlhu

Strana, ktorá stávku prehrala alebo sa zaviazala poskytnúť plnenie z hry alebo žrebu, nemôže svoj dlh uznať. Ak bol uznaný dlh z titulu stávky, hry alebo žrebu, na uznanie dlhu sa neprihliada.

§ 1499

Zabezpečenie

Pohľadávky zo stávok, hier a žrebov nemožno platne zabezpečiť a nemôžu sa jednostranne započítat' s pohľadávkami, ktoré má osoba, ktorá prehrala stávku alebo sa zaviazala poskytnúť plnenie z hry alebo žrebu voči výhercovi.

§ 1500

Vrátenie výhry

Ak došlo k odovzdaniu výhry, nemôže sa ten, kto ju bol povinný poskytnúť, domáhať jej vrátenia. To neplatí, ak bola stávka alebo hra neplatná alebo žreb predložený na uplatnenie výhry sfaľovaný, upravený alebo neplatný. V prípade, ak bola odovzdaná výhra v zjavnom nepomere s ohľadom na okolnosti prípadu, postavenie a možnosti strán, môže ju súd na návrh toho, kto ju bol povinný poskytnúť, primerane znížiť.

§ 1501

(1) Ustanovenia § 1497 až § 1500 sa nepoužijú, ak sa má žrebom rozhodnúť spor, ak má byť žrebom rozdelená spoločná vec, ak má žreb rozhodnúť pri hlasovaní, alebo ak to vyplýva z osobitného predpisu.

(2) Ustanovenia o stávke, hre a žrebe sa nepoužijú na prípady, ak sú stávky, hry a žreby prevádzkované podľa osobitného predpisu³⁰⁾ alebo ak tak stanovuje osobitný predpis.³¹⁾

Dvadsiaty tretí diel

Verejná súťaž

§ 1502

Základné ustanovenie

Kto vyhlási neurčitým subjektom súťaž (ďalej len „vyhlasovateľ“) o najvhodnejšie dielo, výkon alebo návrh na uzavretie zmluvy, robí tým výzvu na podávanie návrhov na uskutočnenie diela, podanie výkonu alebo na uzavretie zmluvy (ďalej len „návrh“). Obsah podmienok súťaže sa musí uverejniť vhodným spôsobom.

§ 1503

Vymedzenie súťažných podmienok

(1) Vyhlasovateľ súťaže na dielo alebo výkon musí vo vyhlásení uviesť presné vymedzenie predmetu a lehoty na predkladanie návrhov, výšku cien a ostatné súťažné podmienky; taktiež musí vyhlásiť, kto, v akej lehote a podľa akých kritérií posúdi splnenie podmienok súťaže a vykoná výber víťazného návrhu.

(2) Vyhlasovateľ súťaže na uzavretie zmluvy je povinný všeobecným spôsobom vymedziť predmet požadovaného záväzku a zásady ostatného obsahu zamýšľanej zmluvy, na ktorom vyhlasovateľ trvá, určil spôsob podávania návrhov, určila lehota, do ktorej možno návrhy podávať, a lehota na oznámenie vybraného návrhu.

§ 1504

Zmena súťažných podmienok

Vyhlasovateľ nemôže uverejnené podmienky súťaže meniť alebo súťaž zrušiť, ibaže si toto právo v uverejnených podmienkach súťaže vyhradil a zmenu alebo zrušenie uverejnil spôsobom, ktorým vyhlásil podmienky súťaže.

§ 1505

Ak sú s podaním návrhu spojené náklady a dôjde k zmene súťažných podmienok alebo k zrušeniu súťaže, vyhlasovateľ návrhu je povinný poskytnúť primeranú náhradu márne vynaložených nákladov tým, ktorí pred zmenou súťažných podmienok alebo zrušením súťaže podmienky prevažne alebo sčasti už splnili. Na toto právo musí vyhlasovateľ pri zmene súťažných podmienok alebo zrušení súťaže upozorniť.

§ 1506

Zahrnutie návrhu do súťaže

(1) Návrh možno zahrnúť do súťaže, len keď jeho obsah zodpovedá uverejneným podmienkam súťaže. Od podmienok súťaže sa návrh môže odchýliť len v rozsahu, ktorý podmienky súťaže pripúšťajú.

(2) Do súťaže nemožno zahrnúť návrh, ktorý sa predložil po lehote určenej v podmienkach súťaže.

§ 1507

Náhrada nákladov

Navrhovatelia majú nárok na náhradu nákladov spojených s účasťou na súťaži, len keď im toto právo priznávajú podmienky súťaže.

§ 1508

Odvolaie návrhu

Predložený návrh nemožno odvolať po uplynutí lehoty určenej v podmienkach súťaže pre predkladanie návrhov, ibaže podmienky súťaže priznávajú navrhovateľovi právo návrh

odvolať aj po uplynutí tejto lehoty. Podmienky súťaže môžu určiť, že návrh nemožno odvolať už po jeho predložení.

§ 1509

Zmena alebo dopĺňanie návrhu

Návrh možno meniť alebo dopĺňať len v čase, keď podľa § 1508 možno návrh odvolať, ibaže ide len o opravu chýb, ktoré vznikli pri vyhotovovaní návrhu, a podmienky súťaže túto opravu nevylučujú. Návrh možno meniť alebo dopĺňať aj v prípadoch určených v podmienkach súťaže.

§ 1510

Oznámenie výsledkov

(1) Vyhlasovateľ oznámi výsledky súťaže spôsobom a v lehote, ktoré určujú podmienky súťaže.

(2) Ak v podmienkach súťaže nie je určený spôsob výberu najvhodnejšieho diela, výkonu alebo návrhu, je vyhlasovateľ oprávnený vybrať si taký, ktorý mu najlepšie vyhovuje.

§ 1511

Vyhlasovateľ súťaže na dielo alebo výkon je povinný prijať návrh alebo poskytnúť ceny vyhlásené verejnou súťažou tým, ktorí podľa vyhodnotenia výsledkov súťaže splnili podmienky súťaže. Ak sa má ocenenie poskytnúť niekoľkým súťažiacim, rozdelí sa cena, ak sa nevyhlásil iný postup a ak nedôjde k dohode, podľa toho, v akom pomere sa každý na dosiahnutom výsledku podieľal.

§ 1512

(1) Vyhlasovateľ súťaže na uzavretie zmluvy je povinný prijať návrh, ktorý sa vybral spôsobom uvedeným § 1510.

(2) Vybraný účastník súťaže je oprávnený odmietnuť uzavretie zmluvy, ak mu vyhlasovateľ oznámi prijatie návrhu po lehote určenej v podmienkach súťaže. Toto právo zaniká, pokiaľ ho vybraný účastník nevykoná bez zbytočného odkladu po dôjdení oznámenia o prijatí návrhu.

§ 1513

Odmietnutie všetkých návrhov

Vyhlasovateľ je oprávnený odmietnuť všetky predložené návrhy, ak si toto právo vyhradil v podmienkach súťaže.

§ 1514

Oznámenie o odmietnutí návrhov

Vyhlasovateľ je povinný bez zbytočného odkladu po ukončení súťaže upovedomiť účastníkov súťaže, ktorí v súťaži neuspeli, že ich návrhy sa odmietli.

Dvadsiaty štvrtý diel

Verejný návrh

§ 1515

Základné ustanovenie

Verejným návrhom sa zaväzuje ten, kto verejne vyhlási, že uzavrie zmluvu, poskytne plnenie alebo zaplatí odmenu vopred neurčenej osobe alebo osobám, ktoré splnia podmienky určené vo verejnom návrhu.

§ 1516

Verejný návrh na uzavretie zmluvy

Ak je predmetom verejného návrhu návrh na uzavretie zmluvy, musí obsahovať podstatné náležitosti príslušného zmluvného typu, inak sa považuje iba za výzvu na podávanie návrhov na uzavretie zmluvy.

§ 1517

Verejný návrh na zaplatenie odmeny

(1) Ak je predmetom verejného návrhu zaplatenie odmeny a podmienky verejného návrhu neurčujú inak, dostane odmenu ten, kto ich najskôr splní.

(2) Ak podmienky verejného návrhu splní súčasne niekoľko osôb a z ich obsahu vyplýva, že odmenu má dostať len jedna osoba, rozdelí sa odmena medzi ne rovnakým dielom.

§ 1518

Odvolyvanie verejného návrhu

(1) Verejný návrh možno odvolať, ak navrhovateľ odvolanie oznámi pred prijatím verejného návrhu spôsobom, ktorým sa verejný návrh zverejnil, ibaže navrhovateľ sa tohto práva pri vyhlásení návrhu vzdal alebo vyhlásil, že je návrh neodvolateľný.

(2) Verejný návrh na poskytnutie odmeny nie je možné odvolať po tom, ako boli ktoroukoľvek osobou splnené podmienky určené v prísluube.

§ 1519

(1) Ak je predmetom verejného návrhu uzavretie zmluvy, na základe verejného návrhu navrhovateľ uzavrie zmluvu s osobou, ktorá v súlade s obsahom verejného návrhu a v lehote v ňom určenej, inak v primeranej lehote, najskôr verejný návrh prijme a splní podmienky stanovené vo verejnom návrhu.

(2) Ak to výslovne verejný návrh určuje, je navrhovateľ povinný zmluvu uzavrieť so všetkými osobami, ktoré verejný návrh prijali v súlade so stanovenými podmienkami a v lehote v ňom určenej.

§ 1520

(1) Zmluva je uzavretá s osobou, ktorej navrhovateľ uzavretie zmluvy potvrdí bez zbytočného odkladu po tom, čo mu došlo prijatie návrhu.

(2) Ak verejný návrh prijme súčasne niekoľko osôb, môže navrhovateľ zvoliť, ktorému príjemcovi uzavretie zmluvy potvrdí.

§ 1521

Ak navrhovateľ potvrdí príjemcovi uzavretie zmluvy neskôr, než ustanovuje § 1520, zmluva nevznikne, ak príjemca namietne uzavretie zmluvy a informáciu o tom zašle navrhovateľovi bez zbytočného odkladu po tom, čo mu došlo oneskorené potvrdenie navrhovateľa o uzavretí zmluvy.

Dvadsiaty piaty diel **Sľub odškodnenia**

§ 1522

Sľubom odškodnenia sa zaväzuje sľubujúci, že nahradí príjemcovi sľubu škodu, uhradí náklady alebo poskytne iné plnenie, ktoré vznikne príjemcovi sľubu z určitého jeho konania, o ktoré ho sľubujúci žiada a na ktoré nie je príjemca sľubu povinný.

§ 1523

Sľub odškodnenia a jeho akceptácia sa musia urobiť písomne.

§ 1524

Závazok sľubujúceho vzniká akceptáciou písomného vyhlásenia sľubujúceho príjemcom.

§ 1525

Príjemca sľubu sa môže tiež zaviazat' na uskutočnenie konania, o ktoré ho sľubujúci žiada.

§ 1526

Príjemca sľubu je povinný na účet sľubujúceho vykonať včas opatrenia potrebné na odvrátenie škody alebo porušenia právnej povinnosti alebo ich obmedzenie na najnutnejšiu mieru.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 4 až 31 znejú:

„⁴⁾ Napríklad § 5 zákona č. 98/2014 Z. z. o krátkodobom nájme bytu v znení neskorších predpisov.

⁵⁾ § 88e až § 88o zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁶⁾ § 205 ods. 4 zákona č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení neskorších predpisov.

⁷⁾ § 76 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁸⁾ § 9 ods. 1 až 3 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ § 148 Exekučného poriadku.

¹⁰⁾ Zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov.

¹¹⁾ § 45 Exekučného poriadku.

¹²⁾ § 39 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

¹³⁾ § 228 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

¹⁴⁾ § 61q ods. 2 Exekučného poriadku.

¹⁵⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

¹⁶⁾ § 56 v spojení s § 64 Notárskeho poriadku.

¹⁷⁾ § 43b a § 43c zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

¹⁸⁾ § 325 ods. 2 zákona Civilného sporového poriadku.

¹⁹⁾ Zákonník práce.

²⁰⁾ § 85 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

²¹⁾ § 43b a § 43c zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

²²⁾ § 7 Obchodného zákonníka.

²³⁾ Zákon č. 504/2003 Z. z. o nájme poľnohospodárskych pozemkov, poľnohospodárskeho podniku a lesných pozemkov a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁴⁾ Vyhláška Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 277/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú klasifikačné znaky na ubytovacie zariadenia pri ich zaradovaní do kategórií a tried.

²⁵⁾ Zákon č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁶⁾ Zákon č. 185/2015 Z. z. Autorský zákon v znení neskorších predpisov.

²⁷⁾ Zákon č. 435/2001 Z. z. o patentoch, dodatkových ochranných osvedčeniach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (patentový zákon) v znení neskorších predpisov.

²⁸⁾ Zákon č. 22/2004 Z. z. o elektronickom obchode a o zmene a doplnení zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 284/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov.

²⁹⁾ Zákon č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov.

³⁰⁾ Zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³¹⁾ Napríklad § 24 ods. 2 zákona č. 429/2002 Z. z. o burze cenných papierov v znení neskorších predpisov.“.

12. Poznámky pod čiarou k odkazom *, 2b, 2c, 3fa, 3g, 5a, 5b, 5c, 5d, 5e, 5f, 5g, 5h, 5i a 7a sa vypúšťajú.

13. Doterajšie ustanovenie § 853 sa označuje ako § 1527 a znie:

„§ 1527

(1) Občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

(2) Podľa odseku 1 nemožno použiť ustanovenia o ochrane nájmu bytov podľa § 1053 až § 1065 ani ustanovenie § 3 na právne vzťahy medzi záložnými veriteľmi a vlastníkom bytu alebo rodinného domu pri zániku jeho vlastníctva na základe uplatnenia záložného práva.

(3) Ustanovenia § 57, § 781 ods. 2, § 794 ods. 2 a § 1569 sa použijú bez ohľadu na právo, ktoré je inak podľa predpisov medzinárodného práva súkromného rozhodným pre zmluvu.“.

14. Za § 1527 sa vkladajú nové § 1528 a § 1529, ktoré znejú:

„§ 1528

Ustanovenia tohto zákona o záväzkových vzťahoch, ktoré sa týkajú uplatnenia práva na súde, súdneho konania alebo súdneho rozhodnutia, použijú sa primerane aj pre uplatnenie práva pred rozhodcom, pre rozhodcovské konanie alebo rozhodcovský rozsudok, iba ak sa opierajú o platnú rozhodcovskú zmluvu.

§ 1529

Ustanovenia upravujúce finančnú záruku, zmluvu o inkase, bankovú úschovu, zmluvu o bežnom účte, zmluvu o vkladovom účte platia aj pre prípady, keď namiesto banky bankovú záruku poskytuje a uvedené zmluvy uzaviera iná osoba, ktorá je na to oprávnená.“.

15. Doterajšie ustanovenia § 854 až 879t sa označujú ako § 1530 až 1573.

16. V deviatej časti sa za dvadsiatu druhú hlavu vkladá nová dvadsiata tretia hlava, ktorá vrátane nadpisu znie:

„DVADSIATA TRETIA HLAVA PRECHODNÉ USTANOVENIA K ÚPRAVÁM ÚČINNÝM OD 1.7.2020

§ 1574

Všeobecné ustanovenia

(1) Týmto zákonom sa spravujú právne vzťahy, ktoré vznikli odo dňa jeho účinnosti.

(2) Pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona a práva a povinnosti z nich vzniknuté, vrátane práv a povinností z porušenia zmlúv uzavretých pred účinnosťou tohto zákona, doterajšími predpismi.

(3) Strany sa môžu písomne dohodnúť, že ich právny vzťah vzniknutý pred účinnosťou tohto zákona sa bude spravovať týmto zákonom; nároky vzniknuté pred takouto dohodou tým nie sú dotknuté. Ak takúto dohodu uzavrie spotrebiteľ, nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

§ 1575

Odkazujúce ustanovenia iných predpisov

Pokiaľ právne predpisy odkazujú na ustanovenia tohto zákona, ktoré boli zrušené, vstupujú na ich miesto im zodpovedajúce ustanovenia tohto zákona.

§ 1576

Počítanie času

Podľa doterajších predpisov sa až do svojho zakončenia posudzujú všetky časové úseky, ktoré začali plynúť pred účinnosťou tohto zákona, ako aj lehoty, ktoré sa podľa § 1574 ods. 2 spravujú doterajšími predpismi, aj keď začnú plynúť po účinnosti tohto zákona.

§ 1577

Odporovateľnosť

Podľa ustanovení tohto zákona možno odporovať právnomu úkonu, ktorého právne účinky nastali po 30.6.2020; a to aj vtedy, ak pohľadávka, ktorej uspokojenie bolo odporovateľným právnym úkonom ukrátené, vznikla za účinnosti doterajších predpisov.

§ 1578

Nájom

(1) Nájom sa spravuje týmto zákonom odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti a to aj v prípade, ak k vzniku nájmu došlo pred týmto dňom; vznik nájmu ako aj nároky vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona sa však posudzujú podľa doterajších predpisov. To neplatí v prípade nájmu hnutelnej veci a nájmu podniku.

(2) Konania o neplatnosti výpovede nájmu bytu začaté pred účinnosťou tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov. Podľa doterajších predpisov sa posúdi aj právo nájomcu na bytovú náhradu.

§ 1579

Bežný účet a vkladový účet

Zmluvy o bežnom účte a zmluvy o vkladovom účte sa spravujú týmto zákonom odo dňa jeho účinnosti, aj keď k ich uzavretiu došlo pred týmto dňom. Vznik zmluvy, ako aj nároky vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona, sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.“.

17. Doterajšie ustanovenie § 880 sa označuje ako § 1580.

Čl. II

Zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení zákona č. 264/1992 Zb., zákona č. 600/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 278/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 249/1994 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 106/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 317/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 373/1996 Z. z., zákona č. 11/1998 Z. z., zákona č. 127/1999 Z. z., zákona č. 263/1999 Z. z., zákona č. 238/2000 Z. z., zákona č. 147/2001 Z. z., zákona č. 500/2001 Z. z., zákona č. 426/2002 Z. z., zákona č. 510/2002 Z. z., zákona č. 526/2002 Z. z., zákona č. 530/2003 Z. z., zákona č. 432/2004 Z. z., zákona č. 315/2005 Z. z., zákona č. 19/2007 Z. z., zákona č. 84/2007 Z. z., zákona č. 657/2007 Z. z., zákona č. 659/2007 Z. z., zákona č. 429/2008 Z. z., zákona č. 454/2008 Z. z., zákona č. 477/2008 Z. z., zákona č. 276/2009 Z. z., zákona č. 487/2009 Z. z., zákona č. 492/2009 Z. z., zákona č. 546/2010 Z. z., zákona č. 193/2011 Z. z., zákona č. 547/2011 Z. z., zákona č. 197/2012 Z. z., zákona č. 246/2012 Z. z., zákona č. 440/2012 Z. z., zákona č. 9/2013 Z. z., zákona č. 352/2013 Z. z., zákona č. 357/2013 Z. z., zákona č. 87/2015 Z. z., zákona č. 117/2015 Z. z., zákona č. 172/2015 Z. z., zákona č. 361/2015 Z. z., zákona č. 389/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z. a zákona č. 112/2018 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 1 ods. 1 sa slová „obchodné záväzkové vzťahy“ nahrádzajú slovami „osobitné ustanovenia o niektorých záväzkoch“.
2. V § 11 ods. 1 sa slová „§ 483 ods. 2“ nahrádzajú slovami „osobitnom predpise“.

3. V § 13a ods. 4 sa veta „Ustanovenie § 575 ods. 2 druhá veta platí rovnako.“ nahrádza vetou „Ak by týmto prerušením činnosti vznikla obchodným spoločnostiam alebo družstvám škoda, je vylúčený zástupca povinný ich upozorniť, aké opatrenia treba urobiť na jej odvrátenie.“.
4. V § 13a ods. 5 sa veta „Ustanovenie § 308 sa nepoužije.“ nahrádza vetou „Vylúčený zástupca v prípade splnenia dlhu nenadobúda práva veriteľa voči obchodnej spoločnosti alebo družstvu.“.
5. V § 56 ods. 6 sa vypúšťa text „(§ 303 a nasl.)“.
6. § 66 vrátane nadpisu znie:

„§ 66

Uznášaniashopnosť a prijatie uznesenia štatutárneho orgánu alebo dozornej rady spoločnosti

(1) Ak zákon neustanovuje alebo spoločenská zmluva alebo stanovy neurčujú inak, môže sa štatutárny orgán alebo dozorná rada uznášať, len ak je prítomná nadpolovičná väčšina ich členov.

(2) Ak zákon neustanovuje alebo spoločenská zmluva alebo stanovy neurčujú inak, na prijatie uznesenia štatutárneho orgánu alebo dozornej rady je potrebný súhlas väčšiny prítomných členov.

(3) Spoločenská zmluva alebo stanovy môžu určiť hlasovanie mimo zasadania štatutárneho orgánu alebo dozornej rady aj písomnou formu alebo hlasovaním pomocou prostriedkov oznamovacej techniky.“.

7. Za § 66 sa vkladajú nové § 66a až § 66q, ktoré vrátane nadpisov znejú:

„Člen orgánu spoločnosti

§ 66a

Základné ustanovenia

(1) Členom orgánu spoločnosti sa rozumie osoba, ktorá je jediným štatutárnym orgánom, členom štatutárneho orgánu alebo členom dozornej rady obchodnej spoločnosti (ďalej len „člen orgánu spoločnosti“).

(2) Ak zákon neustanovuje inak, ustanovenia § 66b až § 66q sa primerane použijú aj na jediný štatutárny orgán, člena štatutárneho orgánu alebo člena kontrolnej komisie družstva.

§ 66b

Právny vzťah medzi členom orgánu spoločnosti a obchodnou spoločnosťou

(1) Právny vzťah medzi členom orgánu spoločnosti a obchodnou spoločnosťou pri zriaďovaní záležitostí spoločnosti sa spravuje ustanoveniami zmluvy o výkone funkcie.

(2) Člen orgánu spoločnosti a obchodná spoločnosť môžu uzavrieť písomnú zmluvu o výkone funkcie, ktorá určí ďalšie práva a povinnosti.

§ 66c

Výkon funkcie s odbornou starostlivosťou

(1) Člen orgánu spoločnosti je povinný vykonávať svoju funkciu s odbornou starostlivosťou a s lojalitou voči spoločnosti. Najmä je povinný

- a) v dobrej viere zohľadniť, či je uskutočnenie úkonu v záujme spoločnosti a všetkých jej spoločníkov,
- b) neuprednostniť svoje záujmy, záujmy len niektorých spoločníkov alebo záujmy tretích osôb pred záujmami spoločnosti,

- c) pri rozhodovaní si zabezpečiť a zohľadniť dostupné informácie,
 - d) zachovať mlčanlivosť o informáciách, ktorých prezradenie alebo sprístupnenie tretej osobe by mohlo spoločnosti spôsobiť škodu alebo ohroziť jej záujmy alebo záujmy jej spoločníkov,
 - e) účelne nakladať s peňažnými prostriedkami spoločnosti.
- (2) Na preukázanie splnenia povinnosti uvedenej v ods. 1 písm. e) nestačí, že spoločnosť dosiahla účel, na ktorý boli peňažné prostriedky vynaložené.

§ 66d

Vzdanie sa nároku na náhradu škody voči členovi orgánu spoločnosti

(1) Dohody medzi spoločnosťou a členom orgánu spoločnosti, ktoré vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť člena orgánu spoločnosti, sú zakázané; spoločenská zmluva ani stanovky nemôžu obmedziť alebo vylúčiť zodpovednosť člena orgánu spoločnosti.

(2) Spoločnosť sa môže vzdať nároku na náhradu škody voči členovi orgánu spoločnosti alebo uzatvoriť s ním dohodu o urovaní najskôr po troch rokoch od vzniku tohto nároku, a to len ak

- a) s tým vyslovia písomný súhlas aspoň dve tretiny zo všetkých spoločníkov, ak ide o verejnú obchodnú spoločnosť,
- b) s tým vyslovia písomný súhlas aspoň dve tretiny zo všetkých spoločníkov a ak proti takémuto rozhodnutiu nevzniesie písomný protest komanditista alebo komanditisti, ktorých vklady dosahujú najmenej 50 % výšky základného imania, ak ide o komanditnú spoločnosť,
- c) s tým vysloví súhlas valné zhromaždenie a ak proti takémuto rozhodnutiu na valnom zhromaždení nevzniesie do zápisnice protest spoločník alebo spoločníci, ktorých vklady dosahujú najmenej 10 % výšky základného imania, ak ide o spoločnosť s ručením obmedzeným,
- d) s tým vysloví súhlas valné zhromaždenie a ak proti takémuto rozhodnutiu na valnom zhromaždení nevzniesie do zápisnice protest akcionár alebo akcionári s akciami, ktorých menovitá hodnota dosahuje najmenej 5 % výšky základného imania, ak ide o akciovú spoločnosť alebo o jednoduchú spoločnosť na akcie.

§ 66e

Osobitné ustanovenia týkajúce sa vzdania sa nároku na náhradu škody voči členovi orgánu družstva

Družstvo sa môže vzdať nároku na náhradu škody voči členovi orgánu družstva alebo uzatvoriť s ním dohodu o urovaní najskôr po troch rokoch od vzniku tohto nároku, a to len ak s tým vysloví súhlas členská schôdza.

§ 66f

Uplatnenie nároku spoločnosti na náhradu škody voči členovi orgánu spoločnosti zo strany veriteľa spoločnosti

- (1) Nárok spoločnosti na náhradu škody voči členovi orgánu spoločnosti môže uplatniť vo svojom mene a na vlastný účet veriteľ spoločnosti, ak nemôže uspokojiť svoju pohľadávku z majetku spoločnosti.
- (2) Nárok veriteľa spoločnosti na náhradu škody voči členovi orgánu spoločnosti podľa odseku 1 nie je dotknutý tým, že sa spoločnosť vzdá nároku na náhradu škody voči členovi orgánu spoločnosti alebo s ním uzatvorí dohodu o urovaní.
- (3) Ak je na majetok spoločnosti vyhlásený konkurz, uplatňuje nárok veriteľa spoločnosti voči členovi orgánu spoločnosti správca konkurznej podstaty.

§ 66g

Osobitné ustanovenia týkajúce sa povinností štatutárneho orgánu v spoločnosti s ručením obmedzeným

Osoba, ktorá je jediným štatutárnym orgánom alebo členom štatutárneho orgánu v spoločnosti s ručením obmedzeným, je najmä povinná nahradiť škodu, ktorá spoločnosti vznikne tým, že poskytne plnenie spoločníkom v rozpore s týmto zákonom.

§ 66h

Osobitné ustanovenia týkajúce sa povinností štatutárneho orgánu v akciovej spoločnosti a v jednoduchej spoločnosti na akcie

Osoba, ktorá je členom štatutárneho orgánu v akciovej spoločnosti alebo v jednoduchej spoločnosti na akcie, je najmä povinná nahradiť škodu, ktorá spoločnosti vznikne tým, že

- a) poskytne plnenie akcionárom v rozpore s týmto zákonom,
- b) nadobudne majetok v rozpore s ustanovením § 59a,
- c) poskytne plnenie v rozpore s ustanovením § 196a,
- d) upíše, nadobudne alebo vezme do zálohu vlastné akcie alebo akcie inej spoločnosti v rozpore s týmto zákonom,
- e) vydá akcie v rozpore s týmto zákonom,
- f) nezverejní výročnú správu a konsolidovanú výročnú správu.

Zánik funkcie

§ 66i

Vzdanie sa funkcie

Člen orgánu spoločnosti sa môže vzdať funkcie.

§ 66j

Vzdanie sa funkcie na zasadnutí orgánu spoločnosti

Ak sa člen orgánu spoločnosti vzdá funkcie na zasadnutí orgánu spoločnosti, ktorý je oprávnený vymenovať alebo zvoliť nového člena orgánu spoločnosti, je vzdanie sa funkcie účinné okamžite.

§ 66k

Vzdanie sa funkcie mimo zasadnutia orgánu spoločnosti

(1) Ak nedošlo k vzdaniu sa funkcie podľa § 66j, vzdanie sa funkcie musí byť písomné a pravosť podpisu na listine s týmto obsahom musí byť úradne osvedčená.

(2) Ak zákon neustanovuje alebo spoločenská zmluva alebo stanovy neurčujú inak, je vzdanie sa funkcie účinné odo dňa prvého zasadnutia orgánu, ktorý je oprávnený vymenovať alebo zvoliť nového člena orgánu spoločnosti.

(3) Ak orgán spoločnosti, ktorý je oprávnený vymenovať alebo zvoliť nového člena orgánu spoločnosti, nezasadne ani do troch mesiacov od doručenia vzdania sa funkcie, je vzdanie sa funkcie účinné od prvého dňa nasledujúceho po uplynutí tejto doby.

§ 66l

Odvolaie z funkcie

Ak zákon neustanovuje alebo spoločenská zmluva alebo stanovy neurčujú inak, je odvolanie člena orgánu spoločnosti z funkcie účinné dňom uvedeným v rozhodnutí príslušného orgánu spoločnosti; ak tento deň v rozhodnutí nie je uvedený, je odvolanie člena orgánu spoločnosti účinné dňom prijatia rozhodnutia príslušného orgánu spoločnosti.

§ 66m

Iné dôvody zániku funkcie

Funkcia člena orgánu spoločnosti zaniká aj

- a) smrťou,
- b) vyhlásením za mŕtveho,
- c) obmedzením spôsobilosti na právne úkony,
- d) právoplatnosťou odsudzujúceho rozsudku za úmyselný trestný čin proti majetku alebo úmyselný hospodársky trestný čin.

Povinnosti spoločnosti a bývalého člena orgánu spoločnosti po zániku funkcie

§ 66n

Ustanovenie nového člena orgánu spoločnosti

(1) Ak členovi orgánu spoločnosti zanikla funkcia, musí príslušný orgán spoločnosti do troch mesiacov ustanoviť namiesto neho nového člena orgánu spoločnosti.

(2) Ak jediný štatutárny orgán spoločnosti nie je zapísaný do obchodného registra do 60 dní od uplynutia lehoty podľa odseku 1, je osoba, ktorá funkciu jediného štatutárneho orgánu spoločnosti vykonávala naposledy, povinná podať do 30 dní návrh na zrušenie spoločnosti podľa § 68 ods. 6 písm. a).

§ 66o

Informačná povinnosť bývalého člena orgánu spoločnosti

Ak spoločnosti hrozí vznik škody, je bývalý člen orgánu spoločnosti povinný upozorniť spoločnosť, aké opatrenia treba urobiť na jej odvrátenie; to neplatí, ak splnenie tejto povinnosti od neho nemožno spravodlivo požadovať.

§ 66p

Súčinnosť bývalého štatutárneho orgánu alebo bývalého člena štatutárneho orgánu spoločnosti

Ak osobitný predpis neustanovuje inak, aj po zániku funkcie je bývalý štatutárny orgán alebo bývalý člen štatutárneho orgánu spoločnosti za obdobie, v ktorom pôsobil ako štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu spoločnosti, povinný poskytovať primeranú súčinnosť vyžiadanú súdom, správcom dane, Sociálnou poisťovňou, zdravotnou poisťovňou, správcom alebo súdnym exekútorom; a to v rozsahu, v akom možno predpokladať, že môže prispieť k bližšiemu objasneniu otázok, ktorých sa požadovaná súčinnosť týka. Za poskytnutie súčinnosti má bývalý štatutárny orgán alebo bývalý člen štatutárneho orgánu spoločnosti voči spoločnosti právo na náhradu nákladov.

Faktické vykonávanie pôsobnosti štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu spoločnosti

§ 66q

Povinnosti člena orgánu spoločnosti má aj osoba, ktorá fakticky vykonáva pôsobnosť štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu bez toho, aby bola do takejto funkcie vymenovaná alebo ustanovená. Pri porušení týchto povinností má rovnakú zodpovednosť ako štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu.“

8. Doterajšie § 66a, 66b a 66c sa označujú ako § 66r, 66s a 66t.

9. V § 67b sa vypúšťajú slová „alebo náležitej“.

10. V § 81 ods. 3 sa vypúšťa text „(§ 345 ods. 2)“.

11. V § 82 ods. 2 sa text „§ 502“ nahrádza textom „predpisov občianskeho práva“.
12. § 135a sa vypúšťa.
13. V § 136 ods. 1 sa za slovo „stanov“ vkladajú slová „alebo zo zmluvy o výkone funkcie“.
14. V § 139 ods. 4 sa vypúšťajú slová „a ustanovenia § 135a sa použijú primerane“.
15. V § 194 sa vypúšťajú odseky 5 až 9.
16. V § 196 ods. 1 sa za slovo „stanov“ vkladajú slová „alebo zo zmluvy o výkone funkcie“.
17. V § 200 ods. 3 sa slová „§ 194 ods. 4 až 8“ nahrádzajú slovami „§ 194 ods. 4“.
18. § 243a sa vypúšťa.
19. § 244 ods. 8 sa vypúšťa.
20. § 248 ods. 1 sa vypúšťa.

Odseky 2 až 4 sa označujú ako odseky 1 až 3, pričom v novom odseku 3 sa slová „odsekov 2 a 3“ nahrádzajú slovami „odsekov 1 a 2“.

21. V § 249 sa za slovo „stanovy“ vkladajú slová „alebo zmluva o výkone funkcie“.
22. Tretia časť vrátane nadpisu znie:

„TRETIA ČASŤ OSOBITNÉ USTANOVENIA O NIEKTORÝCH ZÁVÄZKOCH

PRVÁ HLAVA ZMLUVA O VÝKONE FUNKCIE

Prvý diel Základné ustanovenia

§ 261

(1) Zmluvou o výkone funkcie sa člen orgánu spoločnosti zaväzuje voči obchodnej spoločnosti, že bude v súlade so zmluvou, spoločenskou zmluvou, stanovami a týmto zákonom vykonávať svoju funkciu. Obchodná spoločnosť sa voči členovi orgánu spoločnosti zaväzuje, že mu umožní riadny výkon funkcie.

(2) Zmluva musí mať písomnú formu a musí ju schváliť, vrátane jej zmien, valné zhromaždenie spoločnosti alebo písomne všetci spoločníci, ktorí ručia za záväzky spoločnosti neobmedzene. Stanovy akciovej spoločnosti alebo jednoduchej spoločnosti na akcie môžu určiť, že zmluvu o výkone funkcie člena predstavenstva schvaľuje, vrátane jej zmien, dozorná rada.

Druhý diel Vznik zmluvy

§ 262

Zmluvu možno uzavrieť pri vzniku funkcie alebo kedykoľvek počas jej trvania.

Tretí diel

Povinnosti člena orgánu spoločnosti

§ 263

(1) Člen orgánu spoločnosti je povinný vykonávať funkciu podľa pokynov spoločnosti a v súlade s jej záujmami, ktoré člen orgánu spoločnosti pozná alebo má poznať.

(2) Člen orgánu spoločnosti je povinný oznámiť spoločnosti všetky okolnosti, ktoré zistil pri výkone funkcie a ktoré môžu mať vplyv na záujmy spoločnosti.

§ 264

Prekážky vo výkone funkcie

(1) Člen orgánu spoločnosti je povinný bezodkladne oznámiť spoločnosti prekážku, ktorá mu bráni alebo bude brániť v riadnom výkone funkcie, jej dôvod, predpokladanú dobu trvania a dôsledky na spoločnosť.

(2) Ak je výkon funkcie odplatný, počas trvania prekážky vo výkone funkcie nemá člen orgánu spoločnosti nárok na odplatu.

Štvrtý diel

Povinnosti obchodnej spoločnosti

§ 265

Spoločnosť je povinná členovi orgánu spoločnosti včas odovzdať veci a poskytnúť informácie, ktoré sú potrebné na výkon funkcie, pokiaľ z ich povahy nevyplýva, že ich má obstarat' člen orgánu spoločnosti.

Piaty diel

Odmena člena orgánu spoločnosti a náhrada nákladov

§ 266

Vymedzenie odmeny za výkon funkcie

Ak je výkon funkcie odplatný, zmluva musí obsahovať

- a) určenie výšky odmeny alebo spôsobu jej určenia,
- b) vymedzenie všetkých zložiek odmeny, vrátane prípadného vecného plnenia,
- c) určenie pravidiel pre vyplatenie podielu na zisku spoločnosti (tantiéma), ak môže byť členovi orgánu spoločnosti priznaný.

§ 267

Náhrada nákladov vzniknutých pri výkone funkcie

Člen orgánu spoločnosti nemá nárok na náhradu nákladov, ktoré mu vznikli pri výkone funkcie.

Šiesty diel

Zánik zmluvy

§ 268

Zánik funkcie

Zmluva zaniká najneskôr v deň zániku funkcie člena orgánu spoločnosti.

§ 269

Výpoveď

- (1) Počas trvania funkcie môže ktorákoľvek zo strán zmluvu vypovedať.
- (2) Výpovedná doba uplynie posledným dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom bola výpoveď doručená.
- (3) Výpoveď zmluvy musí byť písomná.

Siedmy diel

Zákaz konkurencie a konkurenčná doložka

§ 270

Zákaz konkurencie

Zo zmluvy môžu vyplývať ďalšie obmedzenia člena orgánu spoločnosti týkajúce sa zákazu konkurencie popri tých, ktoré určujú ustanovenia o jednotlivých spoločnostiach.

§ 271

Konkurenčná doložka

- (1) Zmluva môže určiť, že člen orgánu spoločnosti po zániku funkcie nesmie na určenom území alebo voči určenému okruhu osôb na tomto území vykonávať na vlastný účet alebo na účet inej osoby činnosť, ktorá by mala súťažnú povahu k podnikaniu spoločnosti.
- (2) Konkurenčnú doložku možno dohodnúť najdlhšie na päť rokov.
- (3) Ak konkurenčná doložka obmedzuje bývalého člena orgánu spoločnosti viac, ako vyžaduje potrebná miera ochrany spoločnosti, súd môže konkurenčnú doložku obmedziť.

§ 272

Povinné peňažné vyrovnanie počas trvania konkurenčnej doložky

- (1) Súčasťou konkurenčnej doložky musí byť záväzok spoločnosti, že bývalému členovi orgánu spoločnosti bude počas trvania konkurenčnej doložky poskytovať primerané peňažné vyrovnanie.
- (2) Bývalý člen orgánu spoločnosti môže konkurenčnú doložku vypovedať s okamžitou účinnosťou, ak mu obchodná spoločnosť neposkytla dohodnuté peňažné vyrovnanie alebo jeho časť do 30 dní po jeho splatnosti.

§ 273

Neplatnosť konkurenčnej doložky

Konkurenčná doložka je neplatná, ak je dohodnutá v rozpore s § 271 ods. 1 alebo 2 alebo s § 272 ods. 1.

DRUHÁ HLAVA

ZMLUVA O ZACHOVANÍ MLČANLIVOSTI O DÔVERNEJ INFORMÁCII

Prvý diel

Základné ustanovenia

§ 274

- (1) Zmluvou o zachovaní mlčanlivosti o dôvernej informácii sa zaväzuje aspoň jedna zmluvná strana, že na určitú dobu alebo bez časového obmedzenia, zachová mlčanlivosť o

informácii, ktorá je v zmluve označená (ďalej len „dôverná informácia“), najmä ju neprezradí ani nesprístupní tretej osobe a nepoužije ju v rozpore s jej účelom vo svoj prospech ani v prospech inej osoby.

(2) Na účely odseku 1 dôvernou informáciou môže byť aj spôsob získania informácie a to aj bez toho, aby bola ako dôverná informácia označená tá, ktorá bola týmto spôsobom získaná.

(3) Ak pri posudzovaní toho, či je informácia dôverná, vzniknú pochybnosti, predpokladá sa, že informácia je dôverná.

(4) Informácia označená ako dôverná v zmluve, ktorá sa má zverejniť alebo sprístupniť podľa osobitného zákona, sa nepovažuje za dôvernú podľa odseku 1 až 3.

Druhý diel

Práva a povinnosti strán

§ 275

Opatrenia potrebné na dosiahnutie účelu zmluvy

(1) Prijemca informácie je povinný urobiť všetky právne, technické a iné opatrenia potrebné na dosiahnutie účelu zmluvy.

(2) Prijemca informácie je povinný splniť povinnosť uvedenú v odseku 1 na vlastné náklady.

§ 276

Súhlas s poskytnutím dôvernej informácie tretej osobe

(1) Prijemca informácie môže poskytnúť dôvernú informáciu tretej osobe iba po predchádzajúcom súhlase poskytovateľa informácie.

(2) Ak zmluva neurčuje inak, prijemca informácie môže dôvernú informáciu poskytnúť tretej osobe podľa odseku 1 až po tom, čo sa tretia osoba zaviazala zachovať mlčanlivosť aspoň v takom rozsahu, v akom je zaviazaný zachovať mlčanlivosť prijemca informácie.

(3) Pri porušení povinnosti zachovať mlčanlivosť treťou osobou, zodpovedá prijemca informácie akoby povinnosť porušil sám.

§ 277

Ohrozenie alebo porušenie dôvernosti informácie

(1) Ak dôjde k ohrozeniu alebo porušeniu dôvernosti informácie, prijemca informácie je povinný bez zbytočného odkladu podať o tom správu poskytovateľovi informácie.

(2) V prípade uvedenom v odseku 1 je prijemca informácie povinný bez zbytočného odkladu urobiť opatrenia potrebné na odvrátenie škody alebo na jej zmiernenie.

§ 278

Zánik povinnosti prijemcu informácie zachovať mlčanlivosť

Povinnosť prijemcu informácie zachovať mlčanlivosť zaniká:

- a) dôjdením prejavu vôle poskytovateľa informácie o tom, že prijemcu informácie zbavuje jeho záväzku zachovať mlčanlivosť,
- b) okamihom, keď informácia, ktorá je v zmluve označená ako dôverná, sa stane bežne dostupnou v dôsledku okolností, za ktoré zodpovedá poskytovateľ informácie.

Tretí diel

Zánik zmluvy

§ 279

Zánik zmluvy uzavretej na určitú dobu

Zmluva uzavretá na určitú dobu zaniká uplynutím tejto doby alebo okamihom zániku povinnosti príjemcu informácie zachovať mlčanlivosť podľa § 278 vo vzťahu ku všetkým informáciám, ktoré sú v zmluve označené ako dôverné.

§ 280

Zánik zmluvy uzavretej na neurčitú dobu

Zmluva uzavretá na neurčitú dobu zaniká okamihom zániku povinnosti príjemcu informácie zachovať mlčanlivosť podľa § 278 vo vzťahu ku všetkým informáciám, ktoré sú v zmluve označené ako dôverné.

TRETIA HLAVA ***ZMLUVA O TICHOM SPOLOČENSTVE***

Prvý diel

Základné ustanovenia

§ 281

(1) Zmluvou o tichom spoločenstve sa tichý spoločník zaväzuje poskytnúť podnikateľovi vklad, ktorým sa bude podieľať na výsledkoch jeho podnikania a podnikateľ sa zaväzuje platiť tichému spoločníkovi podiel na čistom zisku.

(2) V zmluve musí byť určená výška podielu tichého spoločníka na čistom zisku podnikateľa.

(3) Zmluva musí mať písomnú formu.

§ 282

Predmet vkladu tichého spoločníka

Predmetom vkladu tichého spoločníka môže byť hnutelná vec, najmä peniaze, nehnuteľná vec, právo alebo iná majetková hodnota. Predmet vkladu tichého spoločníka musí byť využiteľný pri podnikaní podnikateľa.

Druhý diel

Práva a povinnosti strán

§ 283

Práva podnikateľa k predmetu vkladu

Ak je predmetom vkladu hnutelná vec, podnikateľ sa po dobu trvania zmluvy stáva jej vlastníkom. Ak je predmetom vkladu nehnuteľná vec, podnikateľ je po dobu trvania zmluvy oprávnený na jej užívanie. Ak je predmetom vkladu právo, podnikateľ je po dobu trvania zmluvy oprávnený na jeho výkon. Ak je predmetom vkladu iná majetková hodnota, podnikateľ je po dobu trvania zmluvy oprávnený na jej užívanie.

§ 284

Povinnosti tichého spoločníka k predmetu vkladu

Tichý spoločník je povinný predmet vkladu odovzdať podnikateľovi alebo mu umožniť začatie využívania predmetu vkladu pri podnikaní v dohodnutej dobe, inak bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy.

§ 285

Práva a povinnosti tichého spoločníka voči tretím osobám

- (1) Práva a povinnosti voči tretím osobám z podnikania vznikajú iba podnikateľovi.
- (2) Tichý spoločník však ručí za záväzky podnikateľa, ak
 - a) jeho meno je obsiahnuté v obchodnom mene podnikateľa, alebo
 - b) vyhlási osobe, s ktorou rokuje podnikateľ o uzavretí zmluvy, že obaja podnikajú spoločne.

§ 286

Právo tichého spoločníka na informácie

(1) Tichý spoločník je oprávnený nahliadať do obchodných dokladov a účtovných záznamov podnikateľa. Ak podnikateľ má vhodný technický prostriedok, tichý spoločník má právo na vyhotovenie kópií obchodných dokladov a účtovných záznamov, za úhradu nákladov s tým spojených. Ak podnikateľ takýto technický prostriedok nemá, alebo ho nemôže z objektívnych dôvodov v požadovanom čase poskytnúť, tichý spoločník si môže zabezpečiť vhodný technický prostriedok sám.

(2) Podnikateľ je povinný poskytnúť tichému spoločníkovi na požiadanie informácie o podnikateľskom zámere na budúce obdobia a o predpokladanom vývoji stavu majetku a financií podnikateľa.

(3) Podnikateľ je povinný poskytnúť tichému spoločníkovi na požiadanie rovnopis účtovnej závierky.

Tretí diel

Podiel tichého spoločníka na zisku alebo na strate podnikateľa

§ 287

Peňažné vyjadrenie podielu na zisku alebo na strate

Pre peňažné vyjadrenie podielu tichého spoločníka na zisku alebo na strate podnikateľa je rozhodná riadna individuálna účtovná závierka.

§ 288

Vyplatenie podielu

(1) Podiel na čistom zisku podnikateľa vyplatí podnikateľ tichému spoločníkovi do 30 dní po vyhotovení riadnej individuálnej účtovnej závierky. Ak je podnikateľom právnická osoba, plyní táto lehota od schválenia riadnej individuálnej účtovnej závierky v súlade so spoločenskou zmluvou alebo stanovami a v súlade so zákonom.

(2) Ak bol tichému spoločníkovi vyplatený podiel na čistom zisku, nie je povinný ho pri neskoršej strate podnikateľa vrátiť.

(3) Pri vyplatení podielu na čistom zisku podnikateľa tichému spoločníkovi platia primerane ustanovenia § 179 ods. 3 a 4.

§ 289

Podiel na strate

(1) Tichý spoločník nie je povinný doplniť svoj vklad o podiel na strate podnikateľa.

(2) O podiel na strate sa znižuje vklad tichého spoločníka. O podiel na zisku v ďalších rokoch sa znížený vklad zvyšuje a právo na podiel na zisku vzniká tichému spoločníkovi po dosiahnutí pôvodnej výšky vkladu.

Štvrtý diel

Zánik zmluvy

§ 290

Výpoved'

(1) Ak je zmluva uzavretá na neurčitú dobu, ktorákoľvek zo strán ju môže vypovedať najneskôr šesť mesiacov pred koncom účtovného obdobia; zmluva zanikne uplynutím účtovného obdobia.

(2) Výpoved' zmluvy musí byť písomná.

§ 291

Iné dôvody zániku zmluvy

Zmluva zaniká

- a) uplynutím doby, na ktorú bola uzavretá,
- b) ak podiel tichého spoločníka na strate podnikateľa dosiahne výšku jeho vkladu,
- c) ukončením podnikania, na ktoré sa zmluva vzťahuje,
- d) vyhlásením konkurzu na majetok podnikateľa alebo zastavením konkurzného konania pre nedostatok majetku.

§ 292

Povinnosti podnikateľa po zániku zmluvy

Podnikateľ je povinný do 30 dní po zániku zmluvy vrátiť tichému spoločníkovi vklad zvýšený alebo znížený o jeho podiel na výsledku podnikania.

ŠTVRTÁ HLAVA

ZMLUVA O OBCHODNOM ZASTÚPENÍ

Prvý diel

Základné ustanovenia

§ 293

(1) Zmluvou o obchodnom zastúpení sa obchodný zástupca ako podnikateľ zaväzuje, že na základe trvalého oprávnenia, ktoré má od zastúpeného, bude:

- a) vyvíjať činnosť smerujúcu k tomu, aby zastúpený mal príležitosti uzavierať určitý druh obchodov s tretími osobami, alebo
- b) v mene a na účet zastúpeného uzavierať určitý druh obchodov s tretími osobami.

(2) Zastúpený sa zaväzuje za činnosti uvedené v odseku 1 platiť obchodnému zástupcovi províziu.

(3) Zmluva musí mať písomnú formu.

§ 294

Negatívne vymedzenie použitia ustanovení o obchodnom zastúpení

(1) Vo vzťahu k právnickej osobe nesmie byť obchodným zástupcom osoba, ktorá je oprávnená zaväzovať túto právnickú osobu ako jej orgán alebo člen jej orgánu.

(2) Vo vzťahu k obchodnej spoločnosti nesmie byť obchodným zástupcom spoločník, ktorý je zo zákona oprávnený zaväzovať ostatných spoločníkov tejto spoločnosti.

(3) Vo vzťahu k družstvu nesmie byť obchodným zástupcom člen, ktorý je zo zákona oprávnený zaväzovať ostatných členov tohto družstva.

(4) Vo vzťahu k osobe, ktorá je v likvidácii, v nútej správe, v konkurznom konaní alebo v reštrukturalizačnom konaní, nesmie byť obchodným zástupcom osoba, ktorá je likvidátorom, núteným správcom, konkurzným správcom alebo reštrukturalizačným správcom tejto osoby.

(5) Ustanovenia o obchodnom zastúpení sa nepoužijú ani na osoby, ktoré pôsobia na burze cenných papierov alebo na komoditnej burze.

§ 295

Vymedzenie územnej pôsobnosti obchodného zástupcu

Ak zmluva neurčuje, kde má obchodný zástupca vykonávať činnosť, platí, že dojednaným územím je Slovenská republika.

§ 296

Nevýhradné obchodné zastúpenie

Ak zmluva výslovne neurčuje, že obchodné zastúpenie je výhradné, zastúpený môže na určenom území poveriť aj inú osobu rovnakým obchodným zastúpením, aké dojednal s obchodným zástupcom, a obchodný zástupca môže na určenom území vykonávať rovnakú činnosť, na akú sa zaviazal voči zastúpenému, na vlastný účet alebo na účet inej osoby.

§ 297

Výhradné obchodné zastúpenie

(1) Ak zmluva výslovne určuje, že obchodné zastúpenie je výhradné, zastúpený nesmie na určenom území poveriť inú osobu rovnakým obchodným zastúpením, aké dojednal s obchodným zástupcom a obchodný zástupca nesmie na určenom území vykonávať rovnakú činnosť, na akú sa zaviazal voči zastúpenému, na vlastný účet alebo na účet inej osoby.

(2) Zastúpený je oprávnený uzavierať obchody, na ktoré sa vzťahuje výhradné obchodné zastúpenie, aj bez súčinnosti obchodného zástupcu, zastúpený je však povinný platiť z týchto obchodov obchodnému zástupcovi províziu tak, ako keby sa tieto obchody uzavreli s jeho súčinnosťou.

Druhý diel

Povinnosti obchodného zástupcu

§ 298

Vykonávanie činnosti s odbornou starostlivosťou

(1) Obchodný zástupca je povinný vykonávať svoju činnosť s odbornou starostlivosťou.

(2) Obchodný zástupca je najmä povinný konať v súlade s poverením a rozumnými pokynmi zastúpeného a dbať na záujmy zastúpeného, ktoré sú alebo majú byť obchodnému zástupcovi známe.

§ 299

Všeobecná informačná povinnosť

(1) Obchodný zástupca je povinný poskytovať zastúpenému všetky informácie, ktoré sú potrebné na dosiahnutie účelu zmluvy.

(2) Obchodný zástupca je najmä povinný poskytovať informácie dôležité pre rozhodovanie zastúpeného o uzavieraní obchodov, ako aj informácie, ktoré sa obchodný zástupca dozvedel pri plnení svojich povinností alebo ktoré s plnením týchto povinností súvisia.

§ 300

Informácie o vývoji trhu

Obchodný zástupca je povinný poskytovať zastúpenému informácie o vývoji trhu.

§ 301

Prekážky vo vykonávaní činnosti

Obchodný zástupca je povinný bezodkladne oznámiť zastúpenému prekážku, ktorá mu bráni alebo bude brániť v riadnom vykonávaní činnosti, jej dôvod, predpokladanú dobu trvania a dôsledky na dosiahnutie účelu zmluvy.

§ 302

Zachovanie mlčanlivosti

(1) Ak je to potrebné na ochranu záujmov zastúpeného, obchodný zástupca je povinný zachovať mlčanlivosť o informáciách, ktoré súvisia s vykonávaním jeho činnosti pre zastúpeného, najmä ich neprezradiť ani nesprístupniť tretej osobe a nepoužiť ich v rozpore s ich účelom vo svoj prospech ani v prospech inej osoby.

(2) Povinnosť obchodného zástupcu uvedená v odseku 1 sa vzťahuje aj na informácie, ktoré sa obchodný zástupca nedozvedel od zastúpeného, ale dozvedel sa ich pri vykonávaní činnosti pre zastúpeného.

(3) Povinnosti obchodného zástupcu uvedené v odsekoch 1 a 2 trvajú aj po zániku zmluvy.

§ 303

Konanie v mene zastúpeného

(1) Bez udeleného plnomocenstva nesmie obchodný zástupca konať v mene zastúpeného, najmä nesmie v mene zastúpeného uzavierať obchody ani čokoľvek v mene zastúpeného prijímať.

(2) Ak zmluva zahŕňa uzavieranie obchodov obchodným zástupcom v mene zastúpeného, môže obchodný zástupca uzavierať tieto obchody len za obchodných podmienok určených zastúpeným, ak neprejavil zastúpený súhlas s iným postupom.

§ 304

Ručenie za splnenie záväzku tretej osoby

Obchodný zástupca ručí zastúpenému za splnenie záväzku tretej osoby z obchodu, ktorý obchodný zástupca sprostredkoval pre zastúpeného alebo ktorý obchodný zástupca uzavrel v mene zastúpeného, len keď sa na to obchodný zástupca zaviazal voči zastúpenému na základe písomnej zmluvy o ručení a ak sa v nej dohodli na osobitnej odplate pre obchodného zástupcu za takéto zabezpečenie záväzku tretej osoby. V takom prípade sa práva a povinnosti obchodného zástupcu a zastúpeného spravujú podľa ustanovení osobitného zákona.

§ 305

Uschovanie dokladov

Obchodný zástupca je povinný uschovať pre zastúpeného doklady, ktoré obchodný zástupca nadobudol pri vykonávaní činnosti pre zastúpeného a ktoré môžu byť významné pre ochranu záujmov zastúpeného.

Tretí diel

Povinnosti zastúpeného

§ 306

Všeobecná informačná povinnosť

Zastúpený je povinný obstaráť a obchodnému zástupcovi poskytnúť informácie potrebné na riadne vykonávanie jeho činnosti.

§ 307

Informácie o významnom znížení alebo o významnom zvýšení rozsahu činnosti

Ak zastúpený predpokladá, že dôjde k významnému zníženiu alebo k významnému zvýšeniu rozsahu činnosti obchodného zástupcu oproti tomu, čo by mohol obchodný zástupca rozumne očakávať, je povinný oznámiť to obchodnému zástupcovi v primeranej dobe.

§ 308

Informácie o obchode sprostredkovanom obchodným zástupcom

Zastúpený je povinný informovať obchodného zástupcu v primeranej dobe o tom, že obchod sprostredkovaný obchodným zástupcom uzavrel alebo odmietol. Ak zastúpený tento obchod uzavrel, je povinný informovať obchodného zástupcu v primeranej dobe o tom, či bol tento obchod splnený.

§ 309

Odovzdanie vecí a pomôcok potrebných na vykonávanie činnosti

(1) Zastúpený je povinný odovzdať obchodnému zástupcovi veci a pomôcky potrebné na riadne vykonávanie jeho činnosti.

(2) Veci uvedené v odseku 1 zostávajú vo vlastníctve zastúpeného; obchodný zástupca je povinný vrátiť ich zastúpenému po zániku zmluvy, pokiaľ ich obchodný zástupca, vzhľadom na ich povahu, nespotreboval pri vykonávaní svojej činnosti.

Štvrtý diel Provízia

§ 310

Právo na províziu za obchody uzavreté počas účinnosti zmluvy

(1) Obchodný zástupca má právo na províziu najmä za obchody, ktoré boli uzavreté počas účinnosti zmluvy.

(2) Obchodný zástupca má právo na províziu podľa odseku 1 len vtedy, ak

- a) obchod sa uzavrel v dôsledku činnosti obchodného zástupcu,
- b) obchod sa uzavrel s tretou osobou, ktorú obchodný zástupca získal ešte pred účinnosťou zmluvy o obchodnom zastúpení na účely uzavretia obchodu rovnakého druhu, alebo
- c) zastúpený uzavrel obchod podľa § 297 ods. 2.

§ 311

Právo na províziu za obchody uzavreté po účinnosti zmluvy

(1) Obchodný zástupca má právo na províziu aj za obchody, ktoré boli uzavreté po účinnosti zmluvy.

(2) Obchodný zástupca má právo na províziu podľa odseku 1 len vtedy, ak

- a) uzavretie obchodu možno pričítať úsiliu obchodného zástupcu vynaloženému počas účinnosti zmluvy o obchodnom zastúpení a ak sa tento obchod uzavrel v primeranom čase po uplynutí účinnosti zmluvy o obchodnom zastúpení, alebo
- b) tretia osoba doručila objednávku zastúpenému alebo obchodnému zástupcovi ešte pred uplynutím účinnosti zmluvy o obchodnom zastúpení a zároveň je splnená podmienka uvedená v § 310 ods. 2 písm. a) alebo písm. b).

§ 312

Právo na províziu pri zmene obchodných zástupcov

(1) Obchodný zástupca nemá právo na províziu podľa § 310, ak na ňu má právo predchádzajúci obchodný zástupca podľa § 311.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak vzhľadom na okolnosti je spravodlivé províziu rozdeliť medzi obidvoch obchodných zástupcov.

§ 313

Výška provízie

(1) Ak v zmluve nie je dohodnutá výška provízie, obchodný zástupca má právo na províziu vo výške zodpovedajúcej zvyklostiam v mieste vykonávania jeho činnosti s prihliadnutím na druh sprostredkovaného alebo uzavretého obchodu.

(2) Províziou je aj také odmeňovanie obchodného zástupcu, ktoré závisí od počtu alebo hodnoty sprostredkovaných alebo uzavretých obchodov.

§ 314

Vznik práva na províziu

- (1) Obchodnému zástupcovi vzniká právo na províziu v okamihu, keď
- a) zastúpený splnil dlh, ktorý mu vyplýval z obchodu uzavretého s treťou osobou,
 - b) zastúpený je povinný splniť dlh, ktorý mu vyplýva z obchodu uzavretého s treťou osobou, ale zastúpený tento dlh nesplnil, alebo
 - c) tretia osoba splnila dlh, ktorý jej vyplýval z obchodu uzavretého so zastúpeným.
- (2) Obchodnému zástupcovi vzniká právo na províziu najneskôr v okamihu, keď
- a) tretia osoba splnila dlh, ktorý jej vyplýval z obchodu uzavretého so zastúpeným, alebo
 - b) tretia osoba je povinná splniť dlh, ktorý jej vyplýva z obchodu uzavretého so zastúpeným, ale tretia osoba svoj dlh nesplnila a zastúpený splnil svoj dlh.
- (3) Ak je tretia osoba povinná splniť dlh, ktorý jej vyplýva z obchodu uzavretého so zastúpeným, až po uplynutí doby presahujúcej šesť mesiacov po uzavretí obchodu, obchodnému zástupcovi vzniká právo na províziu uzavretím obchodu.

§ 315

Splatnosť provízie

Provízia je splatná najneskôr v posledný deň mesiaca nasledujúceho po skončení štvrtroka, v ktorom na ňu obchodnému zástupcovi vzniklo právo.

§ 316

Výkaz o provízii

(1) Zastúpený odovzdá obchodnému zástupcovi najneskôr v posledný deň mesiaca nasledujúcom po skončení štvrtroka, v ktorom obchodnému zástupcovi vzniklo právo na províziu, písomný výkaz o provízii, ktorá obchodnému zástupcovi patrí.

(2) Výkaz musí obsahovať najmä rozpis hlavných položiek potrebných na výpočet provízie.

(3) Obchodný zástupca má právo požadovať od zastúpeného, aby mu sprístupnil všetky informácie potrebné na overenie provízie, najmä údaje z účtovných alebo iných záznamov.

(4) Ak zastúpený má vhodný technický prostriedok, obchodný zástupca má právo na vyhotovenie kópií tých častí účtovných alebo iných záznamov, ktoré sú potrebné na overenie provízie, za úhradu nákladov s tým spojených. Ak zastúpený takýto technický prostriedok nemá, alebo ho nemôže z objektívnych dôvodov v požadovanom čase poskytnúť, obchodný zástupca si môže zabezpečiť vhodný technický prostriedok sám.

(5) Od ustanovení odsekov 1 až 4 sa možno dohodou strán odchýliť iba v prospech obchodného zástupcu.

§ 317

Vznik práva na províziu za autonómnu sprostredkovateľskú činnosť

Ak zmluva určuje, že obchodný zástupca je povinný iba vyvíjať činnosť smerujúcu k tomu, aby zastúpený mal príležitosti uzavierať určitý druh obchodov s tretími osobami, vzniká obchodnému zástupcovi právo na províziu už vytvorením tejto príležitosti.

§ 318

Zánik práva na províziu

(1) Právo na províziu zanikne, ak je zrejmé, že obchod medzi zastúpeným a tretou osobou nezanikne splnením.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nepoužije, ak obchod nezanikol splnením z dôvodu, za ktorý zodpovedá zastúpený.

(3) Ak právo na províziu zaniklo podľa odseku 1 a túto províziu už zastúpený zaplatil, obchodný zástupca ju musí vrátiť.

(4) Od ustanovení odsekov 1 až 3 sa možno dohodou strán odchýliť iba v prospech obchodného zástupcu.

§ 319

Právo na náhradu provízie po zániku zmluvy

(1) Po zániku zmluvy má obchodný zástupca právo na náhradu provízie, ak

a) získal pre zastúpeného nových zákazníkov alebo významne zvýšil peňažný objem obchodov s doterajšími zákazníkmi a zastúpený má doposiaľ z týchto obchodov významné výhody a

b) náhrada provízie je s prihliadnutím na všetky okolnosti spravodlivá, najmä s prihliadnutím na províziu, ktorú obchodný zástupca stratil v dôsledku zániku zmluvy; tieto okolnosti zahŕňajú aj to, či sa strany dohodli na konkurenčnej doložke podľa § 330.

(2) Právo na náhradu provízie nie je dotknuté, ak zmluva zanikla smrťou obchodného zástupcu.

(3) Právo na náhradu provízie zaniká, ak ho obchodný zástupca neuplatní do jedného roka od zániku zmluvy.

(4) Zaplatením náhrady provízie nie je dotknuté právo obchodného zástupcu na náhradu škody.

(5) Od ustanovení odsekov 1 až 4 sa možno dohodou strán odchýliť iba v prospech obchodného zástupcu.

§ 320

Limitácia výšky náhrady provízie po zániku zmluvy

(1) Náhrada provízie obchodného zástupcu podľa § 319 nesmie prekročiť jeho priemernú ročnú províziu vypočítanú z posledných piatich rokov trvania zmluvy. Ak zmluva trvala kratšie ako päť rokov, náhrada provízie obchodného zástupcu nesmie prekročiť jeho priemernú ročnú províziu vypočítanú za celé trvanie zmluvy; ak zmluva trvala kratšie ako jeden rok, náhrada provízie obchodného zástupcu nesmie prekročiť súhrn jeho provízií za celé trvanie zmluvy.

(2) Od ustanovení odseku 1 sa možno dohodou strán odchýliť iba v prospech obchodného zástupcu.

§ 321

Výnimky z práva na náhradu provízie po zániku zmluvy

(1) Obchodnému zástupcovi nevznikne právo na náhradu provízie po zániku zmluvy, ak

a) zastúpený ukončil zmluvu z dôvodu takého porušenia povinnosti obchodným zástupcom, na základe ktorého bol zastúpený oprávnený odstúpiť od zmluvy,

- b) obchodný zástupca ukončil zmluvu, ibaže k ukončeniu zmluvy došlo z dôvodov spočívajúcich na strane zastúpeného, alebo z dôvodov veku, invalidity, alebo choroby obchodného zástupcu a od obchodného zástupcu nemožno spravodlivo požadovať, aby vo svojej činnosti pokračoval,
 - c) obchodný zástupca postúpil so súhlasom zastúpeného svoje práva a povinnosti zo zmluvy na tretiu osobu.
- (2) Od ustanovení odseku 1 sa možno dohodou strán odchýliť iba v prospech obchodného zástupcu.

§ 322

Náhrada nákladov

(1) Obchodný zástupca nemá právo na náhradu nákladov spojených s vykonávaním jeho činnosti.

(2) Ak podľa zmluvy má obchodný zástupca právo na náhradu nákladov uvedených v odseku 1, a strany sa nedohodnú inak, vzniká obchodnému zástupcovi právo na ich náhradu iba vtedy, ak mu vzniklo právo na províziu z obchodu, ktorého sa náklady týkajú.

§ 323

Osobitné ustanovenia k právu na províziu a k právu na náhradu nákladov

Obchodný zástupca nemá právo na províziu ani na náhradu nákladov, ak bol pri sprostredkúvanom alebo uzavieranom obchode činný pre obe strany ako obchodný zástupca alebo bol pre osobu, s ktorou zastúpený uzavrel obchod, činný ako osoba konajúca na základe príkaznej, sprostredkovateľskej alebo obdobnej zmluvy.

Piaty diel

Trvanie zmluvy

§ 324

(1) Ak zmluva neurčuje, na akú dobu je uzavretá, a táto doba nie je zrejmá ani z účelu zmluvy, platí, že zmluva je uzavretá na neurčitú dobu.

(2) Ak zmluva je uzavretá na určitú dobu a strany sa ňou riadia aj po uplynutí tejto doby, platí, že zmluva nezaniká a jej trvanie sa predlžuje na neurčitú dobu.

Šiesty diel

Zánik zmluvy

§ 325

Uplynutie doby

Zmluva uzavretá na určitú dobu zaniká uplynutím tejto doby.

§ 326

Výpoveď

(1) Ak je zmluva uzavretá na neurčitú dobu, ktorákoľvek zo strán ju môže vypovedať.

(2) Dĺžka výpovednej doby pri výpovedi danej v priebehu prvého roka trvania zmluvy je jeden mesiac, pri výpovedi danej v priebehu druhého roka je dva mesiace a pri výpovedi danej v priebehu tretieho roka ako aj pri výpovedi danej v priebehu ďalších rokov je tri mesiace.

(3) Ak si strany dohodnú dlhšiu výpovednú dobu, ako je uvedená v odseku 2, nesmie byť výpovedná doba, ktorou je viazaný zastúpený, kratšia ako výpovedná doba, ktorou je viazaný obchodný zástupca.

(4) Výpovedná doba uplynie posledným dňom kalendárneho mesiaca, na ktorý pripadá posledný mesiac výpovednej doby podľa odseku 2.

(5) Výpoveď zmluvy musí byť písomná.

§ 327

Výpovedná doba pri zmluve predĺženej podľa § 324 ods. 2

(1) Ustanovenia § 326 sa použijú aj na zmluvu uzavretú na určitú dobu, ktorej trvanie sa predĺžilo na neurčitú dobu podľa § 324 ods. 2.

(2) Na účely určenia dĺžky výpovednej doby sa započítava aj doba trvania zmluvy pred tým, ako sa jej trvanie predĺžilo na neurčitú dobu.

§ 328

Výpoveď zmluvy o výhradnom obchodnom zastúpení uzavretej na dobu určitú z dôvodu nízkého objemu obchodov

(1) Ak sa strany dohodli na výhradnom obchodnom zastúpení podľa § 297 a zmluva je uzavretá na určitú dobu, ktorákoľvek zo strán ju môže vypovedať, ak objem obchodov nedosiahol v priebehu posledných 12 mesiacov objem obchodov určený v zmluve. Ak objem obchodov nie je určený v zmluve, platí objem obchodov primeraný odbytovým možnostiam.

(2) Pre vypovedanie zmluvy podľa odseku 1 platia primerane ustanovenia § 326 ods. 2 až 5.

§ 329

Odstúpenie od zmluvy pre nesplnenie pri výhradnom obchodnom zastúpení

(1) Ak sa strany dohodli na výhradnom obchodnom zastúpení podľa § 297 a zastúpený používa na vykonávanie činnosti, ktorá je predmetom záväzku obchodného zástupcu voči zastúpenému, aj iného obchodného zástupcu, obchodný zástupca môže odstúpiť od zmluvy.

(2) Ak sa strany dohodli na výhradnom obchodnom zastúpení podľa § 297 a obchodný zástupca vykonáva činnosť, ktorá je predmetom jeho záväzku voči zastúpenému, aj pre inú osobu, zastúpený môže odstúpiť od zmluvy.

Siedmy diel

Konkurenčná doložka

§ 330

(1) Zmluva môže určiť, že obchodný zástupca po zániku zmluvy nesmie na určenom území alebo voči určenému okruhu osôb na tomto území vykonávať na vlastný účet alebo na účet inej osoby činnosť, ktorá bola predmetom záväzku obchodného zástupcu voči zastúpenému, alebo inú činnosť, ktorá by mala súťažnú povahu k podnikaniu zastúpeného.

(2) Konkurenčnú doložku možno dohodnúť najdlhšie na dva roky.

(3) Ak konkurenčná doložka obmedzuje obchodného zástupcu viac, ako vyžaduje potrebná miera ochrany zastúpeného, súd môže konkurenčnú doložku obmedziť.

§ 331

Peňažné vyrovnanie počas trvania konkurenčnej doložky

(1) Súčasťou konkurenčnej doložky môže byť záväzok zastúpeného, že bývalému obchodnému zástupcovi bude počas trvania konkurenčnej doložky poskytovať primerané peňažné vyrovnanie.

(2) Bývalý obchodný zástupca môže konkurenčnú doložku vypovedať s okamžitou účinnosťou, ak mu zastúpený neposkytol dohodnuté peňažné vyrovnanie alebo jeho časť do 30 dní po jeho splatnosti.

§ 332

Neplatnosť konkurenčnej doložky

Konkurenčná doložka je neplatná, ak je dohodnutá v rozpore s § 330 ods. 1 alebo 2.

PIATA HLAVA ***ZMLUVA O FRANŠÍZE***

Prvý diel

Základné ustanovenia

§ 333

(1) Zmluvou o franšíze sa franšízor zaväzuje poskytnúť franšízantovi franšizu. Franšízant sa zaväzuje zaplatiť franšízorovi za poskytnutie franšízy odplatu.

(2) Franšíza je súbor práv, iných majetkových hodnôt a informácií, ktoré patria franšízorovi a slúžia na vykonávanie podnikateľskej činnosti alebo vzhľadom na svoju povahu majú tomuto účelu slúžiť.

(3) Zmluva musí mať písomnú formu.

Druhý diel

Práva a povinnosti franšízora

§ 334

Práva franšízora k predmetu franšízy

(1) Franšízor je naďalej oprávnený na výkon práv, užívanie iných majetkových hodnôt a používanie informácií, ktoré sú predmetom franšízy.

(2) Franšízor je naďalej oprávnený na poskytnutie práv, iných majetkových hodnôt a informácií, ktoré sú predmetom franšízy, aj iným osobám.

§ 335

Poskytnutie súčinnosti

(1) Franšízor je povinný poskytnúť franšízantovi súčinnosť potrebnú na nerušené využívanie franšízy v súlade so zmluvou a týmto zákonom.

(2) Franšízor je najmä povinný odovzdať franšízantovi veci a poskytnúť informácie potrebné na dosiahnutie účelu zmluvy.

(3) Veci uvedené v odseku 2 zostávajú vo vlastníctve franšízora; franšízant je povinný vrátiť ich franšízorovi po zániku zmluvy, pokiaľ ich franšízant, vzhľadom na ich povahu, nespotreboval pri využívaní franšízy.

§ 336

Kontrola využívania franšízy

Franšízor je oprávnený kontrolovať využívanie franšízy v rozsahu potrebnom na ochranu jeho práv súvisiacich s predmetom franšízy.

§ 337

(1) Ak franšízor zistí, že franšízant využíva franšizu v rozpore so zmluvou alebo týmto zákonom, je oprávnený požadovať, aby franšízant využíval franšizu riadnym spôsobom. Ak tak franšízant neurobí ani v primeranej lehote, ktorú mu poskytne franšízor, je franšízor oprávnený odstúpiť od zmluvy.

(2) V prípade uvedenom v prvej vete odseku 1 je franšízant povinný bez zbytočného odkladu urobiť opatrenia potrebné na odvrátenie škody alebo na jej zmiernenie.

Tretí diel

Práva a povinnosti franšízanta

§ 338

Práva franšízanta k predmetu franšízy

Franšízant nie je oprávnený prenechať výkon práv, užívanie iných majetkových hodnôt a používanie informácií, ktoré sú predmetom franšízy, iným osobám.

§ 339

Rozsah a spôsob využívania franšízy

(1) Franšízant je povinný využívať franšízu v rozsahu a spôsobom určeným v zmluve, inak v rozsahu a spôsobom obvyklým pri obdobných franšízach.

(2) Franšízant je najmä povinný

- a) využívať franšízu v dobrej viere, konať v súlade s pokynmi franšízora a dbať na záujmy franšízora, ktoré sú alebo majú byť franšízantovi známe,
- b) zabezpečiť, aby kvalita tovaru, ktorý na základe franšízy vyrába, alebo služby, ktorú na základe franšízy poskytuje, bola rovnaká, ako kvalita vyrábaná alebo poskytovaná franšízorom; inak je franšízant viazaný kvalitou, ktorú určuje zmluva,
- c) poskytovať tretím osobám všetky služby, ktoré môžu vzhľadom na povahu franšízy očakávať; inak je franšízant viazaný povinnosťou poskytovať služby v rozsahu, ktorý určuje zmluva.

§ 340

Zachovanie mlčanlivosti

(1) Ak je to potrebné na ochranu záujmov franšízora, franšízant je povinný zachovať mlčanlivosť o informáciách, ktoré súvisia s franšízou, najmä ich neprezradiť ani nesprístupniť tretej osobe a nepoužiť ich v rozpore s ich účelom vo svoj prospech ani v prospech inej osoby.

(2) Povinnosť franšízanta uvedená v odseku 1 trvá aj po zániku zmluvy.

§ 341

Ohrozenie alebo porušenie práva franšízanta tret'ou osobou

(1) Ak dôjde k ohrozeniu alebo porušeniu práva franšízanta súvisiaceho s predmetom franšízy tret'ou osobou, franšízant je povinný bez zbytočného odkladu podať o tom správu franšízorovi.

(2) V prípade uvedenom v odseku 1 je franšízor povinný bez zbytočného odkladu urobiť opatrenia na ochranu práva franšízanta. Pri týchto opatreniach je franšízant povinný poskytnúť franšízorovi potrebnú súčinnosť.

Štvrtý diel

Trvanie a zánik zmluvy

§ 342

Pre trvanie a zánik zmluvy platia obdobne ustanovenia § 324 až § 327.

Piaty diel

Osobitné ustanovenia k právu k predmetu priemyselného vlastníctva

§ 343

Ak sa zmluvou o franšíze zaväzuje franšízor poskytnúť franšízantovi právo k predmetu priemyselného vlastníctva, použijú sa podporne ustanovenia o licenčnej zmluve podľa osobitného predpisu.

ŠIESTA HLAVA **ZMLUVA O OTVORENÍ AKREDITÍVU**

Prvý diel **Základné ustanovenia**

§ 344

(1) Zmluvou o otvorení akreditívu sa poskytovateľ akreditívu zaväzuje príkazcovi, že na jeho žiadosť a účet otvorí akreditív v prospech tretej osoby (ďalej len „oprávnený“) a príkazca sa zaväzuje zaplatiť poskytovateľovi akreditívu odplatu.

(2) Zmluva musí mať písomnú formu.

Druhý diel **Právny vzťah medzi poskytovateľom akreditívu a oprávneným**

§ 345

(1) Záväzok poskytovateľa akreditívu voči oprávnenému vzniká oznámením podľa § 346.

(2) Záväzok medzi poskytovateľom akreditívu a oprávneným je nezávislý od záväzku medzi poskytovateľom akreditívu a príkazcom ako aj od záväzku medzi príkazcom a oprávneným.

Tretí diel **Práva a povinnosti poskytovateľa akreditívu**

§ 346

Oznámenie o otvorení akreditívu

(1) Poskytovateľ akreditívu oznámi oprávnenému bez zbytočného odkladu po uzavretí zmluvy prostredníctvom akreditívnej listiny, že v jeho prospech otvoril akreditív.

(2) Akreditívna listina musí obsahovať

- a) určenie plnenia, na ktoré sa poskytovateľ akreditívu zaväzuje a
- b) akreditívne podmienky s určením, do kedy ich oprávnený musí splniť preto, aby mohol požadovať plnenie od poskytovateľa akreditívu.

§ 347

Zmena alebo zrušenie akreditívu

Poskytovateľ akreditívu môže akreditív zmeniť alebo zrušiť len so súhlasom oprávneného a príkazcu.

§ 348

Potvrdenie akreditívu

(1) Ak je akreditív na žiadosť poskytovateľa akreditívu potvrdený ďalším poskytovateľom, oprávnenému vzniká právo na plnenie voči potvrdzujúcemu poskytovateľovi od doby, keď potvrdzujúci poskytovateľ oznámi oprávnenému, že potvrdzuje akreditív.

(2) Zmeniť alebo zrušiť akreditív, ktorý bol potvrdený ďalším poskytovateľom, možno len so súhlasom potvrdzujúceho poskytovateľa.

(3) Ak potvrdzujúci poskytovateľ poskytol plnenie oprávnenému v súlade s akreditívnymi podmienkami, má právo na toto plnenie voči poskytovateľovi, ktorý požiadal o potvrdenie akreditívu.

§ 349

Oznámenie o otvorení akreditívu iným poskytovateľom

Poskytovateľovi akreditívu, ktorý oprávnenému iba oznámi, že iný poskytovateľ otvoril v jeho prospech akreditív, nevzniká záväzok z tohto akreditívu, je však povinný nahradiť oprávnenému škodu spôsobenú nesprávnym oznámením.

Štvrtý diel

Dokumentárny akreditív

§ 350

Vymedzenie dokumentárneho akreditívu

Pri dokumentárnom akreditíve je poskytovateľ akreditívu povinný plniť oprávnenému, ak poskytovateľovi boli predložené dokumenty v súlade s akreditívnymi podmienkami.

§ 351

Preskúmanie dokumentov

(1) Poskytovateľ akreditívu je povinný s odbornou starostlivosťou preskúmať, či predložené dokumenty, najmä ich obsah a vzájomná súvislosť, zodpovedajú akreditívnym podmienkam.

(2) Ak predložené dokumenty nie sú v súlade s akreditívnymi podmienkami, poskytovateľ to oznámi bez zbytočného odkladu osobe, ktorá dokumenty predložila.

(3) Ak dôjde k strate, zničeniu alebo poškodeniu dokumentov v dobe, keď ich má poskytovateľ u seba, zodpovedá príkazcovi za škodu tým spôsobenú.

(4) Ustanovenie odseku 3 sa nepoužije, ak poskytovateľ nemohol škodu odvrátiť ani pri vynaložení odbornej starostlivosti.

Piaty diel

Iný akreditív

§ 352

Ustanovenia § 350 a § 351 sa primerane použijú aj na akreditív, podľa ktorého oprávnenému vzniká právo na plnenie pri splnení iných podmienok, než je predloženie dokumentov.“.

23. Doterajšie ustanovenia § 756 a § 756a sa označujú ako § 353 a § 354.

24. § 757 až 760 sa vypúšťajú.

25. Doterajšie ustanovenie § 761 sa označuje ako § 355.

26. § 762 sa označuje ako § 356 a znie:

„§ 356

Ustanovenia upravujúce zmluvu o otvorení akreditívu platia aj pre prípady, keď namiesto banky uvedenú zmluvu uzaviera ako poskytovateľ akreditívu iná osoba, ktorá je na to oprávnená.“.

27. Doterajšie ustanovenia § 763 až 768q sa označujú ako § 357 až 383.

28. Za § 383 sa vkladajú nové § 384 a 385, ktoré vrátane nadpisu znejú:

**„Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1.7.2020
§ 384**

Všeobecné intertemporálne pravidlo

- (1) Týmto zákonom sa spravujú právne vzťahy, ktoré vznikli odo dňa jeho účinnosti.
- (2) Pokiaľ nie je ustanovené inak, spravujú sa právne vzťahy vzniknuté pred účinnosťou tohto zákona a práva a povinnosti z nich vzniknuté, vrátane práv a povinností z porušenia zmlúv uzavretých pred účinnosťou tohto zákona, doterajšími predpismi.
- (3) Strany sa môžu písomne dohodnúť, že ich právny vzťah vzniknutý pred účinnosťou tohto zákona sa bude spravovať týmto zákonom; nároky vzniknuté pred takouto dohodou tým nie sú dotknuté. Ak takúto dohodu uzavrie spotrebiteľ, nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

§ 385

Odkazujúce ustanovenia iných predpisov

Pokiaľ právne predpisy odkazujú na ustanovenia tohto zákona, ktoré boli zrušené, vstupujú na ich miesto im zodpovedajúce ustanovenia tohto zákona alebo občianskeho zákonníka.“.

29. Doterajšie ustanovenia § 769 a § 770 sa označujú ako § 386 a § 387.

30. § 771 sa vypúšťa.

31. Doterajšie ustanovenia § 771a a § 771b sa označujú ako § 388 a § 389.

32. § 771c a § 771d sa vypúšťajú.

33. Doterajšie ustanovenie § 772 sa označuje ako § 390.

34. § 773 a § 774 sa vypúšťajú.

35. Doterajšie ustanovenia § 774a a § 775 sa označujú ako § 391 a § 392.

Čl. III

Zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 353/2005 Z. z., zákona č. 520/2005 Z. z., zákona č. 198/2007 Z. z., zákona č. 209/2007 Z. z., zákona č. 270/2008 Z. z., zákona č. 552/2008 Z. z., zákona č. 477/2008 Z. z., zákona č. 276/2009 Z. z., zákona č. 492/2009 Z. z., zákona č. 224/2010 Z. z., zákona č. 130/2011 Z. z., zákona č. 348/2011 Z. z., zákona č. 305/2013 Z. z., zákona č. 371/2014 Z. z., zákona č. 87/2015 Z. z., zákona č. 117/2015 Z. z., zákona č. 390/2015 Z. z., zákona č. 437/2015 Z. z., zákona č. 282/2015 Z. z., Z. z., zákona č. 389/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 291/2016 Z. z., zákona č. 315/2016 Z. z., zákona č. 377/2016 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z. a zákona č. 279/2017 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 8 sa za prvú vetu vkladá veta „Zabezpečovacím právom sa na účely tohto zákona nerozumie peňažná zábezpeka.“.

Čl. IV

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona č. 255/2001 Z. z., zákona č. 419/2002 Z. z., zákona č. 173/2004 Z. z., zákona č. 669/2007 Z. z., zákona č. 568/2007 Z. z., zákona č. 384/2008 Z. z., zákona č. 304/2009 Z. z., zákona č. 103/2010 Z. z., zákona č. 345/2012 Z. z., zákona č. 180/2013 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z. a zákona č. 212/2018 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 39 ods. 2 sa na konci vety bodka nahrádza čiarkou a dopĺňa sa text „alebo že bolo proti osobe zapísanej v katastri nehnuteľností uplatnené odporovacie právo podľa osobitného predpisu,^{10f)} ktoré sa týka nehnuteľnosti.“.

Poznámka po čiarou k odkazu 10f znie:
„^{10f)} § 842 Občianskeho zákonníka.“.

Čl. V

Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení zákona č. 87/2017 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 228 ods. 2 sa za slovné spojenie „dražby nehnuteľnosti“ dopĺňa text „a výrok právoplatného rozsudku o odporovacej žalobe podľa osobitného predpisu¹⁾“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 1 znie:
„¹⁾ § 842 Občianskeho zákonníka.“.

Čl. VI

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení zákona č. 211/1997 Z. z., zákona č. 353/1997 Z. z., zákona č. 235/1998 Z. z., zákona č. 240/1998 Z. z., zákona č. 280/1999 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 415/2000 Z. z., zákona č. 291/2001 Z. z., zákona č. 32/2002 Z. z., zákona č. 356/2003 Z. z., zákona č. 514/2003 Z. z., zákona č. 589/2003 Z. z., zákona č. 613/2004 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 125/2005 Z. z., zákona č. 341/2005 Z. z., zákona č. 585/2006 Z. z., zákona č. 84/2007 Z. z., zákona č. 568/2007 Z. z., zákona č. 384/2008 Z. z., zákona č. 477/2008 Z. z., zákona č. 554/2008 Z. z., zákona č. 84/2009 Z. z., zákona č. 192/2009 Z. z., zákona č. 466/2009 Z. z., zákona č. 144/2010 Z. z., zákona č. 151/2010 Z. z., zákona č. 102/2011 Z. z., zákona č. 348/2011 Z. z., zákona č. 230/2012 Z. z., zákona č. 335/2012 Z. z., zákona č. 440/2012 Z. z., zákona č. 461/2012 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 14/2013 Z. z., zákona č. 180/2013 Z. z., zákona č. 299/2013 Z. z., zákona č. 355/2013 Z. z., zákona č. 106/2014 Z. z., zákona č. 335/2014 Z. z., zákona č. 358/2015 Z. z., zákona č. 437/2015 Z. z., zákona č. 438/2015 Z. z., zákona č. 440/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 2/2017 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z., zákona č. 59/2018 Z. z. a zákona č. 177/2018 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 61q ods. 2 sa na konci vety bodka nahrádza čiarkou a dopĺňa sa text „ak osobitný predpis neustanovuje inak.^{7ta)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 7ta znie:

„^{7ta)} § 847 ods. 3 Občianskeho zákonníka.“.

Čl. VII

Zákon č. 191/1950 Sb. zmenkový a šekový v znení zákona č. 659/2007 Z. z., zákona č. 492/2009 Z. z. a zákona 438/2015 Z. z. sa mení a dopĺňa takto: sa mení a dopĺňa takto:

1. Ustanovenie § 10 sa označuje ako § 10 ods. 1. za ktorý sa vkladá nový odsek 2 v znení:
„(2) Právo vyplniť blankozmenku zanikne, ak ho oprávnená osoba nevykoná do troch rokov odo dňa, keď bolo možné blankozmenku oprávnene vyplniť prvýkrát.“.

Čl. VIII

Zákon č. 530/1990 Zb. o dlhopisoch v znení zákona č. 600/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 194/1995 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1996 Z. z., zákona č. 355/1997 Z. z., zákona č. 361/1999 Z. z., zákona č. 103/2000 Z. z., zákona č. 329/2000 Z. z., zákona č. 566/2001 Z. z., zákona č. 96/2002 Z. z., zákona č. 430/2002 Z. z., zákona č. 594/2003 Z. z., zákona č. 747/2004 Z. z., zákona č. 336/2005 Z. z., zákona č. 209/2007 Z. z., zákona č. 659/2007 Z. z., zákona č. 552/2008 Z. z., zákona č. 276/2009 Z. z., zákona č. 200/2011 Z. z., zákona č. 296/2012 Z. z., zákona č. 36/2013 Z. z., zákona č. 206/2014 Z. z., zákona č. 39/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z. a zákona č. 279/2017 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 20b ods. 4 znie:
„(4) Záložné právo alebo iné zabezpečovacie právo v prospech majiteľov dlhopisov je možné zriadiť aj zmluvou uzavretou medzi poskytovateľom zabezpečenia a spoločným zástupcom alebo inou treťou osobou ako oprávneným zo zabezpečovacieho práva. Táto osoba sa považuje za správcu zabezpečenia podľa osobitného predpisu, ktorý koná vo vlastnom mene a na účet majiteľov dlhopisov. Na postavenie správcu zabezpečenia a správu zabezpečovacieho práva sa primerane vzťahujú ustanovenia o správe zabezpečenia záväzku podľa osobitného predpisu^{3fd)}, pričom zmluvu o správe zabezpečenia záväzku nahrádzajú príslušné ustanovenia emisných podmienok a osobitnej zmluvy uzavretej medzi emitentom a správcom zabezpečenia; taká zmluva musí byť sprístupnená majiteľom dlhopisov. Zmena alebo zrušenie správy zabezpečenia dlhopisov vrátane zmeny osoby správcu zabezpečenia sa môže vykonať spôsobom upraveným v emisných podmienkach aj bez súhlasu majiteľov dlhopisov.“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 3fd znie:

„^{3fd)} Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

Čl. IX

Zákon č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 430/2002 Z. z., zákona č. 510/2002 Z. z., zákona č. 165/2003 Z. z., zákona č. 603/2003 Z. z., zákona č. 215/2004 Z. z., zákona č. 554/2004 Z. z., zákona č. 747/2004 Z. z., zákona č. 69/2005 Z. z., zákona č. 340/2005 Z. z., zákona č. 341/2005 Z. z., zákona č. 214/2006 Z. z., zákona č. 644/2006 Z. z., zákona č. 209/2007 Z. z., zákona č. 659/2007 Z. z., zákona č. 297/2008 Z. z., zákona č. 552/2008 Z. z., zákona č. 66/2009 Z. z., zákona č. 186/2009 Z. z., zákona č. 276/2009 Z. z., zákona č. 492/2009 Z. z., zákona č. 129/2010 Z. z., zákona č. 46/2011 Z. z., zákona č. 130/2011 Z. z., zákona č. 314/2011 Z. z., zákona č. 394/2011 Z. z., zákona č. 520/2011 Z. z., zákona č. 547/2011 Z. z., zákona č. 234/2012 Z. z., zákona č. 352/2012 Z. z., zákona č. 132/2013 Z. z., zákona č. 352/2013 Z. z., zákona č. 213/2014 Z. z., zákona č. 371/2014 Z. z., zákona č. 374/2014 Z. z., zákona č. 35/2015 Z. z., zákona č. 252/2015 Z. z., zákona č. 359/2015 Z. z., zákona č. 392/2015 Z. z., zákona č. 405/2015 Z. z., zákona č. 437/2015 Z. z., zákona č. 90/2016 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 292/2016 Z. z., zákona č. 298/2016 Z. z., zákona č. 299/2016 Z. z., zákona č. 315/2016 Z. z., zákona č. 386/2016 Z. z., zákona č. 2/2017 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z., zákona č. 279/2017 Z. z., zákona č. 18/2018 Z. z., zákona č. 69/2018 Z. z., zákona č. 108/2018 Z. z., zákona č. 109/2018 Z. z. a zákona č. 177/2018 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. Za trinástu časť sa vkladá nová štrnásť časť, ktorá vrátane nadpisov znie:

**„ŠTRNÁSTA ČASŤ
OSOBITNÉ USTANOVENIA O SPRÁVE ZABEZPEČENIA ZÁVÄZKU**

§ 88e

Základné ustanovenia

(1) Správou zabezpečenia záväzku sa rozumie zriadenie, vznik, udržiavanie, ochrana, výkon a uplatňovanie zabezpečovacieho práva správcom zabezpečenia v jeho vlastnom mene na účet iných osôb v súlade s týmto oddielom. Ak v tejto časti nie je ustanovené inak, použijú sa na vzťahy vznikajúce v súvislosti so správou zabezpečenia ustanovenia Občianskeho zákonníka.

- (2) Osobou oprávnenou zo zabezpečovacieho práva sa rozumie:

- a) záložný veriteľ, ak zabezpečovacím právom je záložné právo;
- b) veriteľ uplatňujúci zádržné právo, ak zabezpečovacím právom je zádržné právo;
- c) nadobúdateľ práva, ak zabezpečovacím právom je zabezpečovací prevod práva;
- d) postupník, ak zabezpečovacím právom je zabezpečovacie postúpenie pohľadávky; alebo
- e) osoba, ktorej tento alebo osobitný zákon priznáva právo vykonávať oprávnenia vyplývajúce z príslušného druhu zabezpečovacieho práva, ak ide o iné zabezpečovacie právo než je uvedené v písm. a) až d) vrátane prípadov ak ide o zabezpečovacie právo podľa právnych predpisov cudzieho štátu.

(3) Zabezpečovacím právom sa rozumie záložné právo, zádržné právo, zabezpečovací prevod práva, zabezpečovacie postúpenie pohľadávky alebo iné právo s podobným obsahom a účinkami. Za zabezpečovacie právo na účely tohto oddielu sa považuje aj právo vyplývajúce z exekučného titulu vystaveného vo forme notárskej zápisnice podľa osobitného zákona⁶⁷⁾ vo vzťahu k pohľadávkam týchto veriteľov alebo zo zmenky vystavenej za účelom zabezpečenia inej pohľadávky.

§ 88f

Správca zabezpečenia záväzku

(1) Viacerí veritelia (ďalej len „poverujúci veritelia“), ktorých existujúce alebo budúce pohľadávky (ďalej len „pohľadávky poverujúcich veriteľov“) voči jednému alebo viacerým dlžníkom sú alebo v budúcnosti majú byť zabezpečené zabezpečovacím právom, môžu zmluvou (ďalej len „zmluva o správe zabezpečenia“) poveriť určitú osobu (ďalej len „správca zabezpečenia“), aby vo svojom vlastnom mene a na účet poverujúcich veriteľov vykonávala správu zabezpečenia pohľadávok poverujúcich veriteľov v rozsahu určenom týmto zákonom a zmluvou o správe zabezpečenia.

(2) Ak je správcom zabezpečenia niektorý z poverujúcich veriteľov, má zachované všetky práva a povinnosti poverujúceho veriteľa podľa tohto zákona. Takýto správca zabezpečenia musí pri styku s povinnými osobami a poverujúcimi veriteľmi uvádzať, či koná v postavení poverujúceho veriteľa alebo správcu zabezpečenia; ak tak neurobí, má sa za to, že koná v postavení správcu zabezpečenia.

(3) Súhlas osôb, ktoré sú dlžníkmi pohľadávok poverujúcich veriteľov, ktoré majú byť zabezpečené zabezpečovacím právom v správe správcu zabezpečenia (spolu ďalej len „povinné osoby“) a osôb, ktoré zriadili alebo majú zriadiť zabezpečovacie právo na zabezpečenie pohľadávok poverujúcich veriteľov sa na uzavretie zmluvy o správe zabezpečenia a poverenie správcu zabezpečenia nevyžaduje.

§ 88g

Zmluva o správe zabezpečenia

(1) Zmluva o správe zabezpečenia musí mať písomnú formu.

(2) V zmluve medzi poverujúcim veriteľom (ďalej len „pôvodný poverujúci veriteľ“) a dlžníkom, na základe ktorej vznikla alebo má vzniknúť pohľadávka poverujúceho veriteľa (ďalej len „pôvodná zmluva“), si poverujúci veriteľ môže vymieniť, že s účinnosťou od okamihu prístúpenia iného poverujúceho veriteľa k tejto zmluve alebo postúpenia časti pohľadávky pôvodného poverujúceho veriteľa z tejto zmluvy na iného poverujúceho veriteľa, ktorých následkom bude pluralita poverujúcich veriteľov podľa tejto zmluvy (ďalej len „rozhodný okamih“):

- a) bude pôvodný poverujúci veriteľ alebo iná osoba ustanovená za správcu zabezpečenia pohľadávok týchto poverujúcich veriteľov podľa tejto zmluvy; a
- b) s účinnosťou od rozhodného okamihu bude medzi príslušnými poverujúcimi veriteľmi a správcom zabezpečenia uzavretá zmluva o správe zabezpečenia podľa tohto zákona a za podmienok uvedených v pôvodnej zmluve.

(3) Poverenie správcu zabezpečenia je voči povinným osobám a tretím osobám účinné okamihom, keď sa o tejto skutočnosti dozvedeli; ak ide o zabezpečovacie právo zapísané vo verejnom registri, má sa za to, že každá povinná osoba a každá tretia osoba sa o poverení správcu dozvedela najneskôr v okamihu, keď bol v príslušnom verejnom registri správca zabezpečenia zapísaný ako osoba oprávnená zo zabezpečovacieho práva, pokiaľ správca zabezpečenia nepreukáže, že sa o nej príslušná osoba dozvedela skôr.

§ 88h

Zriadenie a vznik zabezpečovacieho práva v správe správcu zabezpečenia

(1) Zabezpečovacie právo v správe správcu zabezpečenia na zabezpečenie pohľadávok poverujúcich veriteľov sa zriaďuje zmluvou o zriadení príslušného zabezpečovacieho práva podľa tohto alebo osobitného zákona, ktorú uzaviera zriaďovateľ zabezpečovacieho práva so správcom zabezpečenia ako osobou oprávnenou zo zabezpečovacieho práva bez účasti poverujúcich veriteľov. V zmluve o zriadení zabezpečovacieho práva sa v takomto prípade uvedie, že zabezpečovacie právo sa zriaďuje do správy správcu zabezpečenia konajúceho v mene a na účet poverujúcich veriteľov podľa tohto zákona.

(2) Ak sa na vznik zabezpečovacieho práva vyžaduje jeho zápis vo verejnom registri, ako osoba oprávnená zo zabezpečovacieho práva sa vo verejnom registri zapíše výlučne správca zabezpečenia; v takomto prípade sa do verejného registra zapíše aj údaj o tom, že ide o osobu vystupujúcu v postavení správcu zabezpečenia podľa tohto zákona.

§ 88i

Právne postavenie správcu zabezpečenia

(1) Správca zabezpečenia koná vo všetkých veciach súvisiacich so zabezpečovacím právom, ktoré spravuje pre poverujúcich veriteľov, vo svojom vlastnom mene a na účet poverujúcich veriteľov.

(2) Správca zabezpečenia má vo vzťahu k zabezpečovaciemu právu, ktoré spravuje pre poverujúcich veriteľov, všetky práva a povinnosti osoby oprávnenej zo zabezpečovacieho práva podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov. Počas trvania správy zabezpečenia môže tieto povinnosti plniť a práva uplatňovať výlučne správca zabezpečenia alebo ním poverená osoba.

(3) Povinná osoba má voči správcovi zabezpečenia rovnaké práva a povinnosti ako voči osobe oprávnenej zo zabezpečovacieho práva. Počas trvania správy zabezpečenia môže povinná osoba plniť tieto povinnosti a uplatňovať tieto práva výlučne voči správcovi zabezpečenia.

(4) Ak sa podľa tohto alebo osobitného zákona vyžaduje, aby na výkon správy zabezpečenia bola osoba oprávnená zo zabezpečovacieho práva zároveň veriteľom pohľadávky zabezpečenej týmto zabezpečovacím právom, považuje sa táto podmienka v prípade správcu zabezpečenia za splnenú aj bez toho, aby správca zabezpečenia bol zároveň veriteľom tejto pohľadávky.

(5) Ak sa podľa tohto alebo osobitného zákona vyžaduje na akýkoľvek účel pri výkone alebo uplatňovaní práv vyplývajúcich zo zabezpečovacieho práva uvádzať výšku pohľadávky, do ktorej je pohľadávka zabezpečená zabezpečovacím právom, správca zabezpečenia uvedie súčet hodnôt všetkých pohľadávok všetkých poverujúcich veriteľov, ktorí ho poverili správou toho istého zabezpečenia.

(6) Ak sa podľa tohto alebo osobitného zákona^{72ab)} na zabezpečenie určitej pohľadávky poverujúceho veriteľa pri výkone alebo uplatňovaní práv vyplývajúcich zo zabezpečovacieho práva neprihliada, správca zabezpečenia pri výkone alebo uplatňovaní práv vyplývajúcich zo zabezpečovacieho práva na takúto pohľadávku poverujúceho veriteľa pri výkone svojich práv a povinností neprihliada, pričom o tomto postupe správca zabezpečenia upovedomí príslušného poverujúceho veriteľa. Zabezpečenie pohľadávok poverujúcich veriteľov, na ktorých sa nevzťahujú okolnosti podľa predchádzajúcej vety, nie je postupom správcu zabezpečenia podľa predchádzajúcej vety dotknuté. Ak je správca zabezpečenia zároveň poverujúcim veriteľom, na ktorého sa vzťahujú okolnosti podľa prvej vety, nie je tým dotknuté oprávnenie správcu zabezpečenia vykonávať alebo uplatňovať práva vyplývajúce zo správy zabezpečenia v mene a na účet ostatných poverujúcich veriteľov a zabezpečovacie právo na pohľadávky takýchto poverujúcich veriteľov tým nie je dotknuté.

§ 88j

Vzťahy medzi správcom zabezpečenia a povinnými osobami

(1) Povinná osoba sa voči správcovi zabezpečenia nemôže dovolávať práv a povinností správcu zabezpečenia voči poverujúcim veriteľom, ani preukázania obsahu pokynov poverujúcich veriteľov udelených správcovi zabezpečenia.

(2) Správca zabezpečenia môže v súvislosti so správou zabezpečenia záväzku uplatniť voči povinnej osobe všetky námietky a iné prostriedky, ktoré voči nej má ktorýkoľvek poverujúci veriteľ.

(3) Povinná osoba môže voči správcovi zabezpečenia uplatniť všetky námietky a iné prostriedky, ktoré má k dispozícii voči ktorémukoľvek poverujúcemu veriteľovi.

§ 88k

Vzťahy medzi poverujúcimi veriteľmi a povinnými osobami

Povinná osoba sa voči poverujúcim veriteľom nemôže dovolávať práv a povinností poverujúcich veriteľov voči správcovi zabezpečenia, ani preukázania obsahu pokynov poverujúcich veriteľov udelených správcovi zabezpečenia.

§ 88l

Zmena v osobe správcu zabezpečenia

(1) Zmena v osobe správcu zabezpečenia sa riadi zmluvou o správe zabezpečenia.

(2) Zmenou v osobe správcu zabezpečenia nezaniká zmluva o správe zabezpečenia ani správa zabezpečenia.

(3) V prípade zmeny v osobe správcu zabezpečenia zaniká poverenie správcu zabezpečenia účinnosťou poverenia nového správcu zabezpečenia v súlade so zmluvou o správe zabezpečenia.

§ 88m

Zmeny, trvanie a zánik zmluvy o správe zabezpečenia záväzku

(1) Správa zabezpečenia záväzku zaniká najneskôr zánikom všetkých zabezpečovacích práv, ktoré sú predmetom správy zabezpečenia.

(2) Zmluvu o správe zabezpečenia možno vypovedať alebo od nej odstúpiť iba v prípade, ak to zmluva o správe zabezpečenia výslovne pripúšťa. Tým nie je dotknutá možnosť zmeny v osobe správcu zabezpečenia podľa § 88l.

§ 88n

Oddelenie zabezpečenia od majetku správcu zabezpečenia

(1) Všetky výťažky a iné peňažné prostriedky získané správcom zabezpečenia uplatňovaním zabezpečovacích práv (ďalej len „oddelený majetok“) sú oddelené od majetku správcu zabezpečenia a sú majetkom poverujúcich veriteľov. Oddelený majetok musí byť vedený na osobitnom účte správcu zabezpečenia, na ktorom nemôžu byť vedené žiadne iné peňažné prostriedky.

(2) V prípade likvidácie alebo úpadku správcu zabezpečenia oddelený majetok nemôže byť použitý na uspokojenie iných pohľadávok než sú pohľadávky poverujúcich veriteľov.

(3) Oddelený majetok nepodlieha exekúcii ani výkonu rozhodnutia podľa osobitných predpisov^{72ac)}, ktoré postihujú majetok správcu zabezpečenia.

(4) K oddelenému majetku nemožno zriadiť zabezpečovacie právo.

(5) Odseky 1 až 4 sa nevzťahujú na tú časť oddeleného majetku, ktorá patrí správcovi zabezpečenia ako poverujúcemu veriteľovi, ani na dohodnutú odplatu správcu zabezpečenia za výkon tejto funkcie.

§ 88o

Účinky prijatia plnenia správcom zabezpečenia

Prijatím plnenia na pohľadávku poverujúceho veriteľa správcom zabezpečenia v dôsledku uplatnenia zabezpečovacieho práva zaniká v rozsahu takto prijatého plnenia príslušná pohľadávka poverujúceho veriteľa.“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 72ab a 72ac znejú:

„^{72ab)} § 95 ods. 3 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

^{72ac)} Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov alebo zákon č. 563/2009 o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.“.

Doterajšia štrnásť časť až šesťnásť časť sa označujú ako pätnásť časť až sedemnáť časť.

2. Za § 122ya sa vkladá nový § 122yb, ktorý vrátane nadpisu znie:

„§ 122yb

Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. júla 2020

(1) Právne úkony upravujúce podmienky zdieľania zabezpečovacích práv na zabezpečenie viacerých existujúcich alebo budúcich pohľadávok zriadené pred účinnosťou tohto zákona ostávajú zachované.

(2) Zdieľanie zabezpečovacích práv na zabezpečenie viacerých existujúcich alebo budúcich pohľadávok zriadené pred účinnosťou tohto zákona môžu veritelia a dlžníci týchto pohľadávok spolu s osobami, ktoré tieto zabezpečovacie práva zriadili, písomnou dohodou zmeniť na správu zabezpečenia podľa tohto zákona. Po uzavretí takejto dohody zostávajú zachované všetky zabezpečovacie práva zriadené pred účinnosťou tohto zákona, pričom sa považujú za zriadené v prospech správcu zabezpečenia podľa tohto zákona.

(3) Ak sú zabezpečovacie práva zriadené pred účinnosťou tohto zákona zapísané vo verejných registroch, je dohoda podľa odseku 2 podkladom na zápis zmien z nej vyplývajúcich do príslušných verejných registrov; návrh na zápis podáva správca zabezpečenia alebo povinná osoba.

Čl. X

Zákon č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 432/2004 Z. z., zákona č. 562/2004 Z. z., zákona č. 24/2007 Z. z., zákona č. 657/2007 Z. z., zákona č. 659/2007 Z. z., zákona č. 447/2008 Z. z., zákona č. 160/2009 Z. z., zákona č. 487/2009 Z. z., zákona č. 136/2010 Z. z., zákona č. 547/2011 Z. z., zákona č. 9/2013 Z. z., zákona č. 357/2013 Z. z., zákona č. 204/2014 Z. z., zákona č. 87/2015 Z. z., zákona č. 272/2015 Z. z., zákona č. 361/2015 Z. z., zákona č. 389/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 141/2017 Z. z., zákona č. 264/2017 Z. z. a zákona č. 52/2018 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 ods. 1 za písmeno s) vkladá nové písmeno t), ktoré znie:
„t) predaj podniku alebo časti podniku a nájom podniku alebo časti podniku,“.

Doterajší § 2 ods. 1 písm. t) sa označuje ako § 2 ods. 1 písm. v).

2. § 3 ods. 1 písm. o) znie takto:

„o) zmluva o predaji podniku, zmluva o predaji časti podniku, zmluva o nájme podniku alebo zmluva o nájme časti podniku,“.

3. V § 3 ods. 2 sa za písmeno h) vkladá nové písmeno i), ktoré znie takto:

„i) zmluva o predaji podniku alebo zmluva o predaji časti podniku alebo zmluva o nájme podniku alebo zmluva o nájme časti podniku, ak ide o podnik alebo časť podniku, ktorý sa nachádza na území Slovenskej republiky“.

Doterajší § 3 ods. 2 písm. i) sa označuje ako § 3 ods. 2 písm. j).

Čl. XI

Zákon č. 116/1990 Zb. o nájme a podnájme nebytových priestorov v znení zákona č. 403/1990 Zb., zákona č. 529/1990 Zb., zákona č. 229/1991 Zb., zákona č. 540/1991 Zb. a zákona č. 350/2004 Z. z. sa zrušuje.

Čl. XII

Zákon č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 38/2017 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 16 ods. 4 znie:

„(4) Na dohodu o plnení povinností oprávnenej osoby pre partnera verejného sektora sa primerane vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka o zmluve o poskytnutí služby.“.

Čl. XIII

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2021.

Prezident Slovenskej republiky v. r.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky v. r.

Predseda vlády Slovenskej republiky v. r.